ARISTOPHANIS

NUBES.

EDIDIT ILLUSTRAVIT PRAEFATUS EST

WILH. SIGM. TEUFFEL,

LITT. ANTIQQ. IN ACADEMIA TUBINGENSI P. P. O.

EDITIO AUCTIOR ET PARABILIOR.

LIPSIAE,

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXIII.

LIPSIAE TYPIS B. G. TEUBNERI.

PRAEFATIO.

I. De Nubibus actis atque retractatis.

Argumentum Bekkeri quintum haec refert:

Αἱ πρῶται Νεφέλαι ἐδιδάχθησαν ἐν ἄστει ἐπὶ ἄρχοντος Ἰσάρχου [Ol. 89, 1 = 423 a. Chr.], *ὅτε Κρατῖνος μὲν ἐνίκα Πυτίνῃ, Ἀμειψίας δὲ Κόννῳ. διόπερ Ἀριστοφάνης ἀπορριφθεὶς παραλόγως ᾠήθη δεῖν ἀναδιδάξαι τὰς Νεφέλας τὰς δευτέρας καὶ ἀπομέμφεσθαι τὸ θέατρον. ἀποτυχὼν δὲ πολὺ μᾶλλον καὶ ἐν τοῖς ἔπειτα οὐκέτι τὴν διασκευὴν εἰσήγαγεν. αἱ δὲ δεύτεραι Νεφέλαι ἐπὶ Ἀμεινίου ἄρχοντος.*

Quod hic de actarum primarum Nubium anno narratur id confirmatur et scholiis ad v. 549[1]) et cum ipsa ratione adeo convenit ut sine dubio sit habendum pro vero. Et Dionysiis quidem (*τοῖς ἐν ἄστει Διονυσίοις*) actas esse colligas etiam ex v. 311 sq.[2]). Deinde non satis placuisse actam fabulam quam maxime confirmatur parabasi (v. 524 sq.). Quod quum immerito sibi accidisse crederet poeta et provocavit ad legentium iudicia, edendo statim fabulam qualis fuerat acta, et denuo eam docere secum constituit. Quam rem quum sibi propositam haberet, imprudenter sane egisset ac nimium se suaque amare visus esset, si intactam reduxisset fabulam; hoc saltem priori iudicio erat tribuendum ut eam retractaret et quae mi-

1) *ὁ Κλέων ἀποθνήσκει ἐπὶ Ἀμεινίου. πρὸ τούτου δέ ἐστιν Ἴσαρχος, ἐφ' οὗ αἱ πρῶται Νεφέλαι εἰςήχθησαν.* cf. ad 552: *Ἐρατοσθένης δέ φησι Καλλίμαχον ἐγκαλεῖν ταῖς διδασκαλίαις ὅτι φέρουσιν ὕστερον τρίτῳ ἔτει τὸν Μαρικᾶν τῶν Νεφελῶν.*

2) ubi schol.: *τὴν παροῦσαν ἑορτὴν λέγει, τουτέστι τὰ Διονύσια. ἀρχομένου γὰρ τοῦ ἦρος ἄρχεται καὶ ἡ πανήγυρις.*

nus placuisse viderentur mutaret. Quamquam enim denuo fabulam scenae commissuri ut omnibus iis theatris poterant uti quae in pagis erant, inter quae eminebat Piraeense, ubi sumptibus cuiusque pagi ruralibus festis agebantur ludi scenici, ita ne a publico quidem urbis theatro lege aliqua videntur fuisse exclusi[1]): tamen parum veri simile est nihil mutatae fabulae chorum ab archonte iterum esse assignatum aut, si ipse poeta vellet impensas ferre vel opulento alicui civi persuasisset ut has praestaret, populum atticum aequo animo tulisse ab importuno poeta sibi denuo obtrudi fabulam aut improbatam aut non satis probatam. Retractabant igitur tales fabulas, sive lecturis volebant edere sive denuo scenae fortunam experiri. Quem communem comicorum poetarum morem fuisse apparet ex Chamaeleontis testimonio, qui apud Athenae. IX. p. 374 AB de Anaxandride haec narrat: *πικρὸς ὢν τὸ ἦθος ἐποίει τι τοιοῦτον περὶ τὰς κωμῳδίας. ὅτε γὰρ μὴ νικῴη λαμβάνων ἔδωκεν εἰς τὸν λιβανωτὸν κατατεμεῖν, καὶ οὐ μετεσκεύαζεν ὥσπερ οἱ πολλοί.* Retractavit itaque etiam Aristophanes suas Nubes, et habemus nos has retractatas, quod quidem elucet cum e scholiorum testimoniis[2]) tum clarissime ex ipsa parabasi[3]). Qua in retractatione quousque progressus sit, quantoque igitur a primis Nubibus differant nostrae, ambigitur.

Ac fuere primum qui fabulam qualem nos habemus, excepta ut par est parabasi proprie sic appellata, dicerent prorsus eandem esse quae Olymp. 89, 1 Athenis esset acta. Cui similem sententiam quum professus esset iam F. G. Welcker[4]), peculiari eam libello defendit Wilh. Esser[5]), ita ut per ali-

---

1) v. Mus. rhen. N. S. X. p. 223—225.

2) ad 520: *οὐχ ἡ αὐτὴ δέ ἐστιν (ἡ παράβασις) οὐδὲ τοῦ αὐτοῦ μέτρου τῇ ἐν ταῖς Νεφέλαις πρώταις.* cf. ad 543: *ἴσως ἑαυτῷ (παρονειδίζει), ἐπεὶ πεποίηκεν ἐν τῷ τέλει τοῦ δράματος καιομένην τὴν διατριβὴν Σωκράτους — ἐν δὲ ταῖς πρώταις Νεφέλαις τοῦτο οὐ πεποίηκε.*

3) C. Beer, über die Zahl der Schauspieler bei Aristophanes (Lips. 1844) p. 119 sq.

4) Komoedien von Aristophanes, übersetzt von F. G. Welcker. I. Die Wolken (Giessen u. Darmst. 1810), p. 222—227.

5) De prima et altera quae fertur Nubium Ar. editione. Bonnae 1823. 79 pp. 8.

quod tempus a plerisque comprobaretur, ut a Suevernio[1]), Roetschero[2]), C. Reisigio[3]), F. Ranke[4]), quibus nuperrime subsecutus est R. Enger[5]). Sed mox rationibus allatis eam impugnavere M. H. E. Meier[6]), W. Dindorfius[7]), G. Hermannus[8]); ac refellitur ut iis versibus ac verbis quae citantur ex Nubibus — addita partim notatione primarum — cum tamen in superstite fabula nec inveniantur nec in eam possint inseri[9]), ita iis quae praeter parabasim in nostris Nubibus leguntur, cum tamen certis aut testimoniis aut argumentis constet in prioribus ea non exstitisse.

Contraria fuit F. V. Fritzschii sententia, exprompta illa primum in Indice lectt. Rostoch. 1833, deinde in Quaestionibus Aristophaneis (Lips. 1835) p. 111 sqq. et contra M. H. E. Meieri[10]) ratiocinationem acriter defensa in eiusdem Euphrosyne (Rostoch. 1836), alias fuisse actas Nubes, alias nunc superstites, diversique utramque argumenti fabulam, cum in illis poeta in Socratem maxime propter eius familiares esset invectus, in posterioribus autem ipsum caput petivisset. Quae sententia cum nullo modo stare posset aut cum ipsius poetae verbis (v. 522), aut cum iis quae de retractata tantummodo fabula referuntur, aut cum illis locis nostrarum Nubium quos iam primarum fuisse certum est, non modo a C. F. Hermanno[11]) et C. Beerio[12]) facili negotio est eversa, sed ab ipso quoque eius auctore po-

1) über Ar. Wolken (Berol. 1826. 4.) p. 84 sq.

2) Ar. und sein Zeitalter (Berol. 1827) p. 322.

3) Mus. rhen. II (1828) p. 199 sqq.

4) de Ar. vita (B. Thierschii ed. Pluti, Lips. 1830, praemiss.) p. 285—294. 424—426.

5) in Jahnii Annal. LXVIII. p. 123.

6) Hall. Allg. Lit. Zeitung 1827. No. 121.

7) de Aristophanis fragmentis p. 18 sqq.

8) in praefatione editionis Nubium secundae (Lips. 1830) p. XXII sqq.

9) G. Hermann. l. l. p. XV—XX. XXVIII—XXX. Mus. rhen. N. S. X. p. 226—228.

10) Hall. Allg. Lit. Zeitung 1836. Nr. 66 sqq.

11) Prooem. ind. lectt. p. aest. 1837 Marburgi habendarum p. III—X.

12) l. l. p. 131—139.

stea libere reprobata in Commentationibus de fabulis ab Aristophane retractatis, quarum Specimen I prodiit Rostoch. 1849 (VIII et 21 pp. 4.) II ante Ind. lectt. Rost. hib. 1850—51 (p. 3—10), III ib. aest. 1851 (p. 3—8), IV ib. hib. 1851—52 (p. 3—11), V aest. 1852 (p. 3—14).

Quibus in commentationibus transiit Fritzschius in eorum castra qui superstitem fabulam dicunt esse retractatam priorem, sed ita ut haec retractatio a poeta non sit perfecta ac nostrae Nubes post mortem demum Aristophanis ex eius scriptis ab aliquo sint editae. Haec opinio, comprobata ab Hermannis, Godofredo[1]) et C. Fr.[2]), C. Beerio[3]) ceterisque paene omnibus qui nostro quidem tempore hanc quaestionem attigerunt[4]), nititur praecipue egregio Nubium argumento sexto, cuius haec sunt verba:

> *Τοῦτο ταὐτόν ἐστι τῷ προτέρῳ. διεσκεύασται δὲ ἐπὶ μέρους, ὡς ἂν δὴ ἀναδιδάξαι μὲν αὐτὸ τοῦ ποιητοῦ προθυμηθέντος, οὐκέτι δὲ τοῦτο δι᾽ ἣν ποτε αἰτίαν ποιήσαντος. καθόλου μὲν οὖν σχεδὸν παρὰ πᾶν μέρος γεγενημένη διόρθωσις. τὰ μὲν γὰρ περιῄρηται, τὰ δὲ παραπέπλεκται, καὶ ἐν τῇ τάξει καὶ ἐν τῇ τῶν προσώπων διαλλαγῇ μετεσχημάτισται. ἃ δὲ ὁλοσχερῆ τῆς διασκευῆς[5]) τοιαῦτα ὄντα τετύχηκεν. αὐτίκα ἡ παράβασις τοῦ χοροῦ ἤμειπται, καὶ ὅπου ὁ δίκαιος λόγος πρὸς τὸν ἄδικον λαλεῖ, καὶ τελευταῖον ὅπου καίεται ἡ διατριβὴ Σωκράτους.*

Quibus in verbis nihil inesse quod vel severissime existimantium iudicia reformidet falsumve videatur, permulta autem quae, cum nova sint, aliis aut testimoniis aut rationibus ita firmen-

---

1) Praef. Nubium (1830) p. XXVII sq.

2) Disput. de Ar. Nubibus, in Ind. lect. Marb. aest. 1833 hab. et in Jahnii Annal. Suppl. II. p. 413. Deinde in Prooem. anni 1837 laudato.

3) l. l. p. 119.

4) Nec aliud videtur voluisse Dobraeus, qui in Adversariis ad Nub. 1216—1305 quomodo, inquit, Strepsiades, qui tam hebes fuerat 627—790, subito sophista fit? An tum *εἰρωνεύετο*? An ex duabus edd. Nubium confusis explicari debet haec *ἀσυστασία*?

5) Sic Ald., sed Ven. *ἃ δὲ ὁλοσχερῆς τῆς δ.* Inde W. Dindorf.: *τὰ δὲ ὁλοσχεροῦς τῆς δ.*

tur ut pro certis possint haberi, nuper mihi videor demonstrasse in Mus. rhen. N. S. X. q. 214—234[1]). Idem quum paucis annis antea in Schneidewiniani Philologi Vol. VII. p. 325—353 quae ad hanc quaestionem pertinent plurima exposuerim hoc loco paucis ea possum defungi.

Distinguit igitur sexti argumenti auctor in secundis Nubibus mutationum duo genera, quorum prius complectitur leviores ac per totam fabulam dispersas, si quid retractanti poetae iam minus placebat aut cum mutatis aliis locis parum stare videbatur[2]); alterum eas quibus totae scenae sunt retractatae aut in aliarum locum substitutae, quales ille scriptor narrat esse cum parabasim propriam (518—562) tum certamen inter duos oratores institutum (889—1104), postremo finem fabulae (1483 sqq.). Iam quum parabasis non possit non esse plane nova, valde credibile est etiam illud certamen secundis demum Nubibus esse additum. Qua re ut minuitur admiratio quod talis fabula non placuerit Atheniensibus, ita edocemur quid poeta spectaverit in fabula retractanda. Videtur enim suum de Socrate iudicium ita mutasse ut quem in actis Nubibus exhibuerat ut syllabarum aucupem, artis dicendi putidum magistrum, de caelestibus rebus inaudita quaedam ac ridicula somniantem praeque iis patrios deos contemnentem; eum iam doceret esse socium et signiferum illorum qui eversa prisca simplicitate iuventutem redderent impiam, inverecundam, procacem, libidinosam, itaque ostenderet suo iure se cum sophistis commiscuisse Socratem. Quae opinio videtur confirmari Platonis Apologia Socratis, ubi cum p. 18 A veteres calumniatores distinxisset ab iis qui nunc ipsius essent accusatores, p. 19 BC de illis Socrates *εἶεν*, inquit, *τί δὴ λέγοντες διέβαλλον οἱ διαβάλλοντες; . . . Σωκράτης ἀδικεῖ καὶ περιεργάζεται ζητῶν τά τε ὑπὸ γῆς καὶ οὐράνια, καὶ τὸν ἥττω λόγον κρείττω ποιῶν, καὶ ἄλλους ταὐτὰ ταῦτα διδάσκων. Τοιαύτη τίς ἐστι· ταῦτα γὰρ ἑωρᾶτε καὶ αὐτοὶ ἐν τῇ Ἀριστοφάνους κωμῳδίᾳ, Σωκράτη τινὰ ἐκεῖ περιφερόμενον, φάσκοντά τε ἀεροβατεῖν καὶ ἄλλην πολλὴν φλυαρίαν φλυαροῦντα, ὧν ἐγὼ οὐδὲν οὔτε μέγα οὔτε σμικρὸν πέρι ἐπαΐω.* Haec cum

1) cf. etiam F. Rankium, de Aristoph. vita, p. 287—294.
2) cf. Mus. rhen. X. p. 226—229.

in actis (prioribus) Nubibus, nt verba docent (ἑωρᾶτε κτλ.), finxisset Aristophanes, in retractatis philosophum incusavit simili prorsus modo ut postea Meletus. Pergit enim Platonis Socrates, Apol. c. 11. p. 24 B ita: περὶ μὲν οὖν ὧν οἱ πρῶτοί μου κατήγοροι κατηγόρουν αὕτη ἔστιν ἱκανὴ ἀπολογία· πρὸς δὲ Μέλητον ... μετὰ ταῦτα πειράσομαι ἀπολογεῖσθαι. αὖθις γὰρ δὴ ... λάβωμεν αὖ τὴν τούτων ἀντωμοσίαν. ἔχει δέ πως ὧδε· Σωκράτη φησὶν ἀδικεῖν τούς τε νέους διαφθείροντα καὶ θεοὺς οὓς ἡ πόλις νομίζει οὐ νομίζοντα, ἕτερα δὲ δαιμόνια καινά. Quae qunm claris verbis discernantur a vetustis illis incriminationibus quales actae Nubes vulgarint, et tamen prorsus similia inveniantur in superstite fabula, posteriora haec apparet esse solum retractationis; ac continentur sane ea praecipue scena qna duo oratores decertant de erudiendo Phidippide quamque e sexto argumento constat adiectam esse demum in retractata. Qunm igitur priores Nubes Socratem magis ut ridicnlum ineptumque ludi magistrum effinxissent, secundae insnper eum docent esse civem perniciosum. Itaque normam aliquam nacti snmus ad quam discernamus quid primarum Nubinm videatur esse, qnid secnndarum. Ad illas referemus eos locos ubi Socrates vel Strepsiadem vel Phidippidem docet τὸ (εὖ) λέγειν, ut v. 430. 486 sqq. 874 sq. 1143; ad secnndas autem eos ubi Phidippides discere dicitur ipsum λόγον ἥττω sive ἄδικον, magis minnsve personae habitn indutum, ut 112 sqq. 1148 sq. 882—888. Nec desnnt aliae rationes (in annotationibus maximam partem aut expositae ant significatae) quibus moti ad priores Nubes dicamus pertinere versus 145 (Fritzsch. fab. retr. IV. p. 9 sq.). 186. 225. 323 (Fr. IV. p. 9). 510 sq. 700—706. 731—739. 805—813. 874—881. 1105—1130. 1196—1200, ac fortasse 104. 144 sqq. 156 sqq. 311 sqq. (275—290. 299—313; Fr. IV. p. 10 sq.) 575—580. 627—693. 831. 1131—1143 (— 1213? Fr. IV. p. 6 sq.). 1345 sqq. 1417 (1321—1452? Fr. IV. p. 8). 1465 sq. 1506 sq. cf. etiam adn. crit. ad 1376. 1431. Sed vestigia vel διορθώσεως vel διασκευάσεως praeter nominatos snpra locos scenasqne prae se ferunt etiam v. 412—422. 423—426. 512—517. 581—594. (607—627?) 694—699. 707—730. 740—745. 804 sqq.

Quo plura autem poeta novavit in sua fabula, eo certius

videtur in animo eum habuisse Nubes denuo scenae committere. Vix enim possis alio modo explicare quod ille actam non modo sed etiam editam fabulam nihilominus tantopere retractavit. Eodem ducunt ut sexti argumenti sic ipsius quoque poetae verba in parabasi (ὦ ϑεώμενοι). Ac voluisse Aristophanem iisdem ludis docere retractatas Nubes et per se credibile est, ut ignominiam coram peregrinis acceptam praesentibus peregrinis aboleret[1]), nec quidquam continetur nova parabasi quod vetet illud sumere. Sed num poeta quod in animo habuit id etiam fecerit in ambiguo est: contendit quinti argumenti auctor, vel annum adiiciens quo secundae Nubes sint actae, negat autem is qui sextum conscripsit. Et in publico quidem urbis theatro eas non esse actas certum est. Ut enim Schol. Nub. 549 negat tradi quo anno et festo sint actae[2]), ita disertius unicus auctor Eratosthenes[3]) solas priores Nubes vocat τὰς διδαχϑείσας, quibus opponit τὰς ὕστερον διασκευασϑείσας secundas et addit: αἱ διδασκαλίαι (illius theatri) δὲ δῆλον ὅτι τὰς διδαχϑείσας φέρουσι, explicaturus ille quod sileant de secundis. Falsum igitur est quod narrat quinti argumenti auctor indeque fictum quod sequenti statim anno, quo Amynias erat archon, Nubes credebant reductas, quem errorem insulse firmabant Amyniae nomine in Nubibus quae nunc leguntur obvio. Refert enim Schol. ad v. 31: (Ἀμυνίου) μνημονεύει, τὸν τότε (scil. Ol. 89, 2) ἄρχοντα διασύρειν προαιρούμενος .. τότε γὰρ ἦρχεν Ἀμεινίας τοῦ Προνάπους υἱός; quibus subiiciuntur etiam ineptiora de mutato (in Ἀμυν.) archontis nomine (Ἀμειν.). Sed hoc anno actas esse Nubes secundas vel idcirco incredibile est quod eo Aristophanes et Vespas et Proagona scenae tradidit[4]).

Num vero in pagi alicuius theatro — ut Piraeei — actae sunt secundae Nubes? Contendit id quidem ac suo modo probare studuit R. Enger in commentatione de parabasi Nubium

---

1) Fritzsch. Qu. Ar. p. 182. cf. de fab. retr. IV. p. 11.

2) οὐ φέρονται αἱ διδασκαλίαι τῶν δευτέρων Νεφελῶν.

3) Schol. Nub. 552. cf. Mus. rh. X. p. 216 sq. et infra p. 11. not. 3.

4) cf. G. Hermann. Praef. p. XIII sq. W. Dindorf. ad Ar. fragm. p. 507 sq. ed. Ox. Fritzsch. retr. II. p. 5. 6 sq.

Aristophanis[1]), sed nescio an eodem eventu quo vetus ille grammaticus. Mihi quidem illud commentum satis videor refutasse in Jahnii Annal. LXIX. p. 549 — 558, quaeque meis ille respondit (ibid. LXX. p. 99—103) errorum plena[2]), iis non timeo ne quisquam sit permotus ut illi mallet fidem habere quam Eratostheni et sexti argumenti egregio auctori, qui quum secundas Nubes negent omnino esse actas negant etiam esse actas in Piraeeo. Auctoris huius verba fide videntur eo digniora quo veriora sunt unde sua colligit. Idcirco enim negat retractatam fabulam esse actam quia ipsa retractatio non sit ad finem perducta. Quod ita se habere apparet cum ex lacunis in fabula, qualis quidem nunc est, conspicuis (ut v. 888. 1104), tum inde quod aliis locis stropha et antistropha non satis inter se congruunt (cf. 700—706 cum 804—813 et 953 sq. cum 1028 sq.), aliis res ac verba aut inaniter repetuntur aut inter se pugnant (ut 700 sqq. 723 sqq. 804 sqq. 1105 sqq.), quae omnia non dubium est poetam, si fabulam ita pertractasset ut denuo spectandam daret, fuisse emendaturum. Porro quae in Nubibus memorantur res in rep. Atheniensium gestae non ad illum modo annum referri possunt quo fabula est acta (Ol. 89, 1), quod potest utique v. 186, sed ad insequentem quoque (v. 581 sqq.) et proximum huic (550) ac tertium postea (553 sq.), ut mittamus eos locos de quorum interpretatione non constat (cf. ad 551. 1091). Quibus e rebus ut recte videtur coniecisse schol. ad v. 591 Aristophanem per aliquantum temporis spatium secum agitasse consilium fabulae in scenam reducendae ideoque ad intermissum aliquamdiu opus retractationis alio tempore esse reversum[3]), ita eodem iure colligas poetam illud consilium postremo abiecisse, quippe qui non fuisset passurus ut in eadem fabula tam diversorum temporum vestigia remanerent, partim cum notatione iam non amplius congrua (624), utve in eadem Cleo et vivus (581 sqq.)

1) Ueber die Parabase der Wolken des Ar. Von R. Enger. Ostrowo 1853. 21 pp. 4.

2) cf. Mus. rhen., X. p. 216 sq. 222.

3) *δῆλον οὖν ὅτι κατὰ πολλοὺς τοὺς χρόνους διεσκεύασε τὸ δρᾶμα· καὶ ταῦτα μὲν οὐ πολλῷ ὕστερον, ἐν οἷς δὲ Εὐπόλιδος μέμνηται καὶ τῶν εἰς Ὑπέρβολον κωμῳδιῶν, πολλῷ.*

et mortuus (550) esse narraretur, in eademque et impugnaretur Hyperbolus (876. 1065) et de assiduis eius impugnationibus rideretur (551 sqq.). Abiecisse autem videtur istud consilium restincto per interlapsum tempus paulatim operis studio et amore, cum modo composita insequentibus rebus statim antiquarentur, ut Cleonis morte epirrhema (575 sqq.), de aliis poetae dubitatio oriretur num starent cum veritate, ut de iis maxime credibile est quae finxerat de Socrate.

Sic imperfecta cum inveniretur fabula post poetae mortem nihilominus videbatur tanto praestare editis iam primis Nubibus tamque multas habere virtutes sibi proprias ut optimo iure superstites filii has secundas Nubes ipsas quoque edendi consilium caperent, quam rem is a quo suscepta erat ita videtur peregisse ut, assumto ex priori opere quidquid non esset ab Aristophane damnatum aut aperte pugnaret cum novis, efficeret ut fabula sine magna offensione posset legi et aliquo saltem modo absolutae speciem prae se ferret[1]). Itaque aliquamdiu duae Nubium conformationes ferebantur[2]), quamquam ita ut edita ab ipso poeta prior prae posteriore ac meliore paulatim in oblivionem veniret. Nec videntur illam multi in manibus habuisse; Callimachus certe numquam vidit[3]), nec septimi argumenti auctor; sed viderunt Eratosthenes et Nicander, vidit qui sextum argumentum composuit, atque etiam Athenaeus[4]). Quae ex iis citantur enumerabimus hoc ordine ut primo loco ponamus quae, quum diserte dicantur priorum esse, in nostris quoque Nubibus inveniuntur, deinde subiungamus quae e Nubibus afferuntur, cum in superstite fabula non legantur, ideoque primarum fuisse videntur[5]).

---

1) Fritzsch. IV. p. 4 not. cf. G. Hermann. Praef. p. XXVII.

2) Arg. VII: *διτταὶ δὲ φέρονται Νεφέλαι.*

3) cf. Schol. Nub. 552: *Ἐρατοσθένης δέ φησι Καλλίμαχον ἐγκαλεῖν ταῖς διδασκαλίαις ὅτι φέρουσιν ὕστερον τρίτῳ ἔτει τὸν Μαρικᾶν τῶν Νεφελῶν, σαφῶς ἐνταῦθα εἰρημένου ὅτι πρότερον καθεῖται. λανθάνει δ' αὐτὸν ὅτι ἐν μὲν ταῖς διδαχθείσαις οὐδὲν τοιοῦτον εἴρηκεν κτλ.*

4) Fritzsch. IV. p. 5 sqq. Mus. rh. X. p. 215—218.

5) cf. G. Herm. Praef. p. XV—XX. XXIX sq. C. F. Hermann. 1837. p. IX sq. Dindorf. ed. Ox. II. p. 509—513. Beer l. l. p. 124—126. Fritzsch. de fab. retr. V.

1. Athenae. IV. p. 171 C μήποτε δὲ καὶ ὃν καλοῦσι Ῥωμαῖοι προγεύστην τότε οἱ Ἕλληνες προτένθην ὠνόμαζον, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν προτέραις Νεφέλαις διὰ τούτων

Πῶς οὐ .... *ἡμέρᾳ μιᾷ* (v. 1196—1200).

Ubi addito *προτέραις* scriptor illa verba fuisse iam in actis Nubibus significat eo consilio ut iure se, cum temporum ordinem sequeretur, hoc exemplum posuisse ostendat ante desumptum aliud ex Agrestibus Pherecratis, quam fabulam auctor eadem demum olympiade docuit qua Aristophanes Vespas.[1])

2. Schol. Par. ad Plat. Axioch. p. 967, a. l. 31 sqq. ed. Turic.: δὶς παῖδες οἱ γέροντες] ἐπὶ τῶν πρὸς τῷ γήρᾳ εὐηθεστέρων εἶναι δοκούντων. μέμνηται δὲ αὐτῆς (sc. τῆς παροιμίας) Κρατῖνος ἐν Δηλιάσι λέγων ... (fr. 35 Mein. min.) καὶ Πλάτων ἐν Νόμων α' (p. 646 A) καὶ Μένανδρος Χήρᾳ καὶ Ἀριστοφάνης Νεφέλαις α'. Quum non incredibile sit esse Nub. 1417 ex prioribus, potest sane is scriptor ex quo sua hausit Scholiasta in manibus habuisse editas Nubes primas.

3. Diogen. Laert. II, 5, 18: Σωκράτης Σωφρονίσκου μὲν ἦν υἱὸς ..... ἐδόκει δὲ συμποιεῖν Εὐριπίδῃ· ὅθεν ..... Ἀριστοφάνης Νεφέλαις·

Εὐριπίδης δ' ὁ τὰς τραγῳδίας ποιῶν
τὰς περιλαλούσας οὗτός ἐστι, τὰς σοφάς.

Ubi ut sententia cuius caussa versus a Diogene prolati sunt appareret coniecere alii *Εὐριπίδου*, Reisigius (Praef. Nub. p. XXI), quamvis cunctanter, *Εὐριπίδῃ*. Nihil mutandum censui in Mus. Rh. X. p. 227, dummodo versus putares in Nub. I locum habuisse circa v. 184—217, ita ut inter Socratis discipulos ostentatus esset etiam Euripides, in ipso *φροντιστηρίῳ* tragoedias conficiens. Eos qui verba non Aristophani, sed Teleclidi assignanda crediderunt refutavit Fritzschius cum in Quaest. Ar. p. 154 sqq., tum in comm. de fab. retr. V. p. 7 sq.

4. Athen. XI. p. 479 C: κοτυλίσκος δὲ καλεῖται ὁ ἱερὸς τοῦ Διονύσου κρατηρίσκος, καὶ οἷς χέονται οἱ μύσται, ὡς Νίκανδρός φησιν ὁ Θυατειρηνός, παρατιθέμενος τὸ ἐκ Νεφελῶν Ἀριστοφάνους Μηδὲ στέψω κοτυλίσκον. Qui anapaesti quem in Nub. I locum obtinuerint hodie non potest sciri, et conie-

1) F. Ranke, de Aristoph. vità, p. 290.

cerunt alii alia, ut C. F. Herm. 1837. p. IX[1]), Fritzsch. IV. p. 6. V. p. 12 sq.

5. Suidas: οὐ μετὸν αὐτῷ· ἀντὶ τοῦ οὐκ ἐξόν (immo: quum particeps non sit). Ἀριστοφάνης Νεφέλαις. In parabasi priorum Nubium locum habuisse existimat C. F. Herm. 1837. p. X.

6. Antiatticista Bekkeri p. 98, 1: Ζυμήσασθαι· Ἀριστοφάνης Νεφέλαις[2]).

7. Idem p. 105, 2: Κόλασμα· Ἀριστοφάνης Νεφέλαις.

8. Schol. Vesp. 1038: τοῖς ἠπιάλοις] Ἠπίαλος τὸ πρὸ τοῦ πυρετοῦ κρύος. Ἀριστοφάνης Νεφέλαις, καὶ Θεσμοφοριαζούσαις (fr. 327 M. min.) „ἅμα δ' ἠπίαλος πυρετοῦ πρόδρομος". Ac deinde: πέρυσιν] πέρυσι γὰρ τὰς Νεφέλας ἐδίδαξεν, ἐν αἷς τοὺς περὶ Σωκράτην ἐκωμῴδησεν. ἠπιάλους δὲ αὐτοὺς ὠνόμασεν (etiam in Nub. I?), ὡς ὠχρότητα παρασκώπτων (cf. ad Nub. 103.). Nisi Socratici potius ut noxii cives et pestis quaedam reipublicae vexati erant (Fritzsch. V. p. 14).

9. Photius p. 428, 27 et Suidas v. πηνίον, ζῷον ὅμοιον κώνωπι. Ἀριστοφάνης Νεφέλαις·

κείσεσθον ὥσπερ πηνίω κινουμένω

(Suid. βινουμένω), ἀντὶ τοῦ ξηροί. σκώπτει γὰρ τοὺς περὶ Χαιρεφῶντα εἰς ξηρότητα καὶ ἀσθένειαν. Veri simile est pertinuisse hunc versum ad postremam fabulae scenam, in qua poenas dant Socrates et Chaerepho (G. Herm. Praef. p. XVI). cf. ad Nub. 1497. 1505 sq.

10. Photius p. 398, 11: Πάρνης· τὸ ὄρος θηλυκῶς·

Ἐς τὴν Πάρνηθ' ὀργισθεῖσαι φροῦδαι κατὰ τὸν Λυκαβηττόν.

Ἀριστοφάνης Νεφέλαις, καὶ ἑξῆς. Hunc quoque versum decerptum esse ex ultima fabulae scena[3]) maxime credibile esset, nisi obstaret Photii καὶ ἑξῆς, quo significatur poetam in eadem

1) „Strepsiadi tribuimus quaerenti num se novis insanientis sapientiae sacris initiatum ne poculum quidem amplius Libero patri coronare sive implere oporteat".

2) „Nos inter ea exempla quibus vel Strepsiades vel ipse Socrates nubium potestatem rerumque naturalium caussas documentis ex re domestica petitis illustravit fermentationum quoque mentionem non miramur", C. F. Herm. l. l. p. X.

3) Quod coniecerat Fritzsch. Qu. Aristoph. p. 160. cf. Fab. retr. V. p. 10—12. Mus. rh. X. p. 227 sq.

fabula paullo post iterum (et fortasse saepius) nomen Parnethis genere femineo usurpasse, ut facit v. 323.[1])

Dubii sunt aliquot loci alii, ut is versus quem Brunckius post 969 inseruit, de quo vide ibi adn. crit.; deinde Schol. Pac. 347: αὐτοῦ (Phormionis) μέμνηται ὁ κωμικὸς ἐν Ἱππεῦσι (v. 565) καὶ Νεφέλαις (immo vero Lysistr. 804; cf. G. Herm. Praef. p. XXX) καὶ Βαβυλωνίοις, nec minus Schol. Pac. 92: ἔφη δὲ καὶ ἐν ταῖς Νεφέλαις μετεωρολέσχας τοὺς φιλοσόφους, ὅτι τὰ οὐράνια περινοοῦσιν, quippe in quo fortasse grammatici menti obversatum sit Nub. 360 (μετεωροσοφιστῶν, cf. 333 μετεωροφένακας); postremo Polluc. X, 156: πέτευρον δέ, οὗ τὰς ἐνοικιδίας ὄρνιθας ἐγκαθεύδειν συμβέβηκεν, Ἀριστοφάνης λέγει, ὥσπερ καὶ κρεμάθραν, ἐν ταῖς Νεφέλαις, si quidem post κρεμάθραν est interpungendum, nec (quod sane foret audacius) cum Rankio[2]) v. 226 legendum εἶτ' ἀπὸ πετεύρου τοὺς θ. ὑ. Ceterum memorabilis est etiam Photii locus, p. 426, 12: Πέτευρον· πᾶν τὸ μακρὸν καὶ ὑπόπλατυ καὶ μετέωρον ξύλον. Ἀριστοφάνης ἐν τῷ ε΄. est enim Nubes acta quinta, post Δαιταλῆς, Babylonios, Ἀχαρνῆς, Equites.

II. De Nubium consilio et arte.[3])

Iam si omnium mutationum habita ratione nulla fabulam qualem nunc legimus consideramus universam, argumentum eius hoc est.

Strepsiades senex rusticus, sed per bellum nunc in urbem pertractus, quum aere alieno uxoris ac filii prodigis mo-

1) G. Hermann. Praef. p. XVI.

2) de vita Aristophanis p. 451, ubi provocat ad scholia ad l.

3) Eandem rem fusius tractarunt nostra quidem memoria *I. W. Suevern*, über Ar. Wolken. Berol. 1826. 89 pp. 4. *C. Fr. Hermann* de Ar. Nub. Marb. 1833. 4. et in Jahnii Annal. Suppl. II. p. 412–423. Eiusdem Gesamm. Abhandlungen (Gotti. 1849.) p. 257–261. *F. Ranke* de vita Ar. p. 426–452 et de Nub. Ar. Berol. 1844. 34 pp. 4. *Aug. Otto*, de Ar. Nub. consilio, Neisse 1844. 24 pp. 4. Praeterea addita versionibus fabulae germanicis prolegomena, ut *Welckeri* (1810. p. 191–228.), *Droysenii* (Berol. 1838. III.), *L. Seegeri* (Francof. 1845. I. p. 365–428), *meae* (Class. d. Alterth. XXII. Stuttg. 1854. p. 99–109), et *Kockianae* editioni (Lips. 1852. p. 7–36).

ribus conflato liberari cupiat, Phidippidem filium hortatur ut a Socrate addiscat novas disputandi et dicendi artes, quibus ut iniuria verti soleat in iustum ita debita quoque devolvendi spes sit. Quod quum nequeat filio persuadere senex semet ipsum in Socratis disciplinam traditurus adit eius domum, confirmaturque in proposito omnibus iis rebus quas ante fores ac statim ab introitu audit ex aliquo discipulo. Quibus in summam exspectationem adductus postremo ipsum magistrum conspicit ab eoque edocetur vulgarium deorum nullam apud ipsos esse auctoritatem, sed pro diis coli nubes; quae, postquam Strepsiades, ut earum adspectu dignus fiat, sordidis quibusdam caerimoniis initiatus est, a Socrate invocantur (*Πρόλογος*, v. 1—274). Invocatae audiuntur primum (*Πάροδος*, 275—313), paulatim etiam cernuntur mulierum habitu indutae, et eas esse deas adeo probatur Strepsiadi ut ab iis se voti compotem fore iam pro certo habeat omniaque quae postulentur earum gratia in se recipere paratus sit. Ita postquam de eius voluntate res est comperta et deinde mens quoque paululum explorata, ad erudiendum introducitur Strepsiades (*Ἐπεισόδιον πρῶτον*, 314—509). Vacuefacta scena canitur *ἡ Παράβασις* (510—626). Interea Strepsiadem suas artes docere conatus Socrates parum profecit; et quum nec ea quae nunc cum eo molitur melius procedant, postremo abiecta spe negat se eum amplius edocturum. De rebus suis desperanti Strepsiadi Chorus suadet ut pro ipso filium mittat (*Ἐπεισόδιον δεύτερον*, 627—803), Socratem autem monet ut oblata opportunitate gnaviter utatur (804—813). Minis precibusque patris tandem victus Phidippides, quamvis invitus, a se impetrat ut Socratis disciplinae se tradi patiatur (*Ἐπεισόδιον τρίτον*, 814—888). Nullo interposito cantico iustus et iniustus orator ineunt inter se certamen uter sit potior magisque dignus qui adolescentem accipiat erudiendum. Abducit eum qui victor evasit iniustus (*Ἐπεισόδιον τέταρτον*, 889—1104) et Socrates (1105—1114). Post breve tempus (quod expletur epirrhemate 1115—1130) reversus Strepsiades recepto filio penitus erudito exsultat suosque creditores male habet (*Ἐπεισόδιον πέμπτον*, 1131—1302). Sed celeriter subsequitur poena, quam praedixerat chorus (1303—1320). E domo enim

proripit se Strepsiades, se mulcatum conquerens a filio, qui rem non modo fatetur sed recte factam esse pollicetur se demonstraturum. Quo probato quum matrem quoque iure mulcari a filiis docere paret Phidippides, iam pater perspicit quid sit re vera haec nova sapientia et quo perducat, eiusque auctores incensa domo expellit (Ἔξοδος, 1321—1510).

Apparet ex his et confirmatur ipsius poetae testimonio (Vesp. 1038 sqq.) versari fabulae consilium in hoc maxime ut impugnetur nova doctrina et disciplina, quam invexerant sophistae, pro quibus omnibus perstringitur Socrates[1]). Et quum alii poetae comici sophistas philosophosque notassent aut ut arrogantes sciolos (ut Cratinus Πανόπταις) aut ut divitum assentatores (quod fecerant Κόλακες Eupolidis), Aristophanes ipsam rem et caussam aggressus est, illatam ab illis doctrinam, qua per iuventutem videbantur corrumpere totam civitatem. Oderat autem poeta novam istam doctrinam ut antiquae simplicitatis amator morumque integritatis[2]), quarum ex imminutione et interitu omnia patriae mala credebat manare. Et contulerunt sane sophistae quam plurimum ad evertendam illam simplicitatem, Socrates autem multa habebat quae ipsi essent cum istis communia, hoc praecipue quod ipse quoque rationi potius quam legum hominumve auctoritati putabat obtemperandum. Accedebat quod etiam Socrates adolescentulis potissi-

1) De Socrate Aristophanis cf. cum libros p. 14 not. 3 laudatos (ut Suevern. p. 3—19) tum hos: *Reisig* ante editionem fabulae (Lips. 1820) p. VIII—XXX. *Roetscher*, Aristophanes und sein Zeitalter (Berol. 1827), p. 247 sqq. 388 sqq. *V. Cousin*, Socrate de la part que peut avoir eue dans son procès la comédie des Nuées, in eius Nouveaux fragmens philosophiques (Paris 1828), p. 150—159. *G. Hermann*, ante ed. fab. (Lips. 1830), p. XXXII—XLVI. *F. V. Fritzsche*, de Socrate veterum comicorum, in eius Quaest. Ar. I. (Lips. 1835), p. 99 sqq. *H. Funkhaenel*, über Socrates u. seine Feinde, Zeitschr. f. Alt. 1835. p. 818 sqq. *J. A. Grothe*, de Socrate Aristophanis, Trai. ad Rh. 1843. 8. *Zorn*, Aristoph. in seinem Verhältniss zu Socrates, Baireuth. 1845. 4. *Chr. Petersen*, Aristoph. und die Philosophen seiner Zeit, Allg. Monatsschr. 1852. p. 1107—1118. *M. Landsberg*, über den Socrates in den Wolken des Ar., Philolog. VIII. p. 94—103.

2) cf. commentationem meam, Aristophanes' Stellung zu seiner Zeit, Morgenblatt 1855, p. 777—782. 802—806.

mum instituendis operam dare videbatur ideoque in eum quoque culpa coniici posse si quid minus probaretur in illorum moribus; praesertim quum multos qui novitiorum morum videbantur signiferi, ut Euripides, Alcibiades, appareret esse cum Socrate coniunctos[1]). Erant quidem illa quibus Socrates distinguebatur a sophistis quam gravissima, hoc maxime quod verbis certare solebat non exercitandi ingenii caussa aut ut vinceret seque ostentaret, sed ut verum inveniret; sed talia facile poterant eum fugere qui non ipse philosophiae esset peritus nec rem diligentius pervestigaret. Quare non mirum quod vulgo omnes philosophi videbantur esse pares ac permiscebatur cum sophistis Socrates ut ab Eupolide[2]) et oratore Aeschine[3]) sic postea ab illius et accusatoribus et iudicibus[4]); quid quod vel ex iis qui eius disciplina fuerant usi erant qui illam opinionem aut haberent aut habere se simularent, veluti Critias, quem quidem Xenophon[5]) narrat lege proposita *λόγων τέχνην μὴ διδάσκειν* eo consilio vetuisse ut haberet quo Socratem circumveniret, *τὸ κοινῇ τοῖς φιλοσόφοις ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐπιτιμώμενον ἐπιφέρων αὐτῷ καὶ διαβάλλων πρὸς τοὺς πολλούς* (scilicet *τὸ διαφθείρειν τοὺς νέους*). Idem igitur Aristophani quoque accidit, philosophiae nec amanti nec curioso; eumque, quum philosophos adolescentium corruptores in scena vellet traducere, in Socratem potissimum incidere eo magis erat consentaneum quia huius et adspectus et mores largam ridendi materiam videbantur praebere, et quia omnium qui tum Athenis philosophiam profitebantur solus Socrates erat civis Atheniensis solusque ideo idoneus qui in publico urbis theatro civibus produceretur[6]). Qua in re ita versatus est poeta ut suo Socrati tribueret partim quae in vero conspiciebantur partim quae ab aliis philoso-

1) cf. Suevern. l. l. p. 56 sqq.

2) fr. 311 Mein. min. *μισῶ δὲ καὶ τὸν Σωκράτην, τὸν πτωχὸν ἀδολέσχην*, cf. 312: *ἀδολεσχεῖν αὐτὸν ἐκδίδαξον, ὦ σοφιστά.*

3) c. Timarch. §. 169 = 173: *Σωκράτην τὸν σοφιστὴν ἀπεκτείνατε ὅτι Κριτίαν ἐφάνη πεπαιδευκώς.* cf. G. Herm. Praef. p. XXXVII.

4) cf. C. F. Hermann, Geschichte der platon. Philosophie I. p. 320. not. 270—272.

5) Mem. I, 2, 31.

6) F. Ranke, vit. Ar. p. 439. C. Fr. Herm. Gesamm. Abh. p. 259.

phis, praecipue Protagora[1]), erant desumta[2]). Veri Socratis erat tota figura ac species atque etiam vivendi ratio et consuetudo exemplis ex medio petitis sua illustrandi; sed ut non omnia veri Socratis translata sunt in personatum (veluti desunt daemonium, ironia, interrogationum ratio), ita multo minus omnia quae personatus prae se fert conveniunt vero, qualia sunt quae de illius doctrina et studiis proferuntur pleraque et maxime quae de pecuniae cupiditate. Hoc ipso autem modo confirmabatur rursus vulgi de Socrate opinio, ut non iniuria Plato Socratem faceret conquerentem quod Aristophanis fabula adiuti sint falsi de ipso rumores. Quamquam tum quidem quum ageretur fabula aequissimo animo eam tulisse videtur philosophus, quippe de quo Plutarchus[3]) haec narret: *Ἀριστοφάνους, ὅτε τὰς Νεφέλας ἐξέφερε, παντοίως πᾶσαν ὕβριν αὐτῷ κατασκεδαννύντος καί τινος τῶν παρόντων „τὰ τοιαῦτα ἀνακωμῳδοῦντος οὐκ ἀγανακτεῖς“, εἰπόντος, „ὦ Σώκρατες;“ Μὰ Δί’ οὐκ ἔγωγε, ἔφησεν· ὡς γὰρ ἐν συμποσίῳ μεγάλῳ τῷ θεάτρῳ σκώπτομαι*[4]). Aristophanes autem sine dubio boni civis munere sibi videbatur fungi impugnando per Socratem sophistas omnesque philosophos et eorum vim ad conformandas adolescentium mentes. At nec iure Socrates permiscebatur cum sophistis nec ipsorum sophistarum disciplina erat aut ridicula aut sola vel primaria mutatorum morum caussa; nequivissent enim tantam potentiam nancisci nisi civium ingenia ad eorum doctrinam fuissent praeformata.

Itaque quum poeta in eligenda fabulae materia non satis feliciter egisset nec aliarum (Acharnensium praecipue) praestantiam poterat assequi nec solitos exspectatosque plausus.

---

1 cf. Petersen, Philologisch-historische Studien, p. 133 sqq. cum C. Fr. Hermanni censura, Zeitschr. f. Alterth. 1834, p. 373 sqq.

2) Suevern p. 3 sqq. inprimis p. 12. 19. 30.

3) de educand. lib. c. 14. (T. VII. p. 38 sq. Hutten.)

4) cf. Sen. de const. sap. 18 (I. p. 33 Haase): respiciamus eorum exempla quorum laudamus patientiam, ut Socratis, qui comoediarum publicatos in se et spectatos sales in partem bonam accepit risitque non minus quam cum ab uxore Xanthippe immunda aqua perfunderetur. Vide etiam Diog. Laert. II, 5, 36 stultique Aeliani narratiunculam, V. H. II, 13 sub finem.

Primum enim id quod agitur in scena nec omne est lepidum, sed nonnunquam frustra laborat risum movere rebus non ridiculis (ut 200 sqq. 636 sqq.), et premitur quadam lentitudine ac tarditate. Sapienter quidem in fabula qualis nunc est Phidippides instituitur pone scenam, sed in Strepsiade docendo iterumque docendo tantum temporis consumitur ut spectatoribus fortasse visum sit nimium. Nec sibi satis constat id quod agitur aut agentium habitus. *Strepsiades* enim quum fabulae persona videatur primaria, illius antiquioris aetatis vir novitiis artibus nondum imbutae, qui tamen periculum facere decrevit num harum ope ab aere alieno posset liberari, ubi primum iis accuratius cognitis deterritus est a proposito ac sanatus et ad pristinam probitatem reversus, fabulam par erat concludere, lentiore quidem quam nunc est ratione, sed iustiore. At ita non satis factum esset poetae primario consilio, quod in illis artibus erat positum. Quarum quum demonstrasset vim perniciosam voluit etiam punire auctores[1]). Quamquam a Strepsiade quidem puniri Socratem idcirco non erat aequum quia huic ille semet ipsum ac filium non obtulerat modo sed obtruserat[2]). Mox *Socratis* persona in eo nunc sibi non constat quod idem qui ipse vivendi ratione uti dicitur durissima eamque discipulis imperare, idem exhibetur discipulos docens genio indulgere ac ius fasque pervertere. Porro nubecularum *chorus* quo iure in extrema fabula (v. 1458 sqq.) repente furias quasdam agit? cur amatoribus suis insultare senem aequo animo silensque patitur?[3]) Obstitit nimirum poetae animus indignabundus ne severas artis leges sequeretur. Obsecutus est autem his in describendo Phidippide, quippe quem non ipsum quoque contra naturam ac veritatem faceret desciscentem a nova doctrina. Id vero quod et Phidippides et Strepsiades universi generis simulacra sunt (nam illo Alcibiadem innui et hoc aliquatenus Periclem Suevernius[4]) nec persuasit cuiquam nec persuadebit) poetae nequaquam velim vitio ver-

1) cf. C. Fr. Herm. Ges. Abh. p. 260 sq.
2) Suevern. l. l. p. 78 sq.
3) cf. Suevern. p. 80. Droysen l. l. III. p. 15 sq.
4) l. l. p. 33—55. cf. G. Herm. Praef. p. XLII. C. Fr. Herm. ap. Jahn. l. l. p. 418.

tere; ac ne ea quidem quae minus videntur probanda tam gravia duco ut de tota fabula liceat iniquius iudicare, nedum imminuere valeant aut obscurare multarum scenarum dictorumque subtilitatem ac leporem et numerorum atque sermonis mixtam cum varietate summam elegantiam et suavitatem; praesertim si quis hoc reputet, fabulam, qualem quidem nos habemus, non esse ab ipso poeta ad umbilicum perductam.

De re scenica ut pauca addam, personae ita videntur fuisse distributae ut primarum partium actor exhiberet Strepsiadem et oratorem iustum, si quidem huius et iniusti fuerunt aliquae partes in acta fabula, secundarum autem Socratem, oratorem iniustum, Pasiam; tertiarum Phidippidem, discipulum, Amyniam. Reliquae personae cum aut nihil proferant, ut in secunda scena ceteri discipuli et postea Pasiae testis, aut pauca verba, ut Strepsiadis servus (Xanthias) et Chaerephon, actae videntur a choreutis.[1])

Scena exhibet vicum urbis Athenarum, cuius in altera parte domus est Strepsiadis, in altera Socratis. Ante illam posita videtur imago Mercurii (v. 1478), ante hanc simulacrum Turbinis (ad 1473), in ipsa Strepsiadis domo cogitanda videtur statua Neptuni equestris (83). Ab initio fabulae conspicitur Strepsiades, cum sit diluculum, reclusa ianua domi suae insomnis in lecto cubans; prope eum dormiens filius; deinde interiecto aliquo spatio stertientes servi. Postquam filius a patre e somno excitatus est (80) uterque domo sua egreditur, in quam redit Phidippides (125), cum Strepsiades petat aedes Socratis, ante quas aliquamdiu colloquitur cum discipulo (133 sqq.); aperta tandem per ἐκκύκλημα (ad 184) domo conspicit primum discipulos (184 sqq.), qui deinde (195) iubentur introire, postremo (218) ipsum Socratem, qui illius precibus motus descendit (237) de sublimi sua statione cumque eo prodit in publicum, unde initiato Strepsiade intrant in aedium partem interiorem (498). Exeunt inde post parabasim (627), iamque aguntur reliqua in publico inter utramque domum. Cetera suo quodque loco sunt explicata.

1) Paullo aliter rem disposuerunt Beer l. l. p. 128 et Kock p. 31, not. 3.

Restat ut de huius editionis consilio exponam quam brevissime; nam brevitati per totum libellum studui maxime, et nisi ille suam caussam ipse aget, ego frustra laborabo. Non disseram igitur de rationibus quas secutus sim in verbis fabulae constituendis; constat enim de illis hodie inter omnes qui harum rerum sunt periti, nec est in ipso opere factitando dissensus, nisi quod alii plus, alii minus tribuunt coniecturis. Quamquam in Nubibus quidem nec de hac re inter sanos facile potest esse opinionum varietas; habemus enim earum et permultos et aliquot perbonos libros, qui utinam essent ita ut ratio postulat collati, ne vel de optimi scriptura multis locis etiam nunc dubitaretur. Talibus in locis G. Hermanno potissimum auctori fidem habere iubebat eius Praef. p. X. Ii autem loci in quibus tam aperta corruptela omnes codices invasit ut ad editorum commenta sit confugiendum quum videantur esse perpauci, ne libellum premerem inutili onere, paucas coniecturas commemoravi; pauciores recepi. Nec nisi raro indicavi quis ante me unumquodque ex libris recepisset; ut enim ipse non alicuius hominis auctoritati cessi, sed rationum necessitati, ita nec alios volui viam ire diversam. Ubi variant libri scripturas exposui eas ex quibus appareret quo quodque iure niteretur, saepe etiam quibus intercedens inter singulos libros necessitudo fieret perspicua; in posteriore autem fabulae parte, ubi alia difficultas aliam excipit, lectionis varietatem haud raro exhibui totam. Maluissem quidem optimorum tantum lectiones proferre quam gregem trahere; sed quum nec de omnibus constaret quo essent loco habendi, nec tutum de generibus esset iudicium priusquam qui in censum veniunt omnes pari diligentia haberemus collatos, deinde etiam inferioris classis libri aliquoties haberent quod aut esset verum aut ad hoc duceret, postremo adhibitis siglis chartae spatium exigeretur quam minimum: molestae diligentiae vituperationem minus fugi quam operae nimium festinatae.

In rerum verborumque interpretatione hoc spectavi ut quantum per me quidem posset fieri nec remaneret quidquam obscuri nec plus quam ad illustranda illa opus esset proferretur. Itaque refellendis aliis operam consumere nolui, satis habens id quod mihi videretur rectius expromere. Quod si ab

alio occupatum vidi adscripsi, ut aequum erat, primi auctoris nomen, nisi ubi res erat planissima et a nullo interprete non adnotata. Verba priorum editorum in brevius contrahere aut, si res ita ferebat, leviter immutare haud nefas duxi, quum penes unumquemque esset ipsos fontes adeundi potestas; quod cum alibi feci tum saepissime in iis quae attuli ex scholiis graecis. Ad significandos autem libros vel scriptos vel editos scribendi compendiis usus sum his.

A. Codicum.[1])

A Ravennas, membranaceus, forma maxima, foliis ferme 180, antiquus (saec. XI). Insunt fabulae XI hoc ordine: Plut., Nub., Ran., Av., Eq., Pax, Vesp., Lys., Ach., Thesm., Eccl. Primus eo usus est, quamvis non nominato, Ant. Fracinius in ed. Iuntina a. 1525, postea contulit Invernizius, deinde (a. 1818) I. Bekker (cf. G. Herm. praef. p. X). De huius libri auctoritate cf. Kk. in M. Rh. VIII. p. 341—345.

B Venetus (bibl. Marc. 474) membranaceus, forma quadrata, foliis 172, Ravennate non multo recentior, cum quo ex eodem fonte videtur fluxisse. Consentit quidem cum eo saepissime et habet Plut., Nub., Ran., Eq., Av., Pac., Vespas. Collatus est ab I. Bekkero.

C Caninianae editionis (Lugd. 1548) margo, in quo fortasse Dudithius Plutum, Nubes, Ranas contulit cum codice bonae notae. Apud Porsonum L vel Lib. L.

D Dorvillianus, scriptus a. 1451, nunc Bodleianus X, 1. 3, 13.

E Baroccianus 127 in Bibl. Bodleiana. Liber antiquus in membrana. Porsoni B.

F Dobraei 1 vel Cant. 1, in Bibl. publ. Cantabrig. nr. 3, 15. E saeculo fortasse XIV. Continet Plutum et Nub. 1—470 e supplemento scribae recentioris, deinde Nub. 500—1510. et Ranas cum glossis et scholiis a manu satis eleganti.

G Dobraei 3 vel Cant. 3. Bibl. publ. Cant. 3, 3. Satis re-

1) cf. Dobraei Indicem p. VII—X. G. Hermanni praefationem p. IV—XI. B. Thierschii ad Plut. p. XXXVI—XLI. CDLXXXI sq. Dindorfii Indicem ed. Oxon. 1837. III, 1. p. XIII—XVII.

cens ac saepe mendose scriptus, sed multas optimas lectiones exhibens. Continet Plutum ac Nub. cum scholiis et glossis.

H Porsoni A, Harleianus 5664 in Museo britannico. E Bar. 127 (E) eum fluxisse apparet.

I Dindorfii Florentinus Θ sive Laurentianus 2779, chartaceus saec. XIV. Insunt Plut., Nub., Eq., Ran., sed a Dindorfio collati tantummodo Eq.

a Brunckii A, Ernestii Regius (R), membranaceus, sacculi XIII. Paris. nr. 2712. Continet Plut., Nub., Av., Eq., Ach., Eccl. 1—444.

b Brunckii B, chartaceus, Paris. nr. 2717.

c Brunckii C; reg. Paris. bombycinus. Continet Plut., Nub., Ranas.

d Brunckii D vel meus, bombycinus. Continet easdem fabulas, ab eodemque Michaele Apostolio in Creta est conscriptus qui antea Monacensem (s) exaraverat Romae; cf. B. Thiersch. l. l. p. XXVII.

e Brunck. reg. Par. 2820, vel E. Apud G. Hermannum quartus Regius. Easdem fabulas complectitur.

f Dobraei 2 vel Cant. 2, priore (F) recentior, continens Plut., Nub., Ranas. In eo alius scriba (Corrector ap. Dobr.) et varias lectiones plurimas annotavit et ipsum textum subinde refinxit.

g Dobraei 4 vel Cant. 4. (Bibl. publ. Cant. nr. 3, 16), recens ac valde interpolatus. Continet Plut. ac Nubes cum scholiis.

h Dobraei 5 vel Harl. 5 (Harleianus 5725), continet Plut. (a v. 266) ac Nubes. In Plut. post v. 551 et per totas Nubes plerumque consentit cum n, u, maximeque cum z.

i Dobraei 6 vel Harl. 6 (Harleianus 6307), Plutum continens ac Nubes, deinde Ranas ab alia manu, recentissima illa et inelegantissima.

k Dindorfii Flor. Δ. Laurentianus 31, 16. chartaceus saec. XV. foliis 259 formae quartae minoris; a Dindorfio collatus in Eq., Ach., Av., Vesp., Lys., sed continens etiam Plut., Nub., Ran.

l Tubingensis (Mb 32), olim M. Crusii, chartaceus, forma quadrata, saeculi XV, manu conscriptus valde expedita et

compendiosa, omittens plerumque ν ἐφελκ. (ut Nub. 96. 100. 127. 140) et iota subscr. (nisi quod 58 habet κλάῃς, 60 νῷιν, 66 τῷ χρόνῳ). Continet Plutum (p. 1—133), Elegiam Basinii de Hippodamia (p. 134—140), Nubium v. 1—144 (p. 141—156). Collatum cum Brunckiano textu descripsit G. L. F. Tafel in Seebodii Novo Arch. phil. IV. (1829.) nr. 34. Cuius collatio cum non statim ad manum esset, quod ad Nubes pertinet ipse denuo contuli.

m Bekkeri M, G. Hermanni Mut. a. Refertus est coniecturis plerumque infelicibus.

n Bekkeri m, G. Hermanni Mut. b.

o Bekkeri n, G. Hermanni Mut. c. Omnes tres Mutinenses chartacei, forma quadrata vel minori, recentes. Insunt Plut., Nub., Ran. Contulit Bekkerus.

p Borgianus, chartaceus, recens, ab Invernizio collatus.

q Vaticano-Urbinas, a Zacagnio collatus in usum Kusteri.

r Vaticano-Palatinus, a Zac. coll. in us. Kusteri (qui in Ach., Eq., Vesp., Pac., Lys. pauca inde enotavit); nunc in bibliotheca Leidensi.

s Monacensis 137 s. Bavaricus, chartaceus fol. 127. saec. fortasse XV. Continet Plut., Nub., Ran., Eccl. — Nubium et Ranarum lectiones vulgavit Harles in ed. Nubium (Lips. 1788), Pluti B. Thiersch, cuius v. Praefat. ed. p. XXVI—XXVIII.

t Elbingensis, chartaceus, forma quadrata, collatus a Trendelenburgio. Continet Plut., Nub., Ran.

u Leidensis Ernestii, cuius reliquos codd. omisi, ductus eorum ambiguitate, cf. G. Hermann. praef. Nub. p. V sq.

v Bodleianus Kusteri.

w collegii Lincolnensis, cuius lectiones quaedam enotatae sunt in exemplari editionis Wechelianae quod olim Askewii fuit. Porsoni Ask.

x Arundelianus (nunc regiae societatis Londinensis), satis recens. Usus eo est Kusterus, denuo contulit Dobraeus in Pors. not. in Ar. p. (88)—(91).

y Porsoni 1, Baroccianus 34.

z Porsoni 2, Baroccianus 43. In omnibus paene Nubium locis conspirat cum h.

B. Librorum editorum.

Bentl. = R. Bentleii observationes, primum editae a Kustero (1710).

Bgk. = Bergk, Aristophanis editor in Bibliotheca Teubneriana (1852).

Bgl. = Bergler (in editione Lugd. Bat. 1760. 4.).

Bk. = I. Bekker, ed. Londin. 1828 sq.

Bo. = F. H. Bothe, Vol. IV editionis omnium poetae fabularum (Lips. 1830. 8.) = Ed. II (Lips. 1845.) Vol. I.

Br. = R. F. Ph. Brunck (ed. Argentorati 1781—1783. 3 Voll. 8.).

C. Fr. Herm. = C. Fr. Hermann, cuius nisi alium librum nominavi intellexi commentationem inscriptam: Kritische Bemerkungen zu Ar. Wolken, in: Gesammelte Abhandlungen (Gott. 1849. 8.) p. 256—280.

C. P. = C. Passow, Apparatus criticus ad Aristophanem. Vol. III. Lips. Teubn. 1828. 12.

Dd. vel Ddf. = Wilh. Dindorf, cuius adhibui plerumque Oxoniensem editionem (1835—1837. III. Voll. 8.).

Dobr. = P. P. Dobree, cum in R. Porsoni Notis in Aristophanem (Cantabrig. 1820. 8.) tum in Adversariis, editis a Scholefieldo (Cantabr. 1833), deinde a Dindorfio in Aristophanis editione amplissima (Lips. 1794—1834. 8.) Vol. IX, 2. p. 18—28.

Fr. = Fr. V. Fritzsche, cuius, nisi aliud annotavi, innui Adnotationes ad Nubium principium (Ind. lect. Rostoch. 1835—1836. 4.).

G. H. = G. Hermann, ed. Nubium altera, Lips. 1830. 8.

Harl. vel Hs. = Harless, ed. Nubium, Lips. 1788. 8.

Inv. = Ph. Invernizi, primus auctor editionis a Chr. D. Beckio, postea W. Dindorfio, curatae, Lips. 1794—1834.

Kk. = Th. Kock, ed. Nubium (Lips. 1852), quacum conferas cum auctoris commentationem de emendatione Nubium, M. Rh. VIII. p. 341—364, tum quae iudicarunt R. Enger in Jahnii Annal. LXVIII.

p. 113—138. C. L. Kayser in Münchner gelehrte Anzeigen, XXXIX (1854). I, 18—23. p. 150—189. ego ipse in Zeitschr. f. Alt. Wiss. 1853. p. 156 —167.

Kr. = C. W. Krueger, Griechische Sprachlehre, dritte Auflage. I. Berol. 1850. II. 1846. 1855.

Kst. = L. Kusterus, ed. Amst. 1710. fol.

M. = Matthiae, Ausführliche griechische Grammatik (ed. II. Lips. 1825. 1827. ed. III. 1835).

M. Rh. = Museum Rhenanum.

N. P. = Handwörterbuch der griech. Sprache, begründet von Fr. Passow. Neu bearbeitet und zeitgemäss umgestaltet von Rost, Palm, Kreussler, C. Keil, F. Peter, G. E. Benseler. Lips. 1841—1856.

R. E. = Realencyclopaedie der classischen Alterthumswissenschaft, herausg. von A. Pauly, Chr. Walz, W. S. Teuffel. Stuttg. 1837—1852. 6 Voll. 8.

Rsg. = C. Reisig, vel in Coniectaneorum in Aristophanem libris II (Lips. 1816. 8.) vel in editione Nubium (Lips. 1820).

Sch. vel Schol. = Scholia graeca in Aristophanem, quorum usurpabam editionem Duebnerianam (Paris. 1842. 8).

Schz. = Chr. G. Schütz, ed. Lips. 1821. 8.

Sp. = Ez. Spanheim, in editione Kusteri.

Wr. = F. G. Welcker, Ar. Komoedien, metrisch übersetzt, I. Giessae 1810. 8.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

Ν Ε Φ Ε Λ Α Ι.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.
ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ ΣΤΡΕΨΙΑΔΟΥ.
ΜΑΘΗΤΑΙ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ.
ΣΩΚΡΑΤΗΣ.
ΧΟΡΟΣ ΝΕΦΕΛΩΝ.
ΔΙΚΑΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.
ΑΔΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.
ΠΑΣΙΑΣ, *δανειστής.*
ΑΜΥΝΙΑΣ, *δανειστής.*
ΜΑΡΤΥΣ.
ΧΑΙΡΕΦΩΝ.

ΝΕΦΕΛΑΙ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

Ἰοὺ ἰού·
ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν ὅσον·
ἀπέραντον· οὐδέποθ' ἡμέρα γενήσεται;
καὶ μὴν πάλαι γ' ἀλεκτρυόνος ἤκουσ' ἐγώ·
οἱ δ' οἰκέται ῥέγκουσιν. ἀλλ' οὐκ ἂν πρὸ τοῦ. 5
ἀπόλοιο δῆτ', ὦ πόλεμε, πολλῶν οὕνεκα,
ὅτ' οὐδὲ κολάσ' ἔξεστί μοι τοὺς οἰκέτας.

2. Interpunctionem post ὅσον postulare videbatur et sermonis et versus ratio et loquentis habitus.
3. ἀπέραντον ADFGabcdfghilqtx: τὸ μὴ περαινόμενον, ὅπερ μὴ δύναιτ' ἄν τις ἐξελθεῖν, ἀτελές, ut ὁδός, χρόνος ἀπ. Eodem modo B ac Suidae ἀπέρατον esset interpretandum; cf. Eur. Med. 646 δυσπέρατον αἰῶνα (Fr.).
7. κολάσ' almno; κολάσαι ἔξ. B cum plerisque mss., contractionem permittentes lectori. Cf. ad v. 42.

1. Monometer (ut 222). Interiectio hic est levioris molestiae, ut Pac. 1191 ἰοὺ ἰού, ὅσον τὸ χρῆμ' ἐπὶ δεῖπνον ἦλθεν. (Bgl.)

2. Ζεῦ βασ. 153. Vesp. 625. Ran. 1278. Plut. 1095. Aesch. Pers. 532. Ag. 355. — χρ. τ. ν. vitae quotidianae est et circa rem ipsam quasi circumeuntis; cf. Babyl. I. Ach. 150. Eq. 1219. Av. 826. Lys. 83. (Thesm. 280 sq.) Ran. 1278. Eccl. 394. Plut. 894. Herod. I, 36 συὸς χρῆμα μέγα. Similiter Plaut. Amph. II, 2, 1 res voluptatum.

5. οὐκ ἂν sc. ἔρρεγκον. Obstitisset enim socordiae timor verberum, per belli tempus abiectus, quum dominis potius metuendum esset ne servi male habiti ad hostem transfugerent; cf. Eq. 21 sqq. Pac. 451. Thucyd. VII, 27 ἀνδραπόδων πλέον ἢ δύο μυριάδες ηὐτομολήκεσαν (a. 413. Kk.).

6. Ludit in syllaba πολ cum acrimonia repetita; cf. 13. (Rsg.) 1265. 1407. (561.) — πολλ. οὕν. (1508) e. c. quod agro relicto in urbe esset misere vivendum et anguste habitandum. Schz.

7. ὅτε cuius tempore, per quod. Quum tempus saepe in caussa sit si quid accidit, particula temporalis fit caussalis, ut 34. 716. 1217. 1474. 1477. Eq. 1112. 1122. Pac. 1251. Ran. 22. 1189. Cf. quum, quando. — οὐδέ, ne hoc quidem, ut alia mittam (Fr.). Pac. 196 ἰή, ὅτ' οὐδὲ μέλλεις ἐγγὺς εἶναι τῶν θεῶν (Ddf.).

ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὁ χρηστὸς οὑτοσὶ νεανίας
ἐγείρεται τῆς νυκτός, ἀλλὰ πέρδεται
10 ἐν πέντε σισύραις ἐγκεκορδυλημένος.
ἀλλ᾽ εἰ δοκεῖ, ῥέγκωμεν ἐγκεκαλυμμένοι. —
ἀλλ᾽ οὐ δύναμαι δείλαιος εὕδειν, δακνόμενος
ὑπὸ τῆς δαπάνης καὶ τῆς φάτνης καὶ τῶν χρεῶν,
διὰ τουτονὶ τὸν υἱόν. ὁ δὲ κόμην ἔχων
15 ἱππάζεταί τε καὶ ξυνωρικεύεται,
ὀνειροπολεῖ θ᾽ ἵππους· ἐγὼ δ᾽ ἀπόλλυμαι,
ὁρῶν ἄγουσαν τὴν σελήνην εἰκάδας·

8. Plat. conv. p. 177 B *τοὺς χρηστοὺς σοφιστάς*. Dem. III, 27 *νυνὶ δὲ πῶς ὑμῖν ὑπὸ τῶν χρηστῶν τῶν νῦν τὰ πράγματα ἔχει;* XVIII, 89.

10. *πέντε*, numero rotundo, ut v. 758. Pac. 171. Lucian. Gall. 8. Hor. Sat. I, 3, 16. II, 3, 289. Ep. I, 7, 1. Similiter *δέκα* et decem, Ach. 710. Theocr. III, 10. Verg. Ecl. III, 71. Caecil. Stat. 126 Ribb. — *σισύρα, τὸ παχὺ ἱμάτιον ἀπὸ αἰγείων δερμάτων*. Schol. Cf. Av. 122 (*μαλακήν*). Poet. didact. II. p. 132 Didot: *τὸ σῶμα θάλπε χλανίσιν ἐν τῷ ψύχει — πλὴν τὰς σισύρας φεῦγε καὶ τούτων ξέσιν*. Ceterum Schol.: *ἰστέον ὅτι λήγοντος μὲν τοῦ χειμῶνος, ἀρχομένου δὲ ἔαρος ἄγεται τὰ Διονύσια*. — *ἐγκεκορδ.* (comice fictum ex *κορδύλη*, Wulst), *ἐντετυλιγμένος, ἐγκεκαλυμμένος καὶ συνεστραμμένος* (Suid.). cf. Plat. Protag. p. 315 D *ὁ Πρόδικος ἔτι κατέκειτο, ἐγκεκαλυμμένος ἐν κῳδίοις τισὶ καὶ στρώμασι, καὶ μάλα πολλοῖς, ὡς ἐφαίνετο.*

11. *εἰ δοκ.* si (vobis) placet, ut Vesp. 1008. cf. Pac. 1103. Av. 665. Studet illorum exemplum sequi, sed frustra.

12. *δείλ.* eadem prosodia v. 709. 1504. Aliter Eq. 139. — *δακν.* cf. v. 37. 710.

13. *δαπ.* — *φάτν.* (6. 561 sq. 721 sq. Ach. 269 sq. 688.), *ἓν διὰ δυοῖν*, sumtus in alendis filii equis (Sp.).

14. *διὰ τ.* iungendum praecipue cum *χρεῶν*, cf. v. 117. — *κόμ. ἔχ.*, *κομῶν* (Eq. 580.), in hac quoque re equites suos imitans. Ut *κουραὶ* priscae sobrietatis erant (Plat. Reip. IV. p. 425 B), ita nimius crinium cultus luxuriae et arrogantiae; cf. Vesp. 1069 sq. *κικίννους νεανιῶν καὶ σχῆμα κευρυπρωκτίαν*. Sic Alcibiades *κάλλιστος ὢν τὴν μορφὴν κόμην ἔτρεφεν* (Athen. XII. p. 534 C). Inde v. 545. Vesp. 1317. Plut. 170.

15. Duo genera usus equorum, equum regere et aurigare. *Ἱπποτροφία*, propter pompas ac certamina et usum bellicum in honore habita (Pind. Isth. II, 38), nobilibus adolescentulis eorumque imitatoribus multum et temporis et pecuniae hauriebat; v. Ps. Demosth. XLII, 24 *ἱπποτρόφος ἀγαθός ἐστι καὶ φιλότιμος* (Phaenippus), *ἅτε νέος καὶ πλούσιος καὶ ἰσχυρὸς ὤν* (Sp.). Xen. eq. I, 12. Oec. 2, 6. 3, 8. Ter. Andr. I, 1, 29 sq. et praecipue Hyperid. p. 29 Schndw., qui Lycophronem haec de se facit praedicantem: *ἱπποτροφῶν διατετέλεκα φιλοτίμως τὸν ἅπαντα χρόνον παρὰ δύναμιν καὶ ὑπὲρ τὴν οὐσίαν τὴν ἐμαυτοῦ*. Ceterum confert Bgl. Theophyl. Ep. 65 *ὁ Γοργίου παῖς ἡμᾶς ἀδικεῖ· ξυνωρικεύεται γὰρ ἱππαζόμενος, ὁ παμμίαρος.*

16. Somniat equos, dies noctesque nihil aliud cogitat; cf. v. 27.

17. Vergente ad finem mense (lunari), ad quem usurae computabantur et postulante creditore erant solvendae; cf. v. 756. 1222. Numerabatur mensis tertia pars

οἱ γὰρ τόκοι χωροῦσιν. — ἅπτε, παῖ, λύχνον,
κἄκφερε τὸ γραμματεῖον, ἵν' ἀναγνῶ λαβὼν
ὁπόσοις ὀφείλω, καὶ λογίσωμαι τοὺς τόκους. — 20
φέρ' ἴδω, τί ὀφείλω; — δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ. —
τοῦ δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ; τί ἐχρησάμην; —
ὅτ' ἐπριάμην τὸν κοππατίαν. οἴμοι τάλας·
εἴθ' ἐξεκόπην πρότερον τὸν ὀφθαλμὸν λίθῳ.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

Φίλων, ἀδικεῖς· ἔλαυνε τὸν σαυτοῦ δρόμον. 25

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τοῦτ' ἔστι τουτὶ τὸ κακόν, ὅ μ' ἀπολώλεκεν·
ὀνειροπολεῖ γὰρ καὶ καθεύδων ἱππικήν.

19. *ἵνα γνῶ* DGhmnz; l primo; s in margine, a manu recentiore.
23. *συνῆκα ὅτε* E; *συνῆκα ὅτ'* Hxz; *συνῆχ' ὅτ'* DF(Gf)ghiln.
26. *τουτὶ* A hic et Pac. 64. Omittunt vocem hinz; ceteri *τοῦτο*.

vel *εἰκὰς, πρώτη ἐπὶ εἰκάδι, δευτέρα ἐ. εἰκ. κτλ.*, vel sic ut v. 1131.

18. *χωροῦσιν*, v. 1287 sqq. (Sp.). Variabat Athenis fenus, si in annum extendas, inter 10 et 36 pro cent.; v. Boeckh. oec. publ. I. p. 175 sq.

21. *δώδ. μν.* c. 290 Thlr. s. 520 fl. Idem equi pretium Lys. VIII, 10. Viliores equi tribus minis emebantur, Isae. her. Dic. p. 116. — De Pasia v. 1215 sqq.

22. *τοῦ, ἀντὶ τίνος*, pro qua re, ut v. 31. 864. 876. 1223 sq. — Mirabundus repetit interrogationem, ut Soph. Phil. 1237 et 1264 *τί μ' ἐκκαλεῖσθε; τοῦ κεχρημένοι, ξένοι;* — *Τί, εἰς τί* (439. Eq. 1183. Thesm. 212. Kr. §. 46, 5. not. 9.), ad quid usus sum illa pecunia? Bosius: quam ob causam eas sumsi mutuas (a v. *κίχρημι*). At tum posterius membrum a priore nihil differret. (Fr.) [Dem.] XLIX, 5: *οἱ τραπεζῖται εἰώθασιν ὑπομνήματα γράφεσθαι ὧν τε διδόασι χρημάτων καὶ εἰς ὅ τι καὶ ὧν ἄν τις τιθῆται.* (Sp.)

23. *ὅτε* tum scilicet aes alienum contraxi quum. (Fr.) *Κοππατίας ἵππους* (cf. v. 437, Frgm. 41.; *κοππαφόρος*, Lucian. adv. ind. 5) ἐκάλουν οἷς ἐγκεχάρακται τὸ ϙ (*κόππα*) *στοιχεῖον, ὡς καὶ σαμφόρας* (v. 122. 1298. Eq. 603) *τοὺς ἐγκεχαραγμένους τὸ σάν. αἱ δὲ χαράξεις αὗται καὶ μέχρι τοῦ νῦν σώζονται* (Schol.). Anacreont. 28 in.: *ἐν ἰσχίοις μὲν ἵπποι πυρὸς χάραγμ' ἔχουσιν.*

24. Utinam prius quodvis infortunium subiissem quam equum istum emissem. Cf. Hor. Sat. II, 5, 35. Plaut. Men. 152 oculum ecfodito persolum Mihi, Menaechme, si ullum verbum faxo (Fr.). Sollemnis exsecratio, v. Ach. 92. Av. 342. (Wr.) Frigide ludit Streps. in syllaba *κοπ* repetita.

25. Somniatur certamen curule, in quo certantium aliquis via propiore (transversa) vehendo leges violet, *δέον αὐτὸν ἐλαύνειν μὴ ὑποσκελίζοντα μηδ' ὑποθέοντα τὰς τῶν ἵππων ὁδούς* (Schol.). — *δρόμον* (ut 28), Kr. §. 46, 5. not. 3.

26. Hoc (modo auditum) est illud (de quo antea dixi). Saepius *τοῦτ' (ἔστ') ἐκεῖνο*, v. 985. 1052. Sed similiter Pac. 64 *τοῦτ' ἔστι τουτὶ τὸ κακὸν αὖθ' οὑγὼ 'λεγον* (Dobr. Adv.). Cf. Kr. §. 51, 7. n. 11.

27. *καὶ καθ.* ridicule, quasi hoc sit magis mirum. (Kayser.)

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

πόσους δρόμους ἐλᾷ τὰ πολεμιστήρια;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἐμὲ μὲν σὺ πολλοὺς τὸν πατέρ' ἐλαύνεις δρόμους. —

30 ἀτὰρ „τί χρέος ἔβα“ με μετὰ τὸν Πασίαν; —

τρεῖς μναῖ διφρίσκου καὶ τροχοῖν Ἀμυνίᾳ.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἄπαγε τὸν ἵππον ἐξαλίσας οἴκαδε.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀλλ', ὦ μέλ', ἐξήλικας ἐμέ γ' ἐκ τῶν ἐμῶν,

ὅτε καὶ δίκας ὦφληκα, χἄτεροι τόκου

35 ἐνεχυράσασθαί φασιν.

30. ἔβη Ghz et suprascr. i. με omittunt EGHmn.
35. ἐνεχυράσασθαι A ceterique; cf. v. 1141, sed etiam 1180. -εσθαι m ac fortasse i, quod recipiendum censuit Madvig. Suppl. ad Philolog. II. p. 34 sqq. 39. cf. Cobet, Var. lectt. (1854) p. 97 sqq.

28. Pergit somniando loqui, ut 25. 32. (Schz.) — τὰ πολ. sc. ἅρματα (Herod. V, 113. Xen. Cyr. VI, 1, 29.): ἐφ' ὧν ὁπλίτης ἐπιβέβηκεν ἅμα τῷ παραβάτῃ (Sch.). Ut quadrigis bellatoriis (ἅρματι πολ., Inscr. Peyssonel. v. 58. Ross. v. 58.) sic etiam συνωρίδι πολεμιστηρίᾳ (I. Peyss. v. 64. Ross. v. 28.) et ἵππῳ πολεμιστῇ (δίαυλον ἐνόπλιον vel sine armis) Athenis certamina instituebantur. cf. Boeckh. in Aun. d'Inst. I. p. 161. 167. 172 sq. et in Hall. Eph. lit. 1835. Juli, Intell. Nr. 32. p. 258 sq. — Quaerit igitur Phid. ante cursus initium, quotuam curruum spatia futura sint (Fr.).

29. μὲν, ut 1050. 1188. Ach. 154. Hartung, Doctr. particc. II. p. 413. Kr. §. 69, 35. n. 2.

30. Parodiam indicat forma dorica. Schol.: Εὐριπίδης· τί χρέος ἔβα δῶμα. Similiter Hippol. 1371 μ' ὀδύνα βαίνει (invadit) et saepe. Pindar. Ol. II, 95 αἶνον ἔβα κόρος. — χρέος, apud tragicum necessitas, in comico aes aliennm.

31. τρεῖς μν. (c. 73 Thlr. s. 130 fl.) sc. ὀφείλονται (Br.). — διφρ. (v. 22.), ὑποκοριστικῶς (80. 132. 222. Ach. 404), hic per ironiam. Distinxit in tabulis duas currus partes, quem fuisse ornatum ex pretio apparet (Boeckh, Oec. publ. I. p. 152), De Amynia v. 1264 sqq.

32. Ut finitis ludis, de quorum initio somniaverat v. 28, iubet Phid. equum sudantem ac defessum abduci in volutabrum (ἀλινδήθρα, Ran. 904; ἐξαλίστρα, s. κυλίστρα, Xen. r. eq. 5, 3) indeque domum. Xen. Oec. 11, 17 sq. ὡς τὰ πολλὰ ἱππασάμην ἱππασίαν ὁμοιοτάτην ταῖς ἐν τῷ πολέμῳ ἀναγκαίαις ἱππασίαις. ἐπειδὰν δὲ ταῦτα γένηται ὁ παῖς ἐξαλίσας τὸν ἵππον οἴκαδε ἀπάγει (Bgl.).

33. Sic Sen. Ep. IX, 3, 4 acti in exsilium et evoluti bonis. Liv. VI, 15 istos ex praeda clandestina evolvas. Tac. Ann. XIII, 15 evolutum sede patria rebusque summis. (Kst. et Ern.)

34. ὅτε, v. 7. — δίκην ὀφλισκάνειν (v. 777. Av. 1457) caussa cadere, damnari (ad solvendum debitum). — τόκου, v. 31.

35. ἐνεχ., ἐνέχυρα παρ' ἐμοῦ λήψεσθαι (Sch.). Ut hic medium de creditoribus, ita passivum de debitore v. 241. ἐνέχυρον cum omne pignus est tum praesertim pignus ipsi creditori traditum, quod illi licuit vendere si debitor intra prae-

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἑτεόν, ὦ πάτερ,

τί δυςκολαίνεις καὶ στρέφει τὴν νύχθ' ὅλην;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

δάκνει μέ τις δήμαρχος ἐκ τῶν στρωμάτων.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἔασον, ὦ δαιμόνιε, καταδαρθεῖν τί με.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

σὺ δ' οὖν κάθευδε· τὰ δὲ χρέα ταῦτ' ἴσθ' ὅτι
ἐς τὴν κεφαλὴν ἅπαντα τὴν σὴν τρέψεται. 40
φεῦ.
εἴθ' ὤφελ' ἡ προμνήστρι' ἀπολέσθαι κακῶς,
ἥτις με γῆμ' ἐπῆρε τὴν σὴν μητέρα·
ἐμοὶ γὰρ ἦν ἄγροικος ἥδιστος βίος,

36. A *στρέφηι*, l *στρέφη*, solita litterarum permutatione.
37. *δήμαρχός τις* Ffl; *μέν τις* hz; ceteri, ut videtur, *μέ τις δήμ.*
39. *σὺ δ'* ABlp. Correctio videtur *σὺ μὲν* aliorum; *δ'* omittit i. *τὰ δὲ* om. hz; *τὰ μὲν* Bmno.
42. *γῆμ' ἐπῆρε* ABmno, l (*αι* suprascr. sed eraso), Suid. *γῆμαι ἐπῆρε* Ft. cf. v. 7. 523. 550. 780. 988. 1140. 1341. 1357. Eq. 751 *παρεῖν' ἐς.* Av. 976 *διδόν' ἔνεστι.* Lys. 758 *κοιμᾶσθ' ἐν.* A. Nauck, de trag. gr. fragm. obss. critt. (Berol. 1855. 4.) p. 45 sq. not., negans in infinitivis quorum terminationes sint *λαι, μαι, ναι, ραι* elidi diphthongum, emendavit *γῆμαι 'πῆρε*, 1357 *εἶναι 'φασκε* etc. At nec apparet cur illis vetandum sit quod ceteris infinitivis (in *σαι, σθαι*) licet, nec placet mutilata praepositione nascens ambiguitas. cf. Kr. II. §. 12, 4. n. 4.

stitutum tempus sortem aut usuras non solvisset. In capiendo pignore creditor plerumque adiutore utebatur demarcho (37). Ceterum extrema verba Streps. voce prae ira magis magisque sublata dicit; cf. v. 1221. Excitatur inde Phid. e somno.

37. Schol.: *παίζων τὸν κόριν ἢ τὴν ψύλλαν καλεῖ* (cf. v. 12). *οἱ δὲ δήμαρχοι τὰς ἀπογραφὰς ἐποιοῦντο τῶν ἐν ἑκάστῳ δήμῳ χωρίων. Καὶ τὰ ληξιαρχικὰ γραμματεῖα παρ' αὐτοῖς ἦν, συνῆγόν τε τοὺς δήμους, ὅτε δέοι, καὶ ψῆφον αὐτοῖς ἐπεδίδοσαν καὶ ἠνεχυρίαζον. — ἔδει οὖν τὸν δήμαρχον ἀγαγεῖν εἰς τοὺς οἴκους τοὺς ἐνεχυριαζομένους.* — *τις δήμ.* ut Pherecr. fr. 241: *ὑπέλυσε δήμαρχός τις ἐλθὼν εἰς χορόν.* Ceterum *ἐκ τ. στρ.* iungendum cum *δήμ.*; cf. v. 709 sq.

40. cf. Ach. 833. Plut. 526. Rsg. Coni. p. 252.

41. *φεῦ* interiectio cum ipsa loquendo extenditur tum sequitur eam pausa qua versus quasi expletur. — *εἴθ' ὤφ.* Similiter incipit Eur. Med.: *εἴθ' ὤφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος.* (Sch.) — *Προμ. ἡ συνιστῶσα ἀλλήλοις τοὺς γαμοῦντας*, Hesych. Xen. Mem. II, 6, 36 *τὰς ἀγαθὰς προμνηστρίδας — δεινὰς εἶναι συνάγειν ἀνθρώπους εἰς κηδείαν.* Contra *προαγωγεία* est *ἄδικός τε καὶ ἄτεχνος ξυναγωγὴ ἀνδρὸς καὶ γυναικός* (Plat. Theaet. p. 150 A).

42. Sch.: *ἐπαγγελλομένη προῖκα μεγάλην εἰςοίσειν τὴν γυναῖκα, οἰκουρὸν φάσκουσα εἶναι.*

εὐρωτιῶν, ἀκόρητος, εἰκῇ κείμενος,
45 βρύων μελίτταις καὶ προβάτοις καὶ στεμφύλοις.
ἔπειτ' ἔγημα Μεγακλέους τοῦ Μεγακλέους
ἀδελφιδῆν, ἄγροικος ὢν ἐξ ἄστεος,
σεμνήν, τρυφῶσαν, ἐγκεκοισυρωμένην.
ταύτην ὅτ' ἐγάμουν, συγκατεκλινόμην ἐγὼ
50 ὄζων τρυγός, τρασιᾶς, ἐρίων περιουσίας·
ἡ δ' αὖ μύρου, κρόκου, καταγλωττισμάτων,
δαπάνης, λαφυγμοῦ, Κωλιάδος, Γενετυλλίδος.
οὐ μὴν ἐρῶ γ' ὡς ἀργὸς ἦν, ἀλλ' ἐσπάθα.
ἐγὼ δ' ἂν αὐτῇ θοἰμάτιον δεικνὺς τοδὶ
55 πρόφασιν ἔφασκον· ὦ γύναι, λίαν σπαθᾷς.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ἔλαιον ἡμῖν οὐκ ἔνεστ' ἐν τῷ λύχνῳ.

46. Contra Pittaci praeceptum: τὴν κατὰ σαυτὸν ἔλε. Aesch. Prom. 890 τὸ κηδεῦσαι καθ' ἑαυτὸν ἀριστεύει μακρῷ. (Sp.) Μεγ. nomen in gente Alcmaeonidarum usitatum (Herod. VI, 125), hic (ut Lucian. Timon. 22) pro exemplo praenobilis positum. Augendae dignitatis gratia idem Meg. filius alius Megaclis (Μεγ. ὁ Μεγακλέους) dicitur; ipsa autem uxor Strepsiadis, verisimilitudinis caussa, illius tantummodo neptis.

48. σεμν. fastuosam, superciliosam. — ἐγκεκ. comice fictum verbum (v. 10): Coesyrae (v. 800) moribus imbutam (Bgl.).

50. Metro quasi annumerantur singulae partes huius opulentiae, cuius durities adumbratur coacervata littera ρ.

52. Paus. I, 1, 5: ἀπέχει (a Phalero) σταδίους εἴκοσιν ἄκρα Κωλιάς... Κωλιάδος δέ ἐστιν ἐνταῦθα Ἀφροδίτης ἄγαλμα καὶ Γενετυλλίδες (Thesm. 130) ὀνομαζόμεναι θεαί. (Dkr.) Prius nomen videtur poeta iocose deducere a κωλῇ (v. 989. 1018). (Wr.) Utrumque cognomen Veneris eodem modo iungitur Lysistrat. 2. (Sp.) ὄζων, 398. 1007. Ach. 190 sqq. Pac. 530 sq. Lys. 619 (Wr.).

53. Epicrat. (fr. 3, 5 M. min.) αὕτη δὲ Λαῒς ἀργός ἐστι καὶ πότις (Kst.). — σπαθᾶν telam spatha densare, texere; metaph. prodigere, ut Diphil. fr. 43, 27 μειράκιον — τὰ πατρῷα βρύκει καὶ σπαθᾷ. Lucian. Gall. 29 ταμάλοῦτοι σπαθῶσιν. At sequentia sensu carent nisi σπαθᾶν h. l. lascivum corporis motum in coitu significat. „Mulierculam maritus lassus nimirum iam et fatigatus coercet veste interposita. Hoc autem efficit τὸ ἱμ. δεικνὺς πρόφ. i. e. ὡς πρόφ., idque poeta ἀπροσδοκήτως suo more, ubi exspectes τιθεὶς προκάλυμμα aut simile quid, ut vice versa mulier apud Tibull. I, 9, 56: tecum interposita languida veste cubet". F. Thiersch in Commentatt. acad. Monac. I (1835) p. 650 sq.

54. ἂν ἔφασκον, 855. Kr. §. 53, 10. not. 3. Baeumlein §. 553. — τοδί, qua indutus in lecto cubat.

55. πρόφ. (cf. Eq. 465), ut de vestis nimia crassitudine queri videretur, quum re vera uxoris libidinem conquereretur.

56. Similiter Av. 1589. (Bgl.)

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.
οἴμοι· τί γάρ μοι τὸν πότην ἧπτες λύχνον;
δεῦρ' ἔλθ', ἵνα κλάῃς.
ΘΕΡΑΠΩΝ.
διὰ τί δῆτα κλαύσομαι;
ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.
ὅτι τῶν παχειῶν ἐνετίθεις θρυαλλίδων. —
μετὰ ταῦθ', ὅπως νῷν ἐγένεθ' υἱὸς οὑτοσί, 60
ἐμοί τε δὴ καὶ τῇ γυναικὶ τἀγαθῇ,
περὶ τοὐνόματος δὴ 'ντεῦθεν ἐλοιδορούμεθα·
ἡ μὲν γὰρ ἵππον προςετίθει πρὸς τοὔνομα,
Ξάνθιππον, ἢ Χάριππον, ἢ Καλλιππίδην·
ἐγὼ δὲ τοῦ πάππου 'τιθέμην Φειδωνίδην. 65
τέως μὲν οὖν ἐκρινόμεθ'· εἶτα τῷ χρόνῳ
κοινῇ ξυνέβημεν κἀθέμεθα Φειδιππίδην.
τοῦτον τὸν υἱὸν λαμβάνουσ' ἐκορίζετο·
„ὅταν σὺ μέγας ὢν ἅρμ' ἐλαύνῃς πρὸς πόλιν,

58. ἴθ' Dhmnpuz, Suid. ἔθ' t; omittit B; ceteri ἔλθ'.
61. δὴ omitt. Dl; τῇ 'γαθῇ vulg. (ut l, sine iota); τ' ἀγ. vel. τἀγ. ADEHi, Gg primo; τᾶγαθῇ ac.
62. A δ' ἠντεῦθεν, B δῆν ἐντεῦθεν, Gg δὴ 'ντεῦθεν. δὴ ταῦτ' Fflmotx (g primo) alii; δῆτ' ἐλ. nsu.

57. Plat. fr. 193 M. min.: ὠνήσομαι στίλβην τιν', ἥτις μὴ πότις.

58. κλ. cf. v. 1415.

62. Imponebatur nomen recens nato plerumque die decimo; inde totus actus ἡ δεκάτη, Av. 494. 922.

63. Uterque parens proposito nomine ostendit quid cuique videatur summum et qualem habere filium velit: mater equorum studiosum ac nobilem, ut ipsius cognati (nomina ab equis derivata in plebeios non cadere consentaneum erat, et Ξάνθ. usitatum erat in familia Periclis, Hipponicus in Calliae), pater rei intentum, qualis fuerat ipsius pater Pheidon (134). Ceterum avi nomen nepoti indere, praesertim aetate maximo, inter Graecos valde usitatum; v. Demosth. XXXIX, 27 ἀξιοῖ αὐτὸς ὡς δὴ πρεσβύτερος ὢν τοὔνομ' ἔχειν τὸ τοῦ πρὸς πατρὸς πάππου. Herod. VI, 131. VII, 137. cf. 134. De προςετίθει et ἐθέμην v. Kr. §. 53, 2. not. 2.

66. τέως μὲν — εἶτα, ut Xen. Hell. II, 2, 17, cf. Thuc. V, 7 ὁ Κλέων τέως μὲν ἡσύχαζεν, ἔπειτα ἠναγκάσθη κτλ. NP. — κρίνεσθαι, ut Eq. 1258.

67. Schol.: ἀφ' ἑκατέρων τῶν γενῶν (ac studiis) τῷ ὀνόματι ἐπετέθη μέρος. Huius nominis cursorem v. Herod. VI, 105. Inter Protagorae discipulos est Φιλιππίδης ὁ Φιλομήλου ap. Plat. Prot. p. 315 A.

69. ὅταν. Apodosis (quam erit pulchrum!) quum ipsa προτάσεως pronuntiatione expressa sit omittitur. — ἅρμα, τέθριππον, cf. Eq. 557. 968. — πόλιν, ἀκρόπολιν, ut Eq. 267. 1093. Lys. 245. 288. 487. 758. Thuc. II, 15 extr. καλεῖται ἡ ἀκρόπολις μέχρι τοῦδε ἔτι ὑπ' Ἀθηναίων πόλις. — Si victor e certaminibus Panathenaeorum in pompa veheris ad arcem.

70 *ὥςπερ Μεγακλέης, ξύστιδ' ἔχων —". ἐγὼ δ' ἔφην·*
„ὅταν μὲν οὖν τὰς αἶγας ἐκ τοῦ φελλέως,
ὥςπερ ὁ πατήρ σου, διφθέραν ἐνημμένος —".
ἀλλ' οὐκ ἐπίθετο τοῖς ἐμοῖς οὐδὲν λόγοις,
ἀλλ' ἵππερόν μου κατέχεεν τῶν χρημάτων.
75 *νῦν οὖν ὅλην τὴν νύκτα φροντίζων ὁδοῦ·*
μίαν εὗρον ἀτραπὸν δαιμονίως ὑπερφυᾶ,
ἣν ἢν ἀναπείσω τουτονί, σωθήσομαι.
ἀλλ' ἐξεγεῖραι πρῶτον αὐτὸν βούλομαι.
πῶς δῆτ' ἂν ἥδιστ' αὐτὸν ἐπεγείραιμι; πῶς;

73. *ἐπίθετο* AGm. Ceteri *ἐπείθετο*, quod displicet propter duas breves syllabas anapaesti a longa per caesuram disiunctas ac sequentem aor. *κατέχεεν*. *ἐπίθ.* valet: omnino mihi non obediit. Fr.
74. *κατέχεεν* E (a m. pr.) ABamno; ceteri *κατέχεε*. „Antiquissimi codd. etiam in pedestribus scriptoribus *ν* plerumque addunt sequente consona." Fr.
75. *οὖν* omitt. Gilo.

70. *ξύστιδα, πορφυρίδα* (cf. Eq. 967). *καὶ γὰρ μέχρι νῦν οἱ εἰσελαύνοντες ἀθληταὶ τοιούτῳ κοσμηθέντες σχήματι καὶ ἅρματος ἐπιβάντες διὰ μέσης πομπεύουσι τῆς πόλεως. ᾧ καὶ βασιλεῖς χρῶνται* (Sch.). Mulierum vestis Lysistr. 1189. Theocr. II, 74, ubi Schol.: *περιβόλαιον λεπτὸν, ᾧ χρῶνται καὶ οἱ ἁρμηλάται.* — *Μεγακλέης* (ut 124, v. Kk. ad Eq. 283) Alcmaeonida Pythiis *τεθρίππῳ* victor (Ol. 72, 3? Fr. 75, 3) cantatur a Pind. Pyth. VII, ubi v. 13 *ἄγοντι δέ με πέντε μὲν Ἰσθμοῖ νῖκαι, μία δ' ἐκπρεπὴς Διὸς Ὀλυμπιάς, δύο δ' ἀπὸ Κίρρας, ὦ Μεγάκλεες, ὑμαί τε καὶ προγόνων.* Quo magis credibile etiam in Panathenaeis eum vicisse.

71. *μὲν οὖν* in responso recusantis et corrigentis, ut 221. 1112. 1454. Eq. 13. Vesp. 953. Ran. 241. — *αἶγας*, sc. *ἐλαύνης*. — *φελλεῖς ἔλεγον οἱ Ἀττικοὶ τοὺς πετρώδεις τόπους*, Schol. Ach. 273.

72. *διφθ.* (*ποιμενικὸν περιβόλαιον. ἔστι δὲ ἐκ δέρματος*, Schol. cf. Varr. R. R. II, 11, 11: vocantur *διφθερίαι* in comoediis qui in rustico opere morantur) *ἐνημμ.*, ut Eccl. 80. cf. Lucian. Herc. 1. *δ. ἐνῆπται*, Tim. 6. *ἐναψάμενος δ.*

74. *ἵππερον*, Schol.: *ἔπαιξε παρὰ τὸν ἴκτερον* (morbus regius). Iocose fictum. Eadem imagine *κατέχ.*, simul per parodiam. Cf. Archiloch. fr. 94 *πολλὴν κατ' ἀχλὺν ὀμμάτων ἔχευεν.* Fr. comparat Vesp. 7 *κατὰ ταῖν κόραιν ὕπνου τι καταχεῖται γλυκύ.*

75. *φρ. ὀδ.*, ut Xen. Mem. IV, 8, 5 *φροντίσαι τῆς ἀπολογίας* (G. H.). Elocutio parodiam sapit. C. F. Herm. comparat Soph. Oe. R. 66 sqq. *ἀλλ' ἴστε πολλάς μ' ὁδοὺς ἐλθόντα φροντίδος πλάνοις. ἣν δ' εὖ σκοπῶν εὕρισκον ἴασιν μόνην, ταύτην ἔπραξα.* „Quum tota nocte de via cogitarem unam (saltem) inveni semitam. Phot. 315, 22 Suidasque proverbii loco afferunt *ὁδοῦ παρούσης τὴν ἀτραπὸν ζητεῖς.*" Fr.

77. *ἣν ἢν* cf. 233. 294. 393. 776. 1328. Vesp. 1429. Aesch. Ag. 974 *μέλοι δέ τοί σοι.* 1047 *σοί τοι λέγουσα.* Cf. intpp. ad Hor. Ep. I, 1, 95. *τουτονί*, v. 8. 60.

78. *πρῶτον* ante omnia, ut 247. 1213.

79. Interrogatio geminata ut Vesp. 166. Ran. 460.

Φειδιππίδη, Φειδιππίδιον. 80

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

τί, ὦ πάτερ;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

κύσον με, καὶ τὴν χεῖρα δὸς τὴν δεξιάν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἰδού. τί ἔστιν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

εἰπέ μοι, φιλεῖς ἐμέ;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

νὴ τὸν Ποσειδῶ τουτονὶ τὸν ἵππιον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

μή μοί γε τοῦτον μηδαμῶς τὸν ἵππιον.
οὗτος γὰρ ὁ θεὸς αἴτιός μοι τῶν κακῶν. 85
ἀλλ' εἴπερ ἐκ τῆς καρδίας μ' ὄντως φιλεῖς,
ὦ παῖ,
πιθοῦ τί μοι.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

τί οὖν πίθωμαι δῆτά σοι;

86. A contra metrum *ἀλλ' εἴπερ μ' ἐκ.*

87. A *πιθοῦ μοι* (B *πιθοῦμαι*). *τί οὖν πείθομαι.* (In ceteris *μοι* deest.) Inde Reisig: *ὦ παῖ, πιθοῦ τί μοι. τί πίθωμαι.* Melius Dobr. Adv. *πιθοῦ μοι. καί τι πίθωμαι*, ut 111. C. F. Herm. aut *ὦ παῖ, πιθοῦ μοι. τί δὲ πίθωμαι δ. σ.* („raro coniunguntur *δὲ — δῆτα*, sed coniunguntur tamen, v. Soph. O. C. 52 *τί δ' ἔστ' ὁ χῶρος δῆτ' ἐν ᾧ βεβήκαμεν*“ Fr.), aut *ὦ παῖ* (extra versum, ut epiphonema trepidantis ac commoti, velut 235), *πιθοῦ τί μοί. τί οὖν πίθωμαι δῆτά σοι.* Quum parum sibi constare videretur ex solo A recipere *μοι*, spernere autem *οὖν*, quod idem cum ceteris omnibus habet, posterius praetuli. De *πιθοῦ τί μοι* Reisig ad Oed. C. 1409: „ita loquuntur qui ingrediuntur petere obsequium in re nondum exposita, sed exponenda“. Cf. v. 90. *τί οὖν δῆτα* eodem sensu quo v. 93 *τί οὖν ἐτεόν.* — *πίθωμαι* Dawesius. AB *πείθομαι*, Imuo *πιθοῦμαι*, Dt *πειθοῦμαι.*

81. Similiter moribundus Hercules filio: *ἔμβαλλε χεῖρα δεξιὰν πρώτιστά μοι.* Inde Hyllus: *ὡς πρὸς τί πίστιν τήνδ' ἄγαν ἐπιστρέφεις;* ac mox: *ἰδοὺ προτείνω* ... Tum pater: *ὄμνυ Διὸς νῦν τοῦ με φύσαντος κάρα.* Soph. Tr. 1181—1185.

82. *ἰδοὺ* significat factum esse quod fieri postulabatur (G. H.), ut 255. 635. 825. (Kk.) Eq. 157. al. Porrigentis est etiam *τῆ.*

83. De Neptuno equestri v. Preller. in RE. V. p. 552 sq. Eq. 551 sqq. Eius statuam in propinquo fuisse docet *τουτονί.* Cf. v. 1473. Aliter 1427.

84. *μή μοί γε* (*λέγε, εἴπῃς* aut similia, quae per affectum omittuntur) ut 433. Eq. 19. Vesp. 1179. 1400. Lys. 922. (Fr.) Sic in proverbio illo (Suid. v. *καρύκη*): *μήτε μοι Λυδῶν καρύκας, μήτε μαστίγων ψόφους.*

87. *πίθωμαι*, cf. Vesp. 760 sq. Av. 164. (Ddf.)

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἔκστρεψον ὡς τάχιστα τοὺς σαυτοῦ τρόπους,
καὶ μάνθαν' ἐλθὼν ἂν ἐγὼ παραινέσω.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

90 λέγε δή, τί κελεύεις;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

καί τι πείσει;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

πείσομαι,
νὴ τὸν Διόνυσον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

δεῦρο νῦν ἀπόβλεπε.
ὁρᾷς τὸ θύριον τοῦτο καὶ τῳκίδιον;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ὁρῶ. τί οὖν τοῦτ' ἐστὶν ἐτεόν, ὦ πάτερ;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ψυχῶν σοφῶν τοῦτ' ἐστὶ φροντιστήριον.
95 ἐνταῦθ' ἐνοικοῦσ' ἄνδρες, οἳ τὸν οὐρανὸν
λέγοντες ἀναπείθουσιν ὡς ἐστὶν πνιγεύς,
κἄστιν περὶ ἡμᾶς οὗτος, ἡμεῖς δ' ἄνθρακες.

88. Suidas: τὸν σαυτοῦ (ms. Pors. σαυτῆς) τρόπον.
89. ἂν ἐγὼ Almno. ἃ ἂν ἐγώ σε F (σε postea del., sed forsan ab alio); ἅν σ' ἐγὼ EGHgi; ἄν σ' ἐγὼ D.
91. δεῦρό νυν AB, νῦν DEGHhz (νῦν γ' l), quod metro flagitatur. Aliter Il. XXIII, 485 δεῦρό νυν, ἢ τρίποδος κτλ.
92. ABgils θυρίδιον, quod fortasse ex seq. οἰκίδιον ortum. θύριον firmatur collato Thesm. 26.
96. ἐστὶν Bmno alii. ἐστὶ Al et Schol. Pind. Ol. XIV, 31.

88. ἔκστρεφον, μετάβαλε. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ῥυπουμένων ἱματίων καὶ ἐκστρεφομένων. Sch.

93. Xen. Oec. 2, 3 ἐγὼ μὲν οἶμαι, ἔφη ὁ Σωκράτης, εἰ ἀγαθοῦ ὠνητοῦ ἐπιτύχοιμι, εὑρεῖν ἄν μοι σὺν τῇ οἰκίᾳ καὶ τὰ ὄντα πάντα πάνυ ῥᾳδίως πέντε μνᾶς.

94. ψυχ. cf. Av. 1555. — φρ. (ut δικαστήριον), quod vocabulum primus Aristoph. videtur finxisse, ad notandam habitationem Socratis eiusque discipulorum; cf. v. 101. 266. 456. 1039. Xen. Symp. 6, 6 ἆρα σὺ, ὦ Σώκρατες, ὁ φροντιστὴς ἐπικαλούμενος;

95. τὸν οὐρανόν, v. 479. 493.

96. πνιγεύς, ὁ κρίβανος ὅπου οἱ ἄνθρακες συμπνίγονται, furnus. ταῦτα δὲ πρότερος Κρατῖνος ἐν Πανόπταις δράματι περὶ Ἵππωνος τοῦ φιλοσόφου κωμῳδῶν αὐτὸν λέγει. Sch. Similiter Ar. ipse de Metone (Av. 1000), ac Plato iocose de philosophis ionicis (Phaed. p. 99 B): ὁ μέν τις δίνην περιτιθεὶς τῇ γῇ ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ μένειν δὴ ποιεῖ τὴν γῆν, ὁ δὲ ὥσπερ καρδόπῳ πλατείᾳ βάθρον τὸν ἀέρα ὑπερείδει. Videtur hoc paene in proverbium abiisse de commentis philosophorum, eorum quidem qui naturam meditabantur. Cum his a poeta permiscetur Socrates.

97. ἀνθρ. colligitur ex natura coeli, cum iocosa allusione ad v.

οὗτοι διδάσκουσ', ἀργύριον ἤν τις διδῷ,
λέγοντα νικᾶν καὶ δίκαια κἄδικα.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

εἰσὶν δὲ τίνες; 100

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οὐκ οἶδ' ἀκριβῶς τοὔνομα·
μεριμνοφροντισταὶ καλοί τε κἀγαθοί.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

αἰβοῖ, πονηροί γ', οἶδα. τοὺς ἀλαζόνας,

102. Ammon. p. 113 ed. Lips.: πονηρὸς γάρ ἐστιν ὀξυτόνως ὁ κακοήθης, πόνηρος δὲ ὁ ἐπίπονος. Inde multi edd. h. l. πόνηροί γ'. At ut vera sit illa observatio (cf. autem Schol. Lucian. Alex. 16: Ἀττικοὶ καὶ ἐπὶ σωματικῆς διαθέσεως ὀξύνουσι τὸ πονηρός), certe h. l. vocabulum, utpote oppositum τοῖς καλοῖς κἀγ. (cf. Eq. 186), latiorem habet sensum.

ἄνθρωποι, ut Av. 1546 (Kk.). Grothe, de Socr. Aristoph. (Trai. 1843) p. 98: fortasse translatum a philosophis qui stellas et sidera sicut carbones modo exstingui modo rursus accendi putarunt; v. Plut. plac. phil. II, 13.

98. Schol.: καὶ τοῦτο ψεῦδος. οὐδεὶς γὰρ μισθὸν ἐτέλει Σωκράτει, ἐπεὶ κἀκεῖνος ἔφασκε μηδὲν εἰδέναι. Cf. Diog. La. II, 20 φησὶ δ' αὐτὸν (Σ.) Ἀριστόξενος ὁ Σπινθάρου καὶ χρηματίσασθαι· τιθέντα γοῦν τὸ βαλλόμενον κέρμα ἀθροίζειν, εἶτ' ἀναλώσαντα πάλιν τιθέναι. At ib. 27: ἐσεμνύνετο ἐπὶ τῇ εὐτελείᾳ, μισθόν τε οὐδένα εἰσεπράξατο. Confirmatur hoc permultis Xenophontis (ut Mem. I, 2, 5. 7. 60. 6, 11. 13. cf. ad v. 246) ac Platonis (ut Apol. p. 31 C. Euthyphr. p. 3 D) locis. Poeta permiscet eum cum sophistis, de quibus utique verum. Xen. Symp. 1, 5 σὺ μὲν (Callias) Πρωταγόρᾳ τε πολὺ ἀργύριον δέδωκας ἐπὶ σοφίᾳ καὶ Γοργίᾳ καὶ Προδίκῳ καὶ ἄλλοις πολλοῖς. Plat. Euthyd. p. 304 C σκόπει ὅπως συμφοιτήσεις (loquitur Socrates) παρὰ τὼ ἄνδρε, ὥς ἐκείνω φατὸν οἵω τ' εἶναι διδάξαι τὸν ἐθέλοντ' ἀργύριον διδόναι. Men. p. 91 D οἶδα ἄνδρα ἕνα Πρωταγόραν πλείω χρήματα κτησάμενον ἀπὸ ταύτης τῆς σοφίας ἢ Φειδίαν τε καὶ ἄλλους δέκα τῶν ἀνδριαντοποιῶν.

99. λέγοντα constructio ad sensum, quia ἀ. ἤν τις δ. i. q. τὸν ἀ. διδόντα. — καὶ δ. κἄδ. in qualibet caussa, nullo iuris discrimine facto; cf. Ach. 373. Eq. 256. Plut. 233. Solon. fr. 40 ἀρχῶν ἄκουε καὶ δικαίως κἀδίκως. Accusativus ut νικᾶν Ὀλύμπια, cf. 115. 432. 1211 (Kk.). 1087. 1335. Eq. 93. Kr. §. 46, 6. De re cf. Sen. Ep. 88, 43: Protagoras ait de omni re in utramque partem disputari posse ex aequo. Plat. Euthyd. p. 272 A οὕτω δεινὼ γεγόνατον ἐν τοῖς λόγοις μάχεσθαί τε καὶ ἐξελέγχειν τὸ ἀεὶ λεγόμενον, ὁμοίως ἐάν τε ψεῦδος ἐάν τε ἀληθὲς ᾖ. Sophist. p. 232. Phaed. p. 90 B. Phaedr. p. 267 A. Negabant enim sophistae verum ipsum posse cognosci.

101. Cf. Eur. Med. 1226 τοὺς σοφοὺς βροτῶν δοκοῦντας εἶναι καὶ μεριμνητὰς λόγων. Bgl. — κ. τε κἀγ. (Eq. 185. 227. 735. Vesp. 1256. Lys. 1059. Ran. 719. Wr.), boni, optimates eorumque studiosi (cf. Thuc. VIII, 48. Plat. Rep. VIII. p. 569 A. Plut. Pericl. 7. 8), inter quos praecellebant equites, Pheidippidis exempla. Socrates quoque harum erat partium.

102. ἀλαζὼν est προσποιητικὸς τῶν ἐνδόξων καὶ μὴ ὑπαρχόντων

τοὺς ὠχριῶντας, τοὺς ἀνυποδήτους λέγεις·
ὧν ὁ κακοδαίμων Σωκράτης καὶ Χαιρεφῶν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

105 ἢ ἤ, σιώπα· μηδὲν εἴπῃς νήπιον.
ἀλλ' εἴ τι κήδει τῶν πατρῴων ἀλφίτων,
τούτων γενοῦ μοι, σχασάμενος τὴν ἱππικήν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

οὐκ ἂν μὰ τὸν Διόνυσον, εἰ δοίης γέ μοι
τοὺς φασιανούς, οὓς τρέφει Λεωγόρας.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

110 ἴθ', ἀντιβολῶ σ', „ὦ φίλτατ' ἀνθρώπων ἐμοί,"

110. ἀνδρῶν hlz.

καὶ μειζόνων ἢ ὑπάρχει (Aristot. Eth. Nic. IV, 7). Itaque εἰκότως τοὺς φιλοσόφους ἀλαζόνας καλεῖ, ἐπεὶ λέγειν ἐπαγγέλλονται περὶ ὧν οὐκ ἴσασι (Schol.). Sic v. 1492. Ran. 909. Eupol. fr. 159 de Protagora: ὃς ἀλαζονεύεται μὲν περὶ τῶν μετεώρων, τὰ δὲ χαμᾶθεν ἐσθίει. Lucian. dial. mort. 1, 2. 10, 8. Gall. 4.

103. ὠχρ. ut homines umbratiles partimque mala valetudine utentes. Cf. v. 185 sq. 503 sq. 1113. Lucian. Iup. trag. in. ὠχρὸς — φιλοσόφου τὸ χρῶμ' ἔχων. Icarom. 5. (Sp.) — Sine calceis prodire, usitatum inter Lacones, Athenis eorum erat qui antiquae duritiae studebant, ut Phocionis, Lycurgi oratoris. De Socrate cf. v. 363. Xen. Mem. I, 6, 2. Plat. Phaedr. p. 229 A. Symp. p. 220 B. cf. p. 173 B. Sic postea Cynici et Pythagorei (Theocr. XIV, 5 sq.). Cf. Kst. ad l.

104. Chaerephon Sphettius, Socratis ἑταῖρος ἐκ νέου (Plat. Apol. p. 21 in.), eiusque h. l. quasi umbra. Erat homo vehemens (σφοδρὸς ἐφ' ὅ τι ὁρμήσειε, Plat. l. l. μανικός, Schol.), corpore niger, densis superciliis, gracilis, pallidus, exili voce, ob eamque rem Vespertilio (νυκτερίς) et buxeus a comicis vocabatur; locos v. in Dübneri Ind. nom. Aristoph. s. v.

105. ἤ, he! Ran. 271.

106. Incessus verborum tragicus (ut Ach. 1028) ex improviso eluditur humili ἀλφ., v. 176. 648. Eq. 1359. Plut. 219. 763. Schol.: ἀλφίτ. ἀντὶ τοῦ χρημάτων, ὡς ἄγροικος.

107. σχάζειν inhibere, cuius usum metaph. (ut Eur. Phoen. 454 σχάσον δὲ δεινὸν ὄμμα καὶ θυμοῦ πνοάς) irridet poeta.

108. Similiter Ach. 966. Plut. 924. CP.

109. Ne maximo quidem pretio eo possem perduci. — φασιανοί, ὀρνίθων γένος (cf. Av. 68), a Phaside, flumine Colchidis, traductum ac denominatum (Fasanen). Cf. Athenae. IX. c. 37 sq. Quum rara esset avis magnique pretii, earum altor Leogoras notatur ut luxuriosus, qualis etiam a Platone comico perstrictus est (ὡς γαστρίμαργος, Ath. IX. p. 387 A). Erat autem ὁ Ἀνδοκίδου πατὴρ et postea διὰ Μυρρίναν ἑταίραν τὰ χρήματα ἀποβέβληκε (Eupolis ap. Schol.). Sic Δῆμος ὁ Πυριλάμπους famosus erat pavonibus quos alebat, Athen. IX, 56. Cf. C. F. Herm. p. 263 sq. Fr. praelect. Rostoch. aest. 1848 hab. p. 5—8.

110. ἀντιβ. et locus quem obtinet ἐμοί parodiam prodit. Cf. Soph. El. 1126 ὦ φιλτάτου μνημεῖον ἀνθρώπων ἐμοί. Aesch. Choeph. 1051 ὦ φίλτατ' ἀνθρώπων πατρί (Wr.) ac Suppl. 602 ὦ χαῖρε πρέσβυ, φίλτατ' ἀγγέλων ἐμοί.

ἐλθὼν διδάσκου.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

καὶ τί σοι μαθήσομαι;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

εἶναι παρ' αὐτοῖς φασιν ἄμφω τὼ λόγω,
τὸν κρείττον', ὅςτις ἐστί, καὶ τὸν ἥττονα.
τούτοιν τὸν ἕτερον τοῖν λόγοιν, τὸν ἥττονα,
νικᾶν λέγοντά φασι τἀδικώτερα. 115
ἢν οὖν μάθῃς μοι τὸν ἄδικον τοῦτον λόγον,
ἃ νῦν ὀφείλω διὰ σέ, τούτων τῶν χρεῶν
οὐκ ἂν ἀποδοίην οὐδ' ἂν ὀβολὸν οὐδενί.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

οὐκ ἂν πιθοίμην. οὐ γὰρ ἂν τλαίην ἰδεῖν
τοὺς ἱππέας τὸ χρῶμα διακεκναισμένος. 120

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οὐκ ἄρα μὰ τὴν Δήμητρα τῶν γ' ἐμῶν ἔδει,
οὔτ' αὐτὸς οὔθ' ὁ ζύγιος οὔθ' ὁ σαμφόρας·

114. ob similitudinem terminationis cum antecedente v. omissus in ABG, sed in G repositus a m. pr.
115. *τἀδικώτερα* AHabchpuz. ceteri *ἀδικώτατα*.
121. *δήμητραν* BDFGl et primo h, corr. fm. *ἐμῶν γ'* EHi; *γ'* omittit m.
122. *σαπφόρας* EGHaghiltuz. *σαμφόρας*, superscr. (super *μ*) *π* (aut *επ*, f) D. Reliqui, ut videtur, *σαμφ.* Nititur varietas in diversa vocis deductione, aut a *σαμπῖ* aut a *σάν*.

113. *ὅςτις ἐστί*, quisquis (quicunque) is est, ut Vesp. 1406 *προςκαλοῦμαί σ' ὅςτις εἶ.* Prodit rusticus h. v. ridiculam quandam rei reverentiam (Aesch. Ag. 160 *Ζεὺς, ὅςτις ποτ' ἐστὶν*) perfectamque inscientiam. (Wr.)

114. Sch. G: *ψεύδεται κἀνταῦθα ὁ κωμικὸς, λέγων παρὰ Σωκράτει εἶναι τὸν ἄδικον λόγον. οὐ γὰρ Σωκράτης, ἀλλὰ Πρωταγόρας ὁ Ἀβδηρίτης ἐφεῦρεν αὐτὸν καὶ ἐδίδασκεν.* Aristot. Rhet. II, 24 *καὶ τὸ τὸν ἥττω λόγον κρείττω ποιεῖν τοῦτ' ἐστίν. καὶ ἐντεῦθεν ἐδυσχέραινον οἱ ἄνθρωποι τὸ Πρωταγόρου ἐπάγγελμα.* Cic. Brut. 8, 30: Leontinus Gorgias, Thrasymachus Chalcedonius, Protagoras Abderites, Prodicus Ceus, Hippias Eleus — aliique multi temporibus iisdem docere se profitebantur, arrogantibus sane verbis, quemadmodum caussa inferior — dicendo fieri superior posset. Cf. etiam Gell. N. A. V, 3, 7. (Sp.) Isocr. de permut. 8. Ceterum in actis Nubibus haec Socrati non fuisse obiurgata (v. Philolog. VII. p. 343. 345) docent huius verba apud Plat. Apol. p. 19, A—C. Cf. supra p. 7 sq.

118. Cf. v. 434. 728. 730. 1250.

120. *διακ.* cf. Pac. 251 *οἷα πόλις τάλαινα διακναισθήσεται.* (Sp.) Schol.: *βεβλαμμένος, ἐφθαρμένος (τὸ χρῶμα), ὠχρὸς, ὡς οἱ περὶ τὸν Σωκράτην* (103). Contra equites nitidi, v. ad 14.

122. *ζύγιοι* iugales equi; funales autem, qui illorum latera circumdabant, *παράσειροι, σειραφόροι* (1300), *σειραῖοι, παρήοροι*, v. Sp. — *Σαμφ.* ad 23. — „Nec te alam nec quos tuos equos vel iugalem vel samphoram appellas.“ GH.

ἀλλ' ἐξελῶ σ' ἐς κόρακας ἐκ τῆς οἰκίας.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἀλλ' οὐ περιόψεταί μ' ὁ θεῖος Μεγακλέης
125 ἄνιππον. ἀλλ' εἴςειμι, σοῦ δ' οὐ φροντιῶ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μέντοι πεσών γε κείσομαι·
ἀλλ' εὐξάμενος τοῖσιν θεοῖς διδάξομαι
αὐτός, βαδίζων εἰς τὸ φροντιστήριον. —
πῶς οὖν γέρων ὢν κἀπιλήσμων καὶ βραδὺς
130 λόγων ἀκριβῶν σχινδαλάμους μαθήσομαι;
ἰτητέον. τί ταῦτ' ἔχων στραγγεύομαι,
ἀλλ' οὐχὶ κόπτω τὴν θύραν; παῖ, παιδίον.

ΜΑΘΗΤΗΣ.

βάλλ' ἐς κόρακας· τίς ἐσθ' ὁ κόψας τὴν θύραν;

123. At ἐξολῶ.
125. εἴσιμι l, εἴσιμοι m, εἶμι n.
130. AB et (suprascr.) G σκινδάλμους, p σκινδαλμούς, quod metro excluditur. Σκινδαλάμους FG (σκαδ.) abfghilmnoxz Schol. D. Suid. Atticam formam σχ. reposuit Br.

123. Sigmatismus prae furore sibilantem ostendit. — Cf. Lys. XIII, 81. ἀπιέναι ἐκέλευσεν ἐς κόρακας ἐκ τῶν πολιτῶν.

124. θεῖος avunculus. — Μεγ. v. 70.

126. Nondum desperat, sed vires colligit (Hs.). Metaphora sumta a luctatoribus, qui nisi ter deiecti fuissent pro victis non habebantur (Br.). Cf. Aesch. Eum. 589 sq.: ἓν μὲν τόδ' ἤδη τῶν τριῶν παλαισμάτων. — Οὐ κειμένῳ πω τόνδε κομπάζεις λόγον. (Bgl.) Cf. Intpp. ad Plat. Reip. IX, 9 in.

127. Quintum ἀλλὰ intra quinque versus. Cf. Ach. 407 sqq. Dem. XVIII, 24. XXI, 89 sq. — εὐξ. cf. Vesp. 388. Pac. 432. Ran. 872. 885 sqq. Aggreditur enim opus magnum. — διδ. me docendum praebebo. (Kst.) Aliter 783. 1338. Cf. Kr. §. 52, 11. not. 1. 2.

130. λόγων ἰσχνῶν λεπτολογίας. ἰδίως γὰρ σκινδαλμοὺς καλοῦμεν τὰ λεπτότατα τῶν ξύλων καὶ τὰ τῶν καλάμων ξύσματα. (Sch.) Scindula. Cf. Ran. 819. Lucian. Hesiod. 5. (Kst.) Similiter 630.

131. ἔχων e sermone quotidiano, moram in aliqua re aut conditione factam significans (lange, immerfort). Sic 509. Av. 341. Lys. 945. Ran. 512. Cratin. fr. 193 ληρεῖς ἔχων. Ran. 202. 524 φλυαρήσεις ἔ. Thesm. 852 κοικύλλεις ἔ. Eccl. 853 τί γὰρ ἕστηκ' ἔχ. ἐνταῦθα. 1151 τί δῆτα διατρίβεις ἔχ. Thesm. 473 τί ταῦτ' ἔχουσαι κεῖνον αἰτιώμεθα; sed Ach. 514 τί ταῦτα τοὺς Λάκωνας αἰτιώμεθα, et 385 τί ταῦτα στρέφει (Plat. Phaedr. p. 236 E τί δῆτα ἔχων στρέφει;). Ut in istis locis sic hic ταῦτα iungendum cum στραγγ. (Ach. 126), se torquere; πιέζομαι καὶ συνθλίβομαι· στὰγξ δέ ἐστιν ὁ διὰ λεπτοτάτης ὀπῆς σχολῇ κατιὼν σταλαγμός (Sch.). τί, v. 22.

132. Ἐπὶ μὲν τῶν ἔξωθεν κρουόντων κόπτειν λέγεται, ἐπὶ δὲ τῶν ἔσωθεν ψοφεῖν (Sch.). Cf. v. 136. Ῥόπτρον ianua non videtur habere, nedum θυρωρόν.

133. Cf. Plut. 1097.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

Φείδωνος υἱὸς Στρεψιάδης Κικυνόθεν.

ΜΑΘΗΤΗΣ.

ἀμαθής γε νὴ Δί', ὅςτις οὑτωσὶ σφόδρα 135
ἀπεριμερίμνως τὴν θύραν λελάκτικας,
καὶ φροντίδ' ἐξήμβλωκας ἐξευρημένην.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

σύγγνωθί μοι· τηλοῦ γὰρ οἰκῶ τῶν ἀγρῶν.
ἀλλ' εἰπέ μοι τὸ πρᾶγμα τοὐξημβλωμένον.

ΜΑΘΗΤΗΣ.

ἀλλ' οὐ θέμις πλὴν τοῖς μαθηταῖσιν λέγειν. 140

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

λέγε νυν ἐμοὶ θαρρῶν. ἐγὼ γὰρ οὑτοσὶ
ἥκω μαθητὴς εἰς τὸ φροντιστήριον.

ΜΑΘΗΤΗΣ.

λέξω. νομίσαι δὲ ταῦτα χρὴ μυστήρια.
ἀνήρετ' ἄρτι Χαιρεφῶντα Σωκράτης
ψύλλαν, ὁπόσους ἅλοιτο τοὺς αὑτῆς πόδας. 145

134. *Κικυνόθεν* ABFGgil; *Κυκυνόθεν* D. ceteri *Κικυνν.* cf. 210. Lys. XVII, 5. Ross. dem. att. n. 6.
138. *ἥκω*, F; *τῶν ἀνδρῶν* D.
143. *σε* ab aliis librariis ante, ab aliis post *δὲ* illatum perturbavit versum. Inde Dh *δὲ χ. τ. μ.* ac B *ν. χ. τ.* Verum habent ABai. Cf. C. F. Herm. p. 264.
145. *ἅλοιτο* ABDEFHhmn. Quum ipsi pulicum saltus variae magnitudinis sint ideoque non ex uno possit colligi in omnes, codicibus videbatur obtemperandum, quamquam non incredibile est formam ortam esse ex sequentibus aoristis. Vulg. *ἅλλοιτο*.

134. *Κίκυννα* (cf. 210), *δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς.* (Sch.)

135. *ἀμ.* Lys. 1117. — Cf. Plut. 1101. (Bgl.)

136. *ἀπ.*, *ἀμαθῶς, ἀπείρως, ἀνεπιστημόνως* (cf. 101). Sch. Cf. Ran. 38. (Bgl.). Plaut. Truc. II, 2, 1 quis illic est qui tam proterve nostras aedes arietat? (Br.)

137. *φρ.* cogitationem, v. 94. 101. — *ἐξη.* caussative: *ἡμιτελῆ ἐποίησας διαφθείρας.* Alluditur ad Socratis, obstetricis Phaenaretae filii, artem quam vocabat obstetriciam (*μαιευτικήν*); cf. Plat. Theaetet. p. 149—151 D. (Sp.)

138. *οἰκῶ* domum habeo. In urbe est propter bellum (*ἡ ξυγκομιδὴ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐς τὸ ἄστυ*, Thuc. II, 52.). (Kk.). — *τῶν ἀγρ.* genit. partitivus. Schol.: *ἐν τοῖς ἀγροῖς. λέλεκται δὲ αὐτὸ παρὰ τὸ Εὐριπίδειον „τηλοῦ γὰρ οἴκων βίοτον ἐξιδρυσάμην“.*

143. Cf. Plat. Theaet. p. 155 E: *ἄθρει δὴ περισκοπῶν μή τις τῶν ἀμυήτων ἐπακούῃ.*

145. *ἀνήρ. ψύλλαν* Ach. 648 sq. M. §. 417, c. et §. 296. Respiciunt ad h. l. Xen. Symp. 6, 8. Lucian. Prometh. 6. Philopatr. 12. (Kst.) Tangitur sophistarum placitum, non esse unam quandam stabilemque rerum mensuram, sed variam et incertam, cum aliorum hominum sit alia. Simul *δῆλον ὅτι διασῦραι βούλεται τὰ τῶν φιλοσόφων ζητή-*

δακοῦσα γὰρ τοῦ Χαιρεφῶντος τὴν ὀφρῦν
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τὴν Σωκράτους ἀφήλατο.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

πῶς δῆτα διεμέτρησε;

ΜΑΘΗΤΗΣ.

δεξιώτατα.
κηρὸν διατήξας, εἶτα τὴν ψύλλαν λαβών,
150 *ἐνέβαψεν εἰς τὸν κηρὸν αὐτῆς τὼ πόδε.*
κᾆτα ψυγείσῃ περιέφυσαν Περσικαί.
ταύτας ὑπολύσας ἀνεμέτρει τὸ χωρίον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τῆς λεπτότητος τῶν φρενῶν.

ΜΑΘΗΤΗΣ.

τί δῆτ' ἄν, ἕτερον εἰ πύθοιο Σωκράτους
155 *φρόντισμα;*

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ποῖον; ἀντιβολῶ, κάτειπέ μοι.

ΜΑΘΗΤΗΣ.

ἀνήρετ' αὐτὸν Χαιρεφῶν ὁ Σφήττιος,
ὁπότερα τὴν γνώμην ἔχοι, τὰς ἐμπίδας

147. *τὴν Σωκρ.* A. Plerique, ut videtur, *τοῦ Σ.*
148. *δῆτα διεμέτρησε* D (cum *ν ἐφελκ.*) EHamq. Quum librariis *τοῦτο* videretur non posse deesse ita addebatur ut aut cetera verba manerent intacta (*π. δῆτα τουτο διεμ.* grammaticus ap. G. Herm. de emend. p. 383) aut — cum illud metro aperte adversaretur — omitteretur *δῆτα* (Ahpu) aut verbum compositum mutaretur in simplex (*τοῦτ' ἐμ.* x, cf. *δὴ ταῦτ' ἐμ.* t, *π. δ. τοῦτ' ἐμερίσε* z). At quum de sola permetiendi ratione curiosus sit Streps. facile caremus pronomine.
151. *ψυχείσῃ* G, *ψυχείσῃ* Suid. ms., quod defendit Ddf. Ox. *περσικὰ* B; *περιέφυσεν περσικὰ* D.
157. *ἔχει* DEFhmno et f (corr.) g (a m. pr.). *ἔχειν* i.

ματα ὡς ἰσχνὰ καὶ λόγου μηδενὸς ἄξια (Sch.).

146. *Οὐκ ἄλλου τινὸς ἐμνήσθη μέρους τοῦ σώματος ἢ τοῦ ἐν ἑκατέρῳ γελοίου. ὁ μὲν γὰρ* (v. 104) *βαθείας εἶχε τὰς ὀφρῦς, ὁ δὲ φαλακρὸς ἦν.* (Sch.)

150. *Δυϊκὸν τὼ πόδε ἐπὶ τῆς ψύλλης. ἱστορεῖται γὰρ ἓξ πόδας ἔχουσα.* Sch. Ridiculi gratia quasi hominis figura ei inditur. Ddf.: sic numero duali *τοῖν ποδοῖν* de scarabaeo utitur Pac. 7.

151. *Περσικαὶ* (Thesm. 734. Eccl. 319; dualis Lys. 229 sq.), *ὑποδημάτων εἶδος γυναικείων* (Sch.). Erant cavi, albi, tenues; *περιέφ.* exprimit habilitatem calceorum (Ern.).

153. Cf. v. 2. *λεπτότης* (tenuitas), h. l. ac 230 (cf. 1404) admirantis (subtilitas), contra aperte vituperantis 359 (exilis). Genitivus ut 364. 818. v. Rsg. Coni. p. 265 sq.

154. Cf. 108. Lys. 399.

157. *ὁπότερα, ἀντὶ τοῦ ὁποτέρως.* Sch. Ad rem cf. Aristot. H. A. IV, 9, 2.

κατὰ τὸ στόμ' ᾄδειν, ἢ κατὰ τοὐρροπύγιον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τί δῆτ' ἐκεῖνος εἶπε περὶ τῆς ἐμπίδος;

ΜΑΘΗΤΗΣ.

ἔφασκεν εἶναι τοὔντερον τῆς ἐμπίδος 160
στενόν· διὰ λεπτοῦ δ' ὄντος αὐτοῦ τὴν πνοὴν
βίᾳ βαδίζειν εὐθὺ τοὐρροπυγίου·
ἔπειτα κοῖλον πρὸς στενῷ προςκείμενον
τὸν πρωκτὸν ἠχεῖν ὑπὸ βίας τοῦ πνεύματος.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

σάλπιγξ ὁ πρωκτός ἐστιν ἄρα τῶν ἐμπίδων. 165
ὦ τριςμακάριος τοῦ διεντερεύματος.
ἦ ῥᾳδίως φεύγων ἂν ἀποφύγοι δίκην
ὅςτις δίοιδε τοὔντερον τῆς ἐμπίδος.

ΜΑΘΗΤΗΣ.

πρῴην δέ γε γνώμην μεγάλην ἀφῃρέθη
ὑπ' ἀσκαλαβώτου. 170

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τίνα τρόπον; κάτειπέ μοι.

ΜΑΘΗΤΗΣ.

ζητοῦντος αὐτοῦ τῆς σελήνης τὰς ὁδοὺς
καὶ τὰς περιφοράς, εἶτ' ἄνω κεχηνότος
ἀπὸ τῆς ὀροφῆς νύκτωρ γαλεώτης κατέχεσεν.

158. *κατὰ στόμ'* DFGfot. *κατ' οὐρρ.* h. *κατ' οὐροπ.* nu.
161. *διὰ λεπτοῦ* ABDx; *διαλεπτοῦ* f (primo) z; *διαλέπτου* FGf (corr.) ghimno.
166. *τριςμακάριοι* stin et (primo) g.

158. *ὀρροπύγιον*, ut Vesp. 1075.
162. *εὐθὺ* c. gen. ut Eq. 254. Pac. 301. al. Recta versus —.

163. *κοῖλον τὸν πρωκτὸν προςκείμενον πρὸς στενῷ τῷ ἐντέρῳ* (Bgl.).

165. *ἄρα* concludentis, ut 121. 188. 1028. 1271. 1476. Eq. 138. 382. 1097. 1170 ac saepissime.

166. *διεντ.* comice ficta vox. *τῆς περὶ τοῦ ἐντέρου λεπτολογίας καὶ φυσιολογίας* (Sch.). Gen. ut Vesp. 1292 (*χελῶναι μακάριαι τοῦ δέρματος*). 1512 al.

167. *φεύγων, κατηγορούμενος* (Sch.), ut Ach. 1129; contra de accusatore *διώκειν* (Eq. 368. 969). Remansit ex antiquissimis moribus, quibus aut ipse laesus aut eius propinqui ulciscebantur illatas iniurias.

170. *ἀσκαλαβ.* = *γαλεώτης*, 173. lacerta stellio, qui in Aegypto et Graecia invenitur et ruinas habitat rimasque veterum aedificiorum, quorum muros solet percurrere, praesertim in sole (Bo.). — *τίνα τρ.* Kr, §. 46, 3. not. 5.

171. Cf. v. 1507.

172 sq. Cf. Plat. Theaet. p. 174 A: *Θαλῆν ἀστρονομοῦντα καὶ ἄνω βλέποντα, πεσόντα εἰς φρέαρ, Θρᾷττά τις — ἀποσκῶψαι λέγεται.*

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἥσθην γαλεώτῃ καταχέσαντι Σωκράτους.

ΜΑΘΗΤΗΣ.

175 ἐχθὲς δέ γ' ἡμῖν δεῖπνον οὐκ ἦν ἑσπέρας.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

εἶεν· τί οὖν πρὸς τἄλφιτ' ἐπαλαμήσατο;

ΜΑΘΗΤΗΣ.

κατὰ τῆς παλαίστρας καταπάσας λεπτὴν τέφραν,
κάμψας ὀβελίσκον, εἶτα διαβήτην λαβὼν
ἐκ τῆς τραπέζης θυμάτιον ὑφείλετο.

177. *κατὰ τῆς παλαίστρας* A (a pr. manu), auctore Inv., ita ut eius libri grammaticus commentarium suum ad vocem *τραπέζ.* adiunxerit. Inde primus recipiendum vidit Thiersch. Aristophan. p. 656. Sic statim ab initio, ut par est, scena facti indicatur ac suum cuique tribuitur, palaestrae cinis, mensae sacrificium. Contra in ceterorum omnium (ipsiusque A a sec. m.) librorum lectione (177 *κατὰ τῆς τραπέζης*, 179 *ἐκ τῆς παλαίστρας*) offensioni est articulus mensae nondum notae praepositus. Accedit quod furtum ex ea ipsa in qua delineabatur mensa commissum non potuisset non conspici.

179. *θοιμάτιον* libri omnes ac scholiastae et Arrian. diss. Epict. IV, 11, 20. At — ut leviores difficultates taceam — quorsum hic articulus? (Non enim huc quadrat Ran. 148.) Quorsum deinde surreptio vestis? Esurientibus parum sane ea erat prospectum. Quin ne poterat quidem eodem tempore idem et in palaestra docturum simulare et e clauso *ἀποδυτηρίῳ* vestem surripere, praesertim quum spectatores in palaestram tum demum admitterentur cum adolescentes finitis exercitationibus vestes induissent. Omnibus malis medetur unica G. Hermanni emendatio: *θυμάτιον*. Commutatio inter *οι* et *υ* et facillima est (propter itacismum) et satis frequens, ut apud Synes. encom. calv.

174. *ἥσθ.* ut 1240. Eq. 696. Pac. 1066. Av. 570. 880. Eo temporis momento quo dicit se ridere iam risit; itaque *ἐθαύμασας* 185; *ἐγέλασας* 820. Eq. 696 sq.; *ἐδάκρυσα* Av. 540.; *ἐχάρην* Av. 1743.; *ἐπῄνεσα* Aesch. Pers. 224. 844. 972. 1000. Kr. §. 53, 6. not. 3.

176. *εἶεν* est concedentis priora indeque ad nova (ac saepe graviora) pergentis. Cf. 1075. Lex. Seg. p. 243, 24 Bekker: *εἶεν, ταῦτα μὲν δὴ οὕτως. ἔστι γὰρ ἐπίρρημμα ἀφοριστικόν* (C. P.). Etym. M.: *συγκατάθεσις μὲν τῶν εἰρημένων, συναφὴ δὲ πρὸς τὰ μέλλοντα* (Kk.). — *πρ. τἄλφ.* ad procuranda cibaria, ut 648. Suevern. p. 15.

177. *παλαίστρ.* (*πάλης διδασκαλεῖον*), in quibus adolescentuli sub magistris (*παιδοτρίβαι*) exercitabantur; cf. C. F. Herm. Antiqq. priv. §. 36, 15—22. Tangitur Socratis consuetudo ea loca adeundi ubi inveniret adolescentes quos moneret ac stimularet. — *τέφρ.* *ἡ τῶν κεκαυμένων ξύλων κόνις* (Sch.), in qua figuras delineet, cf. Galen. Protrept. V. p. 11. Cic. Tusc. V, 23, 64. N. D. II, 18, 48. Sen. Ep. 88, 39 itane in geometriae pulvere haerebo? (Thiersch. p. 648.) cf. v. 202 sqq.

178. *εἶτα* (*τὸν ὀβ.*) *λαβὼν* (*ὡς*) *διαβήτην*. Cf. Thiersch. p. 649 sq. *Ἐργαλεῖον ὁ διαβήτης — τῷ Λ στοιχείῳ παρεοικός* (Sch.). — *εἶτα* ut 149. 172.

179. *τῆς τρ.* ex ea quae arae apposita erat; in qua sacra vasa

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τί δῆτ' ἐκεῖνον τὸν Θαλῆν θαυμάζομεν; 180
ἄνοιγ', ἄνοιγ' ἀνύσας τὸ φροντιστήριον,

21 pro θοιμάτιον duo codd. habent θυμάτιον (cf. ad 268. 392. 928 et Ritschl, Ind. Schol. aest. 1856 Bonnae hab. p. VI sq.). Sententia autem sic demum facta est perspicua et apta. Adstat Socrates in palaestra prope aram eiusque mensam, in qua sunt sacrificii facti reliquiae. Circa hanc aram arena non erat; spargit itaque humum cinere ex illa desumto, deinde veruculum — cuius in sacrificio usus fuerat — curvat in circini formam eoque utitur ad geometricas figuras in cinere describendas. Quas dum contemplantur circumfusi ipsumque eas explicantem audiunt, Socrates manu sinistra ex propinqua mensa hostiam surripit et in pallio condit. Sic pro crimine capitali (Xen. Mem. I, 2, 62. Aristot. Probl. XXIX, 14. ἐάν τις ἐκ βαλανείου κλέψῃ ἢ ἐκ παλαίστρας — θανάτῳ ζημιοῦται. Dem. XXIV, 114 εἴ τις ἐκ Λυκείου — ἱμάτιον ἢ ληκύθιον ἢ ἄλλο τι φαυλότατον ἢ τῶν σκευῶν τῶν ἐκ τῶν γυμνασίων ὑφέλοιτο — καὶ τούτοις θάνατον ἐνομοθέτησεν [ὁ Σόλων] εἶναι τὴν ζημίαν) habemus multo levius. „Nam surripere cibi aliquid in aris relicti etsi non honestum, at tamen esurienti condonatum erat." Thiersch. p. 654, cuius vide totam expositionem (Commentatt. class. philol. Acad. Monac. 1835 p. 647—657) et C. F. Herm. p. 264 sq. De singulis partibus v. infra.

erant posita et hostia prosecabatur; cf. Boeckh. C. Inscr. I. p. 751. (C. F. Herm.) — θυμάτιον, proprie μικρὸν θῦμα καὶ εὐτελές (Suid.). Sed iam Aristoph. aetate vulgatus erat mos μειώσεως, quae significationem vocabuli ex quo ducta est non amplius minuebat, ut ὀβελίσκος pro ὀβελός (Thiersch. p. 654). Fiebant autem in palaestris sacra praecipue Mercurio certaminum praesidi (Ἑρμῆς ἐναγώνιος), Ἑρμαια; v. Aeschin. c. Timarch. 35 (ὁ νομοθέτης — Σόλων — ἀποδείκνυσι) περὶ Ἑρμαίων ἐν ταῖς παλαίστραις. Plat. Lysid. p. 206 D ὡς Ἑρμαῖα ἄγουσιν ἀναμεμιγμένοι ἐν ταὐτῷ εἰσὶν οἵ τε νεανίσκοι καὶ οἱ παῖδες. E: καὶ ἅμα λαβὼν τὸν Κτήσιππον προσῄειν εἰς τὴν παλαίστραν, εἰςελθόντες δὲ κατελάβομεν αὐτόθι τεθυκότας τε τοὺς παῖδας καὶ τὰ περὶ τὰ ἱερεῖα σχεδόν τι ἤδη πεποιημένα. (Thiersch et G. Herm.). — ὑφείλ. similis fictio ut Eupolidis, fr. 310 δεξάμενος δὲ Σωκράτης τὴν ἐπίδειξιν, [ᾄδων] Στησιχόρου πρὸς τὴν λύραν, οἰνοχόην ἔκλεψεν. Utraque ad denotandum Socratem ut egenum ac sordidum (et πολυμήχανον).

180. ἐκεῖνον ut Ach. 708 de homine et noto et remoto. — Thales proverbii loco pro sapiente, ut Av. 1010. Plaut. Capt. II, 2, 24 (Bgl.). Bacch. 122 R. Rud. IV, 3, 64. Διχῶς δὲ τοὔνομα ἐκφωνητέον· βαρυτόνως μὲν Θάλης (ὡς Χρέμης) Θάλητος, ἔτι δὲ καὶ περισπωμένως Θαλῆς, ὡς Ἑρμῆς.

181. ἀνύσας perficiens, absolvens (opus quod in manibus est), usitatissima formula ad festinationem incitantium. Ponitur aut ἀνύσας cum alius verbi finiti aliqua forma iussum exhibente (h. l. Ach. 570. Eq. 71. Vesp. 398. 843. 1210. Lys. 438. Thesm. 255. Eccl. 1058. Plut. 229. 974.), adiecto saepe vel leniente (ein Bischen, etwas, cf. 1076. 1147.) τι (ut 506. 635. 1253. Eq. 119. Vesp. 30. 202. Pac. 275. 872. Lys. 920.) vel acuente ποτέ (Plut. 349. 648.); aut ita ut imperativo ἄνυσον ea res quae maturari iubetur apposita sit in participio (Plut. 413. Av. 242. Vesp. 1168 ἄνυσόν ποθ' ὑποδησάμενος) vel accusativo (Eq. 1107 ἀνύσατέ

καὶ δεῖξον ὡς τάχιστά μοι τὸν Σωκράτην.
μαθητιῶ γάρ· ἀλλ' ἄνοιγε τὴν θύραν. —
ὦ Ἡράκλεις, ταυτὶ ποδαπὰ τὰ θηρία;

ΜΑΘΗΤΗΣ.

185 *τί ἐθαύμασας; τῷ σοι δοκοῦσιν εἰκέναι;*

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τοῖς ἐκ Πύλου ληφθεῖσι, τοῖς Λακωνικοῖς.
ἀτὰρ τί ποτ' ἐς τὴν γῆν βλέπουσιν οὑτοιί;

ΜΑΘΗΤΗΣ.

ζητοῦσιν οὗτοι τὰ κατὰ γῆς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

βολβοὺς ἄρα

182. *Σωκράτην* ABDEFGH aliique. Demetr. Phal. de eloc. 177 *ὅλως τὸ ν δι' εὐφωνίαν ἐφέλκονται οἱ Ἀττικοί, Δημοσθένην λέγοντες καὶ Σωκράτην.* Ceterum cf. 355.

185. Amno aliique *ἐοικέναι*. Formam atticam (a Brunckio repositam) v. etiam Vesp. 1321. Av. 1298. Eccl. 1161. (Soph. Phil. 903. Eur. Bacch. 1283.). Contra *ἔοικας* Vesp. 1309. 1413. (Br.) *ἐοικέναι*, Vesp. 1142.

186. EHa *τῆς Λακωνικῆς*.

νυν ὅ τί περ ποιήσετε), nisi forte deest quodvis additamentum, ut Ran. 606 *ἀνύετον*. 649 *οὔκουν ἀνύσεις;* Plut. 606 *οὐ μέλλειν χρή σ', ἀλλ' ἀνύειν.*

183. *μαθ.* desiderativum ridicule fictum, ad similitudinem verborum *στρατηγιᾶν* (Xen. An. VII, 1, 33), *λουτιᾶν* (Luc. Lexiph. 2.), *χεζητιᾶν* (1387), *βινητιᾶν* (Lys. 715), *οὐρητιᾶν* (Vesp. 807), *κορυβαντιᾶν* (Vesp. 8), *τυραννιᾶν*, al.

184. *ὁρᾷ τοὺς φιλοσόφους, στραφέντος τοῦ ἐκκυκλήματος.* (Sch.) *ἐκκύκλημα δὲ λέγεται μηχάνημα ξύλινον τροχοὺς ἔχον, ὅπερ περιστρεφόμενον τὰ δοκοῦντα ἔνδον ὡς ἐν οἰκίᾳ πράττεσθαι καὶ τοῖς ἔξω ἐδείκνυε, λέγω δὴ τοῖς θεαταῖς.* Schol. Ach. 408. Cf. Polluc. IV, 128 *τὸ ἐκκύκλ. ἐπὶ ξύλων ὑψηλὸν βάθρον· δείκνυσι δὲ καὶ τὰ ὑπὸ τὴν σκηνὴν ἐν ταῖς οἰκίαις ἀπόρρητα πραχθέντα.* Conspiciuntur primum discipuli, variis studiis intenti habitumque prae se ferentes quam maxime ridiculum; postea in parte interiore ipse Socrates. Strepsiades autem non audet statim introire, sed in limine haerens de proximis interrogat.

185. Cf. ad 174.

186. Accuratius Thuc. V, 34 *τοὺς ἐκ τῆς νήσου ληφθέντας.* (CP.) Alluditur enim ad victoriam Ol. 88, 4 = 425 a. Chr. de Laconibus in insula Sphacteria obsessis a Demosthene et Cleone reportatam, v. Thuc. IV, 27—41. ad Eq. 55. — *τοῖς Λακ.* i. q. *Λάκωσιν*, ut Pac. 212. Eccl. 356 (GH.). cf. *Ἀχαρνικοί*, Ach. 324. *Μεγαρικέ*, Ach. 832. *Σεληναίης*, N. 614. — *Εἰκὸς τούτους (διά τε τὸν πολὺν λιμὸν ὃν ὑπέστησαν διὰ τῆς πολιορκίας καὶ διὰ τὸ κατακλεισθῆναι Ἀθήνησιν) ὠχρούς τε καὶ ἰσχνοὺς καὶ δυσειδεῖς γεγονέναι* (Sch.). Praeter hoc (v. 103) simul Socraticorum *λακωνίζειν* innuitur, de quo v. Av. 1281 sqq.

188. Cf. Plat. Apol. p. 19 B *Σωκράτης ἀδικεῖ καὶ περιεργάζεται ζητῶν τά τε ὑπὸ γῆς καὶ οὐράνια.* — *ἄρα*, 165. — Plat. Rep. II. p. 372 C *ἐπελαθόμην ὅτι καὶ ὄψον ἕξουσιν· ἅλας τε δῆλον ὅτι καὶ*

ζητοῦσι. μὴ νῦν τοῦτό γ' ἔτι φροντίζετε·
ἐγὼ γὰρ οἶδ' ἵν' εἰσὶ μεγάλοι καὶ καλοί. — 190
τί γὰρ οἵδε δρῶσιν οἱ σφόδρ' ἐγκεκυφότες;

ΜΑΘΗΤΗΣ.

οὗτοι δ' ἐρεβοδιφῶσιν ὑπὸ τὸν Τάρταρον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τί δῆθ' ὁ πρωκτὸς ἐς τὸν οὐρανὸν βλέπει;

ΜΑΘΗΤΗΣ.

αὐτὸς καθ' αὑτὸν ἀστρονομεῖν διδάσκεται.
ἀλλ' εἴσιθ', ἵνα μὴ 'κεῖνος ἡμῖν ἐπιτύχῃ. 195

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

μήπω γε, μήπω γ'· ἀλλ' ἐπιμεινάντων, ἵνα
αὐτοῖσι κοινώσω τι πραγμάτιον ἐμόν.

ΜΑΘΗΤΗΣ.

ἀλλ' οὐχ οἷόν τ' αὐτοῖσι πρὸς τὸν ἀέρα
ἔξω διατρίβειν πολὺν ἄγαν ἐστὶν χρόνον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

πρὸς τῶν θεῶν, τί γὰρ τάδ' ἐστίν; εἰπέ μοι. 200

189. τοῦτό γε φρ. ABFf(hi). τοῦτ' ἔτι φρ. EGHacst. τοῦτο φρ. Dbgx (τούτου γε φρ. nu. τούτου φρ. d). Inde Rsg. τοῦτό γ' ἔτι.
192. οὗτοι δ' ADx. Distinguit δὲ hos ab illis qui dicti sunt v. 189 (GH.). οὗτοί γ' EGHabchno. Particulam omittit B.
195. D περιτύχῃ.
199. ἄγαν (sine γ') ABDEFGHabcmnop.

ἐλάας καὶ τυρὸν καὶ βολβοὺς καὶ λάχανα, οἷα δὴ ἐν ἀγροῖς ἑψήματα, ἑψήσονται.

190. Plin. H. N. XIX, 30 vetustiores (bulbos) improbant, item parvos et longos; contra rubicundis rotundioribusque laus, et grandissimis. G. H.

191. γὰρ referendum est ad ipsum actum interrogandi. — Nimirum in quavis interrogatione hoc potest intelligi: incertus sum, vel miror, vel dic mihi; ut 200. 218. (GH.) 248.

192. vox comica. τὰ ὑπὸ ἔρεβος ἐρευνῶσιν, ἐξετάζουσιν. Τάρταρος δέ ἐστιν ὁ ὑπὸ γῆν κατώτατος τόπος. (Sch.)

195. κατὰ τὸ σιωπώμενον, ἄλλων ἐξεληλυθότων ἐκ τοῦ φροντιστηρίου (Sch.), scilicet ut viderent novum advenam (GH.). κεῖνος, cf. 219. — ἐπιτυγχάνειν dicitur qui quaerit, περιτ. qui non quaerens in aliquid (alqm) incidit (GH.). Cf. 535. Ran. 570. (Kk.)

196. v. 267. — ἐπιμ. 439. 453. 456. 1142. Lys. 491.

198. πρ. τ. ἀ. adhibito enim eccyclemate (184) quae intus fuerant in scenam protracta sunt; cf. Thesm. 69 et 95. Sic discipuli sunt quidem etiam nunc ἐν τῷ φροντιστηρίῳ; sed hoc provoluto iidem foris sunt. R. Enger. in Jahn. Ann. LXVIII. p. 125.

199. ne pallorem perdant philosophum ac pensa negligant.

200. εἰσελθὼν ὁ πρεσβύτης ὁρᾷ τὰ τῶν φιλοσόφων σκεύη, ἄβακα ἢ σφαῖραν ἢ χωρογραφίαν. Sch. -τί -τάδε NP. II. p. 1909, a. p. m.

ΜΑΘΗΤΗΣ.

ἀστρονομία μὲν αὐτηί.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τουτὶ δὲ τί;

ΜΑΘΗΤΗΣ.

γεωμετρία.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τοῦτ' οὖν τί ἐστι χρήσιμον;

ΜΑΘΗΤΗΣ.

γῆν ἀναμετρεῖσθαι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

πότερα τὴν κληρουχικήν;

ΜΑΘΗΤΗΣ.

οὔκ, ἀλλὰ τὴν σύμπασαν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀστεῖον λέγεις.

205 τὸ γὰρ σόφισμα δημοτικὸν καὶ χρήσιμον.

ΜΑΘΗΤΗΣ.

αὕτη δέ σοι γῆς περίοδος πάσης. ὁρᾷς;

201. Isocr. Panath. 10 (26): *καὶ τὴν ἐφ' ἡμῶν κατασταθεῖσαν (παιδείαν) ἐπαινῶ, λέγω δὲ τήν τε γεωμετρίαν καὶ τὴν ἀστρολογίαν καὶ τοὺς διαλόγους τοὺς ἐριστικοὺς καλουμένους.* Cf. Plat. Hipp. mai. p. 285 C, ubi inter ea quae Hippias Sophista optime calleat enumerantur *τὰ περὶ τὰ ἄστρα τε καὶ τὰ οὐράνια πάθη* et *γεωμετρία.* Similiter Hipp. min. c. 7. 9. Protag. p. 315 C *ἐφαίνοντο περὶ φύσεώς τε καὶ τῶν μετεώρων ἀστρονομικὰ ἄττα διερωτᾶν τὸν Ἱππίαν.* p. 318 E *οἱ ἄλλοι (σοφισταί,* praeter Protagoram) *λωβῶνται τοὺς νέους . . . λογισμούς τε καὶ ἀστρονομίαν καὶ γεωμετρίαν καὶ μουσικὴν διδάσκοντες — καὶ ἅμα εἰς τὸν Ἱππίαν ἀπέβλεψεν — κτλ.* Quae ratio videtur fuisse primaria cur Ar. istarum artium (ut novitiarum et a sophistis praecipue illatarum et excultarum) studium improbavit. Ceterum de Socrate conferunt Xen. Mem. IV, 7, 2 sq.: *γεωμετρίαν μέχρι μὲν τούτου ἔφη δεῖν μανθάνειν ἕως ἱκανός τις γένοιτο, εἴ ποτε δεήσειε, γῆν μέτρῳ ὀρθῶς ἢ παραλαβεῖν ἢ παραδοῦναι ἢ διανεῖμαι . . . τὸ δὲ μέχρι τῶν δυςξυνέτων διαγραμμάτων γεωμετρίαν μανθάνειν ἀπεδοκίμαζεν· ὅτι μὲν γὰρ ὠφελοίη ταῦτα οὐκ ἔφη ὁρᾶν· καίτοι οὐκ ἄπειρός γε αὐτῶν ἦν. ἔφη δὲ ταῦτα ἱκανὰ εἶναι ἀνθρώπου βίον κατατρίβειν, καὶ ἄλλων πολλῶν τε καὶ ὠφελίμων μαθημάτων ἀποκωλύειν.* Eademque praecepit de astronomia, ib. §. 4 sq. Plato autem suam harum artium aestimationem tribuit Socrati.

202. *τί*, 22.

203. Ambiguitas est in v. *ἀναμ.*, quod significare potest et metiri et mensura dividere, ut simplex *μετρ.* Ern. De more Atheniensium in regiones iure belli vel alia via quaesitas emittendi cives, quibus agrorum certus numerus (*κλῆροι*) e sorte assignaretur, incepto illo quidem iam ante bella Persica, sed exculto per Periclem, v. RE. II. p. 454 f. Wachsmuth, antiqq. graec. I. p. 558—564.

206. *γῆς περίοδος* h. l. i. q. *πί-*

αἵδε μὲν Ἀθῆναι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τί σὺ λέγεις; οὐ πείθομαι·
ἐπεὶ δικαστὰς οὐχ ὁρῶ καθημένους.

ΜΑΘΗΤΗΣ.

ὡς τοῦτ' ἀληθῶς Ἀττικὸν τὸ χωρίον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

καὶ ποῦ Κικυνῆς εἰσὶν οὑμοὶ δημόται; 210

ΜΑΘΗΤΗΣ.

ἐνταῦθ' ἔνεισιν. ἡ δέ γ' Εὔβοι', ὡς ὁρᾷς,
ἡδὶ παρατέταται μακρὰ πόρρω πάνυ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οἶδ'·· ὑπὸ γὰρ ἡμῶν παρετάθη καὶ Περικλέους.
ἀλλ' ἡ Λακεδαίμων ποῦ 'στιν;

ΜΑΘΗΤΗΣ.

ὅπου 'στιν; αὑτηί.

210. Κικυνεῦς AFGfghmno; Κυκῦνεις D. Κικυννεῦς BEHac; cf. 134.
212. ἥδ' ἡ GHh; ἡδ' ἡ g; ἡ δὴ DEo.
213. ἡμῶν ADEHbc; alii ὑμῶν.

ναξ ἐν ᾧ γῆς ἁπάσης περίοδος ἐνετέτμητο (Herod. V, 49), vel πινάκιον ἔχον γῆς περίοδον (Aelian. V. H. III, 28). Cf. NP. s. v. περίοδος. Apollon. Rh. IV, 280 κύρβιες οἷς ἔνι πᾶσαι ὁδοὶ καὶ πείρατ' ἔασιν. Propert. V, 3, 37 e tabula pictos ediscere mundos.

207. Leviter et veluti obiter (αἵδε) monstrat Athenas, distincte mox Euboeam et Lacedaemonem; unde ibi ἡδὶ (212) et αὑτηΐ (214). GH. τί σὺ λ. cf. 1174. Non sine aliqua suspicione fraudis ipsi imponendae.

208. Perstringit τὸ φιλόδικον Atheniensium, de qua re v. Vespas. (Bgl.) Pac. 505 οὐδὲν γὰρ ἄλλο δρᾶτε πλὴν δικάζετε. (Kk.) Pertinebant enim tum iudicia popularia (Juries) paene ad omnia caussarum genera, ideoque ex XX millibus civium quos tum Athenae habebant (Vesp. 709) quotannis VI sorte ducta (e quibus mille vicariorum loco) illo munere fungebantur. RE. IV. p. 367—369. Wachsmuth. l. l. II. p. 251—253.

209. Crede mihi istam esse urbem Athenarum; nam hic vere est ager Atticus. Cf. 326. (Elmsl. ad Ach. 335: ὡς eodem sensu usurpatur Lys. 32. 499. Auget et confirmat quae prius dicta sunt.) Et Strepsiadem iam non diutius dubitare ostendit 210.

212. Διὰ τὸ ἐπίμηκες τῆς θέσεως Μάκρις ἐκλήθη. Sch. Callim. h. in Del. 20 Μακρὶς Ἀβαντιάς. Sp.

213. παρατέτ. λέγει ὅτι προςέκειντο Ἀθηναίοις, τὸ δὲ παρετάθη ἴσον τῷ ἐξετρυχώθη καὶ κατεπονήθη. Περικλέους δὲ στρατηγοῦντος καταστρέψασθαι αὐτοὺς πᾶσάν φησι Φιλόχορος· καὶ τὴν μὲν ἄλλην ἐπὶ ὁμολογίᾳ κατασταθῆναι, Ἑστιαιέων δὲ ἀποικισθέντων αὐτοὺς τὴν χώραν ἔχειν. (Cf. Thuc. I, 114.) παραστησάμενος δὲ Περικλῆς τὴν Εὔβοιαν ἐξέτεινε τοὺς αὐτῆς φόρους ἐπὶ πολύ. Schol.

214. ὅπου, v. 677. 690. 753. 760. 1248. Kr. §. 51, 17. not. 3. Baeuml. §. 692. n. 3. Cf. ad 664 et 1192.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

215 ὡς ἐγγὺς ἡμῶν· τοῦτο μέγα φροντίζετε,
ταύτην ἀφ' ἡμῶν ἀπαγαγεῖν πόρρω πάνυ.

ΜΑΘΗΤΗΣ.

ἀλλ' οὐχ οἷόν τε νὴ Δί'.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οἰμώξεσθ' ἄρα.
φέρε, τίς γὰρ οὗτος οὐπὶ τῆς κρεμάθρας ἀνήρ;

ΜΑΘΗΤΗΣ.

αὐτός.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τίς αὐτός;

ΜΑΘΗΤΗΣ.

Σωκράτης.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὦ Σώκρατες.

220 ἴθ' οὗτος, ἀναβόησον αὐτόν μοι μέγα.

ΜΑΘΗΤΗΣ.

αὐτὸς μὲν οὖν σὺ κάλεσον· οὐ γάρ μοι σχολή.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὦ Σώκρατες,
ὦ Σωκρατίδιον.

215. Plurimi codd. τοῦτο πάνυ φρ.; at Schol. et Suid. v. μέγα: τοῦτο μέγα φρ. (i. e. μεγάλως); b τ. πάνυ μέγα φρ. Illud πάνυ e glossemate irrepsit, et invenuste profecto, quum mox sequatur πόρρω πάνυ (Bentl.). πάλιν φρ. B.
220. D αὐτός μοι. Ita fortasse etiam Schol.

216. Repetitis e v. 212 verbis πόρρω πάνυ hic v. illi quodam modo opponitur: haec ut quam longissime abducatur gravius est quam ut Euboea.
217. Plorabitis igitur, abeatis in malam rem. (Bo.) Cf. Xen. Hell. II, 3, 56.
218. Per machinam ostenditur Socrates, ridiculi caussa, sublimis, in corbe pensili. (Bgl.) Est parodia eius machinae qua dii solebant devehi; cf. Ach. 410 sqq. (Wr. Br.)
219. αὐτός, Kr. §. 51, 5, not. 4. Plat. Protag. p. 314 D. Notum est Pythagoreorum αὐτὸς ἔφα. Ran. 520. (Kst.) Cf. 195. — ὦ Σώκρ. vocantis est. Admirantis foret ὤ, Σωκράτης. Strepsiades Socratis nomine audito, pro ea qua ardet discendi cupiditate, illico hunc vocat. Socrates autem, superbi homo supercilii et caelestia magis quam humana curans, animum non advertit ad eius vocem. (G. H.) Streps. vero, pro sua rusticitate, hoc eo factum esse putat quod ipse non satis magna voce clamasset. Iubet igitur adolescentem hoc facere, quippe qui latera habeat fortiora.
221. μὲν οὖν, 71. — Quoniam nunc magister adest, discipulus, cui antea multum erat otii ad nugandum, se occupatum fingit. (Wieland.) Haec locutus abit.
222. Cf. v. 1 et 80.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

τί με καλεῖς, ὦ 'φήμερε;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

πρῶτον μὲν ὅ τι δρᾷς, ἀντιβολῶ, κάτειπέ μοι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἀεροβατῶ καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον. 225

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἔπειτ' ἀπὸ ταρροῦ τοὺς θεοὺς ὑπερφρονεῖς,
ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς, εἴπερ —;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὐ γὰρ ἄν ποτε
ἐξεῦρον ὀρθῶς τὰ μετέωρα πράγματα,
εἰ μὴ κρεμάσας τὸ νόημα, καὶ τὴν φροντίδα
λεπτὴν καταμίξας εἰς τὸν ὅμοιον ἀέρα. 230
εἰ δ' ὢν χαμαὶ τἄνω κάτωθεν ἐσκόπουν,
οὐκ ἄν ποθ' εὗρον· οὐ γὰρ ἀλλ' ἡ γῆ βίᾳ
ἕλκει πρὸς αὑτὴν τὴν ἰκμάδα τῆς φροντίδος.

223. ὦ ἐφήμ., ὦ θνητέ. Ipse enim ex sua corbe sibi videtur deus aliquis esse (cf. ad 218). Hac appellatione homines saepe opponuntur diis immortalibus (cf. Av. 688 sq.), ut Aesch. Prom. 83. 253. 945. Eur. Or. 976. (Bgl.); sic etiam Silenus Pindaricus (frgm. 128 Boe. 122 Bgk.) ὦ τάλας ἐφάμερε (Schol.).

225. τὸ περιφρονῶ διπλοσήμαντόν ἐστι, καὶ ἀντὶ τοῦ περισκοπῶ (ut 741. — Sp.) καὶ ἀντὶ τοῦ ὑπερφρονῶ (ut Thuc. I, 25 περιφρονοῦντες αὐτοὺς ὡς δυνατώτεροι). Sch. Priore sensu intelligit Socrates, posteriore Strepsiades. — Plat. Apol. p. 19 C (Praef. p. 7). Xen. Mem. IV, 7, 6: ὅλως τῶν οὐρανίων, ᾗ ἕκαστα ὁ θεὸς μηχανᾶται, φροντιστὴν γίγνεσθαι ἀπέτρεπεν· οὔτε γὰρ εὑρετὰ ἀνθρώποις αὐτὰ ἐνόμιζεν εἶναι, οὔτε χαρίζεσθαι θεοῖς ἂν ἡγεῖτο τὸν ζητοῦντα ἃ ἐκεῖνοι σαφηνίσαι οὐκ ἐβουλήθησαν· κινδυνεῦσαι δ' ἂν ἔφη καὶ παραφρονῆσαι τὸν ταῦτα μεριμνῶντα.

226. ταρρὸς = τρασιά, 50. Schol.: μετέωρόν τι ἰκρίον, ἐφ' οὗ αἱ ἀλεκτρυονίδες κοιμῶνται. (Cf. Praef. p. 14.) τοιαύτην δή τινα ὑποληπτέον τὴν κρεμάστραν ἐσκευάσθαι. — τοὺς θ. qualis est Sol; cf. 1506 sq.

227. εἴπερ sc. χρὴ (696) ὑπερφρονεῖν (1400) τοὺς θεούς. Cf. Lucian. conscr. hist. 17. Gall. 21. Kr. §. 65, 5. n. 11. Plene Ran. 77.

228. μετ. πράγμ. (cf. Eq. 1399). περὶ τούτων γὰρ τοῖς φιλοσόφοις τὰ ζητήματα. Sch. cf. ad 102 et v. 333. 360.

229. nisi suspensa cogitatione (hoc agerem). Eur. Med. 368 sq. δοκεῖς γὰρ ἄν με τόνδε θωπεῦσαί ποτ' ἂν Εἰ μή τι κερδαίνουσαν ἢ τεχνωμένην; Dem. XXIV, 46: ἄλλος οὗτος νόμος, οὐκ ἐῶν περὶ τῶν ἀτίμων λέγειν, ἂν μὴ τῆς ἀδείας δοθείσης.

230. ὅμ., ὁμοιολεπτομερῆ (Sch.). Pertinet ad opinionem Ionicorum de anima, quam inde ab Anaximene dicebant ἀεροειδῆ (Plut. pl. ph. IV, 3). (Ern.) Inde Plut. gen. Socr. 22 (ἡ ψυχὴ) κατεμίγνυτο πρὸς ἀέρα διαυγῆ καὶ καθαρὰν ἀσμένη.

232. οὐ γὰρ (οἷόν τ' ἐστιν ex antecedentibus, aut ex seqq.: ἄλλο τι πάσχομεν) ἀλλά, ut Eq. 1205. Ran. 58. 192. 498. (Kk.) cf. 331. Eccl. 386. Hipponact. fr. 38 Bgk.:

πάσχει δὲ ταὐτὸ τοῦτο καὶ τὰ κάρδαμα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

235 *τί φῄς;*
ἡ φροντὶς ἕλκει τὴν ἰκμάδ' εἰς τὰ κάρδαμα;
ἴθι νυν, κατάβηθ', ὦ Σωκρατίδιον, ὡς ἐμέ,
ἵνα με διδάξῃς ὧνπερ ἕνεκ' ἐλήλυθα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἦλθες δὲ κατὰ τί;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

βουλόμενος μαθεῖν λέγειν.
240 *ὑπὸ γὰρ τόκων χρήστων τε δυςκολωτάτων*
ἄγομαι, φέρομαι, τὰ χρήματ' ἐνεχυράζομαι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

πόθεν δ' ὑπόχρεως σαυτὸν ἔλαθες γενόμενος;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

νόσος μ' ἐπέτριψεν ἱππική, δεινὴ φαγεῖν.

238. Soli Bfo et (e corr.) i habent *ἵνα μ' ἐκδ.*; ceteri omnes *ἵνα με δ.* cf. 244. — *οὕνεκ'* libri, nisi quod h *εἵνεκα* habet. *ἕνεκ'* Bentl. Cf. 1217. 1236. (Dd.)

ἀκούσαθ' Ἱππώνακτος, οὐ γὰρ ἀλλ' ἥκω. (Sch.)

234. Eandem vim attrahendi humorem ideoque propinqua exsiccandi habet nasturtium; cf. Thesm. 615 sq.: *πολύν γε χρόνον οὐρεῖς σύ. — Νὴ Δί', ὦ μέλε· στραγγουριῶ γάρ· ἐχθὲς ἔφαγον κάρδαμα* (Sp.). Quod quum nast. faciat non sua sponte, sed necessitate quadam insita coactum, ideo *πάσχει*. Omnino autem *οἱ ποιοῦντες τρόπον τινὰ καὶ αὐτοὶ πάσχουσι πάθος, αὐτὸ τὸ ποιεῖν* (Schol.; cf. Waitz, Lehrb. der Psychol. p. 57), ideoque Graeci et saepe dicunt *πάσχειν* ubi possent etiam *ποιεῖν* vel *πράττειν* (ut 791. 798. 1198. Eq. 515. 864. Vesp. 1014. Av. 1432. Lys. 884. Ecc. 860. Cf. Aesch. Ag. 408 de Helena *ἄτλητα τλᾶσα*) et *πράττειν* vel *ποιεῖν* ubi eodem iure dixeris *πάσχειν* (ut 920. Av. 604 al. Aesch. Pers. 727 *πράξασαν*, ubi Schol. B. *παθοῦσαν*; Ag. 1287 sq. *εἶδον Ἰλίου πόλιν πράξασαν ὡς ἔπραξεν*. 1443. Herod. I, 142 *οὔτε τὰ ἄνω χωρία τωὐτὸ ποιέει τῇ Ἰωνίῃ, οὔτε τὰ κάτω, τὰ μὲν ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ πιεζόμενα, τὰ δὲ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ*. Ceterum alludit Ar. ad consuetudinem Socratis decreta sua exemplis e vita communi tractis illustrandi (Wieland).

235. Cf. 87. Eq. 1346. Lys. 710.

236. *ὡς ἄγροικος συνέχεε τὴν φράσιν*. Sch.

239. *Ἐντεῦθεν κατέρχεται* (Socr.). Sch. Removetur itaque *τὸ ἐκκύκλημα* (184). *κατὰ* ut Pac. 192. Av. 916. (Sch. et Bgl.)

240. *οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς μὲν δανειστὰς χρήστας λέγουσι, τοὺς δὲ ὀφειλέτας χρεωφειλέτας καὶ χρεώστας*. Sch.

241. De tribus — *ομαι* cf. ad 496. *ἄγ. φέρ.* de direptione omnium rerum mobilium, ut Eur. Tro. 1310 (Bgl.). — *Ἐνεχ.* pass. (cf. 35): *εἰς ἐνέχυρον ἀφαιροῦμαι τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν*. Sch.

243. *δ. φ.*, *πολυδάπανος οὖσα, καταναλῶσαι δεινή* (Sch.), sed ita ut alludatur ad equorum voracitatem simulque comparetur cum febri aliqua tabifica.

ἀλλά με δίδαξον τὸν ἕτερον τοῖν σοῖν λόγοιν,
τὸν μηδὲν ἀποδιδόντα. μισθὸν δ', ὅντιν' ἂν 245
πράττῃ μ', ὀμοῦμαί σοι καταθήσειν τοὺς θεούς.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ποίους θεοὺς ὀμεῖ σύ; πρῶτον γὰρ θεοὶ
ἡμῖν νόμισμ' οὐκ ἔστι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τῷ γὰρ ὄμνυτ'; ἢ
σιδαρέοισιν, ὥσπερ ἐν Βυζαντίῳ;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

βούλει τὰ θεῖα πράγματ' εἰδέναι σαφῶς, 250
ἅττ' ἐστὶν ὀρθῶς;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

νὴ Δί', εἴπερ ἔστι γε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

καὶ ξυγγενέσθαι ταῖς Νεφέλαισιν ἐς λόγους,
ταῖς ἡμετέραισι δαίμοσιν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

μάλιστά γε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

κάθιζε τοίνυν ἐπὶ τὸν ἱερὸν σκίμποδα.

245. Cf. v. 116—118. *μισθόν*, 98.

246. Ran. 561. Xen. Mem. I, 2, 5 *τοὺς ἑαυτοῦ ἐπιθυμοῦντας οὐκ ἐπράττετο χρήματα* (Socr.). 6, 11 (*ὦ Σώκρατες*) *οὐδένα τῆς συνουσίας ἀργύριον πράττῃ*. (Bgl.) *καταθ.* cf. Ran. 176. Thuc. I, 27 *πεντήκοντα δραχμὰς καταθέντα.*

247. *ποίους*, 367. *σύ*, 207. 1174. *πρῶτ.*, 78. — *θεοί*, dii vulgares; *δαίμονας* enim vel *δαιμόνια* Socratici colunt (253). Goettling, prorect. Jen. 1852. p. 7.

248. *νόμ.*, omne legibus aut consuetudine institutum, praecipue numisma, quo sensu accipit vocem Streps., cum innuat Socratem non *θεοὺς νομίζειν* (819). Deinde rusticus ridicule permiscet duas interrogationes: *τί* (per quid, vel *τίνα*) *γὰρ* (191) *ὄμνυτε*, et *τίνι γὰρ χρῆσθε νομίσματι;*

249. Byzantii, ut a Megaris oriundi (Ol. 30, 3 = 658 a. C.), utebantur dialecto dorica, unde *σιδαρ.* Eodem fortasse referendum quod minutos quidem nummos habebant (ut Lacedaemonii) ferreos. Plat. com. fr. 94 Mein. min. *χαλεπῶς ἂν οἰκήσαιμεν ἐν Βυζαντίοις, Ὅπου σιδαρέοισι τοῖς νομίσμασιν Χρῶνται.* Aristid. II. p. 145 *οὐδὲ γὰρ εἰ Βυζάντιοι σιδήρῳ νομίζουσι, τούτου χάριν εἰσὶ δίκαιοι τῶν Ἑλλήνων καταγελᾶν.* (Dd.) Ridiculi gratia *σιδ.* ita usurpatur ut possit referri ad deos.

251. *ἔστι*, 322. Wr.

252. *ἐς λόγ.*, 472. Eq. 806. 1300.

253. *ὡς εἰ ἔλεγε τοῖς καπνοῖς* (cf. 320) *ἢ ταῖς σκιαῖς, ταῖς ἡμῶν θεαῖς. τὰ γὰρ μηδενὸς ἄξια καπνοὺς καὶ σκιὰς καὶ νεφέλας ὠνόμαζον.* Sch. cf. Iuv. XIV, 96 sq.: quidam sortiti metuentem sabbata patrem nil praeter nubes et caeli numen adorant.

254. Parodice alluditur ad *τὸν ἱερὸν τρίποδα.* Caerimoniae initiationis sunt sordidae, qualis ipse fin-

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

255 *ἰδού, κάθημαι.*

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

τουτονὶ τοίνυν λαβὲ
τὸν στέφανον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἐπὶ τί στέφανον; οἴμοι, Σώκρατες,
ὥςπερ με τὸν Ἀθάμανθ' ὅπως μὴ θύσετε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὔκ, ἀλλὰ ταῦτα πάντα τοὺς τελουμένους
ἡμεῖς ποιοῦμεν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

εἶτα δὴ τί κερδανῶ;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

260 *λέγειν γενήσει τρίμμα, κρόταλον, παιπάλη.*

257. BFhmuos *θύσητε.*
259. AEH *ποοῦμεν.*

gitur Socrates. Habere autem eas quandam similitudinem cum iis quas Dem. XVIII, 259 sq. describit Sabazii notavit Schnitzer.

256. Imposita corona Strepsiadi in mentem vocat morem hostias coronis ornandi, praesertim quum hominis quoque talem habitum nuper in scena vidisset.

257. Schol.: *ἐν Ἀθάμαντι Σοφοκλέους ὑπόκειται Ἀθάμας στεφανηφορῶν, ὥςπερ ἱερεῖον, δίκας εἰςπραττόμενος περὶ Φρύξου,* quem filium (cum Nephela uxore a se genitum) voluerat occidere. Liberatus est interventu Herculis nuntiantis Phrixum vivere et apud Colchos esse. Ceterum oratio est perturbatior ad exprimendam perturbationem paventis, ut 295. Ovid. Trist. III, 9, 12 hospes, ait, nosco, Colchide vela venit. Dd. Ox. confert Vesp. 363 *ὥςπερ με γαλῆν κρέα κλέψασαν τηροῦσιν.* — *Ὅπως* cum futuro (raro cum coniunct. aor., cf. 489. 824. 1108. Eq. 456.) vehementer rogantis est (882. 1177. 1464. Ach. 955. Eq. 222. 497. 760. Vesp. 289. 1222. 1250. Pac. 77. 562. 1016. 1330. Av. 131. 1333. 1494. Lys. 950. 1182. Thesm. 267. 1204. Ran. 7. 627. 993. 997. Eccl. 953. Plut. 326). Plenius adiecto *ἄγε* (489. Eq. 1011. Eccl. 82. 149), aut *μέμνησο* (887. 1107. Eq. 495. Ran. 1520), aut *φρόντιζε* (Eq. 688), aut *ὅρα, φέρε δή* etc. Cf. Kr. §. 54, 8. n. 7.

258. *πάντα* insigne quoddam momentum magnamque vim his nugis tribuit, quasi nulla earum sine magno detrimento possit omitti. G. H.

260. *λ. τρίμμα, τετριμμένος ἐν λόγοις,* ut Dem. de cor. p. 269. Aeschinem vocat *περίτριμμα ἀγορᾶς* (Sch.); cf. 447. Av. 431 (Sp.). — *τρανὸς ἔσῃ, φησί, καὶ τὴν φωνὴν διηρθρωμένος, καθάπερ τὰ κρόταλα.* Sch. Similiter Ulyssem vocat *ἄνδρα κρόταλον* Eur. Cycl. 104 (Kst.). — *παιπ., λεπτὸς περὶ τὸ λέγειν.* Sch. Hom. Od. XV, 419 *Φοίνικες πολυπαίπαλοι* (Ern.). *Ταῦτα δὲ λέγων λίθους συγκρούει ἄνωθεν αὐτοῦ ... συναγαγὼν τὰ ἀπὸ τούτων θραύσματα βάλλει τὸν πρεσβύτην, καθάπερ τὰ ἱερεῖα ταῖς οὐλαῖς οἱ θύοντες.* Sch.

ἀλλ' ἔχ' ἀτρεμεί.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

μὰ τὸν Δί', οὐ ψεύσει γέ με·
καταπαττόμενος γὰρ παιπάλη γενήσομαι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

εὐφημεῖν χρὴ τὸν πρεσβύτην, καὶ τῆς εὐχῆς ἐπακούειν.
ὦ δέσποτ' ἄναξ, ἀμέτρητ' Ἀήρ, ὃς ἔχεις τὴν γῆν μετέωρον,
λαμπρός τ' Αἰθήρ, σεμναί τε θεαὶ Νεφέλαι βροντησικέραυνοι, 265
ἄρθητε, φάνητ', ὦ δέσποιναι, τῷ φροντιστῇ μετέωροι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

μήπω, μήπω γε, πρὶν ἂν τουτὶ πτύξωμαι, μὴ καταβρεχθῶ.
τὸ δὲ μηδὲ κυνῆν οἴκοθεν ἐλθεῖν ἐμὲ τὸν κακοδαίμον' ἔχοντα.

261. A *ἀτρεμὶ* (ut Ran. 315 *ἠρεμί*), ceteri *ἀτρέμας*. Sic Medic. Aesch. Prom. 208 *ἀμοχθί*, Eum. 1039 *πανδαμί*. Quum autem Anthol. V, 44 (*πανδημὶ*) doceat *ι* corripi, scribendum videtur *ἀτρεμεί*, quod habet cod. Ven. Athen. IX. p. 383 D (Laur. *ἀτρέμει*) et e grammaticorum praeceptis h. l. recepit G. H. — Libri *ψεύσει*, Kayser *ψεύδει*.
263. AB *ἐπακούειν*. Ceteri male *ὑπακ*. Cf. Av. 205. Kr. §. 48, 7. n. 7. (Kk.)
267. *καταβρεχθῶ* Suid. ms. *καταβραχῶ* (contra metrum) AEHno. *καταβραχθῶ* u et primo gi, in quibus deinde ita mutatum ut g habeat -*εχθῶ*, i -*αχῶ*.
268. *μὴ κυνὴν* ABn, *μὴ κοινὴν* x (cf. ad 179), *μὴ κυνῆν* ceteri, praeter q (*μηδὲ κυνῆν*) et E (*μὴ δὲ κ.* a m. pr.). Quum autem *κ.*

261. *βαλλόμενος γὰρ ὁ πρεσβύτης τῇ παιπάλῃ ἀποσείεται.* Sch.
263. Sacerdotem agens Socrates et numero et verbis utitur gravioribus. *εὐφημεῖν, σιωπᾶν, ὥστε μηδὲν βλάσφημον εἰπεῖν.* Sch. Lingua favere; cf. Ach. 241. Eq. 1316. Pac. 96. (434.) 1316. (Av. 969. Thesm. 295.) Ran. 345. (Wr.)
264. Irridentur philosophi ut res levissimas pro diis habentes. Et similiter Eur. fr. inc. 1 *ὁρᾷς τὸν ὑψοῦ τόνδ' ἄπειρον ἀέρα, Καὶ γῆν πέριξ ἔχονθ' ὑγραῖς ἐν ἀγκάλαις, Τοῦτον νόμιζε Ζῆνα, τόνδ' ἡγοῦ θεόν* (Bgl.). At suberat talibus persuasio deos populares nihili esse verumque numen divinum latere in rerum natura. — *δ. ἄ.* Vesp. 875. *Ἔχεις, παρείληφας τὴν γῆν ἅπασαν καὶ βαστάζεις. καὶ οὗτος δὲ φιλοσόφων λόγος, ὅτι ἡ γῆ ὑπὸ τοῦ ἀέρος πάντοθεν περιέχεται.* Sch.
265. *αἰθήρ*, cf. Thesm. 272. Ran. 100. 892. — *βρ.* cf. 374 sqq. 395. sqq.
266. *φρ.*, 101. ut de Streps. (264) sic etiam de semet ipso loquitur ut de absente, gravitatis gratia. Cf. 274. De dativo v. 271.
267. Cf. 196. Ach. 176. Eq. 960. Av. 585. — *τουτὶ*, vestem. Imbrem enim exspectat ex adventu nubium.
268. *τὸ ἐλθεῖν* idem accus. qui Av. 1269 *δεινόν γε τὸν κήρυκα.*

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἔλθετε δῆτ᾽, ὦ πολυτίμητοι Νεφέλαι, τῷδ᾽ εἰς ἐπίδειξιν·
270 εἴτ᾽ ἐπ᾽ Ὀλύμπου κορυφαῖς ἱεραῖς χιονοβλήτοισι κάθησθε,
εἴτ᾽ Ὠκεανοῦ πατρὸς ἐν κήποις ἱερὸν χορὸν ἵστατε Νύμφαις,
εἴτ᾽ ἄρα Νείλου προχοαῖς ὑδάτων χρυσέαις ἀρύεσθε πρόχοισιν,

priorem syllabam habeat brevem, scribendum aut *μὴ κυνέην* aut *μηδὲ κυνῆν*. Posterius praetuli ut significantius et verisimilius. — *κακοδ.* omnes praeter mq, qui habent *δύστηνον*.

272. *χρύσαις* A; *χρυσέαις* BEGHabcnu; *χρυσέοις* DFfghmox. *προχόοις* EGHm et a sec. manu hi; *προχόοισιν* ABp; *πρόχοισιν* i (a pr. m.); *πρόχυσιν* (cf. ad 179) Suid. cod.; *πρόχουσιν* afg. Ceteri *προχοαῖσιν* (F), *προχόησιν*, alia. Ducunt igitur codd. ad *πρόχοισιν*, quamquam *πρόχουσιν* lectio est difficilior. Eur. Ion 434 sq. *χρυσέαις πρόχοισιν* (v. l. *πρόχουσιν*). Ceterum *ἀρύεσθε* omnes codd.; *ἀρύτεσθε* ut atticam formam Br. recipiendam putavit.

Fungitur enim inf. vice substantivi ideoque plerumque habet articulum. Utrum illi accusativus subiecti (h. l. *ἐμὲ*) additus sit necne, nihil refert. Affectus autem exclamantis nunc ira est et indignatio nunc miratio. Exempla collegerunt Heindorf. ad Hor. Sat. I, 9, 72. Kst. ad h. l. G. H. ad v. 818 (p. 105), ut Vesp. 835. Av. 5 sqq. Ran. 741. Plut. 593. Athen. XII. p. 536 E *ὦ τάλας ἐγώ, τὸ μηδὲ τούτων ἕνα γενέσθαι* (Dobr. Adv.). Saepe haec exclamandi forma iungitur cum altera per genitivum substantivi (153) expressa, ut 819. Eccl. 787 *τῆς μωρίας, τὸ μηδὲ περιμείναντα τοὺς ἄλλους — εἶτα — ἐπαναμένειν*. Xen. Cyrop. II, 2, 3 *τῆς τύχης, τὸ ἐμὲ νῦν κληθέντα δεῦρο τυχεῖν*.

μηδὲ, pessime factum quod ne pileum quidem meum mecum attuli (G. H.); cf. Eccl. l. l. — *κυν.*, *περικεφαλαίαν*, *ἀγροίκων* (et servorum in agris opus facientium, Vesp. 445) *φόρημα. οὕτως δὲ ἐκλήθη, ἐπειδὴ πρῶτον ἀπὸ κυνείων δερμάτων ἦν*. Sch. Oppidani autem, nisi iter facientes, pileos non gestabant.

269. *πολυτ.* solemnis deorum appellatio, ut 293. Ach. 759. 807. Eq. 1390. Vesp. 1001. Pac. 978. 1016. Thesm. 286. 594. Ran. 324. 337. 398. 851. Fragm. 314. M.

270—274. Sive septentrionem versus migrastis sive occidentem, sive in austri partibus estis sive in regione orientis. Vertit Socrates os in unamquamque regionem. Ex more invocantium (cf. Il. I, 37 sq. Aesch. Eum. 292 sqq.) variae habitationes deabus illis dilectae enumerantur. De sempiterna Olympi nive v. locos in R. E. V. p. 924. — *πατρ.* eum reverentia dignum esse significat; aliter 569. — *κηπ.* cf. Ibyc. fr. 1. *ἐκ ποταμῶν, ἵνα παρθένων κῆπος ἀκήρατος* (Dobr. Adv.). — *Νυμφ.* in gratiam et honorem Nympharum quae sunt in hortis Oceani (G. H.). Exuta imagine fontes imbribus irrigari dicitur.

272. *Νείλου ἐπὶ προχοῇσι* Solon. fr. 27 Bgk. *Νείλου προχοάς* Aesch. Suppl. 1025. Cf. Hom. Il. XVII, 263 (Bgl.). *ὑδάτων* iungendum aut cum *προχ.* (cf. 338 et diaeresin), aut gravius cum *ἀρ.* ut Herod. VIII, 137 extr. *ἐς τὸν κόλπον τρὶς ἀρυσάμενος τοῦ ἡλίου*.

ἢ Μαιῶτιν λίμνην ἔχετ' ἢ σκόπελον νιφόεντα Μίμαντος·
ὑπακούσατε δεξάμεναι θυσίαν καὶ τοῖς ἱεροῖσι χαρεῖσαι.

ΧΟΡΟΣ.

ἀέναοι Νεφέλαι, (στροφή.) 275
ἀρθῶμεν φανεραὶ δροσερὰν φύσιν εὐάγητον,
πατρὸς ἀπ' Ὠκεανοῦ βαρυαχέος
ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς ἐπὶ
δενδροκόμους, ἵνα 280
τηλεφανεῖς σκοπιὰς ἀφορώμεθα,
καρπούς τ' ἀρδομέναν ἱερὰν χθόνα,
καὶ ποταμῶν ζαθέων κελαδήματα,
καὶ πόντον κελάδοντα βαρύβρομον·
ὄμμα γὰρ αἰθέρος ἀκάματον σελαγεῖται 285
μαρμαρέαις ἐν αὐγαῖς.
ἀλλ' ἀποσεισάμεναι νέφος ὄμβριον
ἀθανάτας ἰδέας ἐπιδώμεθα
τηλεσκόπῳ ὄμματι γαῖαν. 290

274. ὑπακούσατε BDH; οὐπακ. A; ἐπακ. alii; cf. 263. B ἱεροῖς, G ἱερεῖσι, i θεοῖσι. φανεῖσαι BEGHah; ceteri χαρεῖσαι.

282. καρπούς τ' ἀρδομένην (vel -αν) θ' ἱερ. Ffix; utramque copulam omittunt AEGH, priorem amno, posteriorem B. Ex lectione καρπούς τ' facillime intelligitur ceterarum ortus; cf C. F. Herm. p. 267.

286. μαρμαρέαις ἐν ADEHacmp; μαρμαρέαισιν Bbo; αισιν ἐν Ffn; οισιν ἐν gi.

289. ἀθανάτας ἰδέας A et Schol. Ceteri ἀθανάταις ἰδέαις.

273. Odyss. III, 172 ἢ ὑπένερθε Χίοιο, παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα. Sch. Ioniae mons.

274. ἱεροῖσι (270. 271), masc.; cf. 266. Rau. 652.

275—290. Πάροδος. Socrati obtemperantes sese colligunt Nubes ac profecturas dicunt. Cantatur pone scenam.

276. ἀρθ. φαν. cf. 266. Vesp. 733 (Dobr.). Ad coniunctas has voces referendus est acc. φύσιν. — εὐαγ. Sch.: πάντη (ῥαδίως) φερόμενον, εὐκίνητον. Forma dorica (278. 282) ut in carmine chori.

278. πᾶτρ. cf. 271. v. ad 320.

280. ἵνα = ὅπου, ὅθεν. Sch. Unde prospiciamus terram, cuius inter partes (montes, campi, fluvii, mare) primo loco enumerantur montes, ut longissime conspicui.

281. ἀφ. forma medialis praelata ut plenior, cf. 282. 289.

285. ὄ. αἰθ. τὸν ἥλιον ἔοικε λέγειν· ἐπεὶ καὶ οἱ τραγικοὶ εἰώθασιν οὕτω καλεῖν. Sch. Locos suppeditant lexica. Sol quum iam sit in coelo et prospici potest (281) et tempus est proficisci. — ἀκ. cf. Mimnerm. fr. 12 Bgk.

289. Pendet ἰδέας a praepositione verbi (ἀποσ.), cf. 809 sq. Ἰδέα de specie corporis Plut. 559. Pind. Ol. X, 122. (G. H.) Μέλλει δὲ τὰς Νεφέλας γυναικομόρφους (344) εἰσάγειν, ἐσθῆτι ποικίλῃ χρωμένας, ἵνα τὰ τῶν οὐρανίων φυλάττωσι σχήματα. Sch. ἐπιδ. formam medialem (281) habent etiam Aesch. Suppl. 648. Eur. Med. 1414.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ὦ μέγα σεμναὶ Νεφέλαι, φανερῶς ἠκούσατέ μου καλέσαντος.
ᾔσθου φωνῆς ἅμα καὶ βροντῆς μυκησαμένης θεοσέπτου;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

καὶ σέβομαί γ', ὦ πολυτίμητοι, καὶ βούλομαι ἀνταποπαρδεῖν
πρὸς τὰς βροντάς· οὕτως αὐτὰς τετρεμαίνω καὶ πεφόβημαι·
295 κεἰ θέμις ἐστίν, νυνί γ' ἤδη, κεἰ μὴ θέμις ἐστί, χεσείω.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὐ μὴ σκώψεις, μηδὲ ποιήσεις ἅπερ οἱ τρυγοδαίμονες οὗτοι.
ἀλλ' εὐφήμει· μέγα γάρ τι θεῶν κινεῖται σμῆνος ἀοιδαῖς.

ΧΟΡΟΣ.

παρθένοι ὀμβροφόροι, (ἀντιστροφή.)
300 ἔλθωμεν λιπαρὰν χθόνα Παλλάδος, εὔανδρον γᾶν

295. ἐστίν Da; plerique (ut A) ἐστί. νυνί γ' ἤδη Ai alii.
296. Bm οὐδέ. σκώψεις D, ceteri σκώψῃς. ποιήσεις AD, ceteri ποιήσῃς. Movit illorum librorum, non Dawesii auctoritas. Ceterum Ach. 854 σκώψεται, unde h. l. Elmsl. ad Ach. 278 σκώψει. cf. ad 1436.
299. Glossema ἐς χθόνα habent ABEGHghmnsz. εὐχθόνα p.

291. Auditur procul tonitru (movetur τὸ βροντεῖον).
292. Aesch. Prom. 1062. 1082. βρυχία δ' ἠχὼ παραμυκᾶται βροντῆς. Sp.
294. πρ. τ. βρ. cf. 77.
295. De verborum collocatione v. 257.
296. σκ. cf. 542. Pac. 740. 745. τρυγοδ., οἱ (κωμικοὶ) ποιηταί. ἐπειδὴ τὴν τρύγα χριόμενοι, ἵνα μὴ γνώριμοι γένωνται, οὕτως τὰ αὐτῶν ᾖδον ποιήματα. Ἄλλως· παρὰ τὸ κακοδαίμονες. Sch. Κοιλιοδαίμων, κρονοδαίμων, νακοδ., σοροδ. cft. Dobr. Adv. Τρυγῳδία Ach. 499. (cf. 628), τρυγῳδὸς Vesp. 650. (Kst.) Hoc quidem loco (aliter ac Pac. 748 sqq.) omnes poetae comici videntur in unum comprehendi. — οὗτοι, 349. 551. 1427.
297. θ. σμ. ut σοφιστῶν σμῆνος Cratin. fr. 2, νεκρῶν Soph. fr. 693 D. ἑσμὸς γυναικῶν, Lysistr. 353. Cf. Vesp. 425. Quod haec vox non sine quodam contemtu de his deabus usurpata est, immiscet poeta, ut solet (v. 260. 316. 331 sqq.), suum de re iudicium. — ἀοιδ. cf. Pind. Ol. IV, 2 ὑπὸ φόρμιγγος ἑλίσσεσθαι.
298—313. Quo tendant Nubes ita innuunt ut orationem flectant ad laudationem Atticae et commemorationem Dionysiorum, quibus fabula agebatur.
299. ἔλθ. χθ. cf. 272. Kr. §. 46, 1. n. 1. — λιπ., διὰ τὸ δόξαι πλουτεῖν τὴν πόλιν. καὶ Πίνδαρος (fr. 46) ὦ ταὶ λιπαραὶ καὶ ἀοίδιμοι, Ἑλλάδος ἔρεισμα, κλειναὶ Ἀθᾶναι. Sch. Cf. Nem. IV, 18. Isthm. II, 20. Eur. Iph. T. 1130. Ar. Ach. 639. Eq. 1329. Splendida, non pinguis; erat enim λεπτόγεως (Thuc. I, 2). Sp.

Κέκροπος ὀψόμεναι πολυήρατον·
οὗ σέβας ἀρρήτων ἱερῶν, ἵνα
μυστοδόκος δόμος
ἐν τελεταῖς ἁγίαις ἀναδείκνυται,
οὐρανίοις τε θεοῖς δωρήματα, 305
ναοί θ' ὑψερεφεῖς καὶ ἀγάλματα,
καὶ πρόσοδοι μακάρων ἱερώταται,
εὐστέφανοί τε θεῶν θυσίαι θαλίαι τε,
παντοδαπαῖς ἐν ὥραις, 310
ἦρί τ' ἐπερχομένῳ Βρομία χάρις,
εὐκελάδων τε χορῶν ἐρεθίσματα,
καὶ Μοῦσα βαρύβρομος αὐλῶν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

πρὸς τοῦ Διὸς ἀντιβολῶ σε, φράσον, τίνες εἴσ', ὦ Σώ-
κρατες, αὗται

306. *ὑψερ.* D (*-οῖς*) EHac; *ὑψηρ.* AFGbdghipz; *ὑψιρ.* f.
310. *παντοδαπαῖς ἐν* AEGHabce; *-αῖσιν ἐν* mo.

302 sqq. Cf. Eq. 582. Sic Isocr. Paneg. 8. Athenienses vocat *πρὸς τὰ τῶν θεῶν εὐσεβέστατα διακειμένους.* Soph. Oe. C. 1006 sq. *εἴ τις γῆ θεοὺς ἐπίσταται Τιμαῖς σεβίζειν, ἥδε τοῦδ' ὑπερφέρει.* — Sch.: *ὅπου σέβασμιά ἐστι καὶ ἀπόρρητα μυστήρια.*

303. *λέγει τὴν Ἐλευσῖνα, ἔνθα τὰ Δήμητρος καὶ Κόρης ἐπιτελεῖται μυστήρια.* Sch. Erat praeterea Athenis Eleusinium. *Εἰκότως δὲ τὰς Νεφέλας παρήγαγε σεμνολογούσας περὶ τῶν μυστηρίων, ἐπεὶ ἔχουσί τινα πρός τε τὰς θεὰς ταύτας καὶ τοὺς δι' αὐτὰς καρποὺς τελειουμένους οἰκειότητα.* Sch.

305. *οὐρ. πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν καταχθονίων, ὧν ἡ Δημήτηρ καὶ Κόρη.* Sch. *θεοῖς*, cf. genitivos 307 sq. Dona enumerantur v. sq.

306. Cf. R. Enc. I. p. 951—957.

307. *πρ.* pompae, Pac. 397. Av. 853. Bgl. Quales erant Panathenaeis, Dionysiis al.

309. Alliteratio fortasse fortuita.

310. Ps. Xen. rep. Ath. 3, 8 de Ath.: *ἄγουσιν ἑορτὰς διπλασίους ἢ οἱ ἄλλοι.* Cf. Vesp. 661 sqq. et Wachsmuth. Antiqq. gr. II. p. 605 sq.

311. E festorum numero memorantur praecipue Dionysia (*μεγάλα, τὰ ἐν ἄστει, ἀστυκά*), quae sub finem Martii mensis (a nono Elaphebol.) agebantur. — *Τὴν παροῦσαν ἑορτὴν λέγει.* Sch. Oraculum ap. Demosth. XXI, 52 *ἱστάναι ὡραίων Βρομίῳ χάριν ἄμμιγα πάντας.*

312. *τοῖς γὰρ Διονυσίοις τοὺς κυκλίους χοροὺς ἵστασαν καὶ ἠγωνίζοντο οἱ κωμικοὶ καὶ οἱ τραγικοί.* Sch. *ἐρεθ.*, *ἅμιλλαι.* Sch. Contra Sp.: irritamenta, oblectamenta, ut Anacreon a Critia ap. Athen. XIII. p. 600 E. vocatur *συμποσίων ἐρέθισμα.* Novi ita vox nihil afferret.

313. *μοῦσ.* 1031. Ach. 666. — *βαρύβρ.* ut 284. Eur. Hel. 1351 Kst. Tibia, ut Bacchi propria, adspirare et adesse choris erat utilis (Hor. A. p. 204). Dem. XXI. 13 *παρούσης τῆς ἐκκλησίας ἐν ᾗ τὸν ἄρχοντα ἐπικληροῦν ὁ νόμος τοῖς χοροῖς τοὺς αὐλητὰς κελεύει.* Cf. R. Enc. VI, 1. p. 608 sq. 2. p. 1947.

315 *αἱ φθεγξάμεναι τοῦτο τὸ σεμνόν; μῶν ἡρῷναί τινές*
εἰσιν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἥκιστ', ἀλλ' οὐράνιαι Νεφέλαι, μεγάλαι θεαὶ ἀνδρά-
σιν ἀργοῖς·
αἵπερ γνώμην καὶ διάλεξιν καὶ νοῦν ἡμῖν παρέχουσιν,
καὶ τερατείαν, καὶ περίλεξιν, καὶ κροῦσιν, καὶ κα-
τάληψιν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ταῦτ' ἄρ' ἀκούσασ' αὐτῶν τὸ φθέγμ' ἡ ψυχή μου πε-
πότηται,
320 *καὶ λεπτολογεῖν ἤδη ζητεῖ καὶ περὶ καπνοῦ στενο-*
λεσχεῖν,
καὶ γνωμιδίῳ γνώμην νύξασ' ἑτέρῳ λόγῳ ἀντιλογῆσαι·

316. *οἱ γὰρ ἀργοὶ κεχήνασιν εἰς τὰς νεφέλας . . . τοῖς φιλοσόφοις καὶ ποιηταῖς, οἳ μηδὲν ἄλλο μεταχειρίζονται ἢ περὶ λόγων σχολάζουσιν.* Sch. Cf. ad 297.

317. Mirabiliter coacervat Socrates, ut ad stuporem det Strepsiadem, dona a Nubibus collata. *γν.* cognitionem, *δ.* disputandi subtilitatem, *ν.* intelligentiam s. rationem (Schz.), *σύνεσιν.*

318. *τερ., τερατολογίαν, παραδοξολογίαν.* Sch. Cf. Eq. 627. *περ., περιττολογίαν, περιέργως περιτείνεσθαι διὰ λόγων.* Sch. *κρ., τὰ ὦτα τῶν ἀκροωμένων κρούειν τῇ σφοδρότητι τῶν λόγων. κατ., καταλαμβάνειν τοὺς ἀκούοντας,* Sch. ad Eq. 1379.

319. *ταῦτα,* propterea. Kr. §. 46, 3. n. 4. *ἄρα,* 165. *τ. ἄ.* 335. 353. 394. Acb. 90. Eq. 125. Pac. 414. 617. Thesm. 168. 649. (*ταῦτ' οὖν,* Av. 120.) cf. *διὰ ταῦτ' ἄρα,* Av. 486. Est eius qui aliquam rem edoctus nunc intelligit aliam, quae ex illa colligitur (C. Fr. H.). — *πεπ., ἀνέπτη καὶ ἀνεκουφίσθη* (Xen. Hell. V, 2, 28) *καὶ μετέωρα φρονεῖ ἤδη.* Sch. Est tragici sermonis, ut Aesch. Eum. 378 *τοῖον ἐπὶ κνέφας ἀνδρὶ μύσος πεπόταται.*

320. *περὶ κενῶν πραγμάτων. διασύρει δὲ τὰ τῶν φιλοσόφων ὡς ἰσχνὰ ὄντα.* Sch. Cf. Eur. Hipp. 954 *βάκχευε πολλῶν γραμμάτων τιμῶν καπνούς.* Sp. Plat. Reip. IX. p. 581 D *ἡγεῖται καπνὸν καὶ φλυαρίαν.* Crates ap. Diog. L. VI, 5, 86 (Bgk. Lyr. p. 526, 15 ed. II): *τίθει μαγείρῳ μνᾶς δέκ', ἰατρῷ δραχμήν, Κόλακι τάλαντα πέντε, συμβούλῳ καπνόν.* Quod autem *α* producitur (cf. 330) impertit orationi quoddam ridicule grandiloquum. Sic 869 coll. cum 218. Est enim mensura tragica, nec usurpatur a comicis nisi in locis lyricis (ut 277. 597. Av. 216) aut certe elatioris sermonis (Av. 579. 591), aut ubi tragicorum, melicorum epicorumve verba citantur aut ridentur (335. 401. 1468. Eq. 1178. Vesp. 678.). Sed Vesp. 151 *καπνίον* prima syllaba producitur quia ex ea pendet lusus. *Δραχμὴ* autem videtur habere *α* natura longum (Vesp. 691. Pac. 1021. Plut. 1019), ut *ἰατρὸς* (332), sed in solutiore vitae consuetudine correptum (ut 612). Aliter se res habet in verbis compositis, v. Kk. ad Eq. 360 ac de tota re Reisig. Coniect. p. 101—115.

321. *νύξ.* Sic Cic. de or. II, 38, 158: (dialectici) ipsi se compungunt suis acuminibus. Schz. *ἑτέρῳ λόγῳ ἕτερον ἀντιθεῖναι.* Pungitur

ὥστ', εἴ πως ἔστιν, ἰδεῖν αὐτὰς ἤδη φανερῶς ἐπιθυμῶ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

βλέπε νυν δευρὶ πρὸς τὴν Πάρνηθ'· ἤδη γὰρ ὁρῶ κατιούσας
ἡσυχῇ αὐτάς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

φέρε, ποῦ; δεῖξον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

χωροῦσ' αὗται πάνυ πολλαὶ
διὰ τῶν κοίλων καὶ τῶν δασέων, αὗται πλάγιαι. 325

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τί τὸ χρῆμα;
ὡς οὐ καθορῶ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

παρὰ τὴν εἴσοδον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἤδη νυνὶ μόλις οὕτως.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

νῦν γέ τοι ἤδη καθορᾷς αὐτάς, εἰ μὴ λημᾷς κολοκύνταις.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

νὴ Δί' ἔγωγ', ὦ πολυτίμητοι· πάντα γὰρ ἤδη κατέχουσι.

324. *ἡσύχως αὐτάς* ABEGHbchmnp; *ἥσυχος αὐτ.* ax; *ἡσύχα αὐτάς* D; *ἥσυχα ταύτας* Fdfgist, falso pronominis usu. Correxit Elmsley. *ἡσυχῇ* est in Pluto 692. 735. Ddf.
326. *πρὸς* BEHm; ceteri *παρά*. *ἔςοδον* Bmno. — *νῦν μόλις οὕτως* A. *νυνὶ μ. ὁρῶ* BDFf(g)hinopx. *μ. ἀθρῶ* G (g suprascr.) *νῦν καὶ μ. ἀθρῶ* EHmq. Verum viderunt Ddf. et Br.
327. Dx *κολοκύντας*.

sophistarum dialectica; cf. Plat. Theaet. p. 154 D *εἰ δεινοὶ καὶ σοφοὶ ἦμεν .. ξυνελθόντες σοφιστικῶς εἰς μάχην τοιαύτην, ἀλλήλων τοὺς λόγους τοῖς λόγοις ἐκρούομεν.*
323. *ἡ Πάρνης, ὄρος Ἀττικῆς* (Sch.) Boeotiam versus. — Fingit haec Aristoph., nec videntur Nubes ante conspici quam quum per aditum, unde chorum venire usitatum erat, in orchestram prodeunt. GH.
325. Innuuntur viae ab utraque parte forinsecus ad orchestram ducentes. Dr.

326. *ὡς*, 209. *εἴςοδ.*, ut Av. 296. Frgm. 382 Bgk. Sunt fores per quas chorus intrat, h. l. sinistrae (a spectatornm loco) partis, quia chorus peregre veniens fingitur. Ridicule vera rerum conditio perrumpit simulatam; cf. Pac. 174 sqq. — *νῦν ἤδη* (295. 327) est nunc iam, *ἤδη νῦν* (Aesch. Ag. 1578) iam tandem. G. H. *μόλις οὕτως*, ut Thuc. VI, 23 *μόλις οὕτως οἷοί τε ἐσόμεθα τῶν μὲν κρατεῖν —*. Ddf.
327. Cf. Plut. 581. Lucian. adv. ind. 23 *χύτραις λημῶντες*.
328. Cf. Eq. 99. Cratin. fr. 187.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ταύτας μέντοι σὺ θεὰς οὔσας οὐκ ᾔδησ̓ οὐδ' ἐνόμιζες;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

330 *μὰ Δί', ἀλλ' ὁμίχλην καὶ δρόσον αὐτὰς ἡγούμην καὶ καπνὸν εἶναι.*

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὐ γάρ, μὰ Δί', ἀλλ' ἴσθ' ὅτι πλείστους αὗται βόσκουσι σοφιστάς,
Θουριομάντεις, ἰατροτέχνας, σφραγιδονυχαργοκομήτας,

329. *ᾔδης* dh (*ᾔδ.*).
330. *καπνὸν* behu ac Suid.; ceteri contra metrum (Soph. El. 1159) *σκιάν*.
331. *ἀλλ' ἴσθ'* ehn; EHi *οἶσθ' ὅτι*, quod viam monstrat qua ceterorum *οἶσθ' ὁτιὴ* ortum sit; v. G. H. Prius praetuli, iisdem ut 330 codd. obsecutus, et quia *οἶσθ'* (cf. *ᾔδης, ἡγούμην*) non aptum tempus videbatur; quamvis dubitanter, cum *ἀλλ'* e v. 330 illatum videri possit.

Mein. min. *ἅπαντα ταῦτα κατακλύσει ποιήμασιν.*

330. *μὰ Δί'* est *ἀπωμοτικόν* (Kr. §. 69, 34), cum negatio (cf. 331) aut gestu exprimatur aut ex antecedentibus (329 *οὐκ ᾔδ.*) vel tota verborum indole eluceat. Cf. Eq. 85. (185. 336.) 1382. Ran. 174. 779. Aspernabatur enim Atticorum urbanitas acerbam negandi formam.

331. (Falsus eras:) *οὐ γὰρ* (*οὕτως ἔχει,*) *ἀλλ' ἴσθι ὅτι*, v. 232. Falsum fuisse Strepsiadem Socr. gestu exprimit ac rem omnem tanquam placitum sibi uni proprium profert (G. H.). *σοφ.* (cf. *σοφός*, 520. 522. 526), Diog. La. pr. 12: *οἱ σοφοὶ καὶ σοφισταὶ ἐκαλοῦντο, καὶ οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ οἱ ποιηταὶ σοφισταί, καθὰ καὶ Κρατῖνος* (ad v. 297) *τοὺς περὶ Ὅμηρον καὶ Ἡσίοδον ἐπαινῶν οὕτως καλεῖ.* Schol.: *Πλάτων ὁ κωμικὸς ἐν δράματι Σοφισταῖς καὶ τὸν Ὀπούντιον αὐλητὴν Βακχυλίδην* (et Xenoclem tragicum poetam) *εἰς τοὔνομα κατέταξε τῶν σοφιστῶν.* Xen. Mem. I, 6, 13 *τὴν σοφίαν τοὺς ἀργυρίου τῷ βουλομένῳ πωλοῦντας σοφιστὰς ἀποκαλοῦσιν.* Plat. Protag. p. 312 C (*σοφιστὴν ἡγοῦμαι*) *εἶναι τὸν τῶν σοφῶν ἐπιστήμονα κτλ.*

332. Enumerantur ii artifices qui a Nubibus (i. e. nihil agendo ac fallaciis) aluntur. *Θουρ.* Thurini vates. Innuit Lamponem vatem, qui Ol. 84, 1 = 444 a. C. cum novem aliis coloniae Sybarin, quae postea Thurium appellata est, deducendae praefectus fuerat (Sch. et Diod. XII, 10). *ἦν δὲ καὶ τῶν πολιτευομένων πολλάκις* (Sch.). *ἔτυχε δὲ καὶ τῆς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως* (Sch. Av. 521. Cf. Hieroclem, Pac. 1084). Bgl. — *ἰατροτ.* quales tum erant Hippocrates et Herodicus, qui quum omnibus superioribus longe antecellerent fortasse confidentiam quandam prae se ferebant, quae aliis videbatur iactantia. Hippocrati quoque Athenienses *τὴν ἐν πρυτανείῳ σίτησιν ἔδοσαν εἰς ἐκγόνους* (Soran. v. Hipp.). Sch.: *σύνταγμά ἐστιν Ἱπποκράτους περὶ ἀέρων, τόπων καὶ ὑδάτων. ὕδατα δέ εἰσι καὶ αἱ νεφέλαι.* — *σφρ.* delicati homines et otiosi, *ἔχοντες σφραγῖδας ἐν τοῖς δακτυλίοις* (cf. Eccl. 632), *τῶν ὀνύχων ἐπιμελούμενοι καὶ ὁσημέραι ξέοντες αὐτοὺς* (Sch.), *ἄεργοι* (316. 334) *καὶ κομῶντες* (v. 14).

κυκλίων τε χορῶν ᾀσματοκάμπτας, ἄνδρας μετεωροφένακας,
οὐδὲν δρῶντας βόσκουσ' ἀργούς, ὅτι ταύτας μουσοποιοῦσιν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ταῦτ' ἄρ' ἐποίουν ὑγρᾶν Νεφελᾶν στρεπταιγλᾶν δάϊον ὁρμάν, 335
πλοκάμους θ' ἑκατογκεφάλα Τυφῶ, πρημαινούσας τε θυέλλας,
εἶτ' ἀερίας, διεράς, γαμψοὺς οἰωνοὺς ἀερονηχεῖς,
ὄμβρους θ' ὑδάτων δροσερᾶν Νεφελᾶν· εἶτ' ἀντ' αὐτῶν κατέπινον

335. στρεπταίγλοιν codd. (A -ασ, D -ην); sed aptior (v. G. H.) scriptura -ᾶν commemoratur iam a schol.
336. ἑκατογκεφάλα ABmn; -ους EH; ἑκατοντακεφάλα DFGbdefghiux. Cf. Dobr. Add. p. (129 sq.) ad Eq. 1328.
337. ἀερίας διεράς AB cum ceteris libris, nisi quod a: ἀερίους διεράς, c ἀερίους διερούς.

333. λέγει τοὺς διθυραμβοποιούς. τῶν γὰρ κυκλίων χορῶν ἦσαν οὗτοι διδάσκαλοι. Sch. (cf. Av. 1403). Tragici chori erant τετράγωνοι. Kk. — ᾀσμ. cf. 969 sqq. Quid iis sit cum nubibus v. Av. 1383 sqq. (Wr.). Erant tales Cinesias (Av. 1379. Lys. 838. Ran. 153. 366), Phrynis (971), Cleomenes (Sch.), Melanippides (Xen. Mem. I, 4, 3. Plut. mus. 30), postea Philoxenus. — μετ., τοὺς διὰ τῶν μετεώρων ἀπατῶντας. περὶ δὲ τῶν φιλοσόφων λέγει. Sch. cf. 101. 360.

334. οὐδ. δρ. Eq. 905. — βόσκ. e v. 331 repetitur post longiorem enumerationem.

335. ταῦτ' ἄρα, 319. — ἐπ., Eq. 138. Kr. §. 53, 2 n. 6. Baeuml. §. 518. n. 2. Cf. v. 557. — ὑγρᾶν, 320. Cumulatione formarum doricarum inaniumque epithetorum ridetur dithyrambicorum genus dicendi. — στρ. emittentium tortum fulmen (Bentl.). ταῦτα δὲ εἶπεν εἰς τὴν ἀηδίαν τῶν διθυραμβοποιῶν ἐν τοῖς συνθέτοις. Sch. Cf. Ach. 389. Plat. Cratyl. p. 409 C, ubi ridicule fictum σελαενονεοάεια vocatur διθυραμβῶδες ὄνομα.

336. Τυφώς (Τυφωεύς, Τυφάων), deus vorticum, qui de profundis videbantur emitti. Eius vehementia adumbratur horrenda dei imagine (cf. Aesch. Prom. 352 sqq.), eam ipsam ob caussam dithyrambicis, ut videtur, pergrata. — πρημαίν. i. q. πίμπρημι. μαινομένας, λάβρως φυσώσας. Ὅμηρος (Il. I, 481) ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον. Sch.

337. Undique collecta nubium epitheta sine ordine coacervantur. G. H. Etiam cumulatio verborum similiter sonantium dithyrambicis videtur fuisse in deliciis; cf. Pac. 831 ξυνελέγοντ' (διθυραμβοδιδάσκαλοι) ἀναβολὰς τὰς ἐνδιαεριαυεριυηχέτους τινάς. — Γαμψός, quod valet de avibus, statim ab istis translatum ad comparatas cum illis nubes. Ceterum Sch.: ταῦτα δὲ πάντα ἔκ τινων ποιητῶν εἰσιν, ἄλλο ἄλλου γράψαντος καὶ τοῦ μὲν τοῦτο, τοῦ δὲ ἐκεῖνο.

338. Cumulus verborum idem significantium. Sch.: ἀντὶ τούτων ὧν ἐποίουν εἰς τὰς Νεφέλας. — κατεπ. de avide comedentibus, mandendi incuriosis. Bgl. confert Lu-

κεστρᾶν τεμάχη μεγαλᾶν ἀγαθᾶν, κρέα τ' ὀρνίθεια
κιχηλᾶν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

340 *διὰ μέντοι τάςδ' οὐχὶ δικαίως;*

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

λέξον δή μοι, τί παθοῦσαι,
εἴπερ Νεφέλαι γ' εἰσὶν ἀληθῶς, θνηταῖς εἴξασι γυναιξίν;
οὐ γὰρ ἐκεῖναί γ' εἰσὶ τοιαῦται.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

φέρε, ποῖαι γάρ τινές εἰσιν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οὐκ οἶδα σαφῶς. εἴξασιν γοῦν ἐρίοισιν πεπταμένοισιν,
κοὐχὶ γυναιξίν, μὰ Δί', οὐδ' ὁτιοῦν· αὗται δὲ ῥῖνας
ἔχουσιν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

345 *ἀπόκριναί νυν ἅττ' ἂν ἔρωμαι.*

339. *κρέα τ'* affertur ex h, quod sermonis legibus flagitari et metro non adversari demonstravit G. H. locis Pac. (192.) 1282. Ran. 553. (Vesp. 363. Kk.). Plurimi *κρέατ'*. *Ὀρνίθεια* GHacfghiz. *ὀρνίθια* ADux. *κιχηλᾶν* AaE (*κεχ.*) H et f (ubi *η* erasum). *κιχηλῶν* Dc; *κιχλᾶν* Bhinox; *κιχλῶν* g. Athen. II. p. 64 F: *Συρακούσιοι τὰς κίχλας κιχήλας λέγουσιν .. μέμνηται τούτων καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις.*

343. *δ' οὖν* AEFHit (et f ex corr.). *γ' οὖν* D. *γοῦν* BGgho (f primo *-ιν οὖν*), recte, quum *εἴξ.* et *οἶδα σαφ.* inter se opponantur: accurate id non scio, sed similes tamen sunt etc.

344. *δὲ ῥῖνας* FGcf; *δέ γε ῥ.* ABDEHabdghinqst. Prava erga metrum sollicitudo *γε* infersit; v. Plut. 1065 (Br.). v. 416. 647 Eq. 546. Vesp. 1487 (Kk.). Ach. 1146.

345. *ἂν σ' ἔρωμαι* contra metrum codd. Omittit *σ'* e glossa natum solus a.

cian. Asin. 28 *μάζας ὅλας ποιοῦσα κατέπινεν*, et al.

339. Sch.: *ἐδώρισε μιμούμενος τοὺς διθυράμβους. τούτων δὲ μέμνηται τῶν ᾠκειωμένων νεφέλαις ὑδάτων καὶ ὀρνέων.. τὸ δὲ ὅλον τείνει πρὸς τοὺς παρὰ τοῖς χορηγοῖς ἑστιωμένους* et ad eos sophistarum qui beatorum mensas sectabantur; cf. Eupol. fr. 159 sq.

340. *δικ. τοῦτο δρῶσι καὶ πάσχουσι. — τί παθὼν* qua de caussa, *τί μαθὼν* (402) qua de ratione.

341. *εἴξασι* (343. Av. 96. 383. Kk.). Timae. Gl. p. 984, b Tur.: *εἴξασι καὶ εἴκασι λέγεται ἀντὶ τοῦ ἐοίκασιν.* Ern. Sic Plat. com. fr. 20. 145. Inde *εἴξεις* 1001.

342. *ἐκ.* verae nubes, caelestes.

343. P. Foissac, de la Météorologie (Paris. 1854) II. p. 65: les formes des nuages sont très diversifiés et souvent très capricieuses. Howard en a établi trois classes principales: les cirrhus, les stratus, les cumulus. Les premiers sont formés de filaments déliés, blanchâtres, ordinairement disposés en bandes parallèles, placés aux plus grandes hauteurs de l'air et composés, selon Kaemtz, de flocons de neige; ils annoncent les changements de temps, la pluie en été, et la gelée en hiver. p. 66: Ces noms .. ne comprennent pas les nimbus, qui sont véritablement les nuages pluvieux.

344. Sch.: *εἰςεληλύθασι γὰρ οἱ*

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

λέγε νῦν ταχέως ὅ τι βούλει.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἤδη ποτ' ἀναβλέψας εἶδες νεφέλην Κενταύρῳ ὁμοίαν;
ἢ παρδάλει, ἢ λύκῳ, ἢ ταύρῳ;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

νὴ Δί' ἔγωγ'. εἶτα τί τοῦτο;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

γίγνονται πάνθ' ὅ τι βούλονται· κᾆτ' ἢν μὲν ἴδωσι κομήτην,
ἄγριόν τινα τῶν λασίων τούτων, οἷόν περ τὸν Ξενοφάντου,
σκώπτουσαι τὴν μανίαν αὐτοῦ Κενταύροις ᾔκασαν αὑτάς. 350

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τί γάρ, ἢν ἅρπαγα τῶν δημοσίων κατίδωσι Σίμωνα, τί δρῶσιν;

348. *πάνθ' ὅ τι βούλονται* Gae et A (nisi quod ἂν inserit). Cf. Eur. Ion. 233 *πάντα θεᾶσθ' ὅ τι καὶ θέμις ὄμμασι.* (Ddf.) Xen. H. gr. II, 2, 16 *ὁπότε Ἀθηναῖοι ἔμελλον ἅπαντα ὅ τι τις λέγοι ὁμολογήσειν.* M. §. 475, a. Qui structnram non intelligebant aut *πᾶν* ponebant (ut q) aut *πάνθ' ὅσα* (B); ac quum relativo saepe additum sit *ἂν*, erant qui hoc sibi inserendum putarent, aut relinqnentes indicativum (ut A) aut, ut tunc par erat, *βούλωνται* substituentes (ut H et E, qni tamen o primo scripserat). — *κᾆτ' ἢν μέν* ADFacdefghi; *κᾆτ' εἰ* Bq; s *καὶ τ' ἦν*; u *χὤταν μέν.*

350. *ᾔκασαν* a; *εἴκασαν* Amno. Moeris: *ᾔκασα ἀττικῶς, εἴκασα ἑλληνικῶς.* Br. Cf. Eq. 1076. Eccl. 385.

τοῦ χοροῦ προσωπεῖα περικείμενοι μεγάλας ἔχοντα ῥῖνας καὶ ἄλλως γελοῖα καὶ ἀσχήμονα.

346. Foissac l. l. p. 65: les cumulus sont les nuages d' été, présentant les formes les plus variées, tantôt tourmentées, tantôt arrondies et mamelonnées. Les premiers rayons du matin leur donnent naissance; ils s'accumulent et grossissent à mesure que le soleil s'élève, et disparaissent parfois quand il se couche. Ces nuages ont fourni au génie des poëtes les plus riches descriptions, leurs formes capricieuses représentant tous les êtres de la natnre.

348. *κομήτ.* Cf. 14. 1101.

349. *Ἀγρίους Αἰσχίνης* (c. Tim. §. 52. p. 76 R.) *τοὺς σφόδρα ἐπτοημένους περὶ τὰ παιδικὰ καὶ χαλεποὺς παιδεραστάς φησιν.* Harpocrat. s. v. (Bgl.) *τὸν Ξ. υἱόν, Ἱερώνυμον λέγει τὸν διθυραμβοποιόν.* Sch. Cf. Ach. 388 (Bgl.).

350. *Κεντ.* qui ea parte qua equi sunt hirsuti simulque libidinosi esse tradebantur (Bgl. et Schz.). *ᾔκ.* M. §. 502, 3. Eq. 263. 1130. Vesp. 574. 582. Ran. 1068. Kk.

351. *τί γάρ*, ut 403. Interrogantis alacritatem indicat etiam repetitum *τί.* — *Σοφιστὴς ὁ Σίμων ἦν καὶ τῶν ἐν πολιτείᾳ διαπρεπόντων τότε. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ καὶ Εὔπολις ἐν Πόλεσιν οὕτως· ἐξ Ἡρακλείας ἀργύριον ὑφείλετο.* Sch. Cf. 399. Bgl.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἀποφαίνουσαι τὴν φύσιν αὐτοῦ λύκοι ἐξαίφνης ἐγένοντο.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ταῦτ' ἄρα, ταῦτα Κλεώνυμον αὗται τὸν ῥίψασπιν χθὲς ἰδοῦσαι,

ὅτι δειλότατον τοῦτον ἑώρων, ἔλαφοι διὰ τοῦτ' ἐγένοντο.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

355 *καὶ νῦν γ' ὅτι Κλεισθένη εἶδον — ὁρᾷς; — διὰ τοῦτ' ἐγένοντο γυναῖκες.*

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

χαίρετε τοίνυν, ὦ δέσποιναι· καὶ νῦν, εἴπερ τινὶ κἄλλῳ, οὐρανομήκη ῥήξατε κἀμοὶ φωνήν, ὦ παμβασίλειαι.

ΧΟΡΟΣ.

χαῖρ', ὦ πρεσβῦτα παλαιογενές, θηρατὰ λόγων φιλομούσων·

353. *ταῦτ' ἄρα, ταῦτα Κλ.* cum alii tum Ff; *τ. ἄ. καὶ Κλ.* GHhnsu; coniungunt utrumque (*τ. ἄ. τ. κ. Κ.*) gi. Intrudebatur *καὶ* a librariis particula non careri posse in novo exemplo opinantibus.
355. *νῦν γ'* AB. Omittunt ceteri *γ'*. — *Κλεισθένην* ABEFGH fghimno. — *ἴδον* A.
356. *τοίνυν γ'* fiz; *χαίρε τοὶ νῦν γ'* D. Ceteri sine *γ'*. Qui inserebant metro succurrendum opinabantur; sed v. 392. 429. 435.
358. *παλαιογενές, θηρ.* AEFGHq (Dm a m. rec.; f primo). *πα-*

352. Cf. Plat. Phaed. p. 82 A.
353. *ταῦτ' ἄ.* 319. — *Κλεών.* Falstaffius Aristophaneus, in antiquioribus praecipue fabulis saepe notatus ut pavidus (673 sq. Ach. 88. 844. Eq. 1290. 1372. Vesp. 19 sqq. 823 al.), vorax et obesus (Ach. l. l. Eq. 1290. Av. 289 sq.), periurus (400) ac parasitus. Cf. Av. 1473—1481, Dübneri Ind. s. v. — *ῥιψάσπιδες* apud Ath. intenta *δειλίας γραφῇ* et convicti infamia puniebantur; cf. Aeschin. c. Tim. 54. Lys. X, 1. Plat. Legg. XII. p. 944 C — 945 B. — *χθές, ὡς ὑπόγυιον τοῦ Κλεωνύμου ῥιψάσπιδος γεγενημένου.* Sch. Nec narratur hoc eius flagitium in prioribus fabulis.
354. *Δειλότατον γὰρ τὸ τῶν ἐλάφων γένος. καὶ Ὅμηρος* (Il. I, 225) *κραδίην δ' ἐλάφοιο.* Sch.
355. *Κλεισθ.*, Sibyrtii filius, ut laevis tanquam eunuchus, effeminatus, insigni mollitie et pathicus ab Aristoph. saepissime perstringitur, ut Eq. 1374. Vesp. 1187. Av. 831. Lys. 621. 1092. Thesm. 235. Ran. 48. 57. Dübner Ind. s. v. — *ὁρᾷς* interpositum, ut Thesm. 496. Kr. II. §. 59. n. 10. — Ex h. l. colligi potest mulieres in theatrum illo tempore haud venisse (Schz.), certe si comoediae agebantur. Cf. Becker. Charicl. II. p. 249 sqq. Clisthenem autem, ut unumquemque Atheniensium, nisi qui peregre erant aut aegroti, agendae fabulae affuturum esse poeta poterat praescire.
356. *κἄλλῳ* — *κἀμοί* ut Thesm. 1155. Soph. Oe. R. 165 sq. Trach. 340 s.
357. *οὐρ.* cf. 459. Desumtum a tragicis (ut Aesch. Ag. 92). Aristot. Rhet. III, 7 *συγγνώμη ὀργιζομένῳ κακὸν φάναι οὐρανόμηκες ἢ πελώριον εἶναι* (Sp.).
358. Salutant Str. ac Socr., sed

σύ τε λεπτοτάτων λήρων ἱερεῦ, φράζε πρὸς ἡμᾶς ὅ τι χρῄζεις·
οὐ γὰρ ἂν ἄλλῳ γ' ὑπακούσαιμεν τῶν νῦν μετεωροσοφιστῶν 360
πλὴν ἢ Προδίκῳ, τῷ μὲν σοφίας καὶ γνώμης οὕνεκα· σοὶ δέ,
ὅτι βρενθύει τ' ἐν ταῖσιν ὁδοῖς καὶ τὠφθαλμὼ παραβάλλεις,
κἀνυπόδητος κακὰ πόλλ' ἀνέχει, κἀφ' ἡμῖν σεμνοπροσωπεῖς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὦ Γῆ τοῦ φθέγματος, ὡς ἱερὸν καὶ σεμνὸν καὶ τερατῶδες.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

αὗται γάρ τοι μόναι εἰσὶ θεαί· τἄλλα δὲ πάντ' ἐστὶ φλύαρος. 365

λαιγ., *ϑ.* (sine *ὦ*) B(D)bcde(f)ghino. Quae forma cum percrebuisset, versui sustentando ab emendatore nescio quo additum est *ὦ* (Br.).

360. fo *ὑπακούσωμεν.* m *ὑπακούσομεν.* Ceteri *ὑπακούσαιμεν.*

362. *παραβάλλεις* BEFHghmnotx. Plat. Symp. p. 221 B. Athen. V. p. 216 A. Diog. La. II, 28. Philodem. in Volum. Herc. I. p. 22 Ox. *παραβάλλει* cum aliis ac Suida et Eustathio A; alii *παραβάλλῃ* aut *-η*.

364. *ἱ. κ. τερπνὸν* Behnqu.

365. A *γάρ μοι.*

utrumque ita ut verba magis poetae quam Nubium erga eos animum exprimant. — *παλ.* Aliter Plat. com. fr. 86 *χαῖρε παλαιογόνων ἀνδρῶν θεατῶν ξύλλογε παντοσόφων.* — *θηρ.* Cf. Athen. III. p. 122 C *ὦ καλλίστων ὀνομάτων καὶ ῥημάτων θηρευτά* (Kst.).

360. *ὑπ.* 263. — *μετ. σοφιστὴς* (331) *περὶ τὰ μετέωρα* (228); cf. 101. 333. Plat. Protag. p. 315 C (ad v. 201). Praef. p. 14.

361. *πλὴν ἢ* (733), pleonasmus. — *Προδ.*, Ceus, a quo se didicisse profitetur Socrates apud Plat. Men. p. 96 D. Agebat praecipue *περὶ ὀνομάτων ὀρθότητος* (Plat. Euthyd. p. 277 E. Crat. p. 384 B.), celebresque erant eius *Ὧραι* (Xen. Mem. II, 1, 21 sqq.). *Μνημονεύει αὐτοῦ καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς οὕτως· τὸν ἄνδρα τόνδ' ἢ βιβλίον διέφθορεν ἢ Πρόδικος, ἢ τῶν ἀδολεσχῶν εἷς γέ τις. καὶ ἐν Ὄρνισιν* (693). Sch. — *οὕτως ἡ ἀκολουθία εἶχε τοῦ λόγου, πλὴν ἢ Πρ. καὶ σοί. ὁ δὲ ἄλλως τὸν λόγον ἐσχημάτισε.* Sch.

362. *βρ.* Sch. *κομπάζεις καὶ ὑπεροπτικῶς βαίνεις.* — *παραβάλλειν* ut Eq. 163. Pac. 34. Aeschyl. fr. 284 Ddf. (*ὄμμα*). Plat. Phaed. p. 103 A (*κεφαλήν*). Aliter *παραβάλλεσθαι* Eq. 271. 759 (Sp.). Similiter *παραβλέπειν* Vesp. 497 (Kk.). Obliquis oculis alios intueri, more hominum superborum (Kst.). *καὶ Πλάτων* (Phaed. p. 117 B) *περὶ Σωκράτους· ταυρηδὸν ὑποβλέψας, ὥςπερ εἰώθει.* Sch. Cf. Symp. p. 221 B. Theaet. p. 143 E (*τὸ ἔξω τῶν ὀμμάτων*).

363. *ἀνυπ.* 103. — *κακά*, cf. 415 sqq.

364. Terram invocat ut agricola, cf. 366. Bo.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὁ Ζεὺς δ' ἡμῖν, φέρε, πρὸς τῆς Γῆς, οὐλύμπιος οὐ θεός ἐστιν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ποῖος Ζεύς; οὐ μὴ ληρήσεις· οὐδ' ἔστι Ζεύς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τί λέγεις σύ;
ἀλλὰ τίς ὕει; τουτὶ γὰρ ἔμοιγ' ἀπόφηναι πρῶτον ἁπάντων.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

αὗται δή που. μεγάλοις δέ σ' ἐγὼ σημείοις αὐτὸ διδάξω.
370 *φέρε, ποῦ γὰρ πώποτ' ἄνευ Νεφελῶν ὕοντ' ἤδη τεθέασαι;*
καίτοι χρῆν αἰθρίας ὕειν αὐτὸν, ταύτας δ' ἀποδημεῖν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

νὴ τὸν Ἀπόλλω, τοῦτό γέ τοι δὴ τῷ νῦν λόγῳ εὖ προςέφυσας·
καίτοι πρότερον τὸν Δί' ἀληθῶς ᾤμην διὰ κοσκίνου οὐρεῖν.

367. A Ζεῦς δ'. Bmno ληρήσης.
369. hmu τοῦτο, ceteri αὐτό.
371. Glossema οὔσης habent Bghinu.
372. Libri γέ τοι τῷ νυνὶ λ. Ne caesura fiat in articulo (ut fit 539. 622.) coniecit Porson. Praef. Hecub. p. XLVIII γέ τοι δὴ τῷ νῦν λ. et Reisig. Coni. p. 149 in suspicionem vocavit νυνὶ vocis usum (cf. 786). In tanto librorum consensu dubitanter recepi Porsoni emendationem, in qua displicent etiam quinque monosyllaba.

367. ποῖος, 247. — οὐ μὴ λ. 296. — οὐδὲ, 268. — τί λ. σ. 1174.
368. τίς ὕει, cf. Preller in RE. IV. p. 590.
370. Cf. Lucr. VI, 400 sq.: cur nunquam caelo iacit undique puro Iuppiter in terras fulmen sonitusque profundit? Bgl. Cf. Paus. X, 10, 6 sq.
371. αἰθρίας, media producta, ut Solon. frgm. 12, 22. Bgk. Cratin. fr. 52 Mein. min., ne vox ab hoc metrorum genere exclusa sit. Cf. R. Enger in Jahn. Ann. LXVIII. p. 128 sq. Sic αἰκία Eccl. 663. Aesch. Prom. 93. 178. προεδρία Xenophan. fr. 2, 7 Bgk. Contra αἰθρῐα Thesm. 1001. Plut. 1129 (G. H). De genitivo cf. 721. Kr. §. 47, 2. n. 1. Baeuml. §. 409. — τ. δ' ἀ. parataxis, cf. 376. — ἀποδ. Eq. 1120.
372. γέ τοι δὴ ut Ran. 1047. Soph. Oe. R. 1171. Plat. Crit. p. 44 A. — τῷ ν. λ. ut Soph. El. 769. Oe. C. 801 (Rsg.). — προςέφ. ut Aesch. Suppl. 276 καὶ ταῦτ' ἀληθῆ πάντα προςφύσω λόγῳ (Br.). Apte id his quae nunc dicta sunt asseruisti (G. H.).
373. Cf. C. F. Herm. Gesamm. Abhandl. p. 212 sq. Petulantius Hermipp. fr. 62, 1 Μενδαῖον, τοῦ μὲν καὶ ἐνουροῦσιν θεοὶ αὐτοὶ στρώμασιν ἐν μαλακοῖς.

ἀλλ' ὅςτις ὁ βροντῶν ἐστί, φράσον, τοῦθ' ὅ με ποιεῖ τετρεμαίνειν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

αὗται βροντῶσι κυλινδόμεναι. 375

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τῷ τρόπῳ, ὦ πάντα σὺ τολμῶν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ὅταν ἐμπλησθῶσ' ὕδατος πολλοῦ κἀναγκασθῶσι φέρεσθαι,
κατακρημνάμεναι πλήρεις ὄμβρου δι' ἀνάγκην, εἶτα βαρεῖαι
εἰς ἀλλήλας ἐμπίπτουσαι ῥήγνυνται καὶ παταγοῦσιν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὁ δ' ἀναγκάζων ἐστὶ τίς αὐτάς, οὐχ ὁ Ζεύς, ὥςτε φέρεσθαι;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἥκιστ', ἀλλ' αἰθέριος δῖνος. 380

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

Δῖνος; τουτί μ' ἐλελήθη,
ὁ Ζεὺς οὐκ ὤν, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ Δῖνος νυνὶ βασιλεύων.

374. *τοῦθ' ὅ* DGegh et H add. inter lin. Ceteri *τοῦτο.*
377. AEHbdhi *κἄτα κρημνάμεναι* (*-ώμεναι* c). Ceteri *κατακρ.*
380. Libri *ἐλελήθει.* Atticam formam restituit Br.

375. *πάντα* emphatice; ut Soph. OC. 761 (Bgl.). Frgm. 195 Ddf. Sch.: *ὦ θρασύτατε καὶ τολμηρέ.*

376. *ἐμπλ. κἀναγκ.* 371.

377. Necessario dependentes quia imbrium plenae sunt. Eadem de caussa sunt *βαρεῖαι.* Cf. 405. Plut. Nic. 23 *οὐκ ἠνείχοντο* (Athenienses illius temporis) *τοὺς φυσικοὺς καὶ μετεωρολέσχας τότε καλουμένους, ὡς εἰς αἰτίας ἀλόγους καὶ δυνάμεις ἀπρονοήτους καὶ κατηναγκασμένα πάθη διατρίβοντας τὸ θεῖον.*

378. Aristot. Meteor. II, 19 *ἐν τοῖς νέφεσι γιγνομένη ἡ τοῦ πνεύματος ἔκκρισις πρὸς τὴν πυκνότητα τῶν νεφῶν ἐμπίπτουσα ποιεῖ τὴν βροντήν.* Diog. La. X, 100: *βροντὰς ἐνδέχεται* (Epicurus) *γίνεσθαι καὶ κατὰ πνεύματος ἐν τοῖς κοιλώμασι τῶν νεφῶν ἀνείλησιν . . . καὶ κατὰ ῥήξεις δὲ νεφῶν καὶ διαστάσεις.* (Sp.). Lucret. VI, 96 sqq.: tonitru quatiuntur caerula caeli propterea quia concurrunt sublime volantes aetheriae nubes contra pugnantibu' ventis (Bgl.). Alia v. RE. III. p. 754. Ceterum Foissac de la Météorologie I. p. 167: le bruit du tonnerre est dû à la vibration de l' air ébranlé par le fluide électrique.

380. *δῖνος* (cf. 1474) fortasse propter similitudinem soni in voc. *δῖος* ac *Διός* (Sch. Bgl.). *Ταῦτα δὲ ἐκ τῶν Ἀναξαγορικῶν λαμβάνει.* Sch. Cf. ad 405. Suevern p. 9 sq. Eur. Alc. 244 sq. *ἅλιε καὶ φάος ἁμέρας, οὐράνιαί τε δῖναι νεφέλας δρομαίου.* Pirith. fr. 2, 2 Ddf. *αἰθέριος ῥύμβος.*

381. Referendum ad *τουτί* (Ern.). Sch.: *ὁ μὲν Σωκράτης δῖνον εἶπε τὴν τοῦ ἀέρος περιφοράν, ὁ δὲ*

ἀτὰρ οὐδέν πω περὶ τοῦ πατάγου καὶ τῆς βροντῆς μ'
ἐδίδαξας.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὐκ ἤκουσάς μου, τὰς Νεφέλας ὕδατος μεστὰς ὅτι φημὶ
ἐμπιπτούσας ἀλλήλαισιν παταγεῖν διὰ τὴν πυκνότητα;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

385 *φέρε, τουτὶ τῷ χρὴ πιστεύειν;*

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἀπὸ σαυτοῦ 'γώ σε διδάξω·
ἤδη ζωμοῦ Παναθηναίοις ἐμπλησθεὶς εἶτ' ἐταράχθης
τὴν γαστέρα, καὶ κλόνος ἐξαίφνης αὐτὴν διεκορκορύ-
γησεν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

νὴ τὸν Ἀπόλλω, καὶ δεινὰ ποιεῖ γ' εὐθύς μοι καὶ τε-
τάρακται,
χὥςπερ βροντὴ τὸ ζωμίδιον παταγεῖ καὶ δεινὰ κέκραγεν·
390 *ἀτρέμας πρῶτον παππὰξ παππάξ, κἄπειτ' ἐπάγει πα-*
παπαππάξ,

382. *οὐδέν* E et (eraso *ν*) H (B?). Ceteri *οὐδέ.*
384. *ἀλλήλαισι* Bbe. *ἀλλήλαις* h. Ceteri *εἰς ἀλλήλας*, quod e v. 378 repetitum est. Br.
385. *'γώ σε* ABmno. *γ' ὥς σε* a. Interpunctionem post *σαυτοῦ* delevit G. H.
389. A *βροντήν.*
390. *παππὰξ παππὰξ* EHq et a (nisi quod duplicationem consonae non expressit). Idem semel positum ABGfgn et *παπὰξ* (semel) DFbcdhip(st)x. — *ἐπάγ. παπαπαππάξ* ABEHab. idem praemisso *τὸ* p, praemisso *παππὰξ* Gf, et alii aliter.

Στρεψ. ποτήριόν τι ἐνόησε κεραμοῦν, δῖνον καὶ τοῦτο καλούμενον παρ' Ἀττικοῖς.

382. Quum primis statim Socratis verbis (*ἀναγκ. φέρ.* 376) inhaesisset Streps. sequentia (378) eum fugerant. — *π. καὶ τ. βρ.* Schema est quod vocant *ἓν διὰ δυοῖν*, ut Plut. 334. (Br.)

383. Kr. §. 53, 1. n. 2. Eq. 484. 514 (*ἐκέλευε — φησί*).

385. *τῷ, τίνι*, quo argumento, Ach. 703. Thesm. 839. Eq. 342. Plut. 48. — Docebo te exemplo sumto a temet ipso. Irridet Socratis morem exemplis e vita quotidiana haustis demonstrandi (Ern.).

386. *ζωμὸς* solus nominatur quia hic ad rem explicandam plus valet quam carnes. Panathenaeorum sacrificia et *ἑστίασις* erant magnifica, *ὡς πασῶν τῶν ἀποικισθεισῶν ἀπ' Ἀθηνῶν πόλεων πεμπούσης ἑκάστης ἀνὰ ἕνα βοῦν εἰς τὴν θυσίαν καὶ ἕτερα ἱερεῖα* (Sch.), et quo quis magis domi premebatur penuria eo certius hoc die genio indulgebat.

387. *διεκ.* comice effictum. *κορκορυγαί* Pac. 991. Lys. 491. Aesch. Sept. 345. (Sp. et Br.) *Ἐμιμήσατο δὲ τῇ φωνῇ τῶν ἐντέρων τὸν ἦχον.* Sch.

388. sc. *ἡ γαστήρ.* v. 583. Thuc. V, 42. (Bo.) Lucian. de merc. cond.

χωταν χέζω, κομιδῇ βροντᾷ παπαπαππάξ, ὥςπερ ἐκεῖναι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

σκέψαι τοίνυν, ἀπὸ γαστριδίου τυννουτουὶ οἷα πέ-
πορδας·
τὸν δ' ἀέρα τόνδ' ὄντ' ἀπέραντον πῶς οὐκ εἰκὸς μέγα
βροντᾶν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ταῦτ' ἄρα καὶ τὠνόματ' ἀλλήλοιν, βροντὴ καὶ πορδή,
ὁμοίω. —
ἀλλ' ὁ κεραυνὸς πόθεν αὖ φέρεται λάμπων πυρί,
τοῦτο δίδαξον, 395
καὶ καταφρύγει βάλλων ἡμᾶς, τοὺς δὲ ζῶντας περιφλύει.
τοῦτον γὰρ δὴ φανερῶς ὁ Ζεὺς ἵησ' ἐπὶ τοὺς ἐπιόρκους.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

καὶ πῶς, ὦ μῶρε σὺ καὶ Κρονίων ὄζων καὶ βεκκεσέληνε,

392. τοίνυν γ' fgio; ceteri sine γ'. τυνν. BEHâbe; alii τυν., F τοιν. (cf. 179); f τυνν., supra scr. οι. A τουΐ.
394. Ggh (sed in gh postea mutatum) tribuunt Strepsiadi. Recte, ut primus vidit G. H. et adhibito ταῦτ' ἄρα (319) confirmavit C. Fr. H.
395. αὖ ADEFGHbdefghip, alii. Deest in a; ἄρ' B; ἂν c.

24. ἐβόας καὶ δεινὰ ἐποίεις καὶ ἠγανάκτεις. Cf. Tox. 33. sacrif. 1. 7.

389. ζωμίδ. quo minor caussa eo mirabilior magnitudo rei effectae.

390. Vocem παππὰξ quum iterat hoc vult, ventrem primo per intervalla crepare παππὰξ, inde crepitum continuari (G. H.). Cf. Thesm. 45. 48. — ἐπάγει et βροντᾷ (391), sc. τὸ ζωμίδιον, cf. 389.

392. σκ. τ. Ran. 1013. Plut. 566. Cf. infra 1043. 1071. 1427. 1440. — Sen. N. Q. V, 4, 2: quomodo in nostris corporibus cibo fit inflatio, quae — ventrem interdum cum sono exonerat —, sic putant et hanc magnam rerum naturam alimenta mutantem emittere spiritum (Dobr. Adv.).

393. τόνδ' ὄντ' 77. — Cf. 1293.

394. Similiter Iudeus Athenodorus Tarsensis inscriptum aedibus suis ludibrii gratia ἔργα νέων, βουλαὶ δὲ μέσων, πορδαὶ δὲ γερόντων (cf. Hesiod. frgm. CLXXIX Göttl.) mutare iussit in βρονταὶ δὲ γ. Strab. XIV. p. 675 A. (Pors.)

395. A tonitru iam explicato transitur ad fulmen.

396. Oratio est negligentior: debebat esse τοὺς μὲν (ἡμῶν) καταφρ. (comburit), τοὺς δὲ περιφλ. (amburit salva vita). Ern.

397. ἐπιόρκ. inter nocentissimos etiam Ran. 275. — Ζεὺς ὅρκιος, iuris iurandi ac fidei (πίστιος) custos.

398. ὄζ. 50. — Κρόνια res ad Κρόνον, antiquissimum deum ac Iovis patrem, pertinentes, hanc nostram actatem antecedentes; inde Κρόνος homo antiquae simplicitatis (929. Vesp. 1480. Plat. Euthyd. p. 287 B. cf. Ἰάπετος, 998); cf. 1070. Plut. 581. Alexid. fr. 64 πρᾶγμά τι κρονικόν. Plat. Lys. p. 205 C. — βεκκεσ. compositum ex βεκκ, quod e primordiis linguae humanae esse sibi videbatur invenisse rex ille Aegyptius apud Herod. II, 2; et σελήνη, ἀπὸ τῆς ἱστορίας, τοὺς Ἀρκάδας κατὰ τοὺς πρὸ σελήνης χρόνους ἐν ταῖς ἐρήμοις διάγειν (Sch.); cf. Apollon. Rh. IV, 264 c. Schol. (Bgl.).

εἴπερ βάλλει τοὺς ἐπιόρκους, δῆτ' οὐχὶ Σίμων' ἐνέπρησεν,
400 οὐδὲ Κλεώνυμον, οὐδὲ Θέωρον; καίτοι σφόδρα γ' εἴσ' ἐπίορκοι·
ἀλλὰ τὸν αὑτοῦ γε νεὼν βάλλει, καὶ Σούνιον, ἄκρον Ἀθηνέων,
καὶ τὰς δρῦς τὰς μεγάλας· τί μαθών; οὐ γὰρ δὴ δρῦς γ' ἐπιορκεῖ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οὐκ οἶδ'· ἀτὰρ εὖ γε λέγειν φαίνει. τί γάρ ἐστιν δῆθ' ὁ κεραυνός;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ὅταν εἰς ταύτας ἄνεμος ξηρὸς μετεωρισθεὶς κατακλεισθῇ,

399. AFfghinopx πῶς δῆτ' οὐχί, c π. δ. οὐχὶ καί; πῶς omittit B; δῆτ' omittunt DEGHaq. Secuti sumus lectionem difficiliorem, quam Ddf. Ox. defendit allato Soph. Ai. 986 οὐχ ὅσον τάχος δῆτ' αὐτὸν ἄξεις δεῦρο; cf. Eq. 17 sq. πῶς ἂν οὖν ποτε εἴποιμ' ἂν αὐτὸ δῆτα κομψευριπικῶς;

401. Ἀθηνῶν DEH, ceteri Ἀθηναίων. Verum vidit Porso.

402. τί μαθὼν ABDfp; ceteri παθών. Illud unice verum, v. 340. — δρῦς γ' BEH; reliqui omittunt γ'.

403. εὖ σὺ EHmn; εὖ τι D; ceteri εὖ, unde Porso εὖ γε; γε exciderat ante λέγειν, ut 433. (Dobr. Adv.)

404. ταύτας DFGabcdfghi alii; αὐτὰς EH ut videtur.

399. Multi qui periuri sunt non feriuntur ac multi qui non periuri sunt feriuntur. — Σίμ. 351. Violaverat iusiurandum in capessendo munere datum.

400. Κλ. 353. Iuraverat inter cives receptus nunquam se arma foedaturum, v. Stob. Floril. XLIII, 48. Lycurg. c. Leocr. 76. — Θέωρ. perstringebatur ut rapax, improbus, adulator, moechus, v. Ach. 134—173. Vesp. 42—51. 418. 599 sq. Dübn. ind. s. v.

401. Σούν. ἄκρ. (320) Ἀθ. alludit ad Homer. Od. III, 278. Kst. Forma ionica etiam Eq. 139.

402. Foissac l. l. I. p. 171: la foudre frappe de préférence les corps conducteurs de l'électricité: c'est pour cette raison que les arbres sont souvent foudroyés. L'humidité des arbres les rend d'assez bons conducteurs. Praeterea observatum est ex 41 fulminibus 14 tangere quercus, 12 populos. Inde quercus deo fulminatori sacra et ob maiestatem deo summo. Caedit igitur idem suamet ipse vineta. Ceterum similiter postea ratiocinabantur Epicurei; v. cum alios (ut Cic. de div. I, 12, 19. Ovid. Am. III, 3, 35 sq. Lucan. VII, 448 sqq. Lucian. Iupp. conf. 16) tum Lucret. VI, 387 sqq. (quodsi Iuppiter atque alii — divi — iaciunt ignem, cur quibus incautum scelus aversabile cumquest non faciunt icti flammas ut fulguris halent?) 417 sqq. (postremo cur sancta deum delubra suasque discutit infesto praeclaras fulmine sedes — — ? altaque cur plerumque petit loca plurimaque eius montibus in summis vestigia cernimus ignis?). (Bgl. et Br.) II, 1101—1104 (Dobr. Adv.).

ἔνδοθεν αὐτὰς ὥσπερ κύστιν φυσᾷ, κᾄπειθ' ὑπ' ἀνάγ-
κης 405
ῥήξας αὐτὰς ἔξω φέρεται σοβαρὸς διὰ τὴν πυκνότητα,
ὑπὸ τοῦ ῥοίβδου καὶ τῆς ῥύμης αὐτὸς ἑαυτὸν κατα-
καίων.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

νὴ Δί', ἐγὼ γοῦν ἀτεχνῶς ἔπαθον τουτί ποτε Δια-
σίοισιν.
ὀπτῶν γαστέρα τοῖς συγγενέσιν κᾆτ' οὐκ ἔσχων ἀμε-
λήσας·
ἡ δ' ἄρ' ἐφυσᾶτ', εἶτ' ἐξαίφνης διαλακήσασα πρὸς
αὐτὼ 410
τὠφθαλμώ μου προσετίλησεν, καὶ κατέκαυσεν τὸ
πρόσωπον.

ΧΟΡΟΣ.

ὦ τῆς μεγάλης ἐπιθυμήσας σοφίας ὤνθρωπε παρ' ἡμῶν,

408. *ἐγὼ γοῦν* Amno, ceteri *ἔγωγ' οὖν*. B omittit *οὖν*.
409. A *ὀπτῶν* (t *ἔπτων*, ceteri *ὤπτων*). — *ξυγγ.* hu, *συγγ.* A alii. *ἔσχον* ABDabchmu. *ἔσχων* (EH)F (ex emend. m. pr.) dno.
410. *ἄρ' ἐφ.* ABamnot; *ἀνεφ.* d.
412. Choro verba (412—419) tribuunt cum alii tum abcde. — *ἐπιθ. σοφ.* ABEGHabcdemnx Diog. La. II, 5, 27.; *σοφ. ἐ.* reliqui. — *ὤνθρωπε* B, *ὤνθρ.* A; ceteri *ἄνθρ.* — *π. ἡμῖν* B. Diog. l. l. *δικαίως*, aut memoriter afferens, aut sui consilii gratia mutans.

405. *ὑπ. ἀν.* 377. Cf. Democriti placitum (Diog. La. IX, 7, 45), *πάντα κατ' ἀνάγκην γίνεσθαι, τῆς δίνης αἰτίας οὔσης τῆς γενέσεως πάντων, ἣν ἀνάγκην λέγει.*

406. *πυκν.* 384, cf. ad 378. — Similiter Lucret. VI, 124 sqq. (Bgl.), ubi etiam (v. 130 sq.): nec mirum, cum plena animae vesicula parva saepe det haud parvum sonitum displosa repente. Sic etiam Isidor. Or. XIII, 8: cum procella nubibus se immiserit, turbine invalescente exitumque quaerente nubem quam excavavit impetu magno perscindit. Deinde cf. Lucret. VI, 279 sq.: duplici ratione accenditur, ipse sua cum mobilitate calescit, et e contagibus ignis.

408. *Διασ. ἑορτὴ Ἀθήνησι Μειλιχίου Διός. ἄγεται δὲ μηνὸς Ἀνθεστηριῶνος ἢ φθίνοντος (πανδημεὶ ἔξω τείχους).* Sch. Cf. 864. Thuc. I, 126. RE. II. p. 996. IV. p. 598.

409. *ὀπτῶν — κᾆτ'* 623 sq. Eq. 392. Av. (536.) 674. (1456.). Lys. 560. Plat. Gorg. p. 457 B. Plat. *Ἑλλ.* IV = fr. 23 (Dobr. Adv.). Kr. §. 56, 10. n. 3. 69, 24. n. 2. (Kk.) — *συγγ., ἔν τινι γεννικῇ εὐωχίᾳ*, cf. Eubul. fr. 36. — *οὐκ ἔσχαζον. εἰώθασι δὲ κεντεῖν καὶ σχίζειν, δίοδον παρέχοντες τῷ πνεύματι τῶν ἐγκειμένων.* Sch.

410. *ἄρα* est concludentis in ipsa narratione, ut Av. 495. Fr.

412. Repetitum *ὦ* — et praecedente adiectivo, sequente nomine — ut 816. Cf. Lys. 1097 *ὦ χαίρετ' ὦ Λάκωνες*. G. H. Pac. 1198 *ὦ φίλτατ' ὦ Τρυγαῖε.*

ὡς εὐδαίμων ἐν Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Ἕλλησι γενήσει,
εἰ μνήμων εἶ καὶ φροντιστής, καὶ τὸ ταλαίπωρον
ἔνεστιν
415 *ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ μὴ κάμνεις μήθ' ἑστὼς μήτε βαδίζων,*
μήτε ῥιγῶν ἄχθει λίαν, μήτ' ἀριστᾶν ἐπιθυμεῖς,
οἴνου τ' ἀπέχει καὶ γυμνασίων καὶ τῶν ἄλλων ἀνοήτων,
καὶ βέλτιστον τοῦτο νομίζεις, ὅπερ εἰκὸς δεξιὸν ἄνδρα,
νικᾶν πράττων καὶ βουλεύων καὶ τῇ γλώττῃ πολε-
μίζων.

413. Diog. l. l. *καὶ τοῖς ἄλλοις διαξῇς* (Cobet: *Ἕλλησι διάξεις*). Gg *καὶ ἄλλοις Ἑλλ.* Cf. Kr. §. 69, 32. n. 2. Hand. Turs. II. p. 480 sq.
414. Diog. l. l. mutat: *εἶ γάρ* etc. indeque in seqq. *οὐ*.
415. Diog. *γνώμῃ·* at cf. 420. A *κάμνῃς*, gi *κάμνῃς*.
416. *μήτε ῥιγῶν* ADGdet. Nequidquam (cf. 344) ceteri metro subveniendum putarunt inserto *οὖν* (EHabchnp, Suid.) aut *αὖ* (Diog. l. l. quod tamen omisit Cobet) aut *γε* (Ffgix). — *μήτ' ἀρ.* (Abdtu) vel *μήτε ἀρ.* (DEHacx) FGfghi; *μήτε γ' ἀρ.* p contra metrum, v. Eq. 538. 815. Vesp. 613. Pac. 1281. Av. 659. 1602. Eccl. 340. 470. (Br.) Aesch. Ag. 331.
417. Excerpt. e codd. mss. ap. Nan. asserv. p. 493, Orion. Theb. p. 58, 33. Etym. M. v. *εὐνοῦχ.* p. 394, 31 *ὕπνου*. Fortasse coniectura grammatici cui *οἴνου* (quod habent codd., Suid. v. *ἀνόητ.*, Diog. l. l.) in Socratem non videbatur quadrare (cf. ad 177). Sic Diog. pro *γυμνασ.* posuit *ἀδηφαγίας*, infelicissime post *μήτ' ἀρ.* — *ἀπέχει*. Idem *ἀνονήτων* (Cobet *ἀνοήτ.*).

414. *ταλ. τὸ τλητικὸν καὶ ἐπίπονον.* Sch. Huius et seqq. virtutum exemplar cogitatur Socrates, unde Diog. L. II, 5, 27 totum locum (mutatis quae inde mutanda erant) in ipsum Socratem transfert. Cf. etiam Xen. Mem. II, 1, 1: *ἐδόκει μοι (Σωκράτης) — προτρέπειν τοὺς συνόντας ἀσκεῖν ἐγκράτειαν πρὸς ἐπιθυμίαν βρωτοῦ καὶ ποτοῦ καὶ λαγνείας καὶ ὕπνου καὶ ῥίγους καὶ θάλπους καὶ πόνου.*
415. *ἑστώς* ut Socrates apud Potidaeam, Plat. Symp. p. 220 C.
416. De Socrate frigoris patientissimo Plat. Symp. p. 220 B. Idem ib. A: *ὁπότ' ἀναγκασθείημεν — ἀσιτεῖν οὐδὲν ἦσαν οἱ ἄλλοι πρὸς τὸ καρτερεῖν.* Xen. Mem. I, 2, 1: *ἀφροδισίων καὶ γαστρὸς πάντων ἀνθρώπων ἐγκρατέστατος ἦν, εἶτα πρὸς χειμῶνα καὶ θέρος καὶ πάντας πόνους καρτερικώτατος.* Cf. ib. 6, 2. (Wr.)

417. Xen. Mem. I, 6, 2. *σιτία τε σιτῇ καὶ ποτὰ πίνεις τὰ φαυλότατα.* Quocum non pugnat Plat. Symp. p. 220 B: *ἔν τ' αὖ ταῖς εὐωχίαις μόνος ἀπολαύειν οἷός τ' ἦν, τά τ' ἄλλα καὶ πίνειν οὐκ ἐθέλων, ὁπότ' ἀναγκασθείη πάντας ἐκράτει, καί, ὃ θαυμαστότατον, Σωκράτη μεθύοντα οὐδεὶς πώποτ' ἑώρακεν ἀνθρώπων.* — *γυμνασ.* exercitationes corporis, quibus uti hominis liberalioris erat, cf. 1002. Ran. 739; contra spectandi caussa venerunt vel otiosi vel libidinosi. — *ἀνοήτ., τῶν ἀφροδισίων.* Sch. Cf. Eur. Tro. 989 *τὰ μῶρα γὰρ πάντ' ἐστὶν Ἀφροδίτη βροτοῖς.* Philostr. v. Apoll. VI, 13. Kst.
419. Nominativi pertinent ad *νομίζεις* (Ern.), ac totus versus ad eloquentiam forensem (Schz.). *πράττ.* sensu proprio, ut Xen. Mem. IV, 2, 1. Dem. XVIII, 45 *ἐν τῷ πολιτεύεσθαι καὶ πράττειν.*

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀλλ' ἕνεκέν γε ψυχῆς στερρᾶς δυςκολοκοίτου τε μεϱίμνης, 420
καὶ φειδωλοῦ καὶ τρυσιβίου γαστρὸς καὶ θυμβρεπιδείπνου,
ἀμέλει θαρρῶν· οὕνεκα τούτων ἐπιχαλκεύειν παρέχοιμ' ἄν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἄλλο τι δῆτ' οὐ νομιεῖς ἤδη θεὸν οὐδένα, πλὴν ἅπερ ἡμεῖς,
τὸ Χάος τουτὶ καὶ τὰς Νεφέλας καὶ τὴν Γλῶτταν, τρία ταυτί;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οὐδ' ἂν διαλεχθείην γ' ἀτεχνῶς τοῖς ἄλλοις, οὐδ' ἂν ἀπαντῶν· 425

422. οὕνεκα cn; εἵνεκα BEHmq; ἕνεκα ADFGfghio. Post θαρρῶν interpungere videbatur concinnius.
Versibus 412—422 recte Fr. de fabb. ab Ar. retract. III. p. 6 sq. observavit iustum colloquii tenorem interrumpi. „Etenim v. 365—411 Socrates Strepsiadem docet Nubes, non Iovem, pluviam, tonitrua et fulmina efficere, Nubes denique, non Iovem, in caelo regnare; quae ipsa demonstratio v. 423—426 conclusa atque finita est.“ Transponendos itaque inter se censuit vv. 412—422 ac 423—426. Hi si praemittuntur primum Socr. et Streps. colloquuntur, choro tacente, deinde chorus ac Streps., Socrate tacente (cf. 250 sqq.). Idem ex hac perturbatione iure suo videtur collegisse scenam hanc aliquo modo esse retractatam atque in primis Nubibus partim aliter scriptam fuisse.
423. ἄλλο τι mo; ἀλλ' ὅτι ceteri. — δῆτ' οὐ νομιεῖς DFGH (ex emend.) bdeghimo; δῆτ' οὖν ν. BEafnx; οὖν ν. (sine δῆτ') c; δήεις A; εἶναι θεὸν BGehn; ceteri ἤδη θ.
425. γ' omittunt mo, Suid.

420. Ad illa omnia se paratum esse dicit, ut Pythagorista Aristophont. fr. 9. (Bgl.). Cf. Eur. Hec. 296 οὐκ ἔστιν οὕτω στερρὸς ἀνθρώπων φύσις. Sp.
421. τρ. γ. Cf. Xen. Mem. I, 2, 1. 6, 2. ad 416 sq. — Sch.: εὐτελοῦς περὶ τὰς τροφάς. Ach. 254 βλέπουσα θυμβροφάγον. Sp.
422. παρέχοιμ' ἂν sc. ἐμαυτόν ut Soph. Ai. 1146 πατεῖν παρεῖχε τῷ θέλοντι. Plat. Theaet. p. 191 A παρέξομεν πατεῖν τε καὶ χρῆσθαι ὅ τι ἂν βούληται. Herod. IX, 17 κρέσσον ἀμυνομένους τελευτῆσαι ἤπερ παρέχοντας διαφθαρῆναι αἰσχίστῳ μόρῳ. — ἐπιχ. ut 441 sq. Cf. Aeschyl. fr. 307 G.H.: σφύρας δέχεσθαι κἀπιχαλκεύειν μύδρους ὃς ἀστενακτὶ ἠνέσχετο (Dobr. Adv.).
423. ἄλλο τι (ποιήσεις vel γενήσεται ἤ), frequens interrogandi formula apud Platonem, aut adiecto aut omisso ἤ (cf. Stallb. ad Euthyphr. 19. p. 104), ubi aiens responsio exspectatur; v. M. §. 487, 9. Apud Aristoph. aliis locis non reperitur (cf. Ddf. Ox.).
424. Χάος (627), cf. 264 sq. — Νεφ. cf. 365. — Γλ. Ran. 892 (Bgl.).
425. ἀπ. nedum ut eos ipse quaeram.

οὐδ' ἂν θύσαιμ', οὐδ' ἂν σπείσαιμ', οὐδ' ἐπιθείην λιβανωτόν.

ΧΟΡΟΣ.

λέγε νῦν ἡμῖν, ὅ τι σοι δρῶμεν, θαρρῶν, ὡς οὐκ ἀτυχήσεις,

ἡμᾶς τιμῶν καὶ θαυμάζων καὶ ζητῶν δεξιὸς εἶναι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὦ δέσποιναι, δέομαι τοίνυν ὑμῶν τουτὶ πάνυ μικρόν,

430 *τῶν Ἑλλήνων εἶναί με λέγειν ἑκατὸν σταδίοισιν ἄριστον.*

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλ' ἔσται σοι τοῦτο παρ' ἡμῶν· ὥςτε τὸ λοιπόν γ' ἀπὸ τουδὶ

ἐν τῷ δήμῳ γνώμας οὐδεὶς νικήσει πλείονας ἢ σύ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

μή μοί γε λέγειν γνώμας μεγάλας· οὐ γὰρ τούτων ἐπιθυμῶ,

ἀλλ' ὅσ' ἐμαυτῷ στρεψοδικῆσαι καὶ τοὺς χρήστας διολισθεῖν.

ΧΟΡΟΣ.

435 *τεύξει τοίνυν ὧν ἱμείρεις· οὐ γὰρ μεγάλων ἐπιθυμεῖς.*

426. D g et i (a m. pr.) *ἐπιθύειν*. G *ἂν ἐπιθείην*.
429. *γ'* post *τοίνυν* addunt cum alii tum o.
431. *γ'* omittunt BGhn. *τοῦδε* EH. Suidas et *τουδὶ* (*τοῦ δὴ*) et *τοῦ νῦν*.
432. *μεγάλας* addunt Am ex v. sq. *πλέον* A.
433. *γε* omittunt BFGfghimnoux. *λέγε* Dg.
435. *γ'* post *τοίνυν* addunt Fdfgio. *ἱμείρῃ* FG, *ἱμείρῃ* s, *ἱμείρει* c, *ἱμείρῃς* u, *μείρεις* D.

426. Cf. 578. Aesch. Suppl. 980 sq. *Ἀργείοισιν εὔχεσθαι χρεὼν θύειν τε λείβειν θ', ὡς θεοῖς Ὀλυμπίοις.* H. l. a gravioribus descenditur ad leviora. — Ad tertium verbum *ἂν* non repetitum est, ut saepe ap. Plat., raro apud Aristoph. (Eq. 1057 ac fortasse Ran. 574). Kk. Cf. Kr. §. 69, 7. n. 4. Baeuml. §. 546.

427. *σοι* dat. eth.

428. *θαυμ.* re ac factis (1147), venerans. Alia exempla v. Valck. Eur. Hipp. 105.

429. *τοίν.* impetrata venia (ac secundum v. 418 sq.). — *μικρ.* Cf. Eq. 1255.

430. *ἑκ. στ.* (2½ mill. geogr.). Ridicule stadiis metitur eloquentiam; cf. Ran. 91 (Bgl.). Eupol. fr. 94 Mein. min. de Pericle: *ὥσπερ ἀγαθοὶ δρομῆς ἐκ δέκα ποδῶν ᾕρει λέγων τοὺς ῥήτορας* (Kk.). Pind. Isth. V, 22 *μυρίαι δ' ἔργων καλῶν τέτμηνθ' ἑκατόμπεδοι κέλευθοι.*

432. *ἐν τ. δ.*, *τῇ ἐκκλησίᾳ*. Cf. Vesp. 594.

433. *μή μοί γε*, 84.

434. *ὅσα, τοσαῦτα ὥστε*, ut Vesp. 1288. Plat. Protag. p. 334 C (*ἔλαιον*) *ὅσον μόνον τὴν δυσχέρειαν κατασβέσαι.* Kk. — *στρ.*, *στρέψαι τὰς δίκας. πρὸς ταύτην δὲ τὴν λέξιν καὶ τὸ ὄνομα τῷ γέροντι πεποίηται Στρεψιάδης.* Sch. Cf. Av. 1468. Sp. — *χρήστ.* 240.

ἀλλὰ σεαυτὸν θαρρῶν παράδος τοῖς ἡμετέροις προ-
πόλοισιν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

δράσω ταῦθ' ὑμῖν πιστεύσας. ἡ γὰρ ἀνάγκη με πιέζει,
διὰ τοὺς ἵππους τοὺς κοππατίας καὶ τὸν γάμον, ὅς
μ' ἐπέτριψεν.
νῦν οὖν [τούτῳ] χρήσθων ἀτεχνῶς
ὅ τι βούλονται·
τουτὶ τό γ' ἐμὸν σῶμ' αὐτοῖσιν 440
παρέχω τύπτειν, πεινῆν, διψῆν,
αὐχμεῖν, ῥιγῶν, ἀσκὸν δαίρειν,
εἴπερ τὰ χρέα διαφευξοῦμαι
τοῖς τ' ἀνθρώποις εἶναι δόξω
θρασύς, εὔγλωττος, τολμηρός, ἴτης, 445

436. θαρρ. παράδ. ABEHm. προπ. f, plerique πρόσπ.
437. ταῦθ' AB; ceteris, ut de una re, scribendum videbatur τοῦθ'; falso.
439. τ' ἀτεχνῶς o, e ἀληθῶς, ceteri ἀτεχνῶς. Lacunam explevit Reisig addito οὗτοι post οὖν, Kk τούτῳ γ' post χρήσθων. Coniunxi utrumque.
441. A παρέχων, unde Kk. ante τουτὶ inserendum putavit πάντα δ' ὑφέξω. (Cobet τουτὶ τοὐμόν.)
442. ῥιγοῦν libri. Scripsit G. H. ῥιγῶν Atticorum more; cf. Ach. 1146. Av. 935. δαίρειν ax et e (suprascr.); δέρρειν d, δέρρει D; ceteri δέρειν. Suidas: δαίρω, τὸ τύπτω· δέρω δὲ τὸ ἐκδέρω. Cf. Av. 365. Br.
444. τοῖς τ' ἀνθρ. ABEFfghi. Alii τοῖς ἀνθρ. τ'.

436. προπ., ὑπηρέταις, νεωκόροις. λέγει δὲ τοῖς φιλοσόφοις. Sch. Cf. Plut. 670 τοῦ θεοῦ ὁ πρόπολος.
438. κοππ. 23. ἐπέτρ. 243.
439—456. Πνῖγος (s. μακρὸν) quoddam. Kk.
439. τούτῳ, ἐμοί, Eq. 748. Heindorf. ad Hor. Sat. I, 9, 47. χρήσθ. (196) ὅ τι, 22. — Cf. Vesp. 722 καὶ νῦν ἀτεχνῶς ἐθέλω παρέχειν ὅτι βούλει σοι (Rsg.). Plat. Euthyd. p. 285 C παραδίδωμι ἐμαυτὸν Διονυσοδώρῳ ὥσπερ τῇ Μηδείᾳ· ἀπολλύτω με καὶ εἰ μὲν βούλεται ἑψέτω, εἰ δ' ὅ τι βούλεται, τοῦτο ποιείτω· μόνον χρηστὸν ἀποφηνάτω (Dobr. Adv.).
441. παρέχ. τύπτ. 422. Kr. §. 55, 3. n. 20.
442. αὐχμ. 920 (cf. 1120). C. F. Hermann, Antiq. priv. §. 23, 32. — ἀσκὸν δ. accusativ. effecti, ut Eq. 370. Ach. 300. Hom. Od. XII, 175. 388. Theocr. III, 21. Passive Solon. fr. 32, 7 Bgk. ἤθελον ἀσκὸς δεδάρθαι. Eq. 768. Kr. §. 46, 14. — Auctoratorum sacramentum (Intpp. ad Hor. Sat. II, 7, 58) contulit F. A. Wolf., Plat. Euthyd. p. 285 C ἐὰν βούλωνται δέρειν ἔτι μᾶλλον ἢ νῦν δέρουσιν, εἴ μοι ἡ δορὰ μὴ εἰς ἀσκὸν τελευτήσει ὥσπερ ἡ τοῦ Μαρσύου Ddf. Ox.
443. εἴπ. διαφ., μέλλω διαφεύξεσθαι, ut 1035. Vesp. 1263. Ran. 13. Kk. Kr. §. 53, 7. n. 3.
445. Plat. Symp. p. 203 D ἀνδρεῖος ὢν καὶ ἴτης καὶ σύντονος. Cf. Protag. p. 349 E.

βδελυρός, ψευδῶν συγκολλητής,
εὑρησιεπής, περίτριμμα δικῶν,
κύρβις, κρόταλον, κίναδος, τρύμη,
μάσθλης, εἴρων, γλοιός, ἀλαζών,
450 κέντρων, μιαρός, στρόφις, ἀργαλέος,
ματιολοιχός.
ταῦτ' εἴ με καλοῦσ' ἀπαντῶντες,
δρώντων ἀτεχνῶς ὅ τι χρῄζουσιν·
κεἰ βούλονται,
455 νὴ τὴν Δήμητρ' ἔκ μου χορδὴν
τοῖς φροντισταῖς παραθέντων.

447. εὑρησ. AEnfgq, ceteri εὑρεσιεπής.
451. bmnu ματτιολ.; h ματτϊολ. (fort. primo ματτϋολ.), ceteri ματιολ. Bentl. emend. ματτυολ. Cf. Athen. XIV. p. 663 C: ματτύην ὠνόμαζον πᾶν τὸ πολυτελὲς ἔδεσμα, εἴτε ἰχθὺς εἴη, εἴτε ὄρνις, εἴτε λάχανον, εἴτε πεμμάτιον (Br.), et Martial. XIII, 92, 2 inter quadrupedes mattea prima lepus (cf. X, 59, 4). Recepissem emendationem, nisi dubitationem moverent (ut Ddf. Ox.) eiusdem Athen. verba (p. 662 F): Αἰμιλιανὸς Δωροθέῳ ἔφη τῷ 'Ασκαλωνίτῃ σύγγραμμα ἐκδεδόσθαι ἐπιγραφόμενον περὶ 'Αντιφάνους καὶ περὶ τῆς παρὰ τοῖς νεωτέροις κωμικοῖς ματτύης· ἣν Θετταλῶν φησιν εἶναι εὕρημα, ἐπιχωριάσαι τε κἀν ταῖς 'Αθήναις κατὰ τὴν Μακεδόνων ἐπικράτειαν. Nec tamen valde diversum significare potest librorum scriptura.
452. καλοῦσ' AG, καλοῦσιν Bb; λέγουσ' DEhn, λέγουσιν ceteri. ἀπαντ. n, ἀπαντ. ceteri. Cf. 1247.
453. A εἴ τι χρήιζουσ' ac 454 ἢ εἰ, ubi B καὶ, Fnu κὴν βούλωνται. Fortasse igitur scribendum εἰ, per asyndeton.

446. Ab iis quae cupit videri sensim transit ad ea quae non curat. — συγκ. cf. Eq. 463. Bgl.

447. εὑρ. in bonam partem Pind. Ol. IX, 86 (120). Sp. — περιτρ. δ. 260. Ach. 937 τριπτὴρ δικῶν.

448. κύρβεις (Av. 1354) ligneae columnae quibus leges Solonis ad ius publicum sacrumque pertinentes inscriptae erant; h. l. comice sing. de leguleio. — κρότ. 260. — Odysseus τοὐπίτριπτον κίναδος vocatur Soph. Ai. 103. Cf. Av. 430. — τρ. ὁ τετρημένος καὶ πεπερονημένος ἐν τοῖς πράγμασιν (Sch.), qui non magis deprehendi potest quam foramen (Bo.).

449. μά. ut Eq. 269. Bgl. λέγει τὸν ὀλισθηρὸν καὶ διαβατικόν. Sch. γλοιός, ὁ ῥύπος τοῦ ἐλαίου, λέγει τὸν ῥυπαρὸν τοὺς τρόπους καὶ μοχθηρόν. Sch. ἀλ. 102.

450. στρ., εὔστροφος. Sch.

451. Concluditur enumeratio monometro. — ματιολ. οἱ μὲν τὸν λίχνον, οἱ δὲ τὸν μικρολόγον, ἐπεὶ μάτιον τὸ ἐλάχιστον εἰώθασι λέγειν [?], οἱ δὲ τὸν μάταια βουλευόμενον καὶ λοχῶντα, οἱ δὲ τὸν κρουσιμέτρην. μάτιον γὰρ εἶδος μέτρου. Schol. Similiter Phot. p. 250, 10 alii. Unde apparet veteres grammaticos huius ἅπ. λεγ. priorem partem non magis intellexisse quam nos.

453. Lys. 492 δρώντων ὅ τι βούλονται. Bgl.

455. ἔκ μου, Eq. 372.

ΧΟΡΟΣ.

λῆμα μὲν πάρεστι τῷδέ γ'
οὐκ ἄτολμον, ἀλλ' ἕτοιμον. ἴσθι δ' ὡς
ταῦτα μαθὼν παρ' ἐμοῦ κλέος οὐρανόμηκες
ἐν βροτοῖσιν ἕξεις. 460

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τί πείσομαι;

ΧΟΡΟΣ.

τὸν πάντα χρόνον μετ' ἐμοῦ ζηλ-
ωτότατον βίον ἀνθρώπων διάξεις.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἆρά γε τοῦτ' ἄρ' ἐγώ ποτ' 465
ὄψομαι;

ΧΟΡΟΣ.

ὥστε γε σοῦ πολλ-
οὺς ἐπὶ ταῖσι θύραις ἀεὶ καθῆσθαι,
βουλομένους ἀνακοινοῦ-
σθαί τε καὶ ἐς λόγον ἐλθεῖν, 470
πράγματα κἀντιγραφὰς πολλῶν ταλάντων,

457. τῷδέ γ' AEGap. τῷδε δ' c, τῷδ' οὐκ bmn. τῷδε οὐκ o alii. κοὐκ D.
465. ἆρα — ἄρ' AG (ταῦτ' ἄρ') mp; B (ac Suid.) ἆρα — ἆρ', c ἆρα — ἂν; n omittit posterius. A ὄψομ', Suid. ἐπόψομαι.
466. ὥστε γε ADEHac; γε omittunt mno. ταῖς AB; ceteri ταῖσι.
470. ἐς λόγον fx; ceteri contra metrum ἐς λόγους (ex 252). Cf. Eq. 806. 1300 (G. H.).

457—475. Canticum inter chorum (Bentl.) ac Strepsiadem (qui autem v. 461 canere nondum incepit) divisum (κομμὸς) ἀπολελυμένον (μονόστροφον ἄτμητον), constans ex versibus trochaicis (457 sq.; ithyphall. 460), et (a v. 461) dactylicis (trimetris), quorum tertius quisque pes aut spondeus est (in 1. 2. 4. 6. 7. 8. 9.) aut trochaeus (3. 5) quorumque primo praemissa est anacrusis, aliis (2. 5. 8) adiecta clausula troch., postremus (10) denique catal. Quam G. Hermanni distributionem defendit R. Enger, Jahn. Ann. LXVIII, p. 130. Fit autem in enarranda gloria futura numerus paulatim concitatior et gravior, quod ipsum iocose eluditur verbis diffissis.

459. παρ' ἐμοῦ coniungendum cum ἕξεις. Discit enim a Socrate. C. F. Herm.

465. ἆρα interrogationi, ἄρα rationi concludendae inservit. G. H. Cf. Diog. La. I, 121 ἆρ' οὖν τοῦτ' ἄρ' ἀληθὲς ἦν. C. F. Herm. (Cobet ib.: ἦν οὖν τοῦτ' ἄρ' ἀληθές.)

469. ἀνακοιν. Kr. §. 52, 8. n. 7. Kk.

471. πράγμ. κἀντ. libelli accusatoris et defensoris in caussis publicis, in privatis autem litibus actiones et exceptiones petitoris et eius unde petitur. Schz. πολλ. τ. Cf. 758.

ἄξια σῇ φρενὶ, συμβουλ-

475 ευσομένους μετὰ σοῦ.

ἀλλ' ἐγχείρει τὸν πρεσβύτην ὅ τι περ μέλλεις προδιδάσκειν,

καὶ διακίνει τὸν νοῦν αὐτοῦ, καὶ τῆς γνώμης ἀποπειρῶ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἄγε δή, κάτειπέ μοι σὺ τὸν σαυτοῦ τρόπον,

ἵν' αὐτὸν εἰδὼς ὅςτις ἐστὶ, μηχανὰς

480 ἤδη 'πὶ τούτοις πρὸς σὲ καινὰς προςφέρω.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τί δέ; τειχομαχεῖν μοι διανοεῖ, πρὸς τῶν θεῶν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὔκ, ἀλλὰ βραχέα σου πυθέσθαι βούλομαι,

εἰ μνημονικὸς εἶ;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

δύο τρόπω, νὴ τὸν Δία·

ἢν μὲν γὰρ ὀφείληταί τί μοι, μνήμων πάνυ·

485 ἐὰν δ' ὀφείλω, σχέτλιος, ἐπιλήσμων πάνυ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἔνεστι δῆτά σοι λέγειν ἐν τῇ φύσει;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

λέγειν μὲν οὐκ ἔνεστ', ἀποστερεῖν δ' ἔνι.

481. *τί δαί* AGadhin contra metrum. Cf. 491.
483. Dobr. Adv. legit: *βούλομαι. ἢ μν. εἶ;* — *δύω* Gabcdio. Cf. 1060.
484. *ἢν — ὀφείληται* EHa et D (nisi quod *ἂν*), *ἢν ὀφείλεται* c; *εἰ — ὀφείληται* Ae, *εἰ — ὀφείλεται* FGbfghimnoqsx. *μὲν γὰρ* AGeo; ceteri *μέν γ'*. d omittit *τι*.

473. *ἄξ. σῇ φρ.* Cf. Ach. 8. 206. Bgl. Digna in quibus ingenium tuum exerceas. Kk.

476. Ad Socratem conversus. *προδιδ.* alqm ita docere ut progrediatur in vero cognoscendo, docendo alqm provehere. Stallb. Add. ad Plat. Protag. Cf. Pherecr. fr. 242 Mein. min. *σὺ — ἡμᾶς προδιδάσκεις εὖ φρονεῖν.*

477. Sosip. v. 22. (Mein. p. 1126 ed. min.) *μικρὰ διακινήσω σε περὶ τοῦ πράγματος.* (Bgl.)

479. *μηχ.* artes, rationes intelligit Socrates, senex vero instrumenta bellica. Harl.

484. Similis duorum memoriae generum distinctio ap. Plaut. Mil. glor. 887—890 R. Observanda praeterea utriusque versus similis terminatio, cf. 494 sqq.

486. A memoria transit ad facultatem dicendi insitam.

487. Ad eloquentiam natus non sum, at ad fraudulentiam. Schz. Iocus frigidus; nam quid commune inter se habent *λέγειν* et *ἀποστερεῖν*? Hotib. Cf. 728. Rustice ebullit quam rem solam spectet.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

πῶς οὖν δυνήσει μανθάνειν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀμέλει, καλῶς.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἄγε νυν ὅπως, ὅταν τι προβάλωμαι σοφὸν
περὶ τῶν μετεώρων, εὐθέως ὑφαρπάσει. 490

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τί δαί; κυνηδὸν τὴν σοφίαν σιτήσομαι;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἄνθρωπος ἀμαθὴς οὑτοσὶ καὶ βάρβαρος.
δέδοικά σ', ὦ πρεσβῦτα, μὴ πληγῶν δέει.
φέρ' ἴδω, τί δρᾷς ἤν τίς σε τύπτῃ;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τύπτομαι,

ἔπειτ' ἐπισχὼν ὀλίγον ἐπιμαρτύρομαι, 495

489. προβάλλωμαι Ahi; προβάλλωμαί σοι σοφῶν B. Inde speciose Hirschig: προβάλω σοι, ut 757. At nunc nondum in eo est ut Strepsiadi quaestiones sublimes possint proponi, sed auscultandum ei est si qnas Socrates inter discipulos ipse sibi proponit.

490. ὑφαρπάσει ABcq; -εις EHaqs; -ῃς DFGfghi; ῃς bdt; Schol. συναρπ. (775).

491. B τί δέ; idem G, sed statim sup. αι.

493. δέει AEac; δέῃ B; η suprascr. E; δέῃ m alii.

495. ἔπειτ' A; ceteri κἄπειτ'. Anribus quidem hic (ut 628) minus consulit A, sed auget hominis sordes tranquillissima enumeratione.

489. ἄγε ὅπως, 257.

490. Tibimet arripias, ad imitandum et pro tuis habendum. C. P. Soph. Ai. 16 φώνημ' ἀκούω καὶ ξυναρπάζω φρενί. Bgl.

491. τί δαί (656. 1091. 1266.) ποιηταὶ μέτρου ἕνεκεν διφθόγγῳ γράφουσι, ταὐτὸν ὂν τῷ τί δὲ (481) διὰ τοῦ ψιλοῦ γραφομένῳ. Maxim. Planud. in Bachm. Anecd. II. p. 87. Medium inter ntrumque est δή. Cf. 656 cr.

491. κυνηδ. Cf. Eq. 415 ὥσπερ κύων et Athen. IV. p. 152 F τὸ παραβληθὲν ὑπ' αὐτοῦ κυνιστὶ σιτεῖται (Dobr. Adv.). — Sic Eq. 1033. ἱππηδὸν Pac. 81. τετραποδηδὸν ib. 896. κριηδὸν Lys. 309. ταυρηδὸν Ran. 804. (Bgl.) πινακηδὸν Ran. 824. — σοφ. σιτήσ. ut Eq. 414. 416. Sic ἐλπίδας σιτούμενοι Aesch. Ag. 1668 et Antiphan. ap. Athen. II. p. 47. (Bgl.)

492. Strepsiades (οὐτ.) vocatur ἄνθρ. ἀμ. κ. β., quoniam culturam in mentem non admittat.

493. μὴ — δέει indicativus significat rem sine dubio eventuram; exempla v. NP. II. p. 227, b.

494. τύπτω aut πληγὴν δίδωμι (ferire, vnlnus infligere) aut πληγὰς δίδωμι (caedere, verberare). Cobet, Var. lect. (Lugd. B. 1854.) p. 330.

495. ἐπιμ. antestor, si forte inimicus, instituta a me αἰκίας δίκῃ vel ὕβρεως γραφῇ, illatam iniuriam denegaret. Cf. 1222. Vesp. 1436. Pac. 1436. Av. 1031. Ran. 528. Plut. 932. Lys. VII, 20 παρακαλεῖν τοὺς παριόντας μάρτυρας καὶ φανερὸν ποιεῖν τὸ πρᾶγμα.

εἶτ' αὖθις ἀκαρῆ διαλιπὼν δικάζομαι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἴθι νυν, κατάθου θοἰμάτιον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἠδίκηκά τι;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὔκ, ἀλλὰ γυμνοὺς εἰςιέναι νομίζεται.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀλλ' οὐχὶ φωράσων ἔγωγ' εἰςέρχομαι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

500 κατάθου. τί ληρεῖς;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

εἰπὲ δή νύν μοι τοδί·
ἢν ἐπιμελὴς ὦ καὶ προθύμως μανθάνω,
τῷ τῶν μαθητῶν ἐμφερὴς γενήσομαι;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὐδὲν διοίσεις Χαιρεφῶντος τὴν φύσιν.

496. ἀκαρεῖ hm; ἀκαρεὶ nu; ceteri ἀκαρῆ.

496. Isocr. de pac. 10 ὀλίγον χρόνον διαλιπόντες πάλιν εἰς τὰς αὐτὰς καταστησόμεθα ταραχάς. (Bgl.). Cf. de permut 9. — δικάζ. litigo, h. l. in ius voco. — Eadem terminatione ter repetita tres versus inter se connectuntur et eiusdem rei partes esse monstrantur, ut 711 sqq. 1456 sq. Cf. 484 sq. Ach. 595 sqq. Vesp. 65 sq. 973 sq. 999 sq. Lys. 457 sqq. Ran. 1001 sq. Eccl. 838—40. Similia intra unum versum v. 241. Ach. 199. Pac. 291. Plut. 288. Simul impertit verbis ludibundum quoddam, quod egregie declarat loquentis sordidam tranquillitatem et hilaritatem. Haec autem ipsa Socrati fingitur adeo placere ut iam eum sua disciplina iudicet dignum.

497. Pallium exuere iubetur quia impedimento est exercitationibus intus faciendis, quas Socratici γυμνοί (498. 965.), i. e. sola tunica (χιτὼν) induti, obire finguntur. Simul Socr. eam fingitur velle surripere; v. 856 sq. 1498. Denique eo referendum quod etiam qui in mysteria initiabantur iubebantur vestem deponere. Schol.: τερατευόμενος ὡς ἐπὶ τῶν μυουμένων γυμνὸν εἰςάγει αὐτόν· ὁ δὲ ὑπολαμβάνει ὅτι μέλλει τύπτεσθαι.

498. Herod. VI, 138 extr. νενόμισται τὰ σχέτλια ἔργα πάντα Λήμνια καλέεσθαι.

499. φωρᾶν, rem furtivam quaerere, ut Ran. 1364. Quod qui faciebat, eum oportebat domum alienam intrare corpore quam maxime nudato, ne clam ipse inferret rem quam furto ablatam insimulabat (aut data occasione aliquid auferret sub veste absconditum). Eadem ap. Rom. furti conceptio per lancem et licium (RE. III. p. 561). Cf. Plat. Legg. XII. p. 954 A: φωρᾶν ἂν ἐθέλῃ τίς τι παρ' ὁτῳοῦν, γυμνὸς ἢ χιτωνίσκον ἔχων, ἄζωστος, προομόσας τοὺς νομίμους θεοὺς ἦ μὴν ἐλπίζειν εὑρήσειν, οὕτω φωρᾶν κτλ. C. Fr. Herm. Antiqq. priv. §. 71, 7.

502. τῷ, 385.

503. Cratin. fr. 108, 2 ἀλεκτρυόνος μηδὲν διοίσεις τοὺς τρόπους. Bgl. — Χαιρ. 104. — φύσ. de ingenio (501) intelligit Socrates (cf. 515), de corpore Strepsiades (Br.).

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οἴμοι κακοδαίμων, ἡμιθνὴς γενήσομαι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὐ μὴ λαλήσεις, ἀλλ' ἀκολουθήσεις ἐμοὶ 505

ἀνύσας τι δευρὶ θᾶττον;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἐς τὼ χεῖρέ νυν

δός μοι μελιτοῦτταν πρότερον· ὡς δέδοικ' ἐγὼ

εἴσω καταβαίνων, ὥςπερ εἰς Τροφωνίου.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

χώρει· τί κυπτάζεις ἔχων περὶ τὴν θύραν;

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλ' ἴθι χαίρων τῆς ἀνδρείας 510

οὕνεκα ταύτης.

εὐτυχία γένοιτο τἀνθρώπῳ, ὅτι προήκων

ἐς βαθὺ τῆς ἡλικίας, 515

νεωτέροις τὴν φύσιν αὐ-

τοῦ πράγμασιν χρωτίζεται,

505. *λαλήσης* A (superscr. *ει*) EFHhi (primo); *λαλήση* (*οις* supr.) G; *-εις* B (corr.) st. *ἀκολουθήσεις* BDEFHfgist; *-σης* G (supr. *ον*) h. Cf. 296. 367. Omisso (in A cett.) iota confirmari videtur *-εις*.

507. *μελιτοῦτταν* bi; *μελιτοῦταν* DEHax; *μελιττοῦταν* ABFGcdfghm mno. — *πρῶτον* BF; cf. 78. H. l. non aptum, quum alia antecessissent.

511. Bb *ἕνεκα*; Amno et F (*τ. εἶ.*) f (m. pr.) *εἵνεκα*; ceteri (?) *οὕν.*, quod primus posuit interpunctionemque correxit Br. v. ad 422, cf. 361. 555.

512. AC *γένοιτό τ' ἀνθρώπῳ.* unde G. H. emendavit *γένοιτο τἀνθρ.* x *γένοιτ' ἀνθρ.* BD *ἀνθρώπων.*

504. *ἡμιθν., ἐπεὶ ἰσχνὸς καὶ ὠχρὸς τὴν ἰδέαν ὁ Χαιρεφῶν ἦν.* Sch.

505. Eodem modo (in interrogatione iussum continente, ac seq. *ἀλλὰ*) *οὐ μὴ* Ran. 202. 462. 524. (Kk.).

506. *ἀνύσ. τι*, ad 181.

507. *μελιτ.* (*μελιτόεσσαν*, sc. *μάζαν*; cf. Av. 567. Lys. 601.), quia Trophonii antrum ingressuri *λευκῇ ἐσθῆτι ἐσταλμένοι πέμπονται, μελιτούττας ἐπάγοντες ἐν ταῖς χερσίν, μειλίγματα ἑρπετῶν ἃ τοῖς κατιοῦσιν ἐγχρίπτει* (Philostr. v. Ap. VIII, 8). Cf. Sch. et Paus. IX, 39, 11 (*ἔχων μάζας μεμαγμένας μέλιτι*). (Sp.) Cum illo antro comparat Streps. Socratis *φροντιστήριον*, quod eius introitus erat angustus et intus omnia exspectabat sordida ac tenebricosa (Schz.).

508. *Τροφ.* sc. *ἄντρον, μαντεῖον*, ut Paus. IX, 39, 5 *ἐς τοῦ Τροφωνίου κατιέναι.* (Sp.) De eius persona et oraculo Lebadeae Boeotorum v. Preller. in RE. VI, 2 p. 2167—2170.

509. *ἔχων*, ad 131. De fuga cogitare videtur Str. *ἀνδρεῖος* (510). Postremo intus abeunt; remanet solus chorus.

510—517. *κομμάτιον*, initium faciens ab anapaesticis versibus ac

καὶ σοφίαν ἐπασκεῖ.
ὦ θεώμενοι, κατερῶ πρὸς ὑμᾶς ἐλευθέρως
τἀληθῆ, νὴ τὸν Διόνυσον τὸν ἐκθρέψαντά με.
520 οὕτω νικήσαιμί τ' ἐγὼ καὶ νομιζοίμην σοφός,
ὡς ὑμᾶς ἡγούμενος εἶναι θεατὰς δεξιοὺς
καὶ ταύτην σοφώτατ' ἔχειν τῶν ἐμῶν κωμῳδιῶν,
πρώτους ἠξίωσ' ἀναγεῦσ' ὑμᾶς, ἣ παρέσχε μοι
ἔργον πλεῖστον· εἶτ' ἀνεχώρουν ὑπ' ἀνδρῶν φορτικῶν
525 ἡττηθείς, οὐκ ἄξιος ὤν· ταῦτ' οὖν ὑμῖν μέμφομαι

518. πρὸς ABDEFGHadfghitu. Ceteri πρός γ'.
520. νικήσαιμ' ἔγωγε ABFGfghimno ceterique, quod ab imperitis metricis profectum, qui hos versus trochaicos tetrametros esse crediderunt (G. H.). Emendavit Bentl. νικήσαιμί γ' ἐγώ, melius G. H. νικήσαιμί τ' ἐγώ.

523. πρώτους omnes codd., nisi quod f ex em. correctoris habet πρώτως, quod recepit G. H. Contra Welck. p. 38. 146 πρώτην, Beer p. 123 τῶν πρὸ τοῦ, Bgk. πρωτεῖ', et alii alia. Cf. G. H. praef. p. XXX—XXXII. C. Fr. Herm. in Mus. Rh. II. p. 605—609. Gesamm. Abh. p. 268 sq. Nihil mutandum.

deinde pergens per choriambicos. — ἴθι χ. ut Ach. 1143. Eq. 498. (c. Schol.) 1250. Vesp. 1009. Pac. 719. 729. — ὅτι producta posteriore syllaba, ut in melico carmine. G. H. Cf. 313 βαρύβρ. Kk. — φύσ. αὐτ. Cf. 905. Pac. 880. Av. 475. (R. Enger.). Kr. §. 47, 9. n. 12. 18.

518—562. Παράβασις, sensu vocis strictiore (G. Herm. epit. metr. §. 655. C. Kock, de parabasi, antiquae comoediae atticae interludio, Anclam 1856. 4.), constans versibus Eupolideis (ib. §. 503 sq. Fr. V. Fritzsche, de versu Eup. Rostoch. 1855. 4.) ac poetae nomine a duce chori recitata. Priorum autem Nubium parabasis οὐ τοῦ αὐτοῦ μέτρου (Schol. ad 520) ac nostra erat, sed fortasse anapaesticis tetrametris, ut plerumque, composita ideoque alius etiam argumenti.

519. ἐκθρ. 532. (Pac. 629.) Cf. Ran. 886. Bgl. Ludos Baccho habitos spectando excitata erat in adolescente facultas poetica indeque nutrita.

520. οὕτω sic, tam certo. Cf. Thesm. 469. (M. §. 513. n. 4.)

522. ταύτην utrasque Nubes in summa re unam atque eandem comoediam esse docet. Beer p. 123. Fr. de fab. retr. IV. p. 4. Cf. Vesp. 1046 sq.

523. πρώτους ὑμ. populum Atheniensem, nec antea fabulam in Piraeo aliisve ruralibus Dionysiis docui (cf. G. H. p. XXX.). Quod facere et populo et poetis erat perutile ac perpaucis civibus detraxit novitatis gratiam. Omisit autem poeta in hac fabula, fretus eius praestantia (522). Ceterum cf. Dionys. Chalc. ap. Athen. XV. p. 669 D. (p. 432 = 468 Bgk): ἐγὼ δ' ἐπιδέξια πέμπω Σοὶ πρώτῳ χαρίτων ἐγκεράσας χάριτας. — ἀναγεῦσ' (7. cr.) active, ut Eur. Cycl. 149 βούλει σε γεύσω — ἄκρατον μέθυ; (Bgl.). Repetitionem ἀνα hic non magis indicat quam e. gr. ἀνακεράννυμι Eur. Bacch. 126.

524. ἔργ. πλ. quia multae eius partes, quod quidem iudicare licet ex superstite fabula (ut 478—492. 627—696. 731 sqq.), invita Mi-

τοῖς σοφοῖς, ὧν οὕνεκ' ἐγὼ ταῦτ' ἐπραγματευόμην.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ὑμῶν ποθ' ἑκὼν προδώσω τοὺς δεξιούς.
ἐξ ὅτου γὰρ ἐνθάδ' ὑπ' ἀνδρῶν οἷς ἡδὺ καὶ λέγειν
ὁ σώφρων τε χὡ καταπύγων ἄριστ' ἠκουσάτην,
κἀγώ (παρθένος γὰρ ἔτ' ἦν, κοὐκ ἐξῆν πώ μοι τεκεῖν) 530
ἐξέθηκα, παῖς δ' ἑτέρα τις λαβοῦσ' ἀνείλετο,
ὑμεῖς δ' ἐξεθρέψατε γενναίως κἀπαιδεύσατε·

526. *εἵνεκ'* B, *εἵνεκα* m.. Cf. 422. 511.
527. *ὑμᾶς* B(?)a, quod illatum videtur ex anteced. *ὑμῖν τοῖς σοφοῖς.* Ceteri omnes *ὑμῶν.*
529. *ὁ σώφρ.* ADEGHabcdst. Alii videntur habere *χὡ σώφρων,* vitiose.

nerva factae fuisse videntur. — *εἶτα*, post haec omnia, cum ea omnia fuerint (quamvis fabularum mearum fuerit scitissima maximoque cum labore confecta), i. e. nihilominus; cum quadam indignatione, ut saepe in interrogationibus (1214). — *φορτ.* (Vesp. 66. Pac. 748), poetis a quibus victus erat (Wr.). Praecipue Amipsiam videtur notare, cuius inurbanos iocos reprehendit Ran. 14. (Ddf. Ox.)

527. *οὐδ' ὥς*, quamquam iniuria affectus. Ern. — *ὑμῶν* dexteros ex vobis; non enim promiscue omnibus curat placere (539. 560 sqq.). Distinctionem aliquam videtur includere etiam *προδ.* (Eq. 519): neglectis sapientibus sequi voluntatem vulgi.

528. *ἐξ ὅτου — ἐκ τούτου* (533). — *ἐνθάδε*, in scena. — *καὶ* (785. 1344. Eq. 190) apud (ad) quos vel verba facere dulce est (Bgl.). Lys. ap. Athen. XII. p. 551 F *ἃ τοῖς μὲν ἄλλοις αἰσχρόν ἐστι καὶ λέγειν* (Dobr. Adv.). Cf. Kr. §. 69, 32, n. 19. Et iudices intelligit et spectatores qui fabulam probarant.

529. *Πρῶτον δρᾶμα γράψας ἐξέθηκεν ὁ ποιητὴς τοὺς Δαιταλεῖς, ἐν ᾧ σῶφρον μειράκιον εἰςάγει καὶ ἕτερον ἄχρηστον.* Schol. Acta erat fabula Ol. 88, 1 (427), fortasse Lenaeis. — *ἄρ. ἠκ.*, *ηὐδοκίμησαν. οἳ γὰρ ἐνίκησαν, ἐπεὶ δεύτερος ἐκρίθη ἐν τῷ δράματι.* Sch.

530. Ut innupta, quam non est fas parere, partum clam editum exponit, sic ego, quum mihi non liceret fabulam agere meo nomine, alii agendam tradidi. Cf. Vesp. 1018 sqq. (Eq. 541 sqq.) Non licuisse autem videtur propter aetatem, quia Ol. 88, 1. aut *ἔφηβος* (*ὀκτωκαιδεκαετὴς, εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον ἐγγραφεὶς*) nondum erat factus aut certe nondum inscriptus *εἰς ἐκκλησιαστικὸν πίνακα* (quod evenit vicenariis), ideoque quod civium ius erat (ut *χορὸν αἰτεῖν*) nondum poterat obtinere.

531. Partum exponere nec lege nec more vetitum erat apud Graecos; cf. C. F. Herm. Antiq. priv. §. 11, 6. 32, 13. — *παῖς δ' ἑτ.*, *Φιλωνίδης καὶ Καλλίστρατος.* Sch. Quorum illum Hanov. Exercit. crit. (Hal. 1830) p. 3 sqq. existimat pro auctore fabulae esse habitum, hunc fuisse protagonistam (Anon. de comoed. III: *ἐδίδαξε πρῶτος ἐπὶ ἄρχοντος Διοτίμου διὰ Καλλιστράτου*).

532. Sublatum ab alia puella vos et aluistis et educastis, vitam ei sustentastis, i. e. fabulae vestro plausu ornatae inter ceteras locum dedistis honestum.

ἐκ τούτου μοι πιστὰ παρ' ὑμῖν γνώμης ἔσθ' ὅρκια.
νῦν οὖν Ἠλέκτραν κατ' ἐκείνην ἥδ' ἡ κωμῳδία
535 *ζητοῦσ' ἦλθ', ἤν που 'πιτύχῃ θεαταῖς οὕτω σοφοῖς·*
γνώσεται γάρ, ἤνπερ ἴδῃ, τἀδελφοῦ τὸν βόστρυχον.
ὡς δὲ σώφρων ἐστὶ φύσει, σκέψασθ'· ἥτις πρῶτα μὲν
οὐδὲν ἦλθε ῥαψαμένη σκύτινον καθειμένον,
ἐρυθρὸν ἐξ ἄκρου, παχύ, τοῖς παιδίοις ἵν' ᾖ γέλως·
540 *οὐδ' ἔσκωψε τοὺς φαλακρούς, οὐδὲ κόρδαχ' εἵλκυσεν,*
οὐδὲ πρεσβύτης ὁ λέγων τἄπη τῇ βακτηρίᾳ
τύπτει τὸν παρόντ', ἀφανίζων πονηρὰ σκώμματα,

533. *ὑμῶν* statim conversum in *-ῖν* h.
535. *ἦλθ' ἦν* DEHb ac „tres" Dobraei. Ceteri *ἦλθεν.*
539. *ἦν* o; ceteri *ᾖ.* Illud significaret: ut fuisset, si quid aliud scilicet factum esset; *ᾖ* autem subindicat eos qui vulgo placere cupiant nunc quoque id facere (G. H.).

533. Ex illo inde tempore firma in vobis habeo indicii pignora. Quamquam aliae quoque poetae fabulae iam tum victoriam reportaverant, tamen solam nominat *Δαιταλῆς*, quia haec idem quod Nubes consilium secuta erat, impugnandi novitiam *παιδείαν.* v. Jahn. Annal. LXIX. p. 557.

534 sq. Nunc igitur, quum ex Daetalensium eventu mihi constaret de vestro iudicio, misi hanc Fabulam, quae spectatores quaerat tam sapientes quam fuerunt qui Daetalensibus plauserunt. Quod quaerit sibi necessarios eosque vel e minimo signo (favoris) agnitura est (536) comparatur Fabula cum Electra Aeschylea (Choeph. 164 sqq.), e cincinno fratrem agnoscente.

537. *πρῶτα μὲν — οὐδ' ἔσκωψε* (540). Cur sapientum laude digna ipsi videatur haec (retractata) fabula exponit.

538. Incedit nullo phallo praeligato, quem habuisse videntur pleraeque comoediae antiquae, etiam Aristophanis (Ach. 243. 259. Eq. 24 sqq. Vesp. 405 sqq. Pac. 142. Lys. 980 sqq. 1073 sqq. Thesm. 62), fortasse Nubes quoque priores (746 sqq.). Cf. Wr. ad l. ac F. Wieseler, Theatr. antiq. (Gott. 1851) p. 54 sqq. Tab. IX, 4 sqq. et in Annal. Inst. arch. 1853. p. 34 (Tab. AB, CD). Manavit hic mos ex phallephoriis, quae cum Dionysiis quoque videntur fuisse coniuncta, v. RE. V. 1425 sq.

540. Alludit fortasse ad eos comicos qui maturam Aristophanis calvitiem (Pac. 768. Eupol. fr. 82.) irriserant. Cf. tamen etiam 146 sq. Ceterum Plut. Symp. II, 1, 9 *εἰς φαλακρότητα* (dicta) *πρᾴως φέρουσιν.* — *ὁ κορδαξ ἐστὶν ὀρχήσεως κωμικῆς εἶδος ἀσχήμονος.* Schol. Erat in Elide *ἱερὸν Κορδάκας ἐπίκλησιν Ἀρτέμιδος, ὅτι οἱ τοῦ Πέλοπος ἀκόλουθοι τὰ ἐπινίκια ἤγαγον παρὰ τῇ θεῷ ταύτῃ καὶ ὠρχήσαντο ἐπιχώριον τοῖς περὶ τὸν Σίπυλον κόρδακα ὄρχησιν* (Paus. VI, 22, 1). Palmer. *Τὸν κόρδακα* (Ar. ipse postea) *εἰσήγαγεν ἐν τοῖς Σφηξί* (1497 sqq.). Sch. Cf. 555. Habuerant *κόρδακα* fortasse etiam Nubes priores, quo nunc omisso fabula poetae plausu videbatur dignior. — *εἵλκ.* 553. Pac. 328 *ἓν μὲν οὖν τουτί μ' ἔασον ἑλκύσαι.* Ter. Ad. IV, 7, 34 tu inter eas restim ductans saltabis. Sp.

542. Occultaturus ea re iocorum insulsitatem. Schol. referunt aut

οὐδ' εἰςῇξε δᾷδας ἔχουσ', οὐδ' ἰοὺ ἰοὺ βοᾷ,
ἀλλ' αὑτῇ καὶ τοῖς ἔπεσιν πιστεύουσ' ἐλήλυθεν.
κἀγὼ μὲν τοιοῦτος ἀνὴρ ὢν ποιητὴς οὐ κομῶ, 545
οὐδ' ὑμᾶς ζητῶ 'ξαπατᾶν δὶς καὶ τρὶς ταὔτ' εἰςάγων,
ἀλλ' ἀεὶ καινὰς ἰδέας εἰςφέρων σοφίζομαι,
οὐδὲν ἀλλήλαισιν ὁμοίας καὶ πάσας δεξιάς·
ὃς μέγιστον ὄντα Κλέων' ἔπαισ' ἐς τὴν γαστέρα,
κοὐκ ἐτόλμησ' αὖθις ἐπεμπηδῆσ' αὐτῷ κειμένῳ. 550
οὗτοι δ', ὡς ἅπαξ παρέδωκεν λαβὴν Ὑπέρβολος,
τοῦτον δείλαιον κολετρῶσ' ἀεὶ καὶ τὴν μητέρα.

543. AF εἰςῇξε cum gl. ἑαυτήν; p. εἰςῆλθε. ceteri εἰςῇξε (B ἐςῇξε).
547. ἀεὶ E (m. pr.) F alii. αἰεὶ A alii. εἰςάγων m; ceteri omnes εἰςφέρων.
550. Recepta verba habent AB (nisi quod A αὔτις). DEH κοὐκ ἐςαῦθις ἐμπεπήδησ'; similiter (ἐπεπήδησ') befhmn. ceteri κοὐκ (οὐκ) ἐςαῦθις (ἔτ' αὖθις) ἐμπεπήδηκ' ac similia. ἐτόλμησ' etiam Schol. et Suid. v. ἐμπηδ.
552. τοῦτον τὸν δ. hno ac Suid. v. κολετρ. At δείλαιον quasi ad Eupolidem (ἐν τοῖς Προςπαλτίοις) aut Hermippum aut Σιμέρμωνα nescio quem, Ἑρμίππου ὑποκριτήν. Ceterum talem πρεσβύτην ἐν Ὄρνισιν (985 sqq. 1019 sqq. 1031 sqq. 1463 sqq.) postea induxit Aristoph. (Schol.), ac Vesp. 1322 sqq. Nec prorsus dissimilia infra 1297 sqq.

543. εἰςῇξε (996) sc. ἥδ' ἡ κωμῳδία (534). Utique idem facit in fine, qualis nunc quidem est (1490 sqq.), ubi etiam ἰοὺ ἰοὺ clamatur (1493). Ποιεῖ δὲ αὐτὸ μετὰ λόγου, οὗτοι δὲ (alii poetae comici) ἀκαίρως (Sch. cf. Suevern. p. 83 sq.). De exordiis fabularum loqui videtur poeta.

545. οὐ κομῶ (14), μέγα φρονῶ, σεμνύνομαι. χαριέντως δὲ λέγει, ἐπεὶ φαλακρὸς ἦν. Sch.

549. Affert exempla τῶν καινῶν ἰδεῶν, ab ipso semel tantum tractatarum. — μέγ. ὄ. re apud Pylum feliciter gesta. — ἔπ. ἐ. τ. γ. Cf. Eq. 247 sqq. 273 (γαστρίζομαι). Quamquam verba ad universum fabulae (Ἱππῆς) argumentum pertinent. Porso cft. Plat.com. fr. 103 ὃς πρῶτα μὲν Κλέωνι πόλεμον ἤράμην.

550. Cf. Vesp. 62 sq. 1284 sqq. (G. H.) οὐκ ἐτ. non sustinui, a me impetravi. — ἐπεμπ. ad 7. cr. — κειμ. mortuo (Bo.): prius enim eius potentia non erat fracta. Scripta igitur haec pars παραβάσεως post Cleonis mortem, i. e. post a. 422 (Ol. 89, 3) mensem Augustum. Nec impugnavit poeta Cleonem mortuum; nam quae in Vespis de eo dicuntur levia sunt et Nub. 581 sqq. erant scripta aut eo vivo aut certe priusquam poeta de eius morte audivit.

551. οὗτοι non sine quodam contemtu (v. 296. 349. 492) de collegis. — λαβὴν (Eq. 847), ἀφορμὴν μέμψεως (Sch.). Quae fuerit haec ansa ignoratur; nisi forte verbis ad Hyperboli exsilium (Ol. 91, 1 = 416) relatis huius parabaseos confectionem voles differre in Ol. 91, 3. Post Cleonis mortem huius artibus potentiam nactus obiit Sami a. 411; v. RE. III. p. 1547 sq. Meinek. hist. crit. com. gr. p. 188—195.

552. μητ. ob humilitatem gene-

Εὔπολις μὲν τὸν Μαρικᾶν πρώτιστον παρείλκυσεν,
ἐκστρέψας τοὺς ἡμετέρους Ἱππέας κακὸς κακῶς,
555 *προςθεὶς αὐτῷ γραῦν μεθύσην, τοῦ κόρδακος οὕ-*
νεχ', ἣν
Φρύνιχος πάλαι πεποίηχ', ἣν τὸ κῆτος ἤσθιεν.
εἶθ' Ἕρμιππος αὖθις ἐποίησεν εἰς Ὑπέρβολον·
ἄλλοι τ' ἤδη πάντες ἐρείδουσιν εἰς Ὑπέρβολον,

cum exclamatione quadam solum per se orationi inseritur, omninoque nusquam haec vox apud Aristoph. habet articulum. G. H.

555. A *οὕνεκα,* | *ἦν*; D *κόρδακος* | *οὕνεκα ἦν*; BEHghinstz *εἵνεκα*. Cf. 422. 511. Emendavit Bentl.

557. Libri *πεποίηκεν* ex 556, nisi quod A *αὖτις πεπόηκεν* et B videtur habere *ἐποίησεν*, quod coniecit Br. Praeterea G. H. cogitavit de transpositione verborum: *εἶτ' αὖθις πεποίηκεν Ἕρμιππος ἑ. Ὑ.*, ac Schneidewinus *ἐπήδησεν* commentus est. Fortasse *αὖ πεποίηκ' αὖθις εἰς Ὑ.* *αὖ* mutato in *αὖθις* hoc excidit. *ποιεῖν* ut 335.

ris et ebriositatem (555). Aristophanes ipse post hanc parabasin Hyperbolum non perstrinxit nisi Thesm. 840 sqq. eius matrem ac Ran. 570 obiter filium.

553. *Εὔπ.* 446—411 a. C., 14 comoediarum auctor. Eius *Μαρικᾶς* (barbarum nomen ad denotandam Hyperboli originem peregrinam) acta est *ὕστερον τρίτῳ ἔτει τῶν Νεφελῶν* (Sch.), s. Ol. 89, 4 (420) Lenaeis (Fr. de fab. retr. II. p. 4), cum Hyperbolus vi et gratia floreret, videturque hic in ea simili modo impugnatus esse ut in Eq. Cleo. Laudatus autem erat in ea Nicias. Meinek. hist. cr. p. 137—139. E. A. Struve, de Enpolidis Maricante, Kil. 1841. 8. — *πρώτ.* ut hunc ante omnes nominem.

554. *ἐκστρ.* 88. — *Ἱππ.* Ol. 88, 4 actam. — *κακ. κακ.* Ach. 253. Eq. 189 sq. Eccl. 730. Plut. 65. 418. 879. Videtur utique Eupolis Eq. in suum usum vertisse (cf. Quintil. I, 10, 18 Eupolis — apud quem Maricas, i. e. Hyperbolus, nihil se ex musice scire nisi litteras confitetur — cum Eq. 189 sq.), sed suo iure; dixit enim *ἐν τοῖς Βάπταις· κἀκείνους τοὺς Ἱππέας Ξυνεποίησα τῷ φαλακρῷ τούτῳ κἀδωρησάμην* (Sch.).

555. *γρ. μ.*, *τὴν μητέρα Ὑπερβόλου.* Sch. *κόρδ.* 540.

556. *Φρ.* (Eunomidae fil., inter Pherecratem et Eupolin nominatus ab Anon. de com. III. Cf. Meinek. l. l. p. 146—160.) *εἰςήγαγε γραῦν ἐσθιομένην ὑπὸ κήτους κατὰ μίμησιν Ἀνδρομέδας, διὰ γέλωτα τῶν θεωμένων.* Sch. Sic etiam Ar. Thesm. 1032 sqq. et Plato comicus in Cleophonte (fr. 35). Bgl. Eupolin autem sumsisse rem a Phrynicho non magis veri simile est quam Aristophanem vel Platonem. — *π. πεπ.* Pac. 835 (Dobr. Adv.).

557. *εἶτα* ut Ran. 1026. — *Ἑρμ.* Lysidis fil., Pericleae aetatis poeta comicus illiusque viri et Aspasiae insectator. *εἰς Ὑπέρβολον μὲν δρᾶμα οὐκ ἐποίησεν, ἔοικε δὲ τὰ εἰς τὰς Ἀρτοπώλιδας λεχθέντα κατ' αὐτοῦ σημαίνειν.* Sch. Cf. Meinek. l. l. p. 90—99.

558. *ἄλλοι· καὶ γὰρ Πλάτων* (fortasse Ol. 91, 2. Cf. Meinek. l. l. p. 195) *ὅλον δρᾶμα ἔγραψεν εἰς Ὑπέρβολον.* Sch. Cf. Plut. Alcib. 13: *Ὑπέρβολος — τοῖς κωμικοῖς ὁμοῦ τι πᾶσι διατριβὴν ἀεὶ σκωπτόμενος ἐν τοῖς θεάτροις παρεῖχεν.* Nic. 11. Aristid. 7. Cic. Brut. 62, 224. Sp. — *ἐρείδ.* 1375. Eq.

τὰς εἰκοὺς τῶν ἐγχέλεων τὰς ἐμὰς μιμούμενοι.
ὅστις οὖν τούτοισι γελᾷ, τοῖς ἐμοῖς μὴ χαιρέτω· 560
ἢν δ' ἐμοὶ καὶ τοῖσιν ἐμοῖς εὐφραίνησθ' εὑρήμασιν,
ἐς τὰς ὥρας τὰς ἑτέρας εὖ φρονεῖν δοκήσετε.

ὑψιμέδοντα μὲν θεῶν (στροφή.)
Ζῆνα τύραννον ἐς χορὸν
πρῶτα μέγαν κικλήσκω· 565
τόν τε μεγασθενῆ τριαίνης ταμίαν,
γῆς τε καὶ ἁλμυρᾶς θαλάσσης ἄγριον μοχλευτήν·
καὶ μεγαλώνυμον ἡμέτερον πατέρ',
Αἰθέρα σεμνότατον, βιοθρέμμονα πάντων· 570
τόν θ' ἱππονώμαν, ὃς ὑπερ-
λάμπροις ἀκτῖσιν κατέχει
γῆς πέδον, μέγας ἐν θεοῖς
ἐν θνητοῖσί τε δαίμων.

561. τοῖς ἐμοῖσιν ADE(F)Gnz. — εὐφραίνηθ' A. Reiz.: εὐφρανῆθ'.
567. θαλάττης hnuz.
569. A ἐμὸν πατέρ'.
571. B τῶν. ABh (et f corr.) mn ἱππονόμαν, D ἱππονόμον.

627 sq. (Bgl.) Repetitio εἰς Ὑ. sempiternam hanc esse cantilenam exprimit. Cf. Eq. 1378 sqq.

559. ἐγχ. Eq. 864 sqq. Kst. — μιμ. ut Plato, cf. Cobet, Plat. com. rel. p. 141.

560. τούτ. Eq. 696.

561. Cf. Ran. 705. (Kst.) — ἐς τ. ὥ. Cf. Thesm. 950 sq. ἐκ τῶν ὡρῶν ἐς τὰς ὥρας. (Bgl.) εἰς (τὰς) ὥρας etiam Ran. 380. Hom. Odyss. IX, 135. Theocr. XV, 74. Ceterum εὐφραίν. et εὖ φρον. est παρονομασία. Cf. 13.

Μακρὸν deest, utpote occupatum versibus 439 sqq., sicut Pac. 797 sqq. epirrhemata propter 603 sqq. Sequitur στροφή (563—574), composita (secundum G. Hermanni ac Dindorfii descriptionem) ex versibus maximam partem choriambicis (quo referendi etiam glyconei 572 sqq.), interpositis duobus dactylicis (569 sq.). Invocantur autem a priori semichorio ii Dii qui ad nubes proxime pertinent, ac fit a Iove principium.

567. γῆς — μοχλ., ἐνοσίχθονα, ἐννοσίγαιον (Il. VII, 445. 455.). Bo.

570. Αἰθ. 265. Τὸν ἀέρα λέγει· ὁ γὰρ αἰθὴρ ἀνέφελος, καὶ βιοθρέμμων ὁ ἀήρ, οὐχ ὁ αἰθήρ. Sch. — Eurip. Chrysipp. fr. 6. Matth. Διὸς Αἰθήρ, vocatur ἀνθρώπων καὶ θεῶν γενέτωρ (Sp.). Lucr. I, 250 sq. pereunt imbres, ubi eos pater aether in gremium matris terrai praecipitavit (Bgl.).

571. τὸν ἵππους κινοῦντα ἥλιον. Sch. Cf. Eur. Hipp. 1399.

572. Timoth. fr. 11 (p. 1004 Bgk.): σύ τ' ὦ τὸν ἀεὶ πόλον οὐράνιον Ἀκτῖσι λαμπραῖς Ἅλιε βάλλων.

573. Aesch. Sept. 84 γαίας πέδον. Eur. Med. 746 πέδον γῆς πατέρα δ' ἥλιον. Sp.

575 ὦ σοφώτατοι θεαταί, δεῦρο τὸν νοῦν προσέχετε.
ἠδικημέναι γὰρ ὑμῖν μεμφόμεσθ' ἐναντίον·
πλεῖστα γὰρ θεῶν ἁπάντων ὠφελούσαις τὴν πόλιν,
δαιμόνων ἡμῖν μόναις οὐ θύετ' οὐδὲ σπένδετε,
αἵτινες τηροῦμεν ὑμᾶς. ἢν γὰρ ᾖ τις ἔξοδος:
580 μηδενὶ ξὺν νῷ, τότ' ἢ βροντῶμεν ἢ ψακάζομεν.
εἶτα τὸν θεοῖσιν ἐχθρὸν βυρσοδέψην Παφλαγόνα
ἡνίχ' ᾑρεῖσθε στρατηγόν, τὰς ὀφρῦς συνήγομεν
κἀποιοῦμεν δεινά· βροντὴ δ' ἐρράγη δι' ἀστραπῆς·
ἡ σελήνη δ' ἐξέλειπε τὰς ὁδούς· ὁ δ' ἥλιος
585 τὴν θρυαλλίδ' εἰς ἑαυτὸν εὐθέως ξυνελκύσας
οὐ φανεῖν ἔφασκεν ὑμῖν, εἰ στρατηγήσει Κλέων.

575. *προςέχετε* libri omnes, nisi quod f primo habuit *πρόσχετε*, quod induxit Bentl., maxime propter Pherecrat. fr. 69 (Schol. Nub. 563): *ἄνδρες πρόσσχετε τὸν νοῦν*, quod rotundius esset et *ἀττικώτερον*. at cf. 581. 1122. Eq. 503.
577. *ὠφελοῦσαι* A. Quod defendi potest. Ddf. Ox.
580. A *τότε βροντῶμεν ἢ ψακάζομεν*. Alii (Bmno) *ψεκ*. Cf. Pac. 121. 1141. Thesm. 856.
584. *ἐξέλειπε* EH; *ἐξέλιπε* AB(D?)FGfghimnox; *ἐκλέλοιπε* ap.
586. hnuz *ἢν στρατηγήσῃ*; ceteri *εἰ στρατηγήσει*, quod et melius sonat et alacrius est.

575—594. *Ἐπίρρημα.*
575. *σοφώτ.* ut Ran. 700. Cf. 526. Pac. 603. Vides verba superesse ex Nub. I: Philolog. VII. p. 346. — *προςέχ.* Cf. Vesp. 1015. Av. 688. Ddf.
576. *ὑμῖν* iungendum cum utroque verbo inter quod positum est; cf. 608. 1181. 1213. (1285.) 1426. Eq. 1312. Similiter utrique praemissum (631.) 701. 737. 892. 1465, vel postpositum, 689. 990.
577. *γὰρ* ter, cf. 127. — Queruntur idem quod Pan ap. Herod. VI, 105.
578. *θεῶν — δαιμ.* 573 sq. *θύ. σπ.* 426.
579. *ἔξοδ.* expeditio bellica, ut Pac. 1181. (Kst.) Cf. Dem. XVIII, 100 *ναυμαχίας, ἐξόδους πεζάς, στρατείας*. Paus. VII, 12, 6. Lucian. Anach. 32.
580. Si qua *διοσημία* (Ach. 171) interveniret solvebatur concio, Ach. 169 sqq. Eccl. 791 sqq. Thuc. V, 45.
581. *εἶτα* aliud exemplum tutelae Nubium. Cf. Philolog. VII. p. 349. VIII. p. 381. — *βυρσοδ. Π.* denominatio Cleonis ex Eq. translata, v. Eq. (2. 6.) 44.
582. *ᾑρ. στρ.* Ol. 89, 2. = 422 a. Chr. contra Brasidam in Thracia; v. Philolog. VII. p. 346—351.
583. *κἀπ. δ.* 388. — *βρ. κτλ.* *παρὰ τὰ ἐν Τεύκρῳ Σοφοκλέους· οὐρανοῦ δ' ἄπο Ἤστραψε, βροντὴ δ' ἐρράγη δι' ἀστραπῆς.* Sch.
584. Videtur tempestas illo die orta esse, quae in noctem duraverit, ut nec luna nec sol videri potuerit. (Bgl.) Duorum defectuum lunae ac solis qui per hoc tempus evenere (9 octob. 425 ac 20 mart. 424) neuter cadit in Cleonis electionem; v. C. Redlich, de Metone (1854) p. 58 sqq. — *τὰς ὁδ.* 172. Similiter de vero defectu Herod. VII, 37: *ὁ ἥλιος ἐκλιπὼν τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕδρην ἀφανὴς ἦν.*

ἀλλ' ὅμως εἵλεσθε τοῦτον. φασὶ γὰρ δυσβουλίαν
τῇδε τῇ πόλει προςεῖναι, ταῦτα μέντοι τοὺς θεοὺς
ἅττ' ἂν ὑμεῖς ἐξαμάρτητ', ἐπὶ τὸ βέλτιον τρέπειν.
ὡς δὲ καὶ τοῦτο ξυνοίσει, ῥᾳδίως διδάξομεν. 590
ἢν Κλέωνα τὸν λάρον δώρων ἑλόντες καὶ κλοπῆς
εἶτα φιμώσητε τούτου τῷ ξύλῳ τὸν αὐχένα,
αὖθις ἐς τἀρχαῖον ὑμῖν, εἴ τι κἀξημάρτετε,
ἐπὶ τὸ βέλτιον τὸ πρᾶγμα τῇ πόλει ξυνοίσεται.

ἀμφί μοι αὖτε, Φοῖβ' ἄναξ, (*ἀντιστροφή.*) 595
Δήλιε, Κυνθίαν ἔχων

589. *ἐξαμάρτοιτ'* hnz. *ἐξαμαρτάνειν* A m. pr., *ἐξαμαρτάνητε* man. rec. — *βέλτιστον* FGe et corr. f.
590. DF *διδάξομαι.*
593. *κἀξημάρτετε* EH (m. pr.) aq. Ceteri *κἀξημάρτηται* (ut A) vel *ἐξημάρτηται.*
595. Sic cum alii, ut videtur, tum mno. A *αὐτῶι φοῖβε ἄναξ,* B *ἄναξ αὖτε φοῖβε.*

587. Eq. 1055. Eccl. 474 sq. Suid. v. *Ἀθην. δυςβουλ.* (Kst. Bgl.) Eupolid. fr. 214 *ὦ πόλις, πόλις, Ὡς εὐτυχὴς εἶ μᾶλλον ἢ καλῶς φρονεῖς.* Schol.
589. *βέλτ.* 594. Eccl. 475. (G. H.) Xen. Cyrop. VIII, 8, 2 *πάντα ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐτρέπετο.* Orac. ap. Demosth. XLIII, 66 *ὅ τι ἂν δρῶσιν Ἀθηναίοις — εἴη ἐπὶ τὸ ἄμεινον ἀπὸ τοῦ σημείου.*
591. *λάρ.* Eq. 956. Hinc Timocles (Athen. VIII. p. 342 A): *τοὺς λάρους εἶναι Σύρους.* Sp. Matron (Athen. IV. p. 134 E): *παράσιτος Χαιρεφόων, πεινῶντι λάρῳ ὄρνιθι ἐοικώς.* (Bgl.) — *δώρ. κλοπ.* Cleonem in novo munere tale quidquam commissurum colligit poeta ex eius moribus.
592. *ξύλον* tormentum et servorum et ingenuorum (Lys. or. X, 16. Dem. XXIV, 105), nunc levius, ad vinciendos solos pedes (*ποδοκάκκη*, Lys. et Dem. l. l.), nunc quinque foraminibus instructum, per quae collum ac manus pedesque exserebantur (*πεντεσύριγγον ξ.* Eq. 1049. Cf. *τετρημένον ξ.* Lys. 680.). Solarum cervicum commemoratione h. l. et Lysistr. 681 innui videtur *κλοιὸς* s. *κύφων* (Plut. 476. 606). Ceterum ut Eq. 367. 1049. *τῷ ξύλῳ δεῖν* recte dicitur, cum usitatius sit *ἐν τ. ξ. δ.*, sic multo rectius h. l. *φιμοῦν τῷ ξ.*
594. *ἄμεινον* vel *ἐπὶ τὸ ἄμ. συμφέρεσθαι* (evenire in meliorem partem, Ern.) etiam Herod. IV, 15. V, 82. 114. VII, 8, 1. Contra activum ut 590 (expediet) etiam Eccl. 475. Cf. NP. s. v.
595—606. A Sole transitur ad Apollinem, inde Dianam, Minervam, finiturque cum Baccho.
595. *Μιμεῖται τῶν διθυράμβων τὰ προοίμια. συνεχῶς γὰρ χρῶνται ταύτῃ τῇ λέξει· διὸ καὶ ἀμφιάνακτας αὐτοὺς ἐκάλουν. καὶ τὸ προοιμιάζεσθαι δὲ ἀμφιανακτίζειν ἔλεγον. ἔστι δὲ Τερπάνδρου „ἀμφί μοι αὖτις ἄναχθ' ἑκατηβόλον* [*ἀειδέτω φρήν.* Suid. v. *ἀμφιανακτ.*, ubi: *ᾄδειν τὸν Τερπάνδρου νόμον, τὸν καλούμενον ὄρθιον*]". *λείπει δὲ τὸ ἔσο, ἢ τὸ χόρευσον, ἤ τι τοιοῦτον.* Schol. Similiter incipiunt homericorum hymn. 18, 6, 21, 33. G. H.

ὑψικέρατα πέτραν·
ἥ τ' Ἐφέσου μάκαιρα πάγχρυσον ἔχεις
600 οἶκον, ἐν ᾧ κόραι σε Λυδῶν μεγάλως σέβουσιν·
ἥ τ' ἐπιχώριος ἡμετέρα θεός,
αἰγίδος ἡνίοχος, πολιοῦχος Ἀθάνα·
Παρνασίαν θ' ὃς κατέχων
πέτραν σὺν πεύκαις σελαγεῖ
605 Βάκχαις Δελφίσιν ἐμπρέπων,
κωμαστὴς Διόνυσος.

ἡνίχ' ἡμεῖς δεῦρ' ἀφορμᾶσθαι παρεσκευάσμεθα,
ἡ Σελήνη συντυχοῦσ' ἡμῖν ἐπέστειλεν φράσαι,

597. *ὑψικέρατα* Suid. ac primo f; *-άταν* abhuz et ex em. corr. f.; *-κέραταν* mno.
603. *Παρνασσίαν* A, *Παρνανσίαν* D, ceteri *Παρνασίαν*. Eustath. p. 1872, 51 *ἡ διὰ τῶν δύο σσ γραφὴ τοῦ Παρνησσοῦ κατήργηται παρὰ τοῖς ὕστερον.*
604. *σελαγεῖς* i (ab al. man.) mpz; ceteri *σελαγεῖ*.
605. *δελφοῖσιν* Ghmnz; *ἐκτρέπων* h (primo) z.
608. *ἐπέστειλεν·* *ν*, quod amant Graeci ante β, π, φ (G. H.), addidit Br.

597. Verba sumta e Pindaro (G. H.), fr. 285 Boeckh = 321 Bgk. II (*ὑψικ. π.*). Strab. X, 5, 2. p. 485 C.: *ἡ Δῆλος ἐν πεδίῳ κειμένην ἔχει τὴν πόλιν καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τὸ Λητῷον· ὑπέρκειται δὲ τῆς πόλεως ὄρος ψιλὸν ὁ Κύνθος καὶ τραχύ.* (Bo.) De mensura *πέτραν* v. 320.

598. *πάγχρ. οἶκ.* aedificatum a Chersiphronte Gnossio c. Ol. 45, ab Herostrato postea incensum; cuius de magnificentia v. Plin. H. N. XXXVI, 21. (Sp.) Guhl, Ephes. (1843.) p. 160—177.

599. *Λυδ. τῆς γὰρ Λυδίας τὸ παλαιὸν ἡ Ἔφεσος ἦν.* Sch. Cf. Herod. I, 142 *αἱ δὲ ἐν τῇ Λυδίῃ (πόλεις)· Ἔφεσος, Κολοφὼν κτλ.* Liv. XXXVIII, 39 regi Eumeni — restituerunt Lycaoniam et Milyada et Lydiam et nominatim urbes Tralles atque Ephesum et Telmessum. (Sp.) Steph. v. *Ἔφ.* (Ern.) Erat enim in solo Lydiae et sub Croeso quidem in Lydorum potestate (Herod. I, 26). Cf. Guhl. l. l. p. 24. 32. 35 sq.

602. *πολιοῦχ.* Eq. 581. Cf. RE. I. p. 952. V. p. 50.

603. De orgiis in Parnaso a mulieribus atticis ac delphicis Baccho et Apollini habitis v. Soph. Ant. 1126 sqq. Eur. Bacch. 306 sqq. 408 sqq. 559. Herc. f. 790. (Dkr.) Phoen. 226 sqq. Hypsip. prol. (Ran. 1211). Ion. 714 sqq. Paus. X, 4, 3. 32, 7. Preller in RE. II p. 1065 (c. ann. **). 915.

604. *σὺν π., μετὰ δᾴδων.* Sch. Sic de Baccho Eur. Bacch. 306 sq. *κἀπὶ Δελφίσιν πέτραις πηδῶντα σὺν πεύκαισι* (Sp.). — *σελαγεῖ* secunda medii, ut 285. Ach. 924. (Br.).

605. Sic ap. Eur. Hypsip. prol. *Διόνυσος — πηδᾷ χορεύων παρθένοις σὺν Δελφίσιν.* Sch.

606. *κωμαστ.* ut auctor ac dux thiasi. Eur. Phoen. 790 (de Marte:) *κῶμον ἀναυλότατον προχορεύεις* (Ern.).

608. *Ἀρχαῖον ἦν ἔθος προτάσσειν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς χαίρειν.* Sch. Hanc formulam in privatis litteris solemnem in publicis pri-

πρῶτα μὲν χαίρειν Ἀθηναίοισι καὶ τοῖς ξυμμάχοις·
εἶτα θυμαίνειν ἔφασκε· δεινὰ γὰρ πεπονθέναι, 610
ὠφελοῦσ' ὑμᾶς ἅπαντας, οὐ λόγοις, ἀλλ' ἐμφανῶς.
πρῶτα μὲν τοῦ μηνὸς εἰς δᾷδ' οὐκ ἔλαττον ἢ δραχμήν,
ὥςτε καὶ λέγειν ἅπαντας ἐξιόντας ἑσπέρας·
μὴ πρίῃ, παῖ, δᾷδ', ἐπειδὴ φῶς Σεληναίης καλόν.
ἄλλα τ' εὖ δρᾶν φησιν, ὑμᾶς δ' οὐκ ἄγειν τὰς
ἡμέρας 615
οὐδὲν ὀρθῶς, ἀλλ' ἄνω τε καὶ κάτω κυδοιδοπᾶν·
ὥςτ' ἀπειλεῖν φησιν αὐτῇ τοὺς θεοὺς ἑκάστοτε
ἡνίκ' ἂν ψευσθῶσι δείπνου κἀπίωσιν οἴκαδε,
τῆς ἑορτῆς μὴ τυχόντες κατὰ λόγον τῶν ἡμερῶν.

614. πρίῃ vel πρίη ABDEfg (primo) i (?) t; πρίε hmz; πρίον nux; πρίω (cf. Schol. Ach. 34) FG et suprascr. E; πρί' ὦ o. — Σεληναίης Eustath. Il. α', p. 84, 7 = 63, 13. Sic x et, ut videtur, alii. -αίας hz; -αίαις n; -αῖον G.
615. κοὐκ omnes libri, quod natum videtur ex antecedente τε. Bentl. emendavit δ' οὐκ, ut ascriptum in h: δὲ οὐκ.

mus usurpaverat Cleo; cf. Fr. in Bergk. comm. com. p. 362. fab. retr. II. p. 9. — ξυμμ. quia Nubes (I) actae sunt Dionysiis urbanis: v. Ach. 502—508. (Sp. et Bo.)

612. πρῶτα μὲν — ἄλλα τε (615), ut saepe, praecipue apud poetas, v. NP. II, 1. p. 177, 6. — δραχμ. 320.

613. ὥςτε (in conclusione) καί, ut Ach. 143. Eq. 319. Av. 1290. Lys. 700. Xen. Hell. IV, 4, 15. Antiphan. fr. 178. Eubul. fr. 30 (Dobr. Adv.). — ἐξ. apud amicum coenaturi nec ante noctem redituri.

614. Lys. or. I, 24 δᾷδας λαβόντες ἐκ τοῦ ἐγγύτατα καπηλείου. — Σεληναίη, ut Lucian. βί. πρᾶσ. 6. Theocr. II, 165. Plat. Cratyl. p. 409 B. Cf. Ἀθηναίη Eq. 763. Ἀττικῶν ἐστι κτητικὰ λαμβάνειν ἀντὶ πρωτοτύπων, ὡς καὶ παρθενικὴ ἡ παρθένος (Schol.), Λακωνικοί 186. Plenior ac gravior forma ionica (cf. 401. 989. Eq. 659) servata videtur in sermone vulgari Atticorum. Cf. Phrynich. in Bekk. Anecd. p. 73, 31 ὡραίαν, τὴν ὥραν. ἡ δὲ τοιαύτη τροπὴ Ἀττικοῖς ἰδία, Ἀθηνᾶ Ἀθηναία, ἴση ἰσαία (Ddf. Ox.).

615. Similis querela Pac. 414 sq. Ortam perturbationem credas magis ex mendosa illa temporis notatione (octaëteride; cf. A. Boeckh, de cycl. lunaribus Gr., Lips. 1855) cui Meton studuit mederi proposita (Ol. 86, 4. 433—432 a. C. Diod. XII, 36) sua enneadecaëteride (RE. III. p. 141—143), quam hac ipsa ab alio magistratu recepta, ab alio spreta; Metonis enim cyclum c. Ol. 92, 3—116, 3 demum Athenis publice receptum esse post alios docuit C. Redlich, de Metone (1854) p. 60 sqq. Ceterum cf. Fr. de retract. II. p. 9 sq.

616. ἄν. τ. κ. κ. Cf. Eq. 866. Av. 3. (Bgl.) Ach. 21. Lys. 709. (Kk.)

619. Mos erat apud Graecos τὸ θύειν κατὰ τὰ πάτρια, μῆνας, ἡμέρας, ἐνιαυτούς (Gemin. Isag. 6) ... ὅταν οὖν καὶ οἱ ἐνιαυτοὶ ἀκριβῶς ἄγωνται καθ' ἥλιον, καὶ οἱ μῆνες καὶ αἱ ἡμέραι κατὰ σελήνην, τότε νομίζουσιν οἱ Ἕλλη-

620 *κᾆθ' ὅταν θύειν δέῃ, στρεβλοῦτε καὶ δικάζετε·*
πολλάκις δ' ἡμῶν ἀγόντων τῶν θεῶν ἀπαστίαν,
ἡνίκ' ἂν πενθῶμεν ἢ τὸν Μέμνον', ἢ Σαρπηδόνα,
σπένδεθ' ὑμεῖς καὶ γελᾶτ'· ἀνθ' ὧν λαχὼν Ὑπέρβολος
τῆτες ἱερομνημονεῖν κἄπειθ' ὑφ' ἡμῶν τῶν θεῶν
625 *τὸν στέφανον ἀφῃρέθη· μᾶλλον γὰρ οὕτως εἴσεται,*
κατὰ σελήνην ὡς ἄγειν χρὴ τοῦ βίου τὰς ἡμέρας.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

Μὰ τὴν Ἀναπνοήν, μὰ τὸ Χάος, μὰ τὸν Ἀέρα,
οὐκ εἶδον οὕτως ἄνδρ' ἄγροικον οὐδένα,
οὐδ' ἄπορον οὐδὲ σκαιὸν οὐδ' ἐπιλήσμονα·
630 *ὅςτις σκαλαθυρμάτι' ἄττα μικρὰ μανθάνων*
ταῦτ' ἐπιλέληστι πρὶν μαθεῖν· ὅμως γε μὴν

622. *ἢ τὸν Σαρπ.* DEFGHfghimnoxz. Versum omittit A.
628. A *ἄνδρα γ' ἄγροικον.* Cf. ad 495.

νες κατὰ τὰ πάτρια θύειν· τοῦτο δ' ἔστι κατὰ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ τὰς αὐτὰς θυσίας τοῖς θεοῖς συντελεῖσθαι (ib.). Sp. — *κατὰ λόγ.* Cf. Lucian. Icarom. 14. 19. bis acc. 4.

620. *στρ.* servos, in quaestionibus, veri extorquendi caussa; cf. West. in RE. VI, 2. p. 2034. Lys. 846. Ran. 616 sqq. 623 sq. Plut. 875. (Bgl.) Quaestiones habete et iudicia iis diebus quibus, ut sacris, oportebat esse iustitium. Cf. Ps. Xen. de rep. Ath. 3, 8: *οἴεσθαι χρὴ καὶ ἑορτὰς ἄγειν χρῆναι Ἀθηναίους, ἐν αἷς οὐχ οἷόν τε δικάζειν.* — Eq. 1316 sq. Athen. III. p. 98 B *τῆς τῶν Παναθηναίων ἑορτῆς ἐπιτελουμένης, δι' ἧς τὰ δικαστήρια οὐ συνάγεται — καὶ ἄδικος ἡ τῆτες ἡμέρα* (Sp.).

622. *Μ. καὶ Σ. υἱοὶ ὄντες Διὸς* (apud Hesiod. Th. 984 Memnon Tithoni et Aurorae filius est), *ἀποθανόντες ἐν Τροίᾳ.* Sch. Iunxerat utrumque etiam Polygnotus (Paus. X, 31, 5).

623. Alludi videtur h. l. ad Hyperboli (551) nomen; nisi forte pro populo poenas dedit ut eius dux, aut sacrorum perturbationis ut *ἱερομνήμων* (cf. ad 624).

624. *ἱερομνήμονες* legati a singulis civitatibus sorte missi ad concilium Amphictyonum auctumno Anthelae habitum, *Πυλαγόραι* Delphos ac vere et electi. Cf. C. Müller in RE. I. p. 430—433. F. Franke, de decr. Amph. (1840) p. 17—20. Ex h. l. videtur colligendum *ἱερομνήμονας* in patriam reversos curam sacrorum ibi habuisse. — *λαχὼν* — *κἄπ.* 409.

625. *τὸν στεφ.* quem habebat ut redux *θεωρὸς* (Plut. 20 sq. Soph. Oe. R. 83 sq. Eur. Hipp. 806 sqq.) vel ut magistratus, qui corona distinguebantur a privatis (Dem. Mid. 32 sq) ut inviolabiles (Plut. 20). Cf. Eq. 1227.

626. Diog. La. I, 2, 59 *ἠξίωσεν* (Solon) *Ἀθηναίους τὰς ἡμέρας κατὰ σελήνην ἄγειν.* Cf. Gem. Is. 6 (ad v. 619). Sp.

627. Iurat Socrates per tres deos (1234), sed suos (cf. 423 sq. 264 sq.). *Χάος* non materiae rudem indigestamque molem, sed vastum et inane spatium dicit (G. H.).

630. Philoxen. fr. 3, 23 (p. 992 Bgk. II) *ἔνθα τι καινὸν ἐλέχθη κομψὸν ἀθυρμάτιον.*

αὐτὸν καλῶ θύραζε δευρὶ πρὸς τὸ φῶς.
ποῦ Στρεψιάδης; ἔξει τὸν ἀσκάντην λαβών.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀλλ' οὐκ ἐῶσί μ' ἐξενεγκεῖν οἱ κόρεις.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἀνύσας τι κατάθου, καὶ πρόςεχε τὸν νοῦν. 635

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἰδού.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἄγε δή, τί βούλει πρῶτα νυνὶ μανθάνειν
ὧν οὐκ ἐδιδάχθης πώποτ' οὐδέν; εἰπέ μοι.
πότερον περὶ μέτρων ἢ ῥυθμῶν ἢ περὶ ἐπῶν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

περὶ τῶν μέτρων ἔγωγ'· ἔναγχος γάρ ποτε
ὑπ' ἀλφιταμοιβοῦ παρεκόπην διχοινίκῳ. 640

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὐ τοῦτ' ἐρωτῶ σ', ἀλλ' ὅ τι κάλλιστον μέτρον
ἡγεῖ· πότερον τὸ τρίμετρον ἢ τὸ τετράμετρον;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἐγω μὲν οὐδὲν πρότερον ἡμιεκτέου.

637. οὐδὲν Strepsiadi tribuit A.
638. πότερον Ahuz, schol. G; omittit i; ceteri πότερα. — ἢ περὶ ῥυθμῶν ἢ ἐπῶν EHamq; ἢ ἐπῶν ἢ ῥ. BF; ceteri ἢ περὶ ἐπῶν ἢ ῥ. Emendavit G. H. ita ut ictus rectius caderet atque ordo fieret et sequentibus et ipsi rei consentaneus.
642. F πότερα.

632. π. τ. φῶς ut πρὸς τὸν ἥλιον, Thesm. 69. (cf. πρ. τ. ἀέρα, 198.) Timocl. Φιλοδικ. (fr. 32 Mein. min. p. 809): ἀνοίγετ' ἤδη τὰς θύρας, ἵνα πρὸς τὸ φῶς Ὦμεν καταφανεῖς μᾶλλον. Bgl. Herod. III, 79 μάγον οὐδένα ἔξεστι φανῆναι ἐς τὸ φῶς, ἀλλὰ κατ' οἴκους ἑωυτοὺς ἔχουσι (Dobr. Adv.).
633. ἀσκ. Cf. 254. 709.
638. De arte metrica 639 sqq., rythmica 647 sqq., grammatica (ὀρθοέπεια) 658 sqq. Cf. Spengel. Art. scr. p. 43. Omnes pertinent ad προπαιδείαν oratoris futuri (cf. 658), sed a sophistis quidem ita excolebantur quasi ipsae essent disciplinae finis.
639. ἔγωγε, sc. βούλομαι μανθάνειν. Cf. 328. 347. 826.
640—643. Χοῖνιξ frumenti et ἡμερησία τροφὴ (Boeckh. Oec. publ. I. p. 128) et mensura vulgaris; inde χοῖνιξ vocabatur τὸ μέτρον (κατ' ἐξοχήν). Atqui medimnus continet 48 χοίνικας, est igitur eius sexta pars (ἑκτεὺς) 8, et duodecima (ἡμιεκτέον, 643) 4 χοίνικες s. τετράμετρον (642. 645.). Praefert itaque Strepsiades quattuor χοίνικας (μέτρα) tribus. Cf. Schol. — ἀλφιταμ. Av. 491.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὐδὲν λέγεις, ὤνθρωπε.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

περίδου νῦν ἐμοί,

645 *εἰ μὴ τετράμετρόν ἐστιν ἡμιεκτέον.*

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἐς κόρακας, ὡς ἄγροικος εἶ καὶ δυςμαθής.
ταχὺ γ' ἂν δύναιο μανθάνειν περὶ ῥυθμῶν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τί δέ μ' ὠφελήσουσ' οἱ ῥυθμοὶ πρὸς τἄλφιτα;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

πρῶτον μὲν εἶναι κομψὸν ἐν συνουσίᾳ,
650 *ἐπαΐονθ' ὁποῖός ἐστι τῶν ῥυθμῶν*
κατ' ἐνόπλιον, χὡποῖος αὖ κατὰ δάκτυλον.

645. BFhimn (et Suid.) ἡμιεκτέου; ceteri recte (cf. C. Fr. H. Gesamm. Abh. p. 270) ἡμιεκτέον.
647. ταχὺ γ' ἂν libri ut videtur omnes. — σὺ περὶ ῥ. FGfg(hi)x alii, prava erga metrum sollicitudine, v. 344. σὺ omittunt AB.
650. A ἐπαΐοντ'. ceteri εἶτ' ἐπαΐειν contra mensuram verbi Atticis usitatam (Vesp. 517. Aesch. Suppl. 759. Soph. Ai. 1263), antecedente πρῶτον ducti (G. H.).

644. οὐδ. λ. 781. 1095. Av. 986. Thesm. 634 (Bgl.). — περιδίδοσθαι (τί) τινί (Ach. 772) (περί Ach. l. l. Eq. 791) τινος (Hom. Il. XXIII, 485. Od. XXIII, 78), spondere. Sine dat. personae aut gen. rei Ach. 1115.

645. Plaut. Pers. 186 da pignus, ni memini omnia et scio.

647. ταχύ γ' ἂν δ. scilicet celeriter poteris (ἐν εἰρωνείᾳ, Sch.). Sic Aeschin. I, 181 (175) ταχύ γ' ἂν Τίμαρχον εἴασε πολιτεύεσθαι (nedum). Aristid. or. II. pro Quatuorv. T. II. p. 185, 2 ταχύ γ' ἂν διηκόνησεν ὁ τοῖς διακόνοις οὕτω χρώμενος. Muson. ap. Stob. XIX. p. 170, 9 ταχύ γ' ἂν ἐκεῖνος (Socrates) ἐν ὀλίγοις λοιδορούμενος ἐχαλέπηνεν, ὃς οὐδὲ ἐν θεάτρῳ λοιδορηθεὶς ἠγανάκτει. Basil. II. p. 180 B. (ed. Garn.) ταχύ γ' ἂν στεφάνων ἢ δόξης ἔτυχον. quos locos attulit Porson.

648. ἄλφ. 106.
649. πρ. μέν cf. 537. Interrupto per seqq. iusto sententiarum ordine nihil ponitur quod huic respondeat (Kk.). Exempla v. NP. II. p. 1244, a, in. — κ. ἐν σ. Cf. Vesp. 1209.
651. Schol.: ὁ ἐνόπλιος καὶ προσοδιακὸς λεγόμενος (ῥυθμὸς) συνεμπίπτει τριποδίᾳ ἀναπαιστικῇ, ἢ βάσεσι δυσὶν, ἰωνικῇ καὶ χοριαμβικῇ. Quod Fr. (de numero qui κατ' ἐνόπλιον dicitur, Rost. 1848. 4.) cum aliis argumentis confirmavit tum loco Xen. An. VI, 1, 11 ᾖσάν τε ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὸν ἐνόπλιον ῥυθμὸν καὶ ὠρχήσαντο, ὥςπερ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς θεοὺς προσόδοις. Cum dactylo coniungit eum Plato quoque, Reip. III. p. 400 B (ἐνόπλιον ξύνθετον καὶ δάκτυλον), et appellat eum Fr. l. l. dactylico-trochaicum, sive, ut aliis poetis placuit, dactylico-iambicum.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

κατὰ δάκτυλον; νὴ τὸν Δί', ἀλλ' οἶδ'.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

εἰπὲ δή.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τίς ἄλλος ἀντὶ τουτουὶ τοῦ δακτύλου;
πρὸ τοῦ μὲν ἐπ' ἐμοῦ παιδὸς ὄντος οὑτοσί.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἀγρεῖος εἶ καὶ σκαιός. 655

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οὐ γάρ, ᾠζυρέ,
τούτων ἐπιθυμῶ μανθάνειν οὐδέν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

τί δαί;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἐκεῖν' ἐκεῖνο, τὸν ἀδικώτατον λόγον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἀλλ' ἕτερα δεῖ σε πρότερα τούτων μανθάνειν,
τῶν τετραπόδων ἅττ' ἐστὶν ὀρθῶς ἄρρενα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀλλ' οἶδ' ἔγωγε τἄρρεν', εἰ μὴ μαίνομαι· 660
κριός, τράγος, ταῦρος, κύων, ἀλεκτρυών.

654. *πρῶτον* Anuz; ceteri *πρὸ τοῦ.* — *ἐπ'* ABE, quae lectio h. l. non (ut 720) videtur scripturae mendum, sed probanda ut difficilior. Deest in Gm; *ὅτ' ἐμ'* t; ceteri *ἔτ'*.

655. *ἀγρεῖος* AEGHaei (primo) et Suid.; *ἀχρεῖος* Ffgno, *ἀχροῖος* t, *ἀρχεῖος* b, *ἀγροῖκος* c. — A *ὠιζυρὲ*, D *ὠζϋρέ*.

656. *τί δαί* DEFGacem; *τί δή* A, *τί δέ* no. Cf. 491.

658. *πρότερα* ABmo alii; *πρότερον* DFG alii; *πρὸ* ghistz; *τούτου* BDgimost; ceteri *τούτων*.

661. *ταῦρος, τράγος* Aghiz. Post h. v. excidisse videntur duo ver-

652. *ἀλλ' οἶδα* (660), *νὴ τὸν Δία.*

653 sq. Duos vicissim digitos exserit, primum ex maioribus unum (medium, impudicum, *καταπύγονα*), deinde minimum, penem significaturus; aut (ut Bentl.) primo indicem (ad significandas pugnas venereas quas ipse suscipiat) vel ipsum penem, ac deinde medium, quo exserto notabatur qui muliebria pateretur (O. Jahn ad Pers. p. 125). Cf. *καταδακτ.* Eq. 1381.

654. *ἐπί*, cf. 1027. Ach. 211 *ἐπ' ἐμῆς νεότητος.*

655. *ἀγρ.* Thesm. 160. (Kst.) Suid.: *ὁ ἀγροῖκος, ἀμαθής, ἢ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ.* — Eadem vocis *οἰζυρὸς* mensura Vesp. 1504. 1514. Av. 1641. Lys. 948.

658. *τούτων* tantas tamque difficiles res quam fraudulenta illa oratio est (G. H.). Cf. 830. 865. 996. 1403.

661. *Ἔπαιξε τὸν ἀλεκτρυόνα ὡς τετράπουν καταριθμήσας, ἵν' ἡ*

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ὁρᾷς ὃ πάσχεις; τήν τε θήλειαν καλεῖς
ἀλεκτρυόνα κατὰ ταὐτὸ καὶ τὸν ἄρρενα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

πῶς δή; φέρε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

πῶς; ἀλεκτρυὼν κἀλεκτρυών.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

665 νὴ τὸν Ποσειδῶ. νῦν δὲ πῶς με χρὴ καλεῖν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἀλεκτρύαιναν, τὸν δ' ἕτερον ἀλέκτορα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀλεκτρύαιναν; εὖ γε νὴ τὸν Ἀέρα·
ὥστ' ἀντὶ τούτου τοῦ διδάγματος μόνου
διαλφιτώσω σου κύκλῳ τὴν κάρδοπον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

670 ἰδοὺ μάλ' αὖθις τοὖθ' ἕτερον. τὴν κάρδοπον
ἄρρενα καλεῖς θήλειαν οὖσαν.

sus ubi feminina nomina erant, quorum ultimum erat itidem ἀλεκτρυών. R. B. [R. Porso?] (Dobr. Adv.)

662. ὃ AB. Ceteri ut videtur ἃ.

663. ἀλεκτρυὼν i, quod recipiendum putaverunt Hanov. Exercit. p. 108 sq. et C. F. Herm. Ges. Abh. p. 270 sq. ἀλεκτρυῶ scribendum censuit Porso. — κατὰ ταυτὸν FGfghiz; τ' αὐτὸν st. Ceteri κατὰ ταὐτὸ, nisi quod καταυτὸ EH, sed τα in E suprascr. κἀτ' αὐτὸ D. Inde G. H. proposuit καὶ ταὐτό.

664. ὅπως i; ceteri πῶς. Posses cum Elmsleio reponere: πῶς δή; φέρε, πῶς; nisi haec alacritas parum congrueret cum ipsa re.

ἀφορμὴ τοῦ λοιποῦ παιγνίου ἐκ τούτου γενήσεται. Sch.

662. πάσχ. 234. Ceterum Athen. IX. p. 373 E: τὸν ἀλεκτρυόνα οἱ ἀρχαῖοι καὶ θηλυκῶς εἰρήκασι. Sequuntur exempla Cratini (fr. 108 Mein. min.), Strattidis (fr. 54), Anaxandridis (fr. 46). Sp. Cf. Sch.

663. Ordo est: καλεῖς κατὰ ταὐτὸ τήν τε θήλ. ἀλεκτρ. καὶ τὸν ἄρρενα. Certa exempla anapaestorum in senariis tribrachos excipientium sunt Ach. 47. Eccl. 315. Cf. Reisig. Coniect. p. 11 sqq. Hanov. Exerc. p. 90 sqq. (106 sqq.) Etiam Dobr. Add. ad Porsoni Not. in Ar. p. (111)—(115).

664. πῶς in iterata interrogatione (cf. 214) ut πόθεν Pac. 847; πῶς Eccl. 762; ποῖος Av. 1234; τίς Av. 608. Ran. 1424. (Cf. Dobr. Adv.)

666. Ut λέων — λέαινα, θεράπων — θεράπαινα. (Bo.) Athen. IX. p. 374 C: λέγεται δὲ καὶ ἀλεκτορὶς καὶ ἀλέκτωρ. Sp.

667. νὴ τ. Ἀ. 627.

671. ἄρρ. κ. propter terminationem. Vult autem nomina appellativa ad normam nominum propriorum redigere, quae in ος desinentia masculina sunt. Bgl. Spectabat ad Protagoram, qui ita sermonem emendare conabatur.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τῷ τρόπῳ

ἄρρενα καλῶ 'γὼ κάρδοπον;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

μάλιστά γε·

ὥςπερ γε καὶ Κλεώνυμον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

πῶς δή; φράσον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ταὐτὸν δύναταί σοι κάρδοπος Κλεωνύμῳ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀλλ' ὠγάθ', οὐδ' ἦν κάρδοπος Κλεωνύμῳ, 675

ἀλλ' ἐν θυείᾳ στρογγύλῃ γ' ἀνεμάττετο.

ἀτὰρ τὸ λοιπὸν πῶς με χρὴ καλεῖν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ὅπως;

τὴν καρδόπην, ὥςπερ καλεῖς τὴν Σωστράτην.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τὴν καρδόπην θήλειαν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ὀρθῶς γὰρ λέγεις.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἐκεῖνο δ' ἦν ἂν καρδόπη, Κλεωνύμη. 680

672. DEHacmx 'γὼ τὴν κ.; ceteri 'γὼ κάρδ.
673. Omittunt γε ABEGHno.
675. οὐκ ἦν Fhin.
676. Omittit γ' B.
677. λέγειν F.
679. AB, etsi non adscripto nomine Socratis, ὀρθῶς γ. λ. Ceteri ὀρθότερον. At non tam liberalis fingitur Socrates ut κάρδοπος ferri posse censeat, sed unice rectum esse καρδόπην dictitat. G. H.

672. Quonam modo vocem κάρδοπος appello masculam? Quum articulo non vocem denotaret, sed rem.

673. *Κλ.* 353.

674. τ. δ. ἀντὶ τοῦ ὁμοιοκατάληκτά ἐστι. Sed quod de forma intelligit Socr. de re ipsa accipit Strepsiades, quasi ille Cleonymum vocasset mactram. Itaqne tantum abest, inquit, ut Cleon. mactra sit, ut ne habeat quidem mactram (G. H.).

676. γε, h. l. adeo, eo facilius post adiectivum collocari potuit quia θυ. στρ. quasi pro una voce sunt. G. H. Versum obscoena ambiguitate dictum putat Wr.

678. *Σωστράτη* nomen mulierum; v. Vesp. 1397. — Thesm. 374. — Eccl. 41.

679. ὀρθῶς, 659. γὰρ referendum ad gestum adnuendi.

680. *Κλεων.* propter v. 674. (Kk.) Praeterea timiditatis caussa feminis annumeratur. Cf. 692.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἔτι δή γε περὶ τῶν ὀνομάτων μαθεῖν σε δεῖ,
ἅττ' ἄρρεν' ἐστίν, ἅττα δ' αὐτῶν θήλεα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀλλ' οἶδ' ἔγωγ' ἃ θήλε' ἐστίν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

εἰπὲ δή.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

Λύσιλλα, Φίλιννα, Κλειταγόρα, Δημητρία.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

685 ἄρρενα δὲ ποῖα τῶν ὀνομάτων;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

μυρία.

Φιλόξενος, Μελησίας, Ἀμυνίας.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἀλλ', ὦ πόνηρε, ταῦτά γ' ἔστ' οὐκ ἄρρενα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οὐκ ἄρρεν' ὑμῖν ἐστιν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὐδαμῶς γ', ἐπεὶ

681. AB (sec. Herm.) c h(i)noz ἔτι δὴ περὶ τῶν; Gb ἔτι γε π. τ.; ἔτι δή γε περὶ τῶν dfgx; ἔ. δή γε περί τε τῶν D; ἔ. δὴ περί γε τῶν F; ἔτ' ἔτι περὶ τῶν a; ἔτ' ἔτι γε περὶ τῶν EHm. Si quid novandum, ex varia γε particulae collocatione possis colligere hanc esse recens illatam.

687. A ἔστιν, D ταῦτ' ἐστὶν, i ταῦτ' οὐκ ἔστ'.

688. ἡμῖν AB, ἐν ἡμῖν D, (ὑμῖν Ff?) ἐν ὑμῖν Gabcdghinotz, adiecta per glossam praepositione. γ' omittunt DEHm.

Σμικύθη Eq. 969. Pediatia, Hor. Sat. I, 8, 39. Egilia, Cic. de or. II, 68, 277. filiola Curionis, Cic. ad Att. I, 14, 5. Fufidius, ancilla turpis, Sall. fr. hist. I. Contra Hypsicratiam pellicem virilis animi caussa Mithridates vocabat Hypsicratem (Plut. Pomp. 32).

681. ἔτι δή γε exspectationem movet rei nunc tractandae. Cf. Rsg. Coni. p. 230 sq. C. F. Herm. Ges. Abh. p. 271. — Plat. Euthyd. p. 277 E πρῶτον γάρ, ὥς φησι Πρόδικος, περὶ ὀνομάτων ὀρθότητος μαθεῖν δεῖ (Dobr. Adv.).

684. αὗται πόρναι ἦσαν. Sch.

686. οὗτοι ἐπὶ μαλακίᾳ διαβάλλονται. Sch. — Φιλόξ., ὁ καταπύγων (Vesp. 84), de quo Eupolis fr. 221: ἔστι δέ τις θήλεια Φιλόξενος ἐκ Διομείων. — Μελησ. fortasse Alopecensis, pater Thucydidis (Ach. 702. Vesp. 947.). — Ἀμ., Pronapis filius, a comicis notatus ut mollis, gloriosus, sycophanta, legatus infidus (Eupol. fr. 218), populi osor; Vesp. 74 sq. 466. 1267 sqq. Alius Nub. 31. 1258 sqq. (Dübn.)

687. οὐκ ἄρρ. Kr. §. 67, 1. n. 3.

688. ὑμῖν, cf. σοι 674. Sch.: οὐκ ἄρρενα ταῦτα ὑμεῖς ἡγεῖσθε;

πῶς ἂν καλέσειας ἐντυχὼν Ἀμυνίᾳ;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὅπως ἄν; ὡδί, δεῦρο δεῦρ', Ἀμυνία. 690

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ὁρᾷς; γυναῖκα τὴν Ἀμυνίαν καλεῖς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οὔκουν δικαίως, ἥτις οὐ στρατεύεται;
ἀτὰρ τί ταῦθ', ἃ πάντες ἴσμεν, μανθάνω;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὐδὲν μὰ Δί'· ἀλλὰ κατακλινεὶς δευρὶ —

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τί δρῶ;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἐκφρόντισόν τι τῶν σεαυτοῦ πραγμάτων. 695

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

μὴ δῆθ', ἱκετεύω, 'νταῦθά γ'· ἀλλ' εἴπερ γε χρή,
χαμαί μ' ἔασον αὐτὰ ταῦτ' ἐκφροντίσαι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

κακοδαίμων ἐγώ,
οἵαν δίκην τοῖς κόρεσι δώσω τήμερον.

689. A πῶς γ' ἂν et 690 D ὅπως γ' ἄν.
691. τὸν Ghoz; δὴ τὸν F.
692. ἥτις A et fortasse Hesych. (Ddf.). Ceteri ὅστις.
696. ἐνταῦθ' BG(hi, suprascr.), ἐνταῦθα EH, ἐνταῦθα γ' F (ἐνταῦθεν Ap, sec. Invern.); unde corr. Dobr. Adv. Ceteri, ut videtur, ἐνθάδ'. — ἀλλ' εἴγε χρὴ Ap (sec. Inv.) FG et (omisso ἀλλ') B; ἀλλ' εἴ γε με χρὴ EH; ἀλλ' εἴπερ χρὴ x.
699. τήμερον DFGabcdfghistuxz; σήμερον EH. Schol. videntur legisse τήμερος (cf. 703).

689. Aliter ergo pronuntiabatur Ἀμυνίᾳ quam Ἀμυνία (690 sq.).
691. Feminam vocas, cui nomen est Amynia. G. H. Vocativi terminatio in v. Ἀμυνίας et similibus coincidit cum nominibus propriis mulierum in α desinentibus. Bgl.
694. οὐδὲν (Av. 1360), nullo pacto. Strepsiades Amyniae mores omnibus notos esse dicit, Socrates autem idem negat de illa nominum recte formandorum doctrina (G. H.).
696. ἐνταῦθα (ἐκφροντίσαι με κέλευε), ἐν τῷ ἀσκάντῃ. — ἱκ. sine σε ut Ran. 11. 745. Philetaer. Κυναγ. II, 4. — εἴπερ γε 930. Ran. 77 (Dobr. Adv.).
697. Cf. Vesp. 1166. Pac. 110. (Bgl.)
699. Socrates putandus est abire, qui redit v. 723. G. H.

ΧΟΡΟΣ.

700 φρόντιζε δὴ καὶ διάθρει, πάντα τρόπον τε σαυτὸν (στροφή.)
στρόβει πυκνώσας.
ταχὺς δ', ὅταν εἰς ἄπορον πέσῃς,
ἐπ' ἄλλο πήδα
705 νόημα φρενός· ὕπνος δ' ἀπέστω γλυκύθυμος ὀμμάτων.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀτταταῖ, ἀτταταῖ.

ΧΟΡΟΣ.

τί πάσχεις; τί κάμνεις;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀπόλλυμαι δείλαιος· ἐκ τοῦ σκίμποδος
710 δάκνουσί μ' ἐξέρποντες οἱ Κορίνθιοι,
καὶ τὰς πλευρὰς δαρδάπτουσιν,
καὶ τὴν ψυχὴν ἐκπίνουσιν,
καὶ τοὺς ὄρχεις ἐξέλκουσιν,

700 sqq. Hemichorio tribuenda sunt, vel numeris arguentibus, non Socrati, cuius persona in libris adscripta est. G. H.
701. τ' ἐς αὐτὸν A, τε σεαυτὸν p, τέ σε αὐτὸν G, τρόπον σαυτὸν Da, τρ. σεαυτὸν c.
704. ἐπ' Ac(p), Suid. Ceteri ἐς vel εἰς.
707. ἀτταταῖ (bis) A, ἀτταταὶ (bis) B, ἰατταταὶ (Ran. 649) vel ἰατταταὶ ceteri.
711. δαρδάπτουσιν, ἐκπίνουσιν sqq. BDmno; ceteri ν omittunt.

700—706. Stropha constat e versibus choriambicis et iambicis (logaoedicis), eique 805 sqq. ita respondent ut antistr. duobus versibus sit longior quam stropha; quod repetendum videtur ab huius scenae retractatione non perfecta. Fr. de fab. retr. III. p. 5 sq. meam comm. Philolog. VII. p. 330 sq.

702. πυκν., συναγαγὼν πάντα τὸν νοῦν σου. Sch.

703. καθάπτεται τοῦ Σωκράτους, ὡς καὶ αὐτοῦ ἐπὶ ταῖς ζητήσεσιν οὕτω ποιοῦντος. ὅταν γὰρ στενοχωρῆται καὶ ἀπορῇ, μεθίσταται εἰς ἕτερον. Sch.

707. ἀτταταῖ (Ran. 57) dolentis propter cimices, quibus Graeciam maxime abundare ex Bartholdyo (It. Graec. p. 101) annotavit Wr.

708. βακχεῖον δίρυθμον. Sch.

710. Κορ. παίζων παρονομάζει, δέον οἱ κόρεις (634. 699. 725) εἰπεῖν. Sch. Praeter exspectationem positum et sic ut quae eos facere dicit in utrosque cadat: πλ. δαρδ. et πρ. διορ. ad libidinem Corinthiorum (cf. Thesm. 648 et κορινθιάζειν) pertinent, ψυχ. ἐκπ. ad eorum saevitiam fenebrem (Ern. et G. H.).

712. ψυχ. sanguinem, animae sedem ac vehiculum, ut Soph. El. 785 τοὐμὸν ἐκπίνουσ' ἀεὶ ψυχῆς ἄκρατον αἷμα. Bgl.
Ὁμοιοκατάληκτον quaesitum ridiculi caussa. Bo. Cf. 496.

καὶ τὸν πρωκτὸν διορύττουσιν,
καί μ' ἀπολοῦσιν. 715

ΧΟΡΟΣ.

μή νυν βαρέως ἄλγει λίαν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

καὶ πῶς; ὅτε μου
φρούδα τὰ χρήματα, φρούδη χροιά,
φρούδη ψυχή, φρούδη δ' ἐμβάς·
καὶ πρὸς τούτοις ἔτι τοῖσι κακοῖς 720
φρουρᾶς ᾄδων
ὀλίγου φροῦδος γεγένημαι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὗτος, τί ποιεῖς; οὐχὶ φροντίζεις;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἐγώ;

νὴ τὸν Ποσειδῶ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

καὶ τί δῆτ' ἐφρόντισας;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὑπὸ τῶν κόρεων εἴ μού τι περιλειφθήσεται. 725

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἀπολεῖ κάκιστ'.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀλλ', ὦγάθ', ἀπόλωλ' ἀρτίως.

719. φρούδ' ἡ ψ. im; φρ. τ' ἐμβ. EH.
720. A ἐπι. AB κακοῖσι, D κακοῖσιν.
721. ABE φρουράς. — Quod in tota hac scena multa et inter se pugnant (ut 695 cum 737, 709 sqq. cum 732, 723 cum 731) et inaniter repetuntur (velut 727, 735, 740; 703 sq. et 743 sq.; 723 et 731) ita explicavi in Philolog. VII. p. 325—333 ut prioribus Nubibus assignarem v. 700—706. 731—739. (746 sqq.) et posterioribus 694—699. 707—730. 740—745. (746 sqq.). Cf. Praef. p. 8.

717. καὶ πῶς sc. οὐ βαρέως ἀλγεῖν με δεῖ; Kk.
718. Eur. Hec. 162 φροῦδος πρέσβυς (Priamus), φροῦδοι παῖδες. Bgl. — χρήμ. 240 sq. — χροιά, 103. 120. 504. 1171.
719. ψυχ. 712. — ἐμβ. (Eccl. 633. 850. Plut. 847), 858. Cf. 103. 363.
721. φρουρᾶς ut 371. φρ. ᾄδ. παροιμία ἐπὶ τῶν ἀγρυπνούντων. οἱ γὰρ φρουροῦντες πρὸς τὸ ἀποσοβεῖν τὸν ὕπνον ᾖδον. Sch. Cf. Aesch. Ag. 16. Propter similitudinem vocum φρουρ. et φροῦδ. (Bgl.) cf. 13.
722. ὀλίγου Ach. 348. 381. Vesp. 829. NP. II. p. 441, a. in.
726. ἀπόλωλ', ὑπὸ τῶν κόρεων δηλονότι. Sch.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὐ μαλθακιστέ', ἀλλὰ περικαλυπτέα.
ἐξευρετέος γὰρ νοῦς ἀποστερητικὸς
κἀπαιόλημ'.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οἴμοι· τίς ἂν δῆτ' ἐπιβάλοι
730 ἐξ ἀρνακίδων γνώμην ἀποστερητρίδα;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

φέρε νυν ἀθρήσω πρῶτον, ὅ τι δρᾷ, τουτονί.
οὗτος, καθεύδεις;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἔχεις τι;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

μὰ Δί', οὐ δῆτ' ἔγωγ'.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὐδὲν πάνυ;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οὐδέν γε, πλὴν ἢ τὸ πέος ἐν τῇ δεξιᾷ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

735 οὐκ ἐγκαλυψάμενος ταχέως τι φροντιεῖς;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

περὶ τοῦ; σὺ γάρ μοι τοῦτο φράσον, ὦ Σώκρατες.

728. ἐξευρητέος ABDGHacehpuxz (ceteri εὑρητέος). Unde Pors. (afferens Plat. Rep. II. p. 380 A ἐξευρετέον, et Politic. p. 294 C ἀνευρετέον) emendavit ἐξευρετ.

730. ἀποστερητρίδα ac, Suid. Ai ἀποστερητικήν. Ceteri -ητίδα.

733. οὐ δῆτ' ἔγωγ' (AB?)c, οὐδέν γ' ἔγωγε Ffo; ceteri οὐδὲν ἔ.

727. μαλθ. Kr. §. 44, 4. n. 2. Ach. 394. 480. Plut. 1085 (Bgl.). Lys. 411. 450. — Plat. Alcib. I, 19. p. 124 D Socr. οὐκ ἀποκνητέον οὐδὲ μαλθακιστέον, ὦ ἑταῖρε (Wr.). — πρὸς τὰ τῶν κόρεων δήγματα. Sch.

728. ἀποστ. 487.

729. ἀπαιόλημα, ἀπάτη καὶ πανουργία. Sch. Sic Aesch. Choeph. 1002 ξένων ἀπ. (Sp.) — ἐπιβ., καλύψειε. Sch.

730. ἀρνακὶς, τὸ τοῦ ἀρνοῦ κώδιον. ἔπαιξε δὲ πρὸς τὸ ἀρνεῖσθαι. Sch.

732. μὰ etc., ut Eq. 14. Av. 439 (Br.).

733. ἔχ. τι, χαριέντως, τῇ τῶν ἀγρευτῶν λέξει χρώμενος. Sch. Cf. Soph. Ai. 875 ἔχεις οὖν; (Dobr. Adv.)

734. πλὴν ἢ, 361.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

αὐτὸς ὅ τι βούλει πρῶτος ἐξευρὼν λέγε.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀκήκοας μυριάκις ἁγὼ βούλομαι·
περὶ τῶν τόκων, ὅπως ἂν ἀποδῶ μηδενί.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἴθι νυν, καλύπτου, καὶ σχάσας τὴν φροντίδα 740
λεπτὴν κατὰ μικρὸν περιφρόνει τὰ πράγματα,
ὀρθῶς διαιρῶν καὶ σκοπῶν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οἴμοι τάλας.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἔχ' ἀτρέμα· κἂν ἀπορῇς τι τῶν νοημάτων,
ἀφεὶς ἄπελθε· κᾆτα τὴν γνώμην πάλιν
κίνησον αὖθις αὐτὸ καὶ ζυγώθρισον. 745

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὦ Σωκρατίδιον φίλτατον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

τί, ὦ γέρον;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἔχω τόκου γνώμην ἀποστερητικήν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἐπίδειξον αὐτήν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

εἰπὲ δή νύν μοι —

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

τὸ τί;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

γυναῖκα φαρμακίδ' εἰ πριάμενος Θετταλὴν

737. *πρῶτος* ABm; *πρώτως* E; ceteri *πρῶτον*. — *ἐξευρὼν* AB, ceteri *ἐξευρεῖν*.
744. ABGi *πάλαι*.
745. *εἰς αὐτὸ* abh(*ἐς*)z per glossam.
748. Totum Socrati dant DEGfgo alii; *τοδί* bh.

737. Tu ipse primus aliquid inveni idque mihi expone. Aliter 695.
740. *καλ.* 727. 735.
741. *σχ. λεπτ.* 442. — *περιφρ.* 225.
742. *οἴ. τ.* a cimicibus morsus exclamat. Schz.
743. = 703 sq.
744. *τ. γν. κ. αὐτὸ* mente illud (*νόημα*) agita. — *ζυγ.*, *κλεῖσον*, Pollux X, 26. *σκόπησον, μελέτησον, μεταφορικῶς.* Sch. expende, a *ζύγωθρον*, iugum librae. Bo.
748. *ἐπίδ.* Ach. 765.
749. *διαβάλλονται οἱ Θετταλοὶ ὡς γόητες, καὶ μέχρι νῦν γε φαρμακίδες παρ' ἡμῖν αἱ Θετταλαὶ καλοῦνται.* Sch. Cf. Lucian. dial. mer. 4. Schol. Eur. Phoen. 1365. Bgl.

750 καθέλοιμι νύκτωρ τὴν σελήνην, εἶτα δὴ
αὐτὴν καθείρξαιμ' ἐς λοφεῖον στρογγύλον,
ὥσπερ κάτοπτρον, κᾆτα τηροίην ἔχων, —

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

τί δῆτα τοῦτ' ἂν ὠφελήσειέν σ';

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὅ τι;
εἰ μηκέτ' ἀνατέλλοι σελήνη μηδαμοῦ,
755 οὐκ ἂν ἀποδοίην τοὺς τόκους.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ὁτιὴ τί δή;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὁτιὴ κατὰ μῆνα τἀργύριον δανείζεται.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

εὖ γ'· ἀλλ' ἕτερον αὖ σοι προβαλῶ τι δέξιόν.
εἴ σοι γράφοιτο πεντετάλαντός τις δίκη,
ὅπως ἂν αὐτὴν ἀφανίσειας, εἰπέ μοι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

760 ὅπως; ὅπως; οὐκ οἶδ'· ἀτὰρ ζητητέον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

μή νυν περὶ σαυτὸν εἶλλε τὴν γνώμην ἀεί,

750. εἶτα δὴ omnes, nisi quod F εἰ δὴ, i εἶτ' omisso δή. (G. H. δὲ, cf. 837.)
754. ἀνατέλλοι abcehnoz; ἀνατέλοι EH; ἀντέλλοι fm, ἂν τέλλοι g, ἀντέλοι D, ἂν τέλοι G, ἀνατέλλει AB, ἂν(α)τέλει i.
755. γ' (post ἂν) omittunt ABbdghmnstz. — ὁτιὴ τί δὴ A (ὅτιη) BDfgimost (ὁτίη); ὅτι τί δὴ EHhnz; ὅτι τιὴ δὴ e; τιὴ τί δὴ G.
756. τἀργύριον omnes codd.
761. εἶλλε ABa (εἶλλε) Gceiz (εἶλε); εἶλε Ebfgh; ἴλλε d, ἴλε D.

750. Plat. Gorg. p. 513 A πεισόμεθα ὅπερ φασὶ τὰς τὴν σελήνην καθαιρούσας, τὰς Θετταλίδας. (Dobr. Adv.) Verg. Ecl. VIII, 69. Hor. Epo. 5, 46. 17, 77 sq. Tib. I, 2, 45. 8, 21. Prop. I, 1, 19. Ovid. Her. VI, 88. Plut. def. or. 13. RE. IV. p. 1402.
751. λοφ. proprie τοῦ κράνους ἡ θήκη (Ach. 1109). Pollux X, 126: κάτοπτρον, οὗ τὴν θήκην λοφεῖον καλοῦσι. Br.
752. Deest apodosis, cf. 69 sqq. 769 sqq.
755. ὁτιὴ τί δή, 784. Plut. 136. more usitato Graecis, quo partem eorum quae alterum dicere volunt anticipant, adiuncta interrogatione, quasi dicas: quia — quid? Simile est τὸ τί 748. 775. G. H.
756. κατὰ μ. 17. Cf. (626.) 1287. Plut. 596. Sp.
758. δίκη πέντε (cf. ad 10) ταλάντων, 473.
760. ἀτὰρ, 801. Approbatione Socratis Str. confidentior est factus (G. H.).
761. εἶλλε, ἀπόκλειε, ἔφελκε. Sch.

ἀλλ' ἀποχάλα τὴν φροντίδ' εἰς τὸν ἀέρα,
λινόδετον ὥςπερ μηλολόνθην τοῦ ποδός.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

εὕρηκ' ἀφάνισιν τῆς δίκης σοφωτάτην,
ὥςτ' αὐτὸν ὁμολογεῖν σ' ἐμοί. 765

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ποίαν τινά;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἤδη παρὰ τοῖσι φαρμακοπώλαις τὴν λίθον
ταύτην ἑόρακας, τὴν καλήν, τὴν διαφανῆ,
ἀφ' ἧς τὸ πῦρ ἅπτουσι;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

τὴν ὕαλον λέγεις;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἔγωγε· φέρε, τί δῆτ' ἄν, εἰ ταύτην λαβών, 770
ὁπότε γράφοιτο τὴν δίκην ὁ γραμματεύς,
ἀπωτέρω στὰς ὧδε πρὸς τὸν ἥλιον
τὰ γράμματ' ἐκτήξαιμι τῆς ἐμῆς δίκης;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

σοφῶς γε νὴ τὰς Χάριτας.

762. *ὑποχ.* Ghmnz.
766. *ἤ. ποτε παρὰ* huz. — *τοῖς* A, *ταῖσι* hz; contra *φαρμακοπώλοις* go.
767. *ἑόρακας* ABD; *ἑώρακας* EHabceghimnxz; *ἑώρας* Gdf.

763. Cavens ne tibi e manibus aufugiat. — *μηλολ.*, *χρυσαλλίδα*, *χρυσοκάνθαρον*. De hoc puerorum ludicro v. Schol. ac Polluc. IX, 124. Herod. mimiamb. 1. (Stob. 78, 6) *ἢ χαλκέην μοι μυῖαν ἢ κύθρην παίζει, ἢ τῇσι μηλάνθῃσιν ἅμματ' ἐξάπτων.* (Sp.)

766. *φαρμακοπ.* Hor. Sat. I, 2, 1. Tales lapides et ipsi erant *φάρμακα*, cum medici ad urenda corpora uterentur „crystallina pila adversis posita solis radiis“ (Plin. h. n. XXXVII, 10).

769. *ὕαλ.* speculum ustorium e crystallo vel electro factum; Theophr. de ign. 73: *ἐξάπτεται (τὸ τοῦ ἡλίου φῶς) ἀπό τε τῆς ὑάλου καὶ ἀπὸ τοῦ χαλκοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου τρόπον τινὰ ἐργασθέντων.* Schndr. — Cf. Ach. 74.

770. *τί δῆτ' ἄν*, 154.

771. *ὁ γραμμ. τοῦ ἀεὶ ἄρχοντος.*

772. literas cerae in qua actionem scripserat. Alias utebatur albo (*λεύκωμα, σανίς*, Vesp. 848. Hesych. s. v. Lex. rhet. p. 303, 23).

773. *ὄμνυσι τὰς Χάριτας, ὅτι σοφῶς τοῦτο τὸ νόημα ἐπενόησε. Χαρίτων γὰρ ἔργα καὶ δῶρα σοφία.* Accedit quod Socrates *ἀγάλματα τῶν τριῶν Χαρίτων εἰργάσατο, Πειθοῦς, Ἀγλαΐας καὶ Θαλείας· καὶ ἦσαν ὄπισθεν τῆς Ἀθηνᾶς ἐγγεγλυμμένα τῷ τοίχῳ.* Sch. Paus. IX, 35, 7. — *οἴμοι καὶ ὤμοι ἐπ' εὐφροσύνῃ ὡς ἐνταῦθα καὶ* 926. Sch.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οἴμ' ὡς ἥδομαι,

ὅτι πεντετάλαντος διαγέγραπταί μοι δίκη.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

775 ἄγε δή, ταχέως τουτὶ ξυνάρπασον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τὸ τί;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ὅπως ἀποστρέψαις ἂν ἀντιδικῶν δίκην,
μέλλων ὀφλήσειν, μὴ παρόντων μαρτύρων.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

φαυλότατα καὶ ῥᾷστ'.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

εἰπὲ δή.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

καὶ δὴ λέγω.

εἰ πρόσθεν ἔτι μιᾶς ἐνεστώσης δίκης,
780 πρὶν τὴν ἐμὴν καλεῖσθ', ἀπαγξαίμην τρέχων.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὐδὲν λέγεις.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγ', ἐπεὶ
οὐδεὶς κατ' ἐμοῦ τεθνεῶτος εἰςάξει δίκην.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ὑθλεῖς· ἄπερρ', οὐκ ἂν διδαξαίμην σ' ἔτι.

776. ἀποστρέψαις Gfghqxz; ἀποτρέψης EH; ἀποστρέψειας Di: ἂν omittunt Ghuz.

774. διαγράφειν inducta litura scriptum delere; τὴν δίκην litem expungere. Harl. Sic Dem. XLVIII, 26 διέγραψεν ὁ ἄρχων κατὰ τὸν νόμον τὴν ἀμφισβήτησιν. (Sp.) Poll. VIII, 38 (ad v. 1136).

775. ξυνάρπ. 490.

776. ἂν ἀντ. 77. — ἀντιδικεῖν iudicio contendere. Sp.

777. ὀφλ., καταδικασθῆναι. Sch. Cf. 34. Ach. 689. — μὴ π. μ. quia testes tibi tuaeque caussae non adessent; cf. 1152.

778. εὐκολώτατα καὶ εὐχερῆ. Sch. Cf. Ach. 214. Eq. 213. Vesp. 656. Lys. 566 (Bgl.). Plat. Reip. IV. p. 435 C οὐ πάνυ εἰς φαῦλον, χαλεπὰ γὰρ τὰ καλά. ib. p. 423 C Schol.: φαῦλον, τὸ ῥᾴδιον. VII. p. 527 D τὸ δ' ἔστιν οὐ πάνυ φαῦλον, ἀλλὰ χαλεπὸν πιστεῦσαι.

780. καλεῖσθ' 42. Ad rem cf. Vesp. 830. 851. 1441 ἕως ἂν τὴν δίκην ἄρχων καλῇ (Bgl.).

781. οὐδ. λ. 644. — ἔγ. sc. λέγω τι. Ddf.

782. εἰςάξ. 845. Vesp. 826. 840. 842. Bgl.

783. διδάξασθαι sibi aliquem ut discipulum instituere. Sic Pind. Ol. VIII, 77 (59 B) τὸ διδάξασθαι δέ τοι εἰδότι ῥᾴτερον. (G. H.) Plat.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὁτιὴ τί; ναὶ πρὸς τῶν θεῶν, ὦ Σώκρατες.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἀλλ' εὐθὺς ἐπιλήθει σύ γ' ἅττ' ἂν καὶ μάθῃς· 785
ἐπεὶ τί νυνὶ πρῶτον ἐδιδάχθης; λέγε.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

φέρ' ἴδω, τί μέντοι πρῶτον ἦν; τί πρῶτον ἦν;
τίς ἦν, ἐν ᾗ ματτόμεθα μέντοι τἄλφιτα;
οἴμοι, τίς ἦν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ,
ἐπιλησμότατον καὶ σκαιότατον γερόντιον; 790

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οἴμοι, τί οὖν δῆθ' ὁ κακοδαίμων πείσομαι;
ἀπὸ γὰρ ὀλοῦμαι μὴ μαθὼν γλωττοστροφεῖν.
ἀλλ', ὦ Νεφέλαι, χρηστόν τι συμβουλεύσατε.

ΧΟΡΟΣ.

ἡμεῖς μὲν, ὦ πρεσβῦτα, συμβουλεύομεν,
εἴ σοί τις υἱός ἐστιν ἐκτεθραμμένος, 795
πέμπειν ἐκεῖνον ἀντὶ σαυτοῦ μανθάνειν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀλλ' ἔστ' ἐμοί γ' υἱὸς καλός τε κἀγαθός·

784. σπρὸς A, unde G. H. σε πρὸς θεῶν.
786. τί νυνὶ πρῶτον AB. Omisso ἰ (cf. 372. 825. 847. Eq. 531. 821), ut habent DEHabcehm(u?)z, alii aliter versui succurrebant: τί δή γε πρῶτον dfoxi (πρότερον), τί δῆτα πρῶτον g. — ἐδιδάχθης ABFG hmnu; alii ἐδιδάσκου, D ἐκδιδάσκου.
797. ἔστι μοι Bmno, ἔστι μοί γ' b; ceteri ἔστ' ἐμοίγ', quod confirmatur scriptura ἔσται μοι A.

Reip. IV. p. 421 E τοὺς υἱεῖς, ἢ ἄλλους οὓς ἂν διδάσκῃ, χείρους δημιουργοὺς διδάξεται. Bion. 4, 9 ὅς νιν τάνδε τέχναν ἐδιδάξατο, ac saepe ap. Lucianum. Sic προδιδάσκεσθαι Plut. 687. Soph. Trach. 680. Aliter 127. 1338.
784. ὁτιὴ τί 755.
786. νυνὶ ἐδιδ. de re praeterita, sed ita recenter ut sit pro praesente; cf. 825. Eq. 531. Phot. p. 305, 22 νυνί μ' ἔπεισας (Ddf. Ox.). νυνὶ κρατήσει Eccl. 630. Cum toto versu cf. Thesm. 629 sq.
788. Respicit ad v. 670 sqq. Bgl.

789. Plene οὐκ ἐς κόρακας ἄπει φθερούμενος; Similiter Av. 916. Pac. 72. Eccl. 248. Kk.
790. ἰδίως ἐπιλησμονέστατον. Sch. Exspectes iam abiturum aut Strepsiadem aut Socratem; sed remanet uterque (cf. 803 sqq.) in scena, Socrates fortasse deambulans ac nihil iam curans Strepsiadem.
792. ἀπὸ γ. ὀλ. tmesis, ut 1440. Ach. 295. Vesp. 780 ἀνά τοί με πείθεις. 1290. Lys. 262 sq. Ran. 1047. Plut. 65. Rsg. Coni. p. 211.
796. μανθ. 441.
797. καλ. τ. κ. 101.

ἀλλ' οὐκ ἐθέλει γὰρ μανθάνειν· τί ἐγὼ πάθω;

ΧΟΡΟΣ.

σὺ δ' ἐπιτρέπεις;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

εὐσωματεῖ γὰρ καὶ σφριγᾷ,
800 κἄστ' ἐκ γυναικῶν εὐπτέρων τῶν Κοισύρας.
ἀτὰρ μέτειμί γ' αὐτόν· ἢν δὲ μὴ θέλῃ,
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἐξελῶ 'κ τῆς οἰκίας.
ἀλλ' ἐπανάμεινόν μ' ὀλίγον εἰςελθὼν χρόνον.

ΧΟΡΟΣ.

805 ἆρ' αἰσθάνει πλεῖστα δι' ἡμᾶς ἀγάθ' αὐτίχ' ἕξων (ἀντιστροφή.)
μόνας θεῶν; ὡς
ἕτοιμος ὅδ' ἐστὶν ἅπαντα δρᾶν,
ὅσ' ἂν κελεύῃς.
810 σὺ δ' ἀνδρὸς ἐκπεπληγμένου καὶ φανερῶς ἐπηρμένου

798. τί ἐγὼ ABno. Hiatum varie amoliendum putavere: τί 'γὼ Dabhimt alii, τί δ' ἐγὼ c.
800. τῶν om. A. καὶ K. B.
802. ἐξολῶ A, ut 123. Eq. 143. 365. Dd. Ox.
804. ἀρά γ' αἰσθ. libri, quod mutavit G. H., ut ἀντιστρ. responderet strophae.
807. ἅπαντα ABDEFGHhmuz; ceteri πάντα. κελεύοις Ghoz; ceteri κελεύῃς.

798. πάθω 234. Av. 1432. Lys. 884. Eccl. 860. G. H.

799. ναί, ἄκων ἐπιτρέπω. ἐστὶ γὰρ ἰσχυρότερός μου τὸ σῶμα. Sch. Cf. Plaut. Bacch. 153 sq. nil moro discipulos mihi esse plenos sanguinis: valens afflictet me vacivom virium (Bo.).

800. εὐπτ., μετεώρων, ἐπηρμένων, ὑπερηφάνων. Sch. Cf. Av. 1437 sqq. (Bo.) — Κοισ. 48.

802. ἐξ. τ. ὁ. 123.

803. Cum introire iussisset Socratem ipse domum abit. Socrates autem, quem chorus per totam antistr. alloquitur, domum intrare nequit nisi finita antistropha. Sed abitus eius non indicatur nisi antegressa voce εἰςελθών.

806. μ. θ. 365. Non exspectes hoc doceri Socratem.

808. At vero dimisit Socrates (783 sqq.) Strepsiadem, nihil iubens nisi abire. Credas in actis Nubibus Strepsiadem a Socrate (adolescentulorum sectatore) iussum esse filium adducere.

809 sq. Cf. 288. — At nunc Streps. nec admiratione perculsum se ostendit nec vero ad discendum erectus est. Apte sic poterat appellari post v. 456, non autem h. l. Videtur carmen insertum alieno loco, aut cum retractatis antecedentibus locis nondum in consensum redactum. Cf. ad 700 sqq.

γνοὺς ἀπολάψεις ὅ τι πλεῖστον δύνασαι,
ταχέως· φιλεῖ γάρ πως τὰ τοιαῦθ' ἑτέρᾳ τρέπεσθαι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

Οὔτοι μὰ τὴν Ὁμίχλην ἔτ' ἐνταυθοῖ μενεῖς·
ἀλλ' ἔσθι' ἐλθὼν τοὺς Μεγακλέους κίονας. 815

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ὦ δαιμόνιε, τί χρῆμα πάσχεις, ὦ πάτερ;
οὐκ εὖ φρονεῖς, μὰ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἰδού γ', ἰδού, Δί' Ὀλύμπιον· τῆς μωρίας·
τὸ Δία νομίζειν ὄντα τηλικουτονί.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

τί δὲ τοῦτ' ἐγέλασας ἐτεόν; 820

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἐνθυμούμενος

811. ἀπολάψεις ABDEFGHabcdefgqtx, Suid., Schol.; ἀπολαύσεις hnuz, quod e glossa natum.

813. ἑτέρᾳ AC (B ἕτερα). Cf. Eq. 35. Ceteri ἑτέρως, per glossam.

814. ἔτ' omittunt Fhz. ἐνταυθὶ F, ἐν ταυτῷ hz; ceteri omnes ἐνταυθοῖ, quos sequi tutius videbatur. Ddf. Ox.: „Aristophanis quae ferebantur exempla de forma ἐνταυθοῖ partim ex libris partim ex coniectura correxi. V. Ach. 152. Nub. 842. Vesp. 1442. Lys. 4. 568. 570. Thesm. 225. Plut. 225. 608.“ Tragicis autem et Platoni ἐνταυθοῖ non abiudicandum esse concessit vel R. Enger ad Lys. 4.

819. τὸν Δία libri omnes, contra linguae leges; non enim τοὺς θεοὺς νομίζειν dicitur, sed θεούς, cf. Ern. et G. H. ad l. Emendavere Valck. et G. H. quod Symmachum quoque (ad 817) legisse credas.

811. ἀπολ., ἀποκερδανεῖς, ἀποσπάσεις. ἀπὸ τῶν κυνῶν ἡ μεταφορά, ἢ ὅσα λάπτοντα πίνει. Suid. ἔστι δὲ ἀπολ. ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ προστακτικοῦ. Sch. Cf. Eq. 700 sq. Terent. Eun. V, 8, 57. Bo.

814. μὰ τ. Ὁ. (330), 667. ὡς μύστης γεγενημένος τῶν φιλοσόφων τὴν Ὁ. ὄμνυσι, μιμούμενος αὐτούς. Sch. Cf. Vesp. 1442. Thesm. 225. G. H. — Herodian. ap. Ioann. Alex. p. 36, 2 τὸ ἐνταυθοῖ τὴν αὐτὴν ἔχει σημασίαν τῷ ἐνταῦθα (Ddf.). Immo indicat motum praegressum priusquam in loco quiescas; v. C. Passov. ad h. l.

815. Iubet filium in avunculi aedibus, magnificis quidem, sed quarum dominus ad paupertatem erat redactus, cibum quaerere. Bgl.

817. τοῦ Δία τὸ α ἐκτείνεσθαί φησι Σύμμαχος. Sch. Immo est ultima in ictu, ut Lysistr. 24 καὶ νὴ Δία παχύ. (G. H.)

818. ἰδοὺ h. l. cum cavillatione monstrantis est, ut 872. 1469. Daet. 16. Eq. 87. 344. 703. Pac. 198. Thesm. 206. Ran. 1205. Eccl. 133. Aliter 825. — τῆς μ. 153.

819. τὸ — νομίζειν, ad 268. Δία, 1470.

820. ἐγέλ. 174.

ὅτι παιδάριον εἶ καὶ φρονεῖς ἀρχαικά.
ὅμως γε μὴν πρόσελθ', ἵν' εἰδῇς πλείονα,
καί σοι φράσω τι πρᾶγμ', ὃ μαθὼν ἀνὴρ ἔσει.
ὅπως δὲ τοῦτο μὴ διδάξῃς μηδένα.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

825 ἰδού· τί ἐστιν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὤμοσας νυνὶ Δία.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἔγωγ'.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὁρᾷς οὖν, ὡς ἀγαθὸν τὸ μανθάνειν;
οὐκ ἔστιν, ὦ Φειδιππίδη, Ζεύς.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἀλλὰ τίς;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

Δῖνος βασιλεύει τὸν Δί' ἐξεληλακώς.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

αἰβοῖ, τί ληρεῖς;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἴσθι τοῦθ' οὕτως ἔχον.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

830 τίς φησι ταῦτα;

821. ἀρχαιικὰ duplici iota scriptum ex h. l. citat grammaticus in Bekkeri Anecd. p. 449, 10, quae scriptura etiam a Phrynicho p. 39 Lob. probatur. Ddf. Ox.
823. τι πρᾶγμ' ABEGH; ceteri omittunt τι. — σὺ omittit o (ante μαθών).
824. διδάξῃς ABmno et ceteri, ut videtur, libri. Canon Dawesianus non videbatur idonea caussa mutandi.
825. νυνὶ Δία BF; νῦν Δ. A; νῦν νὴ Δ. mnox.
827. A οὐκ ἔνεστιν, unde Porsonum secutus (ad 1470) Kk: οὐκ ἔστ' ἔτ'. Cf. 380 sq. 828. 1470 sq. ac Thesm. 946. At cf. 367.

821. ἀρχ. 915. 984. 1357. 1469. Plaut. mil. gl. 751 orationem veterem atque antiquam.
822. Eur. Alc. 779 δεῦρ' ἔλθ', ὅπως ἂν καὶ σοφώτερος γένῃ. G. H.
823. ἀνὴρ, cf. 821 παιδάριον. Eq. 179. 392. 1255. Xen. Hell. VII, 1, 24 al.
824. ὅπως 257. Ad rem cf. 143. (Sch.)
825. ἰδ. 82. — ὤμ. v. 786.
826. ἔγωγε, sc. ὤμοσα Δία. Kk.
827. Cf. Liv. VIII, 6 est coeleste numen, es magne Iuppiter! — Aliquem esse (deum) qui mundum regat Phidippidi pro certo est.
828. Cf. 380 sqq.
830. ἐπεὶ Διαγόρας, Μήλιος ὤν, διεβάλλετο ὡς θεομάχος (cf. Av. 1072 sq.), καὶ τὸν Σωκράτη δὲ ὡς ἄθεον διαβάλλει, διὰ τοῦτο

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

Σωκράτης ὁ Μήλιος,
καὶ Χαιρεφῶν, ὃς οἶδε τὰ ψυλλῶν ἴχνη.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

σὺ δ' εἰς τοσοῦτον τῶν μανιῶν ἐλήλυθας,
ὥστ' ἀνδράσιν πείθει χολῶσιν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

εὐστόμει,
καὶ μηδὲν εἴπῃς φλαῦρον ἄνδρας δεξιοὺς
καὶ νοῦν ἔχοντας· ὧν ὑπὸ τῆς φειδωλίας 835
ἀπεκείρατ' οὐδεὶς πώποτ', οὐδ' ἠλείψατο,
οὐδ' εἰς βαλανεῖον ἦλθε λουσόμενος· σὺ δὲ
ὥςπερ τεθνεῶτος καταλόει μου τὸν βίον.

832. *τοσοῦτον* BDE(FG?)mnoz aliique ac Suid. Reliqui *τοσοῦτο.*
833. *πείθειν* EF; ceteri aut *πείθει* aut *πείθῃ.*
835. *ὑπὲρ φ.* huz.
838. *καταλούει* vel *καταλούῃ* libri, nisi quod (a *μου καταλούει* et)

Μήλιον αὐτὸν εἶπεν. Schol. Sic Amyniam, qui erat Pronapi filius, Vesp. 1267 sq. dicit Selli filium, quod ille Amynias perinde esset pauper ac Selli filius Aeschines (Bgl.), et Alcibiadem *ἐπὶ Φαληνίου γεγενῆσθαι* (Frgm. 547 M.). Cf. Ach. 1150 *Ἀντίμαχον τὸν Ψακάδος.*

831. Cf. 145 sqq. Fortasse per dilogiam, quasi Chaer. pulicum vestigia ex suo corpore nosset.

832. *μανίαι* e melicorum et tragicorum sermone, ut Eur. Heracl. 904 *ἐγγὺς μανιῶν ἐλαύνει.*

833. Schol. Plut. 12: *χολᾶν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τὸ μαίνεσθαι, παρὰ δὲ τοῖς κοινοῖς τὸ θυμοῦσθαι.* Sic Straton. fr. (p. 1156 M. min.) v. 7. (Bgl.) Eodem modo *μελαγχολᾶν*, Plut. 366. 903. — *εὐστ. ἀντὶ τοῦ εὐφήμει* (263). Sch. Cf. Soph. Phil. 901 *εὔστομ' ἔχε* (Schol.: *σιώπα*). Sp.

834. *εἰπεῖν τινά τι* ut 910. Ach. 649. Lys. 1043 sq. Eccl. 435. Sp. et Bgl.

835. *ὑπὸ τῆς φ.* prae sua parsimonia, ut *ὑπὸ τοῦ δέους* Ach. 350. 581. Eq. 231. Pac. 933. Av. 87. Eccl. 1062. Plut. 693. G. H., quem vide. Ceterum Sch.: *ταῦτα δὲ ἐποίουν οἱ φιλόσοφοι διὰ καρτερίαν. δοκῶν ἐπαινεῖν ψέγει.*

836. Av. 1282 *ἐκόμων, ἐπείνων, ἐρρύπων, ἐσωκράτουν.* Bgl.

837. *βαλ.* ubi calida lavatur, 991. Cf. 1044. Quae ut mollia vitant philosophi (cf. Hor. Ep. II, 3, 298). Lucian. Icarom. 31 de philosopho: *αὐχμῶ καὶ ψυχρολουτῶ καὶ ἀνυπόδητος τοῦ χειμῶνος περιέρχομαι.* Plat. Symp. p. 174 A *Σωκράτη (ἐντυχεῖν οἱ) λελουμένον τε καὶ τὰς βλαύτας ὑποδεδεμένον, ἃ ἐκεῖνος ὀλιγάκις ἐποίει.* Av. 1554 sq. *ἄλουτος οὗ ψυχαγωγεῖ Σωκράτης.* Cf. Lys. 279 sq. *πεινῶν, ῥυπῶν, ἄκαρτος, ἓξ ἐτῶν ἄλουτος.* Plut. 85 de avaro: *οὐκ ἐλούσατ' ἐξ ὅτουπερ ἐγένετο.* Reformidabat enim *τὸ ἐπίλουτρον* (Lucian. Lexiph. 2); cf. Hor. Sat. I, 3, 137.

838. *καταλ. καταναλίσκεις εἰς λουτρά, εἰς τρυφήν.* Sch. Verbo *λουσόμ.* ansam praebente hoc genus luxuriae pro omni illo mollis vitae cultu quo Ph. rem paternam perditum eat nominat Strepsiades. G. H. Cf. Plaut. As. I, 2, 9 elavi bonis. Trin. 406 elutum in bali-

ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐλθὼν ὑπὲρ ἐμοῦ μάνθανε.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

840 τί δ' ἂν παρ' ἐκείνων καὶ μάθοι χρηστόν τις ἄν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἄληθες; ὅσαπερ ἔστιν ἀνθρώποις σοφά·
γνώσει δὲ σαυτόν, ὡς ἀμαθὴς εἶ καὶ παχύς.
ἀλλ' ἐπανάμεινόν μ' ὀλίγον ἐνταυθοῖ χρόνον.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

οἴμοι, τί δράσω παραφρονοῦντος τοῦ πατρός;
845 πότερον παρανοίας αὐτὸν εἰςαγαγὼν ἕλω,
ἢ τοῖς σοροπηγοῖς τὴν μανίαν αὐτοῦ φράσω;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

φέρ' ἴδω, σὺ τοῦτον τίνα νομίζεις; εἰπέ μοι.

ν delendum significavit emendator F, et n habet *καταλόει*, quod a metro flagitatum Bk. recepit.

841. *ὅσαπερ ἔστιν ἀνθρ.* aci (ascr. p gloss. *ἐν*, ut G); *ὅ. περ ἔστ' ἀ.* BD; *ὅ. περ ἔστιν ἐν* F; *ὅ. περ ἀ.* m; *ὅ. πάρεστιν ἀ.* A; *πάρ' ἔστ' ἀ.* H; *πάρεστ' ἀ.* EGo; *παρ' ἀ.* bn; *παρ' ἀ. ἐστί* hz; *παρ' ἀνθρώποισι* st; *ὅ. περ ἔστ' ἐν ἀ.* d alii. Ascriptum *ἐν* (cf. 890) et in *παρ'* mutatum *περ* videtur docere poetam scripsisse solum dativum.

843. *ἐνταυθὶ* F, *ἐνταυθοὶ* G, ceteri *ἐνταυθοῖ* (huc concedens, Bo.). Cf. 814.

845. AB *πότερ' ἂν*, ceteri *πότερον*. Brunck. *πότερα*, ex quo corruptum esse *πότερ' ἂν*, ut in codd. Soph. Tr. 949, dicit Ddf. Ox.

847. *τοῦτον* mo; *τουτονὶ* A, *τουτονὶ* BDEGhuz alii. — *τίνα* neis. Simul luditur in verbis *τεθν.* — *βίον* (*οὐσίαν*).

839. *ὑπὲρ* = *ἀντὶ*, loco meo. Ern.

840. Repetitum *ἂν* (Kr. §. 69, 7. n. 3) ut 977. 1056 sq. (Eq. 1108. Pac. 647 sq.) Ran. 34. Eccl. 118 (Kst.).

841. *ἄλ.* itane? plerumque ironice; cf. Ach. 556. Eq. 89. Vesp. (1223.) 1412. Av. 174. 1049. 1606. Lys. 433. Ran. 840. Plut. 123. 429. Sic etiam Soph. Oe. R. 350. Ant. 758. Eur. Cycl. 241. — *ἔστιν ἀ.* quidquid sapientiae habent homines.

843. Domum intrat gallum ac gallinam petiturus, quos manibus tenens post 846 redit. (Schz.) Cf. 803.

845. *εἰςαγ.* 782. — *ἕλ.* 591. — *παραν.* Cf. Plat. Legg. XI. p. 928 E *υἱεῖς* (*ἡγοῦνται*) *σφίσι πατέρας ὑπὸ νόσων ἢ γήρως διατιθεμένους αἰσχρῶς ἐξεῖναι παρανοίας γράφεσθαι.* Aeschin. Ctesiph. 251. Xen. Mem. I, 2, 49 *κατὰ νόμον ἐξεῖναι παρανοίας ἑλόντι καὶ τὸν πατέρα δῆσαι.* Polluc. VIII, 89. Sic Sophocles *ὑπὸ Ἰοφῶντος τοῦ υἱέος παρανοίας* (Ps. Lucian. Macrob. 24, cf. Plut. de rep. a sen. g. p. 785 A *παρανοίας δίκην φεύγων*) in iudicium vocatus esse traditur, ut eum quasi desipientem a re familiari removerent iudices (Cic. Cat. mai. 7, 22). Meier et Schömann, Proc. Ath. p. 296—298.

846. *ἵνα ποιήσωσιν αὐτῷ σορὸν δηλονότι ἐγγὺς ὄντι θανάτου.* Sch. An mortem mox eventuram exspectem? Ern.

847. Gallum gallinamque vel vivos vel pictos aliove modo confectos in scenam affert. G. H.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἀλεκτρυόνα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

καλῶς γε. ταυτηνὶ δὲ τί;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἀλεκτρυόν'.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἄμφω ταὐτό; καταγέλαστος εἶ.
μή νυν τὸ λοιπόν· ἀλλὰ τήνδε μὲν καλεῖν 850
ἀλεκτρύαιναν, τουτονὶ δ' ἀλέκτορα.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἀλεκτρύαιναν; ταῦτ' ἔμαθες τὰ δεξιὰ
εἴσω παρελθὼν ἄρτι παρὰ τοὺς γηγενεῖς;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

χἄτερά γε πόλλ'· ἀλλ' ὅ τι μάθοιμ' ἑκάστοτε
ἐπελανθανόμην ἂν εὐθὺς ὑπὸ πλήθους ἐτῶν. 855

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

διὰ ταῦτα δὴ καὶ θοἰμάτιον ἀπώλεσας;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀλλ' οὐκ ἀπολώλεκ', ἀλλὰ καταπεφρόντικα.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

τὰς δ' ἐμβάδας ποῖ τέτροφας, ὠνόητε σύ;

ABmno; *τί* nec ex ullo adnotatum est nec sequentibus aut loci ratione commendatur; v. G. Herm.

849. *ταυτὸν* (vel *ταὐτὸν*) ABDEFnsz.

855. Pro omisso *ἂν* inferserunt aut *τῶν* (*ἐτῶν*) BDaq, aut *τοῦ* (*πλήθους*) bchmn, aut utrumque, ut hz. Habent *ἂν* articulumque omittunt AFGdfgi, habent *ἂν* ac *τῶν* adiciunt Eeu.

850. *καλεῖν* 1080. Ach. 1001. Eq. 1039. Vesp. 386. 1216. Ran. 133. Kr. §. 55, 1. n. 5. (Kk.)

851. v. 666.

853. *γηγ. αὐτοὺς καλεῖ ὡς ἀσεβεῖς καὶ θεομάχους. τοιοῦτοι γὰρ ἦσαν καὶ οἱ γίγαντες.* Sch. Cf. Av. 824. Sic Eur. Bacch. 543 Pentheum vocat *οὐ φῶτα βρότειον, φόνιον δ' ὥςτε γίγαντ' ἀντίπαλον θεοῖς*, et 995 *τὸν ἄθεον ἄνομον ἄδικον Ἐχίονος τόκον γηγενῆ.* (Bgl.) Nec aliter Ran. 825. Huic immanitati ridicule apta est doctrinae exilitas.

855. *ἐπελ. ἂν* ut 977 sqq. Eq. 572. Vesp. 269. Av. 520. Soph. Phil. 290. 294 sq. (Eur. Phoen. 401.) Rsg. cf. 54. Ach. 709 sqq. Pac. 627. — *ὑπὸ*, 835. Thuc. VIII, 105. Xen. Hell. VI, 3, 15 (Dobr. Adv.).

856. *ταῦτα*, 852. *θοἰμ.* 497. 1498.

857. *καταπ.* verbum comice fictum et unius Aristophanis. Ern. — Cf. 838.

858. *ἐμβ.* 719. *ποῖ τ.* Vesp. 665. Ecc. 681. (Br.) Anaxandr. *Φιαληφ.* (Dobr.).

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὥςπερ Περικλέης εἰς τὸ δέον ἀπώλεσα.
860 ἀλλ' ἴθι, βάδιζ', ἴωμεν· εἶτα τῷ πατρὶ
πιθόμενος ἐξάμαρτε· κἀγώ τοί ποτε
οἶδ' ἑξέτει σοι τραυλίσαντι πιθόμενος,
ὃν πρῶτον ὀβολὸν ἔλαβον Ἡλιαστικὸν,
τούτου 'πριάμην σοι Διασίοις ἁμαξίδα.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

865 ἦ μὴν σὺ τούτοις τῷ χρόνῳ πότ' ἀχθέσει.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

εὖ γ', ὅτι ἐπείσθης. — δεῦρο δεῦρ', ὦ Σώκρατες,

861. πειθόμενος libri, quod esset participium imperfecti. πιθ. Bentl.
862. πειθόμενος libri. πιθ. Suidas v. ἑξέτ.
864. τούτου (22) libri. ὅτ' Suidas v. ἁμαξ.
866. ὅτ' ἐπ. Dghi.

859. Pericles Ol. 83, 4 (445 a. C.) Plistoanactem eiusque consiliarium Cleandridem διαφθείρας χρήμασιν ἔπεισεν ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀπαγαγεῖν τοὺς Πελοποννησίους (Plut. Per. 22. Cf. Thuc. II, 21). τοῦ δὲ Περικλέους ἐν τῷ τῆς στρατηγίας ἀπολογισμῷ δέκα (εἴκοσι, Schol.) ταλάντων ἀνάλωμα γράψαντος, ἀνηλωμένων εἰς τὸ δέον, ὁ δῆμος ἀπεδέξατο, μὴ πολυπραγμονήσας μηδ' ἐλέγξας τὸ ἀπόρρητον. Ib. 23. (Br.) Cf. Schol. — ἀπώλ. est ridiculum ex inopinato, cum debuisset dicere ἀνήλωκα. Ern.

860. εἶτα praecedens participio, ut Lys. 654. G. H. — Cf. 1249. Si patri morem gesseris postea pecces licet (rem familiarem perdere pergas). Sperat enim nihil sibi damni ex aere alieno fore si repellere creditores artibus filii possit (G. H.).

862. οἶδ' orationi interpositum ut Soph. El. 554 (Bo.), οἶδ' ἐγὼ (Soph. O. C. 662. 1197), scio, memini; nisi malis v. 864 anacoluthiam statuere. Filium ipsum talis rei cum puer esset actae recordari pater non potest exspectare.

863. Iure optimo Boeckh. Oec. publ. Ath. I. p. 328—333 (ed. II) cum ex aliis locis tum ex nostro collegit c. duodecim annos ante actas Nubes (Ol. 84 vel 85) a Pericle institutam esse mercedem iudicum (δικαστικὸς μισθὸς), sed ita ut primum unus esset obolus ac postea demum (a Cleone, Schol. Vesp. 300. Plut. 330) in τριώβολον augeretur (c. Ol. 88). Cf. Schol.: οὐχ ἵστατο ὁ τῶν δικαστῶν μισθός. Poll. VIII, 113 τὸ δικαστικὸν, ὅπερ καὶ τριώβολον (καὶ δυώβολον) καὶ ὀβολός. Schol. Eq. 51 τριώβολον· ὡς τοσούτου ὄντος τοῦ δικαστικοῦ νῦν καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ. οὐχ ὁμοίως δὲ οὐδὲ τὸ αὐτὸ διώριστο, ἀλλὰ κατὰ διαφόρους καιροὺς διάφορος ἦν καὶ ὁ μισθός. Quod de ἐκκλησιαστ. constat ex Eccl. 301 sqq. Denique cf. Schol. Vesp. 684: τοῦτο (ὁ δικ. μισθ.) ἄλλοτε ἄλλως ἐδίδοτο, τῶν δημαγωγῶν τὰ πλήθη κολακευόντων, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν Πολιτείαις (II s. f.).

864. Διασ. 408. ἁμαξ. (880), μικρὸν ἁμάξιον. Cf. 15. 69 sq. Tale plostellum in sepulcro ap. Gori. Inscrr. Etr. I. p. 151, 68. O. Jahn, Comment. acad. Lips. 1854. p. 248. n. 20.

865. Indicatur qui fructus Strepsi-

ἔξελθ᾽· ἄγω γάρ σοι τὸν υἱὸν τουτονὶ
ἄκοντ᾽ αναπείσας.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

νηπύτιος γάρ ἐστ᾽ ἔτι,
καὶ τῶν κρεμαθρῶν οὐ τρίβων τῶν ἐνθάδε.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

αὐτὸς τρίβων εἴης ἄν, εἰ κρέμαιό γε. 870

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οὐκ ἐς κόρακας; καταρᾷ σὺ τῷ διδασκάλῳ;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἰδοὺ κρέμαι᾽, ὡς ἠλίθιον ἐφθέγξατο,
καὶ τοῖσι χείλεσιν διερρυηκόσιν.
πῶς ἂν μάθοι πόθ᾽ οὗτος ἀπόφευξιν δίκης,
ἢ κλῆσιν ἢ χαύνωσιν ἀναπειστηρίαν; 875
καίτοι γε ταλάντου τοῦτ᾽ ἔμαθεν Ὑπέρβολος.

868. ABn *ἐστιν*, hz *ἐστὶ*, omisso *ἔτι*, quod deest etiam ap. Suid. v. *νηπ.*
870. *σὺ* (ante *τρίβ.*) omittunt ABEHbchmnouxz.
872. Libri *κρέμαιό γ᾽*, plene verba Phidippidis (870) repetentes. Emendavit Br. cf. 804.
876. *καίτοι γε* AB; ceteri omisso *γε*.

adi ex isto consilio redundaturus sit. G. H. Cf. 1114. 1242.

868. Egressus Socrates postrema Strepsiadis verba audivit. — *γάρ*: non miror invitum eum huc venisse; est enim etc.

869. Debebat Socr. dicere: *οὐ τρ. ἐστὶ τῶν μαθημάτων τῶν ἐ.*, sed ridiculi caussa dicit *τῶν κρ.* e v. 218. Phid. autem ea verba accipit velut dixisset: nondum tritus laqueis nostris (cf. 972), iratusque respondet: tu ipse tritus fores, si penderes (Ern.). Augetur ridiculum gravitate qua Socr. tragica vocis *κρεμάθρα* mensura (ad 320) utitur; cf. 218. — Ceterum Vesp. 1429 *οὐ τρίβων ὢν ἱππικῆς*. Eur. Bacch. 717 *τρ. λόγων*. Med. 686. *τρ. τὰ τοιάδε*. Sp.

870. Cf. Vesp. 298. Bgl.

872. *ἰδ.* 818. Imitatur Socr. Phidippidis vastam diphthongi pronunciationem (Rsg). Cf. Eq. 344.

873. *διερρ.* *διακεχηνόσι*. Sch. Ore vasto, cui opponitur os pressum, rotundum (Ern.). Levia sectans Socr. ipsam rem negligit, ut 662 sq.

874 sq. Enumerantur orationum forensium tria genera, rei, actoris, patroni. — *κλῆσ.* 1189. — *χαύν.* Cf. Hor. Sat. II, 5, 98 tumidis infla sermonibus utrem. — *χ. ἀ.* dicta sunt tumide, irridendae sophistarum iactationis caussa. G. H.

876. *καίτοι γε* quamquam maxime, quamvis, ut Ach. 611. (Av. 264.) Lys. 1035. Eur. Iph. Taur. 720. Xen. Mem. IV, 2, 7. Rsg. Coni. p. 296. Hartung. Particc. I, p. 410 sq. Restringitur id quod ante negaverat, fieri posse ut homo tam rudis postremo evadat orator; ac restringitur exemplo Hyperboli, hominis quam maxime rudis, qui talento dato didicit. Res ficta ad notandam huius tarditatem ingenii et Socratis avaritiam (98), qua magnam mercedem a Strepsiade ipse exigit.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀμέλει, δίδασκε· θυμόσοφός ἐστιν φύσει·
εὐθύς γέ τοι παιδάριον ὂν τυννουτονὶ
ἔπλαττεν ἔνδον οἰκίας, ναῦς τ' ἔγλυφεν,
880 ἁμαξίδας τε σκυτίνας εἰργάζετο,
κἀκ τῶν σιδίων βατράχους ἐποίει πῶς δοκεῖς.
ὅπως δ' ἐκείνω τὼ λόγω μαθήσεται,
τὸν κρείττον', ὅςτις ἐστὶ, καὶ τὸν ἥττονα,
ὃς τἄδικα λέγων ἀνατρέπει τὸν κρείττονα·
885 ἐὰν δὲ μὴ, τὸν γοῦν ἄδικον πάσῃ τέχνῃ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

αὐτὸς μαθήσεται παρ' αὐτοῖν τοῖν λόγοιν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἐγὼ δ' ἀπέσομαι· τοῦτό νυν μέμνησ', ὅπως

877. ἐστὶν diserte a et ut videtur alii.
878. ὂν AEFGHadefghiuxz; ὢν B(?)D; b omittit participium. ὂν exquisitius est, verbo ad praedicatum accommodato. G. H. Cf. Av. 607. Kr. §. 63, 6. n. — τυννουτοῖ vel τυνουτοῖ DEFGbehquz, Suid. v. σίδια (τουτοῖ).
884. Habent versum ABDEFGHadefghmnoqstxz; in marg. ab al. manu i.
886. παρ' ἀμφοῖν gstu.
887. νῦν A, quem accentu mutato secutus est G. H. Id quum scri-

877. θυμόσ., εὐφυὴς, ἐκ τοῦ ἰδίου θυμοῦ σοφὸς καὶ οὐκ ἐκ μαθήσεως. Sch. Cf. Vesp. 1280 sqq. (Bgl.) Sic θυμόμαντις Aesch. Pers. 224. — φύσ. 1187. Ran. 700.
878. τυννουτ. 392. συνάγων τοὺς δακτύλους φησίν. Sch. Ceterum similiter de semet ipso Lucian. Somn. 2: ὁπότε ἀφεθείην ὑπὸ τῶν διδασκάλων ἀποξέων ἂν τὸν κηρὸν ἢ βόας ἢ ἵππους ἢ καὶ νὴ Δί' ἀνθρώπους ἀνέπλαττον. Bgl.
881. σιδ., λεπύρων τῶν ῥοιῶν. Sch. Fortasse aptius Wr.: diminut. a σίδη (ap. Boeot. = ῥοιά). — πῶς δ., ὡς θαυμάζων λέγει. Sic Ach. 12. 24. Ran. 54. Eccl. 399. Plut. 740. (Bgl.) Videtur formula in communi sermone adeo trita fuisse ut et vim interrogationis amitteret nec voce interrogatio exprimeretur. G. H. Aliter 1368.
882. ὅ. δὲ 824. Cf. 887.
883 = 113.

884. Cf. 114 sq. Ultima vocis τἄδικα syllaba sub ictum cadit, ut Lys. 52 μήτ' ἀσπίδα λαβεῖν. Frgm. 309 (Dd. = 316 Bgk.), 14 ὑποδερίδας, ἑλικτῆρας. Elmsl.
885. ἐὰν δὲ μὴ οἷός τ' ᾖ τοὺς δύο μαθεῖν. Sch. — π. τ. quavis arte, ut 1323. Eq. 592. Lys. 412. Thesm. 65. 271 (πάσαις τέχναις). Ran. 1235. Eccl. 366. 534. Cf. Thesm. 430 μιᾷ τέχνῃ. Sic παντὶ τρόπῳ Av. 549, ac Plut. 402 ἑνὶ τρόπῳ. Πάσῃ μηχανῇ Lys. 300. πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ Xen. An. IV, 5, 16. VII, 2, 8. — Ceterum cf. Isocr. de permut. 13: πειρᾶταί με διαβάλλειν ὁ κατήγορος ὡς διαφθείρω τοὺς νεωτέρους, λέγειν διδάσκων καὶ παρὰ τὸ δίκαιον ἐν τοῖς ἀγῶσι πλεονεκτεῖν.
887. ἐγὼ δ' ἀ. verba Strepsiadis: Socratem non adfuturum certamini satis significatum est versu 886. Strepsiadem autem illi

πρὸς πάντα τὰ δίκαι' ἀντιλέγειν δυνήσεται.

ΧΟΡΟΣ.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

χώρει δευρί, δεῖξον σαυτὸν
τοῖσι θεαταῖς, καίπερ θρασὺς ὤν. 890

ΑΔΙΚΟΣ.

ἴθ' ὅποι χρῄζεις. πολὺ γὰρ μᾶλλόν σ'
ἐν τοῖς πολλοῖσι λέγων ἀπολῶ.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

ἀπολεῖς σύ; τίς ὤν;

ΑΔΙΚΟΣ.

λόγος.

pturae errore in οὖν mutatum esset, hiatus tollendi caussa scripsere alii δ' οὖν (n), alii γ' οὖν (γοῦν EGa). G. H.

888. Post hunc versum habet A: *ΧΟΡΟΣ. ΔΙΚΑΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.* f: *ΧΟΡΟΥ.* Cf. Schol.

890. ἐν τοῖσι θ. hnuz. ὢν θρασὺς EGH.

891. ὅπη (quaqua via, vel in quemquem locum, G. H.) Gbdegt; ceteri ὅποι (ad quemquem locum, G. H.).

non interesse altum de eo silentium per totam seq. scenam docet. Cf. m. commentat. in Philol. VII, p. 335—337.

889. Schol.: μέλος τοῦ χοροῦ οὐ κεῖται, ἀλλὰ γέγραπται μὲν ἐν μέσῳ ὁ χορὸς καὶ ἕπεται εἴςθεσις ἀναπαιστικὴ τῶν ὑποκριτῶν. Unde apparet canticum chori deesse antiquitus. Quod dum caneretur histriones personas mutabant. Qui enim Strepsiadem et Socratem egerant histriones in postscenio personas induunt oratorum, mutatoque habitu prodeunt veterem et novam disciplinam defensuri. (G. H.) Choro in illo cantico res fuisset cum Phidippide, qni solus in scena restat. Ceterum hanc cantici omissionem recte G. H. in iis rebus numerat quae secundam Nubium editionem non perfectam a poeta esse indicent.

Iusti et iniusti sermonis personae inter se certant et uterque Phidippidem ad se vocare studet, ut Virtus ac Voluptas Herculem ap. Xen. Mem. II, 1, 21 sqq. et Philosophia atque Statuaria Lucianum (Somn. 6 sqq.). (Bgl.) Sunt autem illae personae quasi effigies quaedam universae vitae morumque antiquorum et novitiorum (G. H.). Ad hanc earum potestatem credibile est accommodatum fuisse earum habitum cultumque. Simile certamen de utriusque aevi praestantia in Euripidis Antiopa institutum erat inter Amphionem ac Zethum.

891. Sic Eur. Teleph. ἴθ' ὅποι χρῄζεις. οὐκ ἀπολοῦμαι τῆς σῆς Ἑλένης οὕνεκα. Sch.

892. Eur. Hipp. 610 τά τοι κάλ' ἐν πολλοῖσι κάλλιον λέγειν. Bgl. cfrt ib. 986. 988 sq. οἵ γὰρ ἐν σοφοῖς φαῦλοι παρ' ὄχλῳ μουσικώτεροι λέγειν.

893. τίς ὤν; cf. 895. 900. Plat. Gorg. p. 452 A σὺ δὲ τίς ὢν ταῦτα λέγεις; — λόγ. idem quod tu (G. H.).

ΔΙΚΑΙΟΣ.

ἥττων γ' ὤν.

ΑΔΙΚΟΣ.

ἀλλά σε νικῶ, τὸν ἐμοῦ κρείττω

895 φάσκοντ' εἶναι.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

τί σοφὸν ποιῶν;

ΑΔΙΚΟΣ.

γνώμας καινὰς ἐξευρίσκων.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

ταῦτα γὰρ ἀνθεῖ διὰ τουτουσὶ
τοὺς ἀνοήτους.

ΑΔΙΚΟΣ.

οὔκ, ἀλλὰ σοφούς.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

ἀπολῶ σε κακῶς.

ΑΔΙΚΟΣ.

900 εἰπὲ, τί ποιῶν;

ΔΙΚΑΙΟΣ.

τὰ δίκαια λέγων.

ΑΔΙΚΟΣ.

ἀλλ' ἀνατρέψω 'γὼ αὔτ' ἀντιλέγων·
οὐδὲ γὰρ εἶναι πάνυ φημὶ δίκην.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

οὐκ εἶναι φής;

ΑΔΙΚΟΣ.

φέρε γάρ, ποῦ 'στιν;

ΔΙΚΑΙΟΣ.

παρὰ τοῖσι θεοῖς.

ΑΔΙΚΟΣ.

πῶς δῆτα δίκης οὔσης ὁ Ζεὺς
905 οὐκ ἀπόλωλεν τὸν πατέρ' αὑτοῦ

893. γ' omittunt Bs.
896. ἐφευρ. Fdfgiox.
897. καὶ τ. γ. A.
901. ἀναστρέψω ABq; ἀναστρέφω G. γ' αὔτ' A; unde G. H. 'γὼ αὔτ'. Cf. Kr. II. §. 13, 6 (n. 3. 4).

897. Horum nimirum stultitia fit ut tua commenta laudentur. G. H. τουτ., τοὺς Ἀθηναίους. Sch. Cf. 919.
898. Cf. Ran. 1503.

903. Cf. Av. 603. — Soph. O. C. 1382 Δίκη ξύνεδρος Διός (Bgl.).
905. Cf. Aesch. Eum. 641. Sp. Plat. Euthyphr. c. 5 sq. (Bgl.) Rep. II. p. 378 A. — πατ. αὐ. 516.

δήσας;

ΔΙΚΑΙΟΣ.

αἰβοῖ· τουτὶ καὶ δὴ
χωρεῖ τὸ κακόν· δότε μοι λεκάνην.

ΑΔΙΚΟΣ.

τυφογέρων εἶ κἀνάρμοστος.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

καταπύγων εἶ κἀναίσχυντος.

ΑΔΙΚΟΣ.

ῥόδα μ' εἴρηκας. 910

ΔΙΚΑΙΟΣ.

καὶ βωμολόχος.

ΑΔΙΚΟΣ.

κρίνεσι στεφανοῖς.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

καὶ πατραλοίας.

ΑΔΙΚΟΣ.

χρυσῷ πάττων μ' οὐ γιγνώσκεις.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

οὐ δῆτα πρὸ τοῦ γ', ἀλλὰ μολύβδῳ.

ΑΔΙΚΟΣ.

νῦν δέ γε κόσμος τοῦτ' ἐστὶν ἐμοί.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

θρασὺς εἶ πολλοῦ. 915

913. *τοῦ τ'* B, ut 914 A *νῦν δέ τε.* *μολίβδῳ* Bmo.

906. *αἰβ.* 829. *καὶ δὴ* hoc malum videtur etiam crescere; cf. Vesp. 1483. Ran. 1018 (Bgl.).

907. *ἵν' ἐμέσω. χολὴ γάρ μοι ἐπιπλέει διὰ τὰ αὐτοῦ ῥήματα.* Sch. Cf. Ach. 585 sq. Cratin. fr. 256 M. min. *πτερὸν ταχέως τις καὶ λεκάνην ἐνεγκάτω.*

908. *τυφογ.* (Lys. 337.) *ἐμβρόντητος*, attonitus. Bgl. — *ἀν.*, *ἀηδής, ἀνεπιτήδειος.* Sch. Herod. III, 80 (Dobr.).

909. *καταπ.* 529.

910. Cf. 834. — *ἐμοὶ τὰ ὑπὸ σοῦ εἰρημένα ῥόδα ἐστίν.* Sch. Cf. 1328 sq. Bgl. Similiter Plaut. Pseud. 359 sqq. Dk.

911. *πατραλ.* cf. 994. 1325 sqq. Av. 1337 sqq. Ran. 149 sq. Xen. Mem. I, 2, 49—55.

912. *χρ. πάττ.* (1330) laudibus et quasi aureis verbis ornans; sic *καταχρυσοῦν* Eccl. 826 (Kst.). Cf. inaurare alqm, ut Cic. Fam. VII, 13, 1.

913. *πρὸ τοῦ γ'* sc. *ἔπαττον*: non sane olim te auro, sed plumbo petebam talia dicens. Olim igitur talia in conviciis numerabantur. G. H. Plumbum ut vile auro opponitur, sicut Lucian. Ep. Sat. 20: *ἐκείνους φασὶ τοὺς ἀνθρώπους χρυσοῦς εἶναι, ἡμεῖς δὲ οὐδὲ μόλυβδος ἂν δοκοίημεν.* Sic *καταπιττοῦν* opponitur *τῷ καταχρυσοῦν* Eccl. 829. (Bo.: conspergebant te ante plumbo, h. e. variabant tergum tuum plumbatis, s. verberibus plumbi.)

915. *θρ. πολλοῦ* = *πάνυ* (Suid.).

ΑΔΙΚΟΣ.

σὺ δέ γ' ἀρχαῖος.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

διὰ σὲ δὲ φοιτᾶν
οὐδεὶς ἐθέλει τῶν μειρακίων.
γνωσθήσει τοι πότ' Ἀθηναίοις,
οἷα διδάσκεις τοὺς ἀνοήτους.

ΑΔΙΚΟΣ.

920 αὐχμεῖς αἰσχρῶς.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

σὺ δέ γ' εὖ πράττεις·
καίτοι πρότερόν γ' ἐπτώχευες,
Τήλεφος εἶναι Μυσὸς φάσκων,
ἐκ πηριδίου
γνώμας τρώγων Πανδελετείους.

916. δὴ φ. DEFHacmo; δὲ omittunt Bbhiz, scilicet metri gratia. 918. γν. π. Ἀθηναίοις ABEFGHah; καὶ praemittunt bchquz (cf. Eq. 832. Thesm. 729. Dobr.), parum apte, cum non copula requiratur, sed particula asseverans (aut adversativa); quare G. H. τοι inseruit, quod ante ποτ' facile poterat excidere. γν. π. Ἀθηναίοισιν fg, quod cum priore medela coniungunt Dix (καὶ — Ἀθηναίοισιν).
924. πανδελετίους AEFGghiu, alii.

Sic Eupol. fr. 79 ἀνόσια πάσχω ταῦτα. πολλοῦ μὲν οὖν δίκαια. Aristid. II. p. 325 φάσκοντες γέροντα εἶναι πολλοῦ. (Ddf.) Paullo aliter Eq. 822 πολλοῦ πολὺν χρόνον, ac Ran. 1046 ἐπί σοι πολλὴ πολλοῦ 'πικάθητο, quibus cum locis contendas Eur. Med. 579 πολλὰ πολλοῖς εἰμι διάφορος βροτῶν. Plat. Reip. X. p. 615 A τὰ μὲν οὖν πολλὰ πολλοῦ χρόνου διηγήσασθαι, similia (940). Explicandum putat G. H.: θρασὺς πολλοῦ τοῦ θρασέος, ut κακὰ κακῶν, ἔσχατα ἐσχάτων, al. Rectius fortasse compares· ὀλίγου (722), μικροῦ (Kr. §. 47, 16. n. 6), ut sit multo. — ἀρχ. 821.

916. Proceleusmaticus pro anapaesto, cf. 984. — φοιτ. (938), εἰς τὸ διδασκαλεῖον vel εἰς διδασκάλου (Eq. 1235). Sic συμφοιτᾶν Eq. 988, ἀποφ. Plat. Gorg. p. 489 D.

920. αὐχμ. 442, cf. 836. — εὖ πρ. (234), Av. 604. Cogitandus igitur ὁ ἀδ. λ. bene curata pelle nitidus et eleganter cultus.

921. πρότ. = προτοῦ (913); ante quam tua disciplina tam multis probaretur, contemtus eras et egenus, Telephi instar (ab Achillea hasta et vulnerati et postea sanati), quem Euripides pauperem et exsulem (Hor. A. p. 96) in scenam duxerat. Cf. Ach. 429. 438 sq. Qua in fabula quum viderentur multae sententiae novitiae esse prolatae, ob hanc quoque caussam ὁ λ. ἀδ. vocatur Telephus.

923. ἐκ, 37. 455. — πηρίδ. mendici insigne, ut Odyss. XIII, 437 sq. Cf. XVII, 357. 411 sq. XVIII, 108.

924. γνώμ. παρ' ὑπόνοιαν ἀντὶ τοῦ ἄρτους. Sch. Cf. Vesp. 462. Bgl. — ὁ Πανδέλετος τῶν περὶ τὰ δικαστήρια ἐστὶ διατριβόντων συκοφαντῶν. Sch.

ΑΔΙΚΟΣ.

ὤμοι σοφίας 925

ΔΙΚΑΙΟΣ.

ὤμοι μανίας

ΑΔΙΚΟΣ.

ἧς ἐμνήσθης.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

τῆς σῆς πόλεώς θ'
ἥτις σε τρέφει
λυμαινόμενον τοῖς μειρακίοις.

ΑΔΙΚΟΣ.

οὐχὶ διδάξεις τοῦτον Κρόνος ὤν.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

εἴπερ γ' αὐτὸν σωθῆναι χρή, 930
καὶ μὴ λαλιὰν μόνον ἀσκῆσαι.

ΑΔΙΚΟΣ.

δεῦρ' ἴθι, τοῦτον δ' ἔα μαίνεσθαι.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

κλαύσει, τὴν χεῖρ' ἢν ἐπιβάλλῃς.

ΧΟΡΟΣ.

παύσασθε μάχης καὶ λοιδορίας.
ἀλλ' ἐπίδειξαι 935
σύ τε, τοὺς προτέρους ἅττ' ἐδίδασκες,
σύ τε τὴν καινὴν παίδευσιν, ὅπως
ἂν ἀκούσας σφῷν

925 sq. Personarum distributio secundum AB; ceteri continuant: *Ἀδ. ὤμοι σ. — ἐμν., Δίκ. ὤμ. μ. — πόλεως θ'. — ὤμοι* Amnop, *ᾤμοι* abcds, *οἴμοι* B.
928. E *λοιμαινόμενον.* Cf. 179.
929. *τοῦτον* omittunt AB.
932. *δ' ἔα* omnes fere libri.
933. *ἐπιβάλλῃς* EG et corr. g; *-άλλεις* f (m. pr.) gimoqstx; *-άλῃς* (vel *-ῃς*) A(?)BDabcn; *-άλης* Fhz. *ἢν* omittunt mo.
936. AB *σύ γε.*

925. *ὤμ.* non contemnentis, sed ut 773. — *σοφ.* qualis in Telepho Euripidea erat tradita.
926. *μαν.* cf. Vesp. 1486.
929. *τοῦτον*, Phidippidem. — *Κρ.* 398.
930. *διδάξω (μέντοι αὐτόν, εἴπερ).* Sch. — *λαλ.* Ran. 1069. Bgl.

932. *ἔα*, monosyllabum, Kr. §. 13, 3. n. 3. *ταῦτα λέγει ἐπιλαβόμενος τοῦ μειρακίου.* Sch.

934. Chorus, quum in eo essent litigantes ut manus inter se conferrent, intercedit (Beck.).

936. *προτ.* cf. 959.

ἀντιλεγόντοιν κρίνας φοιτᾷ.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

δρᾶν ταῦτ' ἐθέλω.

ΑΔΙΚΟΣ.

κἄγωγ' ἐθέλω.

ΧΟΡΟΣ.

940 *φέρε δή, πότερος λέξει πρότερος;*

ΑΔΙΚΟΣ.

τούτῳ δώσω·
κᾆτ' ἐκ τούτων ὧν ἂν λέξῃ
ῥηματίοισιν καινοῖς αὐτὸν
καὶ διανοίαις κατατοξεύσω.
945 *τὸ τελευταῖον δ', ἢν ἀναγρύξῃ,*
τὸ πρόσωπον ἅπαν καὶ τὠφθαλμὼ
κεντούμενος ὥσπερ ὑπ' ἀνθρηνῶν
ὑπὸ τῶν γνωμῶν ἀπολεῖται.

ΧΟΡΟΣ.

(*στροφή.*)

950 *νῦν δείξετον τὼ πισύνω τοῖς περιδεξίοισι*
λόγοισι καὶ φροντίσι καὶ γνωμοτύποις μερίμναις,

940. *φ. δὴ πότ. λ. πρότερον* A; *φ. δὴ τίς* D (*τῖς*) BEFHm; *φ. τίς* Gfghino; *πρότερος* DFGfgimnox; *πρότερον* AEHhz; post *πρότ.* quod plerique addunt *ὑμῶν* omittunt Ahuz.
942. *ὃν* B. *λέξοι* hnuz. *αὐτὸν* (943) omittunt hmnz.
945. *ἀναγρύζῃ* (vel *-ζη*) ABD. *ἂν γρύξῃ* hz.
947. *ἀνθρήνων* AFGfghi; *-ηνῶν* Suid. v. *ἀνθρήνη*.

938. *φοιτ.* 916. ut adolescens eligat utrum velit sequi magistrum.
940. Plat. Leg. IV. p. 712 C *φέρε δὴ τοίνυν, πότερος ὑμῶν ἀποκρίνασθαι πρότερος ἂν ἐθέλοι.* Eccl. 1082 *ποτέρας προτέρας ἀπαλλαγῶ;* Max. Tyr. XXI, 2 *πότερος τοίνυν πρότερος ἡμῖν τοῖς δικασταῖς τὰ αὑτοῦ δίεισιν;* (Pors.) Soph. Trach. 947 *πότερα πρότερ' ἐπιστένω;* Lys. IV, 15 *πότερον πρότερον ἐπλήγην ἢ ἐπάταξα.* Isocr. Panath. 269 E *ποτέρων διεξίω πρότερον τοὺς κινδύνους.* Lucian. Conv. 9 *πότερον χρὴ πρότερον.* [Dem.] VII, 37: *πᾶσι γνώριμα πότερος πρότερος μήν ἐστιν.* (Dobr.) Eadem parechesis Hom. Il. III, 299 *ὁππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν.* Similiter amant Attici iungere *πολλοὶ πολλοῦ*, cf. ad 915. — Ceterum cf. Eq. 339.
942. *ἐκ* cf. 480.
943. *καιν.* 480. 637. 896. 1032. 1397. 1399. Cf. Plat. Theaet. p. 180 A *ἄν τινά τι ἔρῃ, ὥσπερ ἐκ φαρέτρας ῥηματίσκια αἰνιγματώδη ἀνασπῶντες ἀποτοξεύουσι.*
945 sq. Cf. Vesp. 374. (Nub. 963. Eq. 294. Pac. 97.) 432. 1080. Bgl. ὁ *Ἀριστοτέλης* (Hist. an. IX, 40. 42.) *συγγενῆ τῇ μελίσσῃ τὴν ἀνθρήνην φησί.* Sch.
949 sqq. *Στάσιμον.* Versus choriambici. Antistropham v. 1024 sqq. Exordium ut Eq. 334.

ὁπότερος αὐτοῖν λέγων ἀμείνων φανήσεται.
νῦν γὰρ ἅπας ἐνθάδε κίνδυνος ἀνεῖται σοφίας, 955
ἧς πέρι τοῖς ἐμοῖς φίλοις ἐστὶν ἀγὼν μέγιστος.
ἀλλ' ὦ πολλοῖς τοὺς πρεσβυτέρους ἤθεσι χρηστοῖς
στεφανώσας,
ῥῆξον φωνὴν ἥτινι χαίρεις, καὶ τὴν αὑτοῦ φύσιν
εἰπέ. 960

ΔΙΚΑΙΟΣ.

λέξω τοίνυν τὴν ἀρχαίαν παιδείαν, ὡς διέκειτο,
ὅτ' ἐγὼ τὰ δίκαια λέγων ἤνθουν, καὶ σωφροσύνη
'νενόμιστο.
πρῶτον μὲν ἔδει παιδὸς φωνὴν γρύξαντος μηδέν'
ἀκοῦσαι·
εἶτα βαδίζειν ἐν ταῖσιν ὁδοῖς εὐτάκτως εἰς κιθαριστοῦ

952. γνωμοτύποισι AB contra metrum. γνωμοτύπαις Da.
953. ὁπότερος αὐτοῖν libri, nisi quod dfo interponunt γ' et x δ', atque αὐτῶν habent houz. γενήσεται B. ἀμείνω D.
955. ἐνθάδε libri. ἐνταῦθα, a metrico profectum, suprascr. D, ascript. ut glossa fh.
960. AB αὐτοῦ, unde Both. αὑτοῦ. Cf. 88. 1449. 1455.
963. παιδ. φ. (AB)DFGabehz alii cum Sexto Emp. p. 359 et Aristide II. p. 162. φ. παιδ. diserte o. μηδέν' FG, μηδέν EH, μηδὲν Dhiz alii, h cum gl. μηδαμοῦ.
964. ἐς bdst, ceteri εἰς. Cf. Enger ad Lysistr. 2.

952. γνωμοτ. Eq. 1379. Thesm. 55. Ran. 877. (Bgl.)
953. Versus nullo pacto consentit cum 1028 sq. nec omnino in metri formam a poeta redactus videtur. Hoc quoque repetas ex omissa fabulae pertractatione. — λέγων suam caussam orando suasque virtutes exponendo. Cf. 935 sqq.
955. νῦν πρόκειται ἡμῖν ὑπὲρ ἁπάσης τῆς σοφίας κινδυνεῦσαι. Sch.
958. Vesp. 533. Pac. 276. Ran. 884. Aesch. Pers. 405. Soph. Ai. 1163. Lucian. merc. cond. 11.
960. ῥῆξ. φ. 357. — αὑτοῦ, pro σαυτοῦ, M. §. 489, II. Kr. §. 51, 2. n. 15. Sic (994.) 1455. Av. 360. Cf. Eq. 506. Aesch. Choeph. 111. 221. Lucian. Catapl. 9. merc. cond. 30.
961. Telecl. Ἀμφικτ. I, 1 λέξω τοίνυν βίον ἐξ ἀρχῆς ὃν ἐγὼ θνητοῖσι παρεῖχον. — De παιδ. ἀρχ. cf. etiam Isocr. Areopagiticum. (Wr.) Plaut. Bacch. 420 sqq. R. (Br.)
962. τὰ δ. λ. (901), ὁ δίκαιος λόγος. — ἤνθ. 894. Eq. 530. — σωφρ. Plat. Charmid. p. 159 sqq. — ἐνεν. 248.
963. Xen. Rep. Lac. 3, 5 ἐκείνων (puerorum laconicorum) ἧττον ἂν φωνὴν ἀκούσαις ἢ τῶν λιθίνων.
964. ἐν τ. ὁ. Plat. Charm. p. 159 B εἶπεν ὅτι οἱ δοκοῖ σωφροσύνη εἶναι τὸ κοσμίως πάντα πράττειν καὶ ἡσυχῇ ἔν τε ταῖς ὁδοῖς βαδίζειν καὶ διαλέγεσθαι. Alexid. f. 262 (p. 757 M. min.) ἓν γὰρ νομίζω τοῦτο τῶν ἀνελευθέρων εἶναι, τὸ βαδίζειν ἀρρύθμως ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐξὸν καλῶς (Sp.). — εὐτάκτως, agminis instar (cf. ἀθρό-

965 τοὺς κωμήτας γυμνοὺς ἀθρόους, κεἰ κριμνώδη κα-
ταγίφοι.
εἶτ' αὖ προμαθεῖν ᾆσμ' ἐδίδασκεν τὼ μηρὼ μὴ ξυνέ-
χοντας,
ἢ Παλλάδα περσέπολιν δεινὰν, ἢ Τηλέπορόν τι βόαμα,

965. *κρημνώδη* BGgix, Suid.; *κρυμν.* F; *κρυμώδη* EHhnouz, Aristid. de Quat. II. p. 162. Ceteri *κριμνώδη*, quod et magis comicum videtur et nescio an aptius sit. Nam in nivibus praecipue spectatur densitas, eaque merito etiam potius commemoranda est quam frigus, quod sponte intelligitur (G. H.).

966. B *ἐδίδασκε.*

967. *περσέπτολιν* AFGfghimno alii et Suid., Aristid. l. l. Dio Chrys. or. XIII. p. 417 R. *περσέπολιν* at.

ους, 965), cf. Vesp. 424. Aesch. Pers. 399. — *ἐς κιθ.* ut 973. 996. Eq. 1235. 1238. *Ὁ κιθαριστὴς* (Eq. 992) pueros accipiebat a grammatista per triennium fere docendos musicam artem ac poetas. Plat. Legg. VII. p. 809 E: *εἰς μὲν γράμματα παιδὶ δεκετεῖ σχεδὸν ἐνιαυτοὶ τρεῖς, λύρας δὲ ἅψασθαι τρία μὲν ἔτη καὶ δέκα γεγονόσιν ἄρχεσθαι μέτριος ὁ χρόνος, ἐμμεῖναι δὲ ἕτερα τρία.* ib. p. 812 B: *ἆρ' οὖν μετὰ τὸν γραμματιστὴν ὁ κιθαριστὴς ἡμῖν προσρητέος;* E: *ταῦτα μὲν οὕτω περὶ τῆς μουσικῆς ἡμῖν ὁ παιδευτὴς ἐπιμελείσθω· τὰ δὲ μελῶν αὐτῶν αὖ καὶ ῥημάτων* etc. Protag. p. 312 B: *μάθησις οἵαπερ ἡ παρὰ τοῦ γραμματιστοῦ ἐγένετο καὶ κιθαριστοῦ καὶ παιδοτρίβου* (963). Alcib. I. p. 106 E: *ἔμαθες γράμματα καὶ κιθαρίζειν καὶ παλαίειν· οὐ γὰρ δὴ αὐλεῖν γε ἤθελες μαθεῖν.* Charmid. p. 159 CD. Clitoph. p. 407 C. De grammatistae disciplina tacetur, credo quia in ea minus apparebat veteris ac novae discrimen. Ceterum cf. C. F. Herm. Antiq. priv. §. 36.

965. *κωμ.* i. q. *συμφοιτηταί*, C. F. Herm. l. l. §. 36, 3. Cf. *κωμῆτις* vicina, Lysistr. 5. Br. — *γυμν.* 498. — *κριμν.*, *μέγιστα καὶ παχέα δίκην κρίμνων ἤγουν κριθῶν.* Sch. *κρίμνα* vocata sunt *τὰ τοῖς ἀλφίτοις ἐμφερόμενα τῆς πεφρυγμένης κριθῆς μόρια μεγάλα*, v. Galen. de simpl. med. VII (p. 94, 27 Bas.).

966. *αὖ* ab itinere in ludum facto transitur ad id quod ibi docebatur. — *προμ.* Cf. 476. — *ἐδ.* sc. *ὁ κιθαριστής.* — *τ. μ. μ. ξ.*, *μὴ σφίγγοντας, οἷον ἀνειμένως διάγοντας καὶ μὴ ἐκθλίβοντας τὰ αἰδοῖα ἐκ τοῦ συνέχειν τοὺς μηρούς.* Sch. Cf. 983. — *μὴ* cf. Kr. §. 67, 2. n. 2.

967. *Παλλάδα, ἀρχὴ ᾄσματος Λαμπροκλέους Ἀθηναίου, τοῦ Μίδωνος υἱοῦ ἢ μαθητοῦ. ἔχει δὲ οὕτως· Παλλάδα περσέπολιν [δεινὰν θεὸν ἐγρεκύδοιμον ποτι]κλήζω πολεμαδόκον ἁγνὰν, παῖδα Διὸς μεγάλου δαμάσιππον* (Sch.), ubi seclusa verba Dindorf. iudicat ex Hesiod. Theog. 925 illata et *ποτι* ortum ex — *πολιν*, *δεινὰν* autem, usitatum illud Palladis epitheton, versus explendi caussa ab Aristophane adiectum. Cf. Bergk. Lyr. gr. p. 951 sq. ed. II. W. M. Schmidt diatr. in dithyr. p. 142 sq. — *Τηλ. β.*, *Κυδίδου τοῦ Ἑρμιονέως κιθαρῳδοῦ, ἀπό τινος τῶν ᾀσμάτων „τηλέπορόν τι βόαμα λύρας“.* Sch. Quod ibi Bernhardy proposuit, *Κυδίου*, sprevit Bergk. l. l. p. 1065 sq. (fr. adesp. 102) retulitque fragmentum ad Cecidem (985); cf. Schmidt l. l. p. 127—130. A. Nauck, M. Rhen. N. VI. p. 431 sq.

ἐντειναμένης τὴν ἁρμονίαν ἣν οἱ πατέρες παρέδωκαν.
εἰ δέ τις αὐτῶν βωμολοχεύσαιτ', ἢ κάμψειέν τινα καμπήν,
οἵας οἱ νῦν τὰς κατὰ Φρῦνιν ταύτας τὰς δυςκολοκάμπτους, 971
ἐπετρίβετο τυπτόμενος πολλάς, ὡς τὰς Μούσας ἀφανίζων.
ἐν παιδοτρίβου δὲ καθίζοντας τὸν μηρὸν ἔδει προβαλέσθαι

968. A *ἐντυναμένης*, B *ἐντυνομένης* (ad *τυ* suprascripto *η*). Ceteri *ἐντειναμένους* (FGg; *ἐκτειναμένους* f), ut Suid. v. *βωμολ.*, Aristid. l. l. *ἐντειναμένης* (sc. *τῆς κιθάρας*) proposuit G. H.
Quem versum post 969 e Suida (v. *χιάζ.*, non autem v. *βωμολοχ.* et *δυςκολοκ.*) addendum censuere Valckenaer. et Porso, addidit Br.: *αὐτὸς δείξας ἐν θ' ἁρμονίαις χιάζων ἢ σιφνιάζων*, eum G. H. recte demonstravit non huius loci esse, sed aut alius poetae vel diversae Aristophanis fabulae aut in priore Nubium editione scriptum fuisse, ita ut illic de magistris praedicarentur quae hic vituperantur in discipulis.
973. *ἐμ* A, qui *σὺμ πεύκαις* 604, *ἦμ πως* Vesp. 399, *ἐμ Φαναῖσι* Av. 1694, *ξὺμ παιῶνι* Thesm. 1034, *ἦμ περ* Eccl. 1035. · Dd. Ox.

968. Cf. Plat. Protag. p. 326 A: *οἱ κιθαρισταὶ . . ἄλλων αὖ ποιητῶν ἀγαθῶν ποιήματα διδάσκουσι, μελοποιῶν, εἰς τὰ κιθαρίσματα ἐντείνοντες καὶ τοὺς ῥυθμούς τε καὶ τὰς ἁρμονίας κτλ.* — Plat. Lach. p. 188 D: *δωριστί, ἀλλ' οὐκ ἰαστί, οἴομαι δὲ οὐδὲ φρυγιστὶ οὐδὲ λυδιστί, ἀλλ' ἥπερ μόνη Ἑλληνική ἐστιν ἁρμονία.*
969. *βωμολ.* (910), *φλυαρῆσαι, ἀγοραῖόν τι εἰποι ἢ εὐτελές.* Sch. — *κάμψ., κεκλασμένῃ τῇ φωνῇ τὴν ᾠδὴν προενέγκοιτο.* Sch. Cf. 333. Cic. Legg. II, 15, 38 sq., ubi modorum flexiones (Kst.).
971. *Φρῦν.* (*ὁ Κάμωνος*, Poll. IV, 66. Cf. Suid. ac Plnt. de laude sui 1.), *κιθαρῳδὸς Μυτιληναῖος, Ἀριστοκλείδου μαθητής*, qui *τὸ γένος ἦν ἀπὸ Τερπάνδρου, ἤκμασε δὲ κατὰ τὰ Μηδικά. παραλαβὼν δὲ τὸν Φρῦνιν αὐλῳδοῦντα κιθαρίζειν ἐδίδαξεν.* Sch. Cf. Plut. de mus. 30: *ἡ κατὰ Τέρπανδρον κιθαρῳδία καὶ μέχρι Φρύνιδος ἡλικίας παντελῶς ἁπλῆ τις οὖσα διετέλει.* Phrynis autem *πρῶτος τὴν ἁρμονίαν ἔκλασεν ἐπὶ τὸ μαλθακώτερον* (Sch.), unde *ὁ Ἰωνοκάμπτης* vocatur ap. Plut. de l. sui 1, ac Pherecr. *Χείρ.* (fr. 143, 14—16): *Φρῦνις δ' ἴδιον στρόβιλον ἐμβαλών τινα, Κάμπτων με* (musicam) *καὶ στρέφων ὅλην διέφθορεν, Ἐν ἑπτὰ χορδαῖς δώδεχ' ἁρμονίας ἔχων.* Quamquam hic non pessimus: *εἰ γάρ τι κἀξήμαρτεν αὖθις ἀνέλαβεν* (v. 18). Et vicisse eum *Παναθηναίοις ἐπὶ Καλλίου ἄρχοντος* (Ol. 81, 1) Schol. narrant. Eadem: *ἦν δὲ γύννις καὶ ψυχρός.* Ceterum de hac musicae depravatione v. Ran. 1309 sqq. 1493. Pherecr. fr. 143 Mein. min. — *δυςκολοκ.* cf. 420.
972. *ἐπετρ.* 1376. 1407. — *πολλάς*, cf. Xen. Anab. V, 8, 12 *ἀνέκραγον ὡς ὀλίγας παίσειεν.* Pac. 644 *τὰς πληγὰς ὁρῶντες ἃς ἐτύπτοντο.* Ran. (636.) 747 (Bgl.). De verberibus discipulorum v. C. F. Herm. Ant. priv. §. 34, 13 sq.
973. *ἐν π.* 964. Plat. Gorg. p.

τοὺς παῖδας, ὅπως τοῖς ἔξωθεν μηδὲν δείξειαν ἀπηνές·
975 *εἶτ' αὖ πάλιν αὖθις ἀνιστάμενον συμψῆσαι καὶ προνοεῖσθαι*
εἴδωλον τοῖσιν ἐρασταῖσιν τῆς ἥβης μὴ καταλείπειν.
ἠλείψατο δ' ἂν τοὐμφαλοῦ οὐδεὶς παῖς ὑπένερθεν τότ' ἄν, ὥςτε
τοῖς αἰδοίοισι δρόσος καὶ χνοῦς ὥςπερ μήλοισιν ἐπήνθει·
οὐδ' ἂν μαλακὴν φυρασάμενος τὴν φωνὴν πρὸς τὸν ἐραστὴν
980 *αὐτὸς ἑαυτὸν προαγωγεύων τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐβάδιζεν·*
οὐδ' ἂν ἑλέσθαι δειπνοῦντ' ἐξῆν κεφάλαιον τῆς ῥαφανῖδος,

975. *αὖ* omittunt ost; *εἶτ' αὖθις π. ἀν.* D. — AB *ἀνιστάμενον — προνοεῖσθαι*, ceteri *ἀνισταμένους — προνοῆσαι*. Cf. 979 sqq.
976. *ἐρασταὶ* t, ceteri *ἐρασταῖς*, unde Toup. in Suid. III. p. 176 reposuit *ἐρασταῖσιν*. Cf. 987. 1026. 1040. — *γε* post *καταλ.* addunt D.(*καλύπτειν γε*), i (*κατ. γέ με*, sine *μή*) dfg.
979. *ἐραστὴν ἂν* Dgst. *κερασάμενος* B.

452 B: *παιδοτρίβης (εἰμί), τὸ δ' ἔργον μού ἐστι καλούς τε καὶ ἰσχυροὺς ποιεῖν τοὺς ἀνθρώπους τὰ σώματα.* (Sp.) Axioch. p. 366 D: *ὁπόταν εἰς τὴν ἑπταετίαν ἀφίκηται (τὸ νήπιον), παιδαγωγοὶ καὶ γραμματισταὶ καὶ παιδοτρίβαι τυραννοῦντες.* Isocr. *π. ἀντιδ.* 181 *περὶ τὰ σώματα τὴν παιδοτριβικήν, ἧς ἡ γυμναστικὴ μέρος ἐστί.* C. F. Herm. l. l. §. 36, 13 sq. — *προβ.* Lys. 987. Ran. 201. (G. H.) Xen. r. eq. 10, 15 *τὰ στέρνα.* Pueri in gymnasio humi sedentes iubentur pedes protendere, ne adductis pedibus foedum et obscenum spectatoribus adspectum praebeant. Eadem de caussa arenam in qua sedissent conturbari oportebat (975 sq.). G. H.

975. *αὖ π. αὖθ.* cf. 744 sq. Soph. Phil. 952. O. C. 1418 *αὖθις αὖ π.* Pherecr. fr. 34 *πάλιν αὖθις ἀναθύουσιν.* — *ἀνιστάμενον*, numeri mutatio similis ut 988 sq. (G. H.) Vesp. 553 sqq. 565 sqq. Pac. 640. Av. 565. Lys. 1119. Thesm. 798. Ran. 1075. Eccl. 670 (Dobr. Adv.). Contra Plat. Reip. IV. p. 426 A *ὡς ἀποθανουμένους ὃς ἂν τοῦτο δρᾷ.* — *προνοεῖσθ.* (cf. Eq. 801) sibi prospicere, cavere (C. P.).

976. *τύπον τῶν αἰδοίων.* Sch.

977. *ἠλ. ἂν* 855. *ἂν — ἂν* 840. De unctionibus v. C. F. Herm. Ant. priv. §. 23, 29. 37, 18. Quod h. l. narratur pudicitiae signum est. — *ὥςτε κ. τ. λ.* destringebant enim sese uncti (*ἀποξύεσθαι*).

978. *δρ. κ. χν.* hendiadys, pro *δροσερὸς χνοῦς*, tenera lanugo. Ern. — *μηλ.*, *κυδωνίοις.* Sch.

979. *μ. φ.* i. e. *φυρασάμενος ὥςτε μαλ. εἶναι.* (Bo.) Av. 462 *προπεφύραται λόγος εἷς μοι, ὃν διαμάττειν οὐ κωλύει.* C. P.

980. *προαγ.* cf. ad 41. Cic. N. D. I, 27, 77 quasi sui sit lena natura. Contrarium habitum, *κεκυφότα ἐν ταῖς ὁδοῖς περιπατεῖν*, v. ap. Lucian. Amor. 44. Plut. de virt. doc. p. 439 E. Xen. rep. Lac. 3, 5. C. F. Herm. l. l. §. 34, 20. 24.

981. *κεφ.*, *τὴν κεφαλήν· οὐκ ἔτεμνον δὲ κατὰ μῆκος, ὡς νῦν, ἀλλὰ κατὰ κύκλον.* Sch. Quo certius superior pars erat melior.

οὐδ' ἄννηθον τῶν πρεσβυτέρων ἁρπάζειν οὐδὲ σέ-
λινον,
οὐδ' ὀψοφαγεῖν, οὐδὲ κιχλίζειν, οὐδ' ἴσχειν τὼ πόδ'
ἐναλλάξ.

ΑΔΙΚΟΣ.

ἀρχαῖά γε καὶ Διιπολιώδη καὶ τεττίγων ἀνάμεστα,
καὶ Κηκείδου καὶ Βουφονίων. 985

ΔΙΚΑΙΟΣ.

ἀλλ' οὖν ταῦτ' ἐστὶν ἐκεῖνα
ἐξ ὧν ἄνδρας Μαραθωνομάχους ἡμὴ παίδευσις ἔθρεψεν.

982. ἂν (ante ἄνηθον) omittunt ABhtz; ἁρπ. τῶν πρ. hmnz. ἄννηθον ut atticam formam h. l. et Thesm. 486 restituit Ddf.

984. Διπ. ab; ceteri, ut videtur (diserte Amno ac fortasse B), Διιπολιώδη, ut sit proceleusmaticus pro anapaesto, velut 916. Cf. Eq. 503. Av. 688.

985. κυκείδου hmnz, κικείδ. g, κἴκειδ. i, κηκήδου u, κακίδου t.

986. Μαραθωνομάχας B, ut Ach. 181. Ceteri -χους, ut Suid. v. Μαρ. et Aristid. III. p. 269 Iebb.

982. Eubul. Ix. (fr. 36): ἀμύλων παρόντων ἐσθίουσ' ἑκάστοτε ἄνηθα καὶ σέλινα καὶ φλυαρίας καὶ κάρδαμ' ἐσκευασμένα. Sp. Qui h. l. enumerantur cibi et ipsi priscae frugalitatis sunt. Sic caseus et vetus adstricti fascis anethi, Ps. Verg. Moret. 58 sq. — τῶν πρ. ἁρπ. cf. 1087. prius quam natu maiores sibi sumere. Matth. §. 357.

983. ὀψοφαγ. cf. 1073. ὀψοφάγος gulosus, Pac. 810. Xen. Mem. III, 14, 2—4. Timocl. fr. 4, 9 (p. 799 M. min.) τοὺς ἰχθυοπώλας οὗτος ἡμῖν πλουτιεῖ ὀψοφάγος (Sp.). Plut. Symp. IV, 4, 2 ὀψοφάγους καὶ φιλόψους λέγομεν . . τοὺς περὶ τὰ ἰχθυοπώλια ἀναδιδόντας. — κιχλ. et λιπαροὺς ὄρτυγας (turdos) τρώγειν et ἀτάκτως γελᾶν (Sch.), quorum posterius h. l. accommodatius, cf. 1073. frgm. Thesm. II (325 M. min.), quamquam ambiguum quaesivisse poeta recte Bothio videtur. κιχλισμός, πορνικὸς γέλως πολὺς καὶ ἄκοσμος, Gramm. in Bekker. Anecd. p. 271, 30 (G. H.). — ἴσχ. in accumbendo; cf. 966.

984 sq. Cf. 1000 sq. Vesp. 559 sqq. — ἀρχ. 821. — Διπόλια (Διπόλεια, Pac. 420, v. G. H.) Iovi Πολιεῖ in arce celebrabantur, quorum pars erant τὰ Βουφόνια; v. Porphyr. de abst. II, 29. p. 154 sqq. Aelian. V. H. VIII, 3. Paus. I, 24, 4. 28, 11. G. H. Cf. Preller in RE. IV. p. 599. — τεττ. quia veteres Athenienses κορύμβους ἀναδούμενοι τῶν τριχῶν χρυσοῦς τέττιγας περὶ τὸ μέτωπον καὶ τὰς κόμας ἐφόρουν, Heracl. ap. Ath. XII. p. 512 C. Cf. Eq. 1331. Thuc. I, 6. Ps. Verg. Cir. 126 sq. — Κηκ., διθυράμβων ποιητὴς πάνυ ἀρχαῖος. μέμνηται δὲ αὐτοῦ Κρατῖνος ἐν Πανόπταις. Sch. Cf. W. M. Schmidt, diatr. in dith. p. 130.

985. ταῦτ. ἐ. ἐκ. 1052. 1167. Ach. 41. Pac. 516. Av. 507. Lys. 240. Ran. 318. Eccl. 78 (G. H.). Liv. V, 2 hoc illud esse quod aera militibus sint constituta. Pacuv. Dulor. XVII R.: hoc est illud quod fore occulte Oeax praedixerat. Cf. Kr. §. 51, 7. n. 11. — Aliter 26. Ach. 820. Pac. 289. Av. 354. Ran. 1342 (G. H.).

986. Μαρ. Ach. 181. Eq. 1321. 1334. Cf. Ach. 697 sq. Eq. 781. Vesp. 711. Thesm. 806. Ran. 1296.

σὺ δὲ τοὺς νῦν εὐθὺς ἐν ἱματίοισι διδάσκεις ἐντετυλίχθαι·
ὥςτε μ' ἀπάγχεσθ', ὅταν, ὀρχεῖσθαι Παναθηναίοις δέον αὐτούς,
τὴν ἀσπίδα τῆς κωλῆς προέχων ἀμελῇ τῆς Τριτογενείης.
990 *πρὸς ταῦτ', ὦ μειράκιον, θαρρῶν ἐμὲ τὸν κρείττω λόγον αἱροῦ·*
κἀπιστήσει μισεῖν ἀγορὰν, καὶ βαλανείων ἀπέχεσθαι,
καὶ τοῖς αἰσχροῖς αἰσχύνεσθαι, κἂν σκώπτῃ τίς σε φλέγεσθαι·

987. *ἱματίοις διδάσκ.* EGHhtz, Suid. v. *εὐθύς*. *ἱματίοις προδ.* Bm (? si Bekkeri silentio fides), quod coniecerat Br. Ceteri libri (ut A) *ἱματίοισι διδ.*

988. *ἀπάγχεσθαι* DEs.

989. hz *προέχων τις* et in marg. *γρ. προέχοντας*, quod habent nu. *ἀμελεῖ* ADt, e frequenti literarum *ε* et *η* perturbatione. *Τριτογενείης* AB; ceteri *-είας*. Cf. 614. *τῆς* omittit D.

987. Caesura neglecta ut Vesp. 568. Av. 600. G. Herm. metr. §. 384. — Recte Ern. versum capit de ampla veste, velis, non togis (Cic. Cat. II, 10, 22), quibus non vestiuntur homines, sed involvuntur; quae sunt molliorum hominum.

988. *ἀπάγχ.* (42), ut disrumpar ira. Cf. 1036. Ach. 125. Vesp. 686. (Ern.) Lucian. Ep. sat. 21: *ταῦτα ἡμᾶς μάλιστα ἀποπνίγει* (ut merc. cond. 41) *καὶ ἀφόρητον ἡγούμεθα τὸ πρᾶγμα.* — *ὀρχ.*, *τὴν πυρρίχην*. Lys. XXI, 1: *καταστὰς χορηγὸς ἀνήλωσα ἐπὶ Γλαυκίππου ἄρχοντος εἰς πυρριχιστὰς Παναθηναίοις τοῖς μεγάλοις ὀκτακοσίας* (*δραχμάς*). ib. 4: *Παναθηναίοις τοῖς μικροῖς ἐχορήγουν πυρριχισταῖς ἀγενείοις καὶ ἀνήλωσα ἑπτὰ μνᾶς.* Cf. Isae. de Dicaeog. her. 36.

989. Transitur a plurali numero ad singularem, ut 975. G. H. Amplis vestibus assueti algent quum oporteret esse *γυμνούς* clipeoque utuntur pro veste, quod poeta expressit verbis prae indignatione et contemtu ad obsceniora deflexis. G. H.: mollitiem quae istis vestium involucris irrepserit perstringere videtur poeta, innuens tam male exercitatos esse ut non valeant altius sublatos gestare clipeos. Similiter *ἀγυμνασίαν* vituperat Ran. 1087 sqq. — *ἀμ.* eam non curat, eius non pudet. — *Τριτογ.* (Eq. 1189.), cui saltatio instituitur.

990. *πρὸς ταῦτα*, quae respiciens, propter ea, 1433. Ach. 659. Eq. 760. Vesp. 648. 927. 1386. Pac. 305. 416. 765. 1315.

991. *μ. ἀγ.* 1003. Isocr. Areop. 49: *οὕτω δ' ἔφευγον τὴν ἀγορὰν ὥςτ' εἰ καί ποτε διελθεῖν ἀναγκασθεῖεν μετὰ πολλῆς αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης ἐφαίνοντο τοῦτο ποιοῦντες.* Cf. Lys. XIX, 55. Plat. Theaet. p. 173 C. C. Fr. Herm. Ant. priv. §. 17, 15 sq. 34, 8. — *βαλ. ἀπ.* Cf. 837. 1044 sq. *πάνυ γὰρ οἱ πόρνοι λουτροῖς ἐχρῶντο.* Sch. Hesiod. Op. et D. 751. *μηδὲ γυναικείῳ λουτρῷ χρόα φαιδρύνεσθαι ἀνέρα.* Hermipp. fr. 77 (p. 153 M. mi.): *οὐ μεθύειν τὸν ἄνδρα χρὴ τὸν ἀγαθὸν οὐδὲ θερμολουτεῖν.* Anthol. Pal. X, 112: *οἶνος καὶ τὰ λοετρὰ καὶ ἡ περὶ Κύπριν ἐρωὴ Ὀξυτέρην πέμπει τὴν ὁδὸν εἰς Ἀΐδην.* Cf. C. F. Herm. l. l. §. 23, 26 sq.

992. *φλ.* excandescere, ira in-

καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προς-
ιοῦσιν,
καὶ μὴ παρὰ τοὺς σαυτοῦ γονέας σκαιουργεῖν, ἄλλο
τε μηδὲν
αἰσχρὸν ποιεῖν, ὅτι τῆς Αἰδοῦς μέλλεις τἄγαλμ' ἀνα-
πλάττειν· 995
μηδ' εἰς ὀρχηστρίδος εἰςάττειν, ἵνα μὴ πρὸς ταῦτα
κεχηνὼς
μήλῳ βληθεὶς ὑπὸ πορνιδίου τῆς εὐκλείας ἀποθραυ-
σθῇς·

993. θάκων BFf; θακῶν A; θώκων DGghimnoqs; θωκῶν EHabcdez; τώκων t. — προϊοῦσι ds.

994. παρὰ AB(FG) alii; ceteri περὶ; praepositionem omittit i. — σκαιουργεῖν AF, hic cum gl. κακουργεῖν, quod ceteri habent. — τοὺς αὐτοὺς γ. DF; τοῦ σαυτοῦ γ. G, unde fortasse cum Bothio reponendum: τοὺς αὐτοῦ, cf. 960. 1455.

995. ἀναπλάττειν A; ἀναπλάσσειν EFHbehiuz; μέλλεις πλάσσειν ds; ἀναπλάσειν Ggmox; ἀναπλήσειν Bc, Suid. ἄχρηστα; verbum omittit a. — ἄγαλμ' BDEFGefghinoz; omittunt ds; ceteri τἄγ., recte, cum non possis effingere nisi certum quoddam exemplum habeas propositum. Offendit tamen μέλλεις. Kk. coniecit ὅ τι — μέλλει — πλάσσειν.

996. εἰςάττειν (543) emendavit Br. Habet enim A (Suid. v. ἄχρηστα et εἰςάττ.; Moschopul. p. 54) εἰςάττειν, B ἄττειν; DEFG (προςάγ.) Hdefghiotxz εἰςάγειν, cum gloss. ἑαυτὸν, εἰςέρχεσθαι etc.; εἰςιέναι abmn.

cendi. Schz. Aliter ὁ Ἄδικος, 910 sqq.

993. Cf. Aristot. Eth. N. IX, 2, 9: παντὶ τῷ πρεσβυτέρῳ τιμὴν τὴν καθ' ἡλικίαν, ὑπαναστάσει καὶ κατακλίσει καὶ τοῖς τοιούτοις.

995. ἀναπλάττ., τύπον ἔχειν, ποιεῖν ἐν τῇ σου διανοίᾳ (Sch.), effingere Pudoris imaginem (in temet ipso), te reddere eius simulacrum. Cf. [Dem.] XXV, 35: καὶ δίκης γε καὶ εὐνομίας καὶ αἰδοῦς εἰσι πᾶσιν ἀνθρώποις βωμοί, οἱ μὲν κάλλιστοι καὶ ἁγιώτατοι ἐν αὐτῇ τῇ ψυχῇ ἑκάστου καὶ τῇ φύσει, οἱ δὲ καὶ κοινῇ τοῖς πᾶσι τιμᾶν ἱδρυμένοι (Man. Moschop.). Eur. Hel. 1002: ἔνεστιν ἱερὸν τῆς δίκης ἐμοὶ μέγα ἐν τῇ φύσει. Iulian. or. III. p. 123: ἐδόκουν ἄγαλμα σωφροσύνης ὁρᾶν (Sp.). Praeterea v. Demetr. Phal. ap. Diog. La. V, 82: τοὺς νέους δεῖν ἐπὶ μὲν τῆς οἰκίας τοὺς γονέας αἰδεῖσθαι, ἐν δὲ ταῖς ὁδοῖς τοὺς ἐναντιῶντας, ἐν δὲ ταῖς ἐρημίαις ἑαυτούς.

996. ὀρχ. 973. Isocr. Areop. 18: οὐκ ἐν τοῖς σκιραφορίοις οἱ νεώτεροι διέτριβον, οὐδ' ἐν ταῖς αὐλητρίσιν. — ταῦτα, 658. 897.

997. μήλ. βλ., μηλοβολεῖν γὰρ ἔλεγον τὸ εἰς ἀφροδίσια δελεάζειν, ἐπεὶ καὶ τὸ μῆλον Ἀφροδίτης ἐστὶν ἱερόν. Sch. Cf. Lys. 856. Plat. ap. Diog. La. III, 32 (Anthol. gr. V, 79 sq. Lyr. gr. ed. Bgk. p. 490, 2 sq. ed. II.). Theocr. V, 88. VI, 6 sq. (Verg. Ecl. III, 64). Bgl. Lucian. Tox. 13. Dial. mer. 12, 1. Nota de Acontio et Cydippe fabula. — κεχηνὼς — βληθεὶς, Kr. §. 56, 15. n. 2. Cf. 1393 sq. Aesch. Pers. 825 sq.

μηδ' ἀντειπεῖν τῷ πατρὶ μηδέν, μηδ' Ἰαπετὸν καλέσαντα
μνησικακῆσαι τὴν ἡλικίαν ἐξ ἧς ἐνεοττοτροφήθης.

ΑΔΙΚΟΣ.

1000 *εἰ ταῦτ', ὦ μειράκιον, πείσει τούτῳ, νὴ τὸν Διόνυσον*
τοῖς Ἱπποκράτους υἱέσιν εἴξεις, καί σε καλοῦσιν βλιτομάμμαν.

1001. *καλοῦσιν* D; plerique, ut videtur, *καλοῦσι*; cf. 608. — AB *κλιτομάμαν*; EFGdfghinouz *βλιττομάμαν*; Suid. *βλιττομάμμαν*; D *βλητομάμαν*.

998. Isocr. Paneg. 18: *ἀντειπεῖν δὲ τοῖς πρεσβυτέροις ἢ λοιδορήσασθαι δεινότερον ἐνόμιζον εἶναι ἢ νῦν περὶ γονέας ἐξαμαρτάνειν.* Cf. Lys. XIX, 55. — *Ἰαπ.*, *εἷς τῶν Τιτάνων* (*Κρόνου* frater, Promethei pater). i. e. *ἀρχαῖον, μωρόν.* Sch. Cf. 929. Plat. Symp. p. 195 B: *Ἔρως Κρόνου καὶ Ἰαπετοῦ ἀρχαιότερος.* Kk. Phrynich. in Bk. An. p. 43, 29: *Ἰαπετός· ἀντὶ τοῦ γέρων. καὶ Τιθωνὸς καὶ Κρόνος ἐπὶ τῶν γερόντων.* Dd. Ox. Cf. Lucian. dial. deor. 2, 1 (*ἀρχαιότερος εἶ πολὺ Ἰαπετοῦ*). 7, 1.

999. Dem. XXIII, 193: *ὁ ἕνεκα τοῦ κακόν τι ποιεῖν τὰ τοιαῦτ'* (mala quae ab altero perpessus sit) *ἐξετάζων μνησικακεῖ.* Cum acc. rei ut Thuc. IV, 74 *ὁρκώσαντες μηδὲν μνησικακήσειν.* — *τὴν ἡλ.*, *τοῦ πατρὸς δηλονότι.* — *ἐν.*, *ὥσπερ νεοττὸς ἐτράφης.* Sch. Serio et graviter magnaque cum dignitate, ut in re severa, loquitur poeta. G. H.

1000. Cf. 990. *πείσει* 90. Aesch. Cho. 781 *σοῖς ταῦτα πείσομαι λόγοις.* Plat. Reip. V. p. 468 D *πεισόμεθα ταῦτά γε Ὁμήρῳ.*

1001. *τοῖς Ἰ. ὑώδεις τινὲς καὶ ἀπαίδευτοι κωμῳδοῦνται. καὶ Εὔπολις ἐν Δήμοις* (fr. 127 M. mi.): *Ἱπποκράτους τε παῖδες ἐμβόλιμοί τινες, βληχητὰ τέκνα, κοὐδαμῶς τοῦ σοῦ τρόπου. τὰ δὲ ὀνόματα αὐτῶν Τελέσιππος, Δημοφῶν, Περικλῆς.* Sch. Cf. Thesm. 273. Galen. *ὅτι τὰ τ. ψύχ. ἤθη κτλ.* I. p. 344 (ed. Basil. 1538): *οἱ Ἱπποκράτους υἱεῖς, οὓς ἐπὶ μωρίᾳ σκώπτουσιν οἱ κωμικοί.* Kst. Ceterum ludit Ar. in similitudine vocum *ὑσὶν* ab *ὗς* et *υἱέσιν* (1424) ab *υἱεύς* (Ruhnk.). Similiter Augustus, cum audisset inter pueros quos in Syria Herodes intra bimatum iusserat interfici filium quoque eius occisum, ait: melius est Herodis porcum esse quam filium (Macrob. Sat. II, 4, 11). Pors. Similis iocus Diogenis, Plut. II. p. 526 C (Dobr.). — *εἴξεις*, 341. — *καλ.*, fut. Atticum (Br.), ut Plat. Symp. p. 175 A. Xen. Symp. I, 15. — *βλιτομ.* *μωρόν· καὶ γὰρ τὸ βλίτον μωρὸν εἶναι δοκεῖ λάχανον.* Sch. Iners genus oleris et nullius saporis aut acrimoniae, v. Plin. XX, 22, 93. Fest. v. blitum. Non. p. 80. 550. Inde Plaut. Truc. IV, 4, 1 blitea et lutea est meretrix, nisi quae sapit in vino ad rem suam, et Laberius in Tusca: bipedem bliteam belluam. (Bgl. et G. H.) Cf. Schol. Plat. p. 918, 20 sqq. (ed. Tur.) Phrynich. in Bk. Anecd. p. 31, 3. (Dd. Ox.) Posterior pars vocabuli a *μάμμη* vel *μαμμία* facta est, quod matrem significat. v. Lys. 878 sq. Inde *μαμμᾶν*, Nub. 1383. Est igitur *βλιτομ.* is qui infantis instar matrem perpetuo vocantis simplex et stolidus est. Similiter *μαμμάκυθοι*, Ran. 990. G. H. Ceterum cf. Plat. Reip. VIII. p. 560 D: *οἱ ἀλαζόνες λόγοι — τὴν μὲν αἰδῶ ἠλιθιότητα ὀνομάζοντες κτλ.*

ΔΙΚΑΙΟΣ.

ἀλλ' οὖν λιπαρός γε καὶ εὐανθὴς ἐν γυμνασίοις διατρίψεις,
οὐ στωμύλλων κατὰ τὴν ἀγορὰν τριβολεκτράπελ', οἷά περ οἱ νῦν,
οὐδ' ἑλκόμενος περὶ πραγματίου γλισχραντιλογεξεπιτρίπτου·
ἀλλ' εἰς Ἀκαδήμειαν κατιὼν ὑπὸ ταῖς μορίαις ἀποθρέξει 1005
στεφανωσάμενος καλάμῳ λευκῷ μετὰ σώφρονος ἡλικιώτου,
μίλακος ὄζων καὶ ἀπραγμοσύνης καὶ λεύκης φυλλοβολούσης,

1005. Ἀκαδημίαν libri; sed parva eorum fides in his rebus. Antiquiorem formam Ἑκαδ. Suid. v. Ἀκαδ. et schol. cod. Bav. Demosth. p. 736, 6. Ddf. Ox. Cf. G. H. — ἀποθρέξει AF; ἀποθρέξῃ GH(-η)e; ἀποθρέξεις fgimo; ὑποθρέξεις hnuz; καταθρέξεις B. Cf. Ran. 193 (G. H.).

1007. μίλ. ABm; σμίλ. EFGHabcdlnouxz. μίλακα χωρὶς τοῦ σίγμα dixisse Aristophanem annotavit Eustath. p. 1822, 22. Dobr. Adv.

1002. ἀλλ' οὖν (985) γε, ut Vesp. 1129. Thesm. 710. (Pors.) Aesch. Prom. 1058. Soph. Ant. 84. al. — λιπ. (cf. 1012) quales solebant esse qui in gymnasiis se exercebant. Kst.

1003. τρ. ἐκ τοῦ τριβόλου καὶ ἐκτραπέλου σύγκειται. ἀντὶ τοῦ σκληρὰ καὶ ἀπόβλητα καὶ ἀπαίδευτα. Suid. — Cf. Eq. 1375 sqq.

1004. ἑλκ. Kr. §. 52, 10. — γλίσχρον καὶ ἀντιλογίαν ἔχοντος κατατετριμμένην. Sch. Similia composita Vesp. 220. Eccl. 1169 sqq. (Sp.)

1005. Ἀκ., ἀπὸ Ἑκαδήμου τινὸς, καταλείψαντος τὴν κτῆσιν ἑαυτοῦ πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ τόπου. περὶ αὐτὸν δ' ἦσαν αἱ ὄντως ἱεραὶ ἐλαῖαι τῆς θεοῦ, αἳ καλοῦνται μορίαι. ἦν δὲ γυμνάσιον. Sch. ἔθος δὲ τοῖς ἀσκουμένοις ἀλειψαμένοις ἐν τῷ ἡλίῳ τρέχειν. Sch.

1006. καλ. λ. λιτὸς γὰρ καὶ ἀπερίεργος ὁ τοιοῦτος στέφανος. ἦν δὲ τῶν Διοσκούρων ἴδιον στεφανοῦσθαι καλάμῳ. Sch.

1007. μίλ. herba quae etiam nicophoros dicitur, similis hederae (τὸ φύλλον κιττῶδες μικρὸν, Theophr. III, 18, 11), tenuioribus foliis (Plin. H. N. XXIV, 10, 49); folia corymbique in coronamentis obtinent principatum (id. XXI, 28); ἄνθος δὲ λευκὸν καὶ εὐῶδες, λείριον (Theophr. l. l. Plin. XVI, 35, 63). φυλλοκόμος dicitur Av. 215, πολύφυλλος ab Eupol. fr. 1. χλοήρης καλλίκαρπος, Eur. Bacch. 108. ἀνθεσφόρος, ib. 703. Est Baccho sacra et saepe iungitur cum hedera, ut Athen. V. p. 198 E, ubi Bacchae ἐστεφανωμέναι τινὲς μὲν ὄφεσιν, αἱ δὲ μίλαξι καὶ ἀμπέλῳ καὶ κισσῷ. Cf. Dioscor. IV, 144 sq. — ἀπραγμ., est παρ' ὑπόνοιαν dictum, ut 1018 ψ. μ. cf. 51 sq. Vesp. 1059. (Bgl.) [Dem.] X, 70 γιγνώσκων τὸν τῶν ἰδιωτῶν βίον ἀσφαλῆ καὶ ἀπράγμονα καὶ ἀκίνδυνον ὄντα (G. H.). Isocr. de perm. 2 ᾠόμην διὰ τὴν ἀπραγμοσύνην ἐπιεικῶς ἔχειν πρὸς ἅπαντας τοὺς ἰδιώτας. — λεύκη, athletarum co-

ἦρος ἐν ὥρᾳ χαίρων, ὁπόταν πλάτανος πτελέᾳ ψιθυρίζῃ.
ἢν ταῦτα ποιῇς, ἀγὼ φράζω,
1010 καὶ πρὸς τούτοις προσέχῃς τὸν νοῦν,
ἕξεις ἀεὶ
στῆθος λιπαρὸν χροιὰν λευκήν,
ὤμους μεγάλους, γλῶτταν βαιάν,
πυγὴν μεγάλην, πόσθην μικράν.
1015 ἢν δ' ἅπερ οἱ νῦν ἐπιτηδεύῃς,
πρῶτα μὲν ἕξεις χροιὰν ὠχράν,
ὤμους μικρούς, στῆθος λεπτόν,
γλῶτταν μεγάλην, πυγὴν μικράν,
κωλῆν μεγάλην, ψήφισμα μακρόν,
καί σ' ἀναπείσει
1020 τὸ μὲν αἰσχρὸν ἅπαν καλὸν ἡγεῖσθαι,
τὸ καλὸν δ' αἰσχρόν·
καὶ πρὸς τούτοις τῆς Ἀντιμάχου
καταπυγοσύνης ἀναπλήσει.

1009. φράσω AB.
1010. προσέχῃς Ggh (ex em. m. pr.), -εις Fabci; -οις f; ceteri -ῃς. Kayser emend. καὶ τούτοισιν, e v. 1022 illatum credens πρὸς τούτοις.
1012. λευκὴν ABEHx; ceteri λαμπρὰν, quod e glossemate natum videtur.
1023. σ' ἀναπλ. (ut Ach. 846 sq.) Ghnuz; καταπλ. EHm; ceteri ἀναπλήσει (ἀναπλήσῃ D).

ronamentum, Schol. Theocr. II, 121. (Harl.) Theophr. h. pl. III, 14.
1008. καὶ Θεόκριτος (Id. I, 1) ἀδύ τι τὸ ψιθύρισμα καὶ ἁ πίτυς. Sch. Cf. ib. II, 141 de amantibus: ἐψιθυρίσδομες ἀδύ. Mosch. 5, 8 ἁ πίτυς ᾄδει. Etiam Pac. 597 sqq. τὰ νέα συκίδια — προςγελάσεται λαβόντ' ἄσμενα.
1010. Notanda constructio verbi cum πρὸς τούτοις, quae alibi vix occurrit. Ern.
1012. λιπ. ut λιπαροὶ πόδες ap. Hom. ac λιπαρὰ χείλεα Lucian. am. 13. — λευκ. significat purum atque integrum colorem, cui opponitur ὠχρὰ χρ. 1016. G. H.
1013. Sic imitator Lucian. Somn. 7 Ἑρμογλυφικὴν facit promittentem: τοὺς ὤμους ἕξεις καρτερούς.
1014. πό. μικρά, σωφροσύνης σύμβολον. Sch.
1016. πρῶτα μὲν — καί σ' ἀν. 537.
1017. ὤ. μ. οἷοι τῶν ἀγυμνάστων καὶ ἀργῶν. Sch.
1018. ψηφ. Eq. 1383. μακρ., ἐκ πολυλογίας συγκείμενον. Sch. Ex inopinato, 1007.
1019. ἀναπ. sc. ὁ λόγος ἄδικος. Schz. Ad rem cf. Plat. Reip. VIII. p. 560 DE.
1022. Ἀντ. εἰς θηλύτητα κωμῳδεῖται καὶ εὐμορφίαν. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος — ὁ Ψακάδος λεγόμενος (Ach. 1150—1173). Sch.
1023. ἀναπλ. Kr. §. 39, 11. Cf. Eq. 369.

ΧΟΡΟΣ.

(ἀντιστροφή.)

ὦ καλλίπυργον σοφίαν κλεινοτατην ἐπασκῶν, 1025
ὡς ἡδύ σου τοῖσι λόγοις σῶφρον ἔπεστιν ἄνθος.
εὐδαίμονες δ' ἦσαν ἄρ' οἱ ζῶντες τότ' ἐπὶ τῶν προ-
τέρων·
πρὸς οὖν τάδ', ὦ κομψοπρεπῆ μοῦσαν ἔχων, 1030
δεῖ σε λέγειν τι καινὸν, ὡς εὐδοκίμηκεν ἀνήρ.
δεινῶν δέ σοι βουλευμάτων ἔοικε δεῖν πρὸς αὐτόν,
εἴπερ τὸν ἄνδρ' ὑπερβαλεῖ καὶ μὴ γέλωτ' ὀφλήσεις. 1035

ΑΔΙΚΟΣ.

καὶ μὴν πάλαι γ' ἐπνιγόμην τὰ σπλάγχνα, κἀπεθύμουν
ἅπαντα ταῦτ' ἐναντίαις γνώμαισι συνταράξαι.

1025. τ' post κλεινοτάτην omittunt ABDFabchmnuz.

1026. τοῖς λόγοις ABDEFi.

1027 sqq. δ' ἦσαν ἄρ' οἱ ABCEHade; idem G, nisi quod ἄρ', et FD, qui δ' ἄρ' ἦσαν, et s, qui ἄρ' ἦσαν habet. — ζῶντες τότ' ἐπὶ τῶν πρ. ABCDFGades et EH, qui τότε habent.. τότε ζῶντες, ἡνίκ' ἦς τῶν πρ. fino et hz, qui tamen pro inusitato Atticis ἦς habent εἶς. Videtur ἡν. ἦς ortum ex glossa ad τότε (vel ἐπὶ τ. πρ.) ascripta. Coniungit utrumque m: οἵ τε ζῶντες ἡνίκ' ἦς τότ' ἐπὶ τ. πρ. Quum non constaret Nubes alteras a poeta ita esse perfectas ut unaquaeque antistropha plane responderet strophae, intactam reliqui optimorum librorum scripturam.

1030. πρὸς οὖν τάδ' ὦ AB(DEH)FG alii, cf. G. Herm. Epit. metr. §. 409. πρὸς τάδ' ὦ (g)hinouz. Omisso οὖν metro succurrebant scribentes quod habent fx: πρὸς τάδε δ' ω. — B κοσμοπρεπῆ.

1033. εὐδοκίμησεν DEFGmu et (ex em.) gi. — ἀνὴρ ABmo; ὁ ἀνὴρ hnuz.

1035. ὑπερβαλεῖς bchnuz; -βάλλεις s; -βαλλῇ i, -βαλῇ e, -βαλῇ t; ceteri, ut videtur (certe a), ὑπερβαλεῖ. — ὀφλήσεις ADbcghisuz alii; ὀφλήσῃς F et primo f (deinde deletum ς).

1036. καὶ μὴν πάλαι γ' ἐπν. EHeu; κ. μ. ἔγωγ' ἐπν. AB; utrumque coniungunt am: κ. μ. πάλαι γ' ἔγωγ' ἐπν. D πάλαι ἔγωγ'; FGfghi πάλαι 'γωγ' vel πάλ' ἔγωγ'; posterius etiam nox. Requiritur πάλαι potius quam ἐγώ; cf. etiam v. 4. (G. H.)

1037. ἅπαντα omittunt hz, et 1038 μὲν omitt. EH.

1024. Cf. 949 sqq. — καλλ. σοφ. κλ. et ἡδὺ σῶ. ἄ. Kr. 57, 2. n. 3 sq.

1027. ἄρα, quod quidem colligere licet ex tua expositione; cf. 165.

1028. ἐπὶ 654.

1030. πρὸς 990. — λέγει πρὸς τὸν ἄδικον. Sch.

1033. ἀνήρ, ὁ δίκαιος δηλονότι. ἐν ἀνδρῶν γὰρ σχήματι εἰςήχθησαν. Sch.

1034. δεῖν, χρείαν ἔχειν. Sch.

1035. ὑπερβ. 443. — γ. ὀφλ. ut Eur. Med. 404. 1049. Sp.

1036. ἐπν. 1376. Cf. 988. Alex. Ἀπεγλαυκ. II (fr. 17): ἐπὰν ἴδω — ἀποπνίγομαι (Bgl.).

ἐγὼ γὰρ ἥττων μὲν λόγος δι' αὐτὸ τοῦτ' ἐκλήθην
ἐν τοῖσι φροντισταῖσιν, ὅτι πρώτιστος ἐπενόησα
1040 τοῖσιν νόμοις καὶ ταῖς δίκαις τἀναντί' ἀντιλέξαι·
καὶ τοῦτο πλεῖν ἢ μυρίων ἔστ' ἄξιον στατήρων,
αἱρούμενον τοὺς ἥττονας λόγους ἔπειτα νικᾶν.
σκέψαι δὲ τὴν παίδευσιν ᾗ πέποιθεν ὡς ἐλέγξω·
ὅστις σε θερμῷ φησι λοῦσθαι πρῶτον οὐκ ἐάσειν·
1045 καίτοι τίνα γνώμην ἔχων ψέγεις τὰ θερμὰ λουτρά;

ΔΙΚΑΙΟΣ.

ὁτιὴ κάκιστόν ἐστι καὶ δειλὸν ποιεῖ τὸν ἄνδρα.

ΑΔΙΚΟΣ.

ἐπίσχες· εὐθὺς γάρ σε μέσον ἔχω λαβὼν ἄφυκτον.
καί μοι φράσον, τῶν τοῦ Διὸς παίδων τίν' ἄνδρ' ἄριστον
ψυχὴν νομίζεις, εἰπέ, καὶ πλείστους πόνους πονῆσαι;

1039. B πρότερος, Di πρῶτος.
1040. Plerique libri καὶ τοῖσι νόμοις, FGmn τοῖς νόμοις, AB (omisso καὶ) τοῖσιν νόμοισι. Inde Bothius quod recepi. Cf. 1315. 1339. — ἀντιλέγειν u et (ex emend.) z; h ἀντιλέγων, cum gl. τὰ ἐναντία λέγειν.
1041. ἔστ' ἄ. ἢ μ. στ. (et 1044 λουτρῷ) hz. — πλὴν f.
1046. δειλότατον ABDacdms, quod videtur ortum ex superl. κάκιστον. Sch.: δειλότατον δὲ εἶπεν· ἐκλύει γάρ.
1047. σε μέσον ἔχω λ. ἄ. cum alii tum AB; σ' ἔχω μέσον λ. ἄ. EFGHe, Suid. v. εὐθύς, quod correctio videtur· eorum qui et metro et verborum ordini consulendum putabant; σε μέσον λαβὼν ἔχω γ' ἄφ. a.

1038. μὲν cf. v. 29.
1040. (νόμοι καὶ) δίκαι (leges et) iura, ut apud Homerum (cf. Il. XVI, 542. Od. III, 244. IX, 215. XI, 570.) Hesiodumque (Op. et D. 217. 248), ita etiam apud Atticos; cf. Aesch. Suppl. 701 sqq. ξένοισί τ' εὐξυμβόλους — δίκας ἄτερ πημάτων διδοῖεν. Thuc. V, 27 πόλιν ἥτις — δίκας ἴσας καὶ ὁμοίας δίδωσι. Cf. δίκαια 888. 1315. 1339.
1041. πλεῖν contractio in sermone quotidiano Atticorum usitata. πλ. ἢ μυρία etiam Av. 1305. Ran. 90. Plut. 1184. ἢ χίλια Eq. 444. Av. 6. ἢ μνᾶς τετταράκοντα Eq. 835. ἢ τριάκονθ' ἡμέρας Ach. 858. Eccl. 808. ἢ ἐνιαυτῷ Ran. 18. ἢ σταδίῳ Ran. 91. ἢ δώδεκα ib. 1129. ἠὲ διπλοῦν Lys. 589. ἢ τάλαντα πολλά, Nub. 1065. πλεῖν ἢ μαίνομαι Ran. 103. 751. πλ. ἑξακοσίους Av. 1251.
1042. αἱρούμενον — ἔπειτα cf. 1249. Ach. 291. Av. 29. Ran. 205 (Kk.).
1043 sq. πρὸς τὸν παῖδα (Phidippidem). Sch.
1044. Cf. 991. Bgl. πρῶτον, cf. 1055.
1045. Appellatur ὁ λόγος δίκαιος.
1047. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν παλαιστῶν τῶν λαμβανομένων εἰς τὸ μέσον καὶ ἡττωμένων. Sch. Cf. Ach. 274. 571. Eq. 388. Ran. 469. Eccl. 260.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

ἐγὼ μὲν οὐδέν' Ἡρακλέους βελτίον' ἄνδρα κρίνω. 1050

ΑΔΙΚΟΣ.

ποῦ ψυχρὰ δῆτα πώποτ' εἶδες Ἡράκλεια λουτρά;
καίτοι τίς ἀνδρειότερος ἦν;

ΔΙΚΑΙΟΣ.

ταῦτ' ἐστί, ταῦτ' ἐκεῖνα
ἃ τῶν νεανίσκων ἀεὶ δι' ἡμέρας λαλούντων
πλῆρες τὸ βαλανεῖον ποιεῖ, κενὰς δὲ τὰς παλαίστρας.

ΑΔΙΚΟΣ.

εἶτ' ἐν ἀγορᾷ τὴν διατριβὴν ψέγεις· ἐγὼ δ' ἐπαινῶ. 1055
εἰ γὰρ πονηρὸν ἦν, Ὅμηρος οὐδέποτ' ἂν ἐποίει
τὸν Νέστορ' ἀγορητὴν ἂν οὐδὲ τοὺς σοφοὺς ἅπαντας.
ἄνειμι δῆτ' ἐντεῦθεν εἰς τὴν γλῶτταν, ἣν ὁδὶ μὲν
οὔ φησι χρῆναι τοὺς νέους ἀσκεῖν· ἐγὼ δέ φημι.
καὶ σωφρονεῖν αὖ φησι χρῆναι· δύο κακὼ μεγίστω. 1060
ἐπεὶ σὺ διὰ τὸ σωφρονεῖν τῷ πώποτ' εἶδες ἤδη
ἀγαθόν τι γενόμενον, φράσον, καί μ' ἐξέλεγξον εἰπών.

1051. πότ' zh (ποτ').
1060. ABFabcdghnoz δύω. F gl. συνίζησις. Cf. Boeckh. n. critt. ad Pind. Nem. XI, 10. Soph. O. R. 640. Recepissem δύω, nisi ex sequentibus verbis ortum videri posset. Cf. 483.
1061. τῷ ποτ' A. ἤδη omitt. hznu.
1062. ἔλεγξον EGHghtz.

1050. μὲν, 29. — Cf. Eur. Herc. f. 183 sq., ubi Amphitruo: ἐροῦ, τίν' ἄνδρ' ἄριστον ἐγκρίναιεν ἄν, ἢ οὐ παῖδα τὸν ἐμόν, ὃν σὺ φῂς εἶναι δοκεῖν. Bgl.

1051. Ἴβυκός φησι τὸν Ἥφαιστον κατὰ δωρεὰν ἀναδοῦναι τῷ Ἡρακλεῖ λουτρὰ θερμῶν ὑδάτων. οἱ δέ φασιν ὅτι τῷ Ἡρακλεῖ πολλὰ καμόντι περὶ Θερμοπύλας Ἀθηνᾶ θερμὰ λουτρὰ ἀναδέδωκεν. Sch. Cf. Herod. VII, 176. Athen. XII. p. 512 F: διὰ τί τὰ θερμὰ λουτρὰ τὰ φαινόμενα ἐκ τῆς γῆς πάντες Ἡρακλέους φασὶν εἶναι ἱερά; Eustath. ad Il. p. 1273, 2: Ἡράκλεια λουτρὰ ἦσαν πρώτως καὶ κυρίως τὰ ἐκ γῆς αὐτοφυῶς ἀναδιδόμενα ἐπὶ ἀναψυχῇ. (Sp. et Br.) Diod. V, 3 (p. 415, 30 sqq. Bk.). Plut. philos. e. c. princ. 1. (XII. p. 81 H.) RE. III. p. 1174 p. m. C. F. Herm. Antiq. priv. §. 2, 15. et in Beckeri Charicl. I. p. 224.

1052. Cf. 985.

1053 sq. Cf. Eq. 1375 sqq. Ran. 1083 sq. Bgl.

1055. εἶτ' 1044. — ψέγ. 991. Bgl.

1056. Ὅμ. Il. I, 247 sq.: τοῖσι δὲ Νέστωρ ἡδυεπὴς ἀνόρουσε, λιγὺς Πυλίων ἀγορητής. Bgl.

1057. ἂν 840. — Abutitur necessitudine inter voces ἀγορὰ et ἀγορητὴς intercedente.

1058. Cf. 1075. Imitatur dialecticorum consuetudinem.

1059. φησὶ cf. 383. Ad rem v. 1003, cf. 1013. 1018. 931.

1060. Cf. 962. 1006. al.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

πολλοῖς. ὁ γοῦν Πηλεὺς ἔλαβε διὰ τοῦτο τὴν μά-
χαιραν.

ΑΔΙΚΟΣ.

μάχαιραν; ἀστεῖον τὸ κέρδος ἔλαβεν ὁ κακοδαίμων.
1065 Ὑπέρβολος δ' οὐκ τῶν λύχνων πλεῖν ἢ τάλαντα
πολλὰ
εἴληφε διὰ πονηρίαν, ἀλλ' οὐ μὰ Δί' οὐ μάχαιραν.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

καὶ τὴν Θέτιν γ' ἔγημε διὰ τὸ σωφρονεῖν ὁ Πηλεύς.

ΑΔΙΚΟΣ.

κᾆτ' ἀπολιποῦσά γ' αὐτὸν ᾤχετ'· οὐ γὰρ ἦν ὑβριστής,
οὐδ' ἡδὺς ἐν τοῖς στρώμασιν τὴν νύκτα παννυχίζειν·

1063. πολλοὺς BG et (suprascr. οῖς) F; omittit x; πολλοῖς suprascr. οὺς g. — γοῦν suprascr. γὰρ FG. διὰ τοῦτ' ἔλαβε i; ἔλαβεν A(?). Cf. G. Herm. El. d. metr. p. 147. 139. (Epit. §. 168.)
1064. ἀ. τὸ κέ. A et s (ἀ. τὸ κράτος); ἀ. κέ. Dn; ἀ. δὲ κ. G; ceteri ἀ. γε κ., nisi quod m (cf. 1036) coniungit: γε τὸ κ.
1065. δ' οὐκ ἐκ τῶν λ. DEGHabcdehsz; idem, sed τῶν omisso, Ffgix, et οὐκ omisso Bq; δ' οὐκ τῶν Ano; emendate m δ' ὁ ἐκ τ. λ., unde Rsg. δ' οὐκ, cf. Dobr. Adv. — πλέον t.
1066. ἀλλὰ μὰ hioz; οὐ μὰ x; ceteri οὐ μὰ Δί' οὐ.
1067. γ' AB(E)He; δ' fmo alii; omittunt particulam DFGghinxz.
1069. Libri στρώμασι.

1063. Acastus Peleo, cui innocenti succensebat, ensem in Pelio abstulerat, ut a feris dilaniaretur inermis, sed dii per Mercurium ei miserunt alium ensem a Volcano factum (Dd.); v. Schol. Cf. Apollodor. III, 13, 3, 5: ἐξαναστὰς καὶ ζητῶν τὴν μάχαιραν ὑπὸ τῶν Κενταύρων καταληφθεὶς ἔμελλεν ἀπόλλυσθαι, σώζεται δὲ ὑπὸ Χείρωνος.
1064. ἀστ. festivum, pro futili s. ridiculo. Bo.
1065. λύχν., λυχνοπωλῶν, ut Av. 13 ἐκ τῶν ὀρνέων. (G. H.) Eq. 1375 ἐν τῷ μύρῳ. Vesp. 789 ἐν τοῖς ἰχθύσιν. Cf. Ran. 1068. Eccl. 303. (Thesm. 448.) De Hyperbolo lychnopola v. Eq. 1315. Pac. 690. Cratin. Πυτ. XIV. (fr. 194 M.) Ὑπέρβολον δ' ἀποσβέσας ἐν τοῖς λύχνοισι γράψον. — πλεῖν, 1041. — ἢ τ. πολλὰ numero incerto, ut Demosth. XXIX, 7 (p. 846, 23) μαρτυριῶν πλέον ἢ πάνυ πολλῶν ἀναγνωσθεισῶν (Dd.).
1067. Cf. Apollod. III, 13, 5: αὖθις (post Antigonam et Polydoram) δὲ γαμεῖ Θέτιν τὴν Νηρέως, περὶ ης τοῦ γάμου Ζεὺς καὶ Ποσειδῶν ἤρισαν.
1068. Apollod. III, 13, 6, 2: Θέτις κωλυθεῖσα (Pelei clamore) τὴν προαίρεσιν (infantem Achillem reddendi immortalem) τελειῶσαι, νήπιον τὸν παῖδα ἀπολιποῦσα πρὸς Νηρηΐδας ᾤχετο. Cf. RE. V. p. 1280 m. — ὑβρ. h. l. opponitur τῷ σωφρονοῦντι notatque eum qui in rem veneream praeceps est. Kst. Aeschin. c. Tim. 15: ἐάν τις ὑβρίζῃ εἰς παῖδα (ὑβρίζει δὲ δήπου ὁ μισθούμενος) κ. τ. λ. (Sp.) Thesm. 63. Xen. Mem. I, 2, 19 οὐκ ἂν ποτε ὁ δίκαιος ἄδικος γένοιτο, οὐδὲ ὁ σώφρων ὑβριστής.
1069. ἡδ. παννυχ. ut ap. Pind.

γυνὴ δὲ σιναμωρουμένη χαίρει· σὺ δ' εἶ Κρόνιππος. 1070
σκέψαι γάρ, ὦ μειράκιον, ἐν τῷ σωφρονεῖν ἅπαντα
ἄνεστιν, ἡδονῶν θ' ὅσων μέλλεις ἀποστερεῖσθαι,
παίδων, γυναικῶν, κοττάβων, ὄψων, πότων, κα-
χασμῶν.
καίτοι τί σοι ζῆν ἄξιον, τούτων ἐὰν στερηθῇς;
εἶεν. πάρειμ' ἐντεῦθεν ἐς τὰς τῆς φύσεως ἀνάγκας. 1075
ἥμαρτες, ἠράσθης, ἐμοίχευσάς τι, κᾆτ' ἐλήφθης·
ἀπόλωλας· ἀδύνατος γὰρ εἶ λέγειν. ἐμοὶ δ' ὁμιλῶν
χρῶ τῇ φύσει, σκίρτα, γέλα, νόμιζε μηδὲν αἰσχρόν.

1070. συναμορ. EFGHi; συναμωρ. chntz, Suid.; σιναμορ. m.
1073. ὄψων omittunt hz. κιχλισμῶν omnes praeter A, qui καχασμῶν.' Clem. Alex. Paedag. II, 5. p. 167 B: ἡ ἐκμελὴς τοῦ προςώπου ἔκλυσις εἰ μὲν ἐπὶ γυναικῶν γίνοιτο κιχλισμὸς προςαγορεύεται, γέλως δέ ἐστι πορνικός· εἰ δὲ ἐπὶ ἀνδρῶν, καγχασμός· γέλως ἐστὶν οὗτος μνηστηρώδης κἀξυβρίζων. H. l. κιχλ. esset stridor puellarum ridentium quum attrectantur. (G. H.) Quum autem ceterae omnes h. v. res ad ipsum Phidippidem pertineant et κιχλ. e v. 983 ortum esse possit, καχ. praetuli.
1075. hnuz εἶεν. πάρειμι δῆτ' ἐντ. Dubium est utrum librariis obversatus sit v. 1058, an εἶεν separari a versu poeta voluerit. G. H.
1076. τι κᾆτ' ἐλ. AB; τε κᾆτ' ἐλ. n; εἶτα τί, κατελ. m; τί δὴ κατελ. FGdf(g)hnoxz et t (nisi quod κατελήφθεις); τί δῆτα κατελ. b; τί κατελ. a et Dc, qui κατελείφθης, ut i τί δὲ κατελείφθ. Postquam κᾆτ' in praepositionem κατὰ verbo iunctam mutatum fuit, librarii aliter alii metrum sarcire studuerunt. Br.

Pyth. VI, 52 γλυκεῖα φρὴν συμπόταισιν ὁμιλεῖν. (G. H.) Hom. Il. XXIV, 368 sq. οὔτ' αὐτὸς νέος ἐσσί — ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι. Hor. Sat. II, 8, 24 ridiculus totas — obsorbere placentas.

1070. σιναμωρεῖν dicitur qui temere et stulte aliquid laedit vel corrumpit (ut Herod. VIII, 35 ὅσα ἐπέσχον τῆς Φωκίδος ἐσιναμώρεον); apud Atticos qui cibos temere attrectat et vitiat. Inde translatum etiam ad lasciviam veneream, ut h. l.: vexari. G. H. Κρόνιππ., comice fictum (ad similitudinem nominum Μελάνιππος, Ξάνθιππος al.) ex Κρόνος (398) et ἵππος (sensu obsceno, ut Ran. 429. Bgl.).

1073. κοττ. Ach. 525. Pac. 343. 1242. 1244. Frgm. 207 D = 163 M. C. F. Herm. Antiq. priv. §. 28, 34. 53, 25 sqq. — ὄψα 983. Plat. Reip. II. p. 372 E: ὅ. καὶ τραγήματα. — πότ., συμποσίων. Plat. l. l. I. p. 329 A: περὶ πότους καὶ εὐωχίας. — καχ., ὁ ἐκχυτος γέλως (Suid.), qualis convenit compotationibus. Cf. Eccl. 848. G. H.

1074. Cf. Av. 548. (Bgl.) Plut. 531.

1075. Cf. 176 et 1058.

1076. ἥμ. Kr. §. 54, 1. n. 2. (Kk.). ἁμαρτ. non raro de adulterio ac stupro dicitur (Beck.), ut peccare (Hor. Sat. I, 2, 63. Tib. IV, 14, 1.). — τι cf. 181. (1147. 1418.) Eq. 1242 καί τι καὶ βινεσκόμην. — ἐλήφθ. Cf. Plat. Reip. X. p. 609 C οἰηθέντες τὸν ἄδικον ἄνθρωπον, ὅταν ληφθῇ ἀδικῶν, τότε ἀπολωλέναι ὑπὸ τῆς ἀδικίας.

1078. χρ. τ. φ. genio indulge (Beck.). Isocr. Areopag. 15 ἴδοιμεν ἂν τοὺς ἐν τοῖς ἄλλοις πράγμασιν

μοιχὸς γὰρ ἢν τύχῃς ἁλοὺς, τάδ' ἀντερεῖς πρὸς αὐτόν,
1080 ὡς οὐδὲν ἠδίκηκας· εἶτ' εἰς τὸν Δί' ἐπανενεγκεῖν,
κἀκεῖνος ὡς ἥττων ἔρωτός ἐστι καὶ γυναικῶν·
καίτοι σὺ θνητὸς ὢν θεοῦ πῶς μεῖζον ἂν δύναιο;

ΔΙΚΑΙΟΣ.

τί δ', ἢν ῥαφανιδωθῇ πιθόμενός σοι τέφρᾳ τε τιλθῇ;
ἕξει τινὰ γνώμην λέγειν, τὸ μὴ εὐρύπρωκτος εἶναι;

ΑΔΙΚΟΣ.

1085 ἢν δ' εὐρύπρωκτος ᾖ, τί πείσεται κακόν;

ΔΙΚΑΙΟΣ.

τί μὲν οὖν ἂν ἔτι μεῖζον πάθοι τούτου ποτέ;

ΑΔΙΚΟΣ.

τί δῆτ' ἐρεῖς, ἢν τοῦτο νικηθῇς ἐμοῦ;

1080. ἠδίκηκας (te esse culpa vacuum perpetrato facinore) ABci; ἠδίκησας (fuisse te culpa vacuum quum illud faceres, G. H.) DEF (sed σ mut. in κ) Cabdfghmnz. Verisimilius est aoristum ab librariis profectum esse. G. H. — εἰς AFG.

1081. κἀκ. γὰρ ἥ. huz; κἀκ. ὢν ἔ. τε καὶ γ. ἥ. B; τε pro ἐστι etiam A.

1082. ἂν μεῖζον hmnz.

1083. ῥ. γε πειθόμενός σοι Dfghinu; σοι omittunt hz, quo tamen aegre careas; γε omittunt ABEFGHabdemoq; ῥ. πιθόμ. σοι c, quod metri caussa utique recipiendum; cf. 861 sq. De versu v. R. Enger, Jahn. Ann. LXVIII. p. 133 sq., qui ῥαφ. τι πιθ. coniicit (cf. 1076).

1086. τι pro ἔτι et ποτ' ἂν hn(u)z. — ποτὲ τούτου D.

οὐκ ἀνεκτοὺς ὄντας, ἐπειδὰν εἰς Ἄρειον πάγον ἀναβῶσιν, ὀκνοῦντας τῇ φύσει χρῆσθαι. Cf. de perm. 15 καλῶς καὶ μετρίως κεχρῆσθαι τῇ φύσει. Soph. Ai. 115 χρῶ χειρί, φείδου μηδὲν ὧνπερ ἐννοεῖς.

1079. αὐτ. maritum a quo deprehensus es, vel quem iniuria affecisti. Ern.

1080. ἐπαν. 850. Eur. Bacch. 29 εἰς Ζῆν' ἀναφέρειν τὴν ἁμαρτίαν λέχους. Ion. 827 ἄλους μὲν ἀνέφερ' εἰς τὸν δαίμονα, ac de tota hac doctrina ib. 449 sqq. Hippol. 451 sqq. 474 sqq. 1320 sqq. Tro. 947 sqq. (Bgl.) Ter. Eun. III, 5, 35 sqq. (Br.) Firmic. de error. prof. rel. 13: adulterio delectatur aliquis: Iovem respicit, et inde cupiditatis suae fomenta conquirit, probat, imitatur. Cf. Plat. Reip. II. p. 378 B.

1081. Ex ἐπανεν. sumendum λέγων. — ἥττων ἡδονῶν, χρημάτων al., ut rerum imperiis minor, Hor. Sat. II, 7, 76.

1083. Deprensum adulterum maritus aut μοιχείας poterat accusare aut, si iniuriam mallet ipse ulcisci, fustibus caedere vel necare, plerumque tamen satis habuit ignominiae caussa ῥαφανιδοῦν vel παρατίλλειν. Meier et Schömann p. 327—332. Becker Charicl. II. p. 485—488 ed. 1. — Schol.: ῥαφανῖδας λαμβάνοντες ἔβαλλον εἰς τοὺς πρωκτοὺς τῶν μοιχῶν καὶ παρατίλλοντες αὐτοὺς θερμὴν τέφραν ἐπέπασσον. Cf. Eccl. 722. Lucian. Peregr. Pr. 9. Thesm. 543. Ran. 423 sq. Plut. 168. (Bgl.)

1084. Constructio ad sensum, quia ἕ. γν. λ. i. q. δυνήσει καταρνεῖσθαι; cf. M. §. 543, 2. p. 1067.

1087. νικηθ. i. q. ἥττων φανῇς, v. 982.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

σιγήσομαι. τί δ' ἄλλο;

ΑΔΙΚΟΣ.

φέρε δή μοι φράσον·

συνηγοροῦσιν ἐκ τίνων;

ΔΙΚΑΙΟΣ.

ἐξ εὐρυπρώκτων. 1090

ΑΔΙΚΟΣ.

πείθομαι.

τί δαί; τραγῳδοῦσ' ἐκ τίνων;

ΔΙΚΑΙΟΣ.

ἐξ εὐρυπρώκτων.

ΑΔΙΚΟΣ.

εὖ λέγεις.

δημηγοροῦσι δ' ἐκ τίνων;

ΔΙΚΑΙΟΣ.

ἐξ εὐρυπρώκτων.

ΑΔΙΚΟΣ.

ἆρα δῆτ'

ἔγνωκας, ὡς οὐδὲν λέγεις; 1095

καὶ τῶν θεατῶν ὁπότεροι

πλείους, σκόπει.

1091. τί δέ; AEF.

1093. καὶ δημαγωγοῦσ' ἐκ τ. plerique, ut videtur. Sed καὶ omittunt DE, δημαγωγοῦσι δ' habent Fm, recteque igitur A: δημηγοροῦσι δ'.

1089. Novarum artium (ut rhetoricae) peritos plerosque etiam novis vitiis fuisse imbutos haud incredibile est. Confert Bgl. Ach. 716. Eq. 880. Eccl. 112. Adde Eq. 425 sq. Vesp. 687. Aristoph. ap. Plat. Symp. p. 192 A. Plat. com. fr. 181 κεκολλόπευκας, τοιγαροῦν ῥήτωρ ἔσει. Ceterum εὐρυπρωκτίας (Vesp. 1070) caussa apud hos non ἡ ῥαφανίδωσις, sed ἡ κιναιδεία. Cf. etiam Isocr. Panath. 56. C. F. Herm. Ant. priv. §. 29, 22.

1091. εἰς Φρύνιχόν φασιν αὐτὸν ἀποτείνειν τὸν τραγικὸν χορευτήν. Sch. Cf. Vesp. 1490 sqq. Bgl. Possis cogitare de Morycho, Xenocle similibusque; cf. Bernhardy hist. lit. gr. II. p. 598 sq. Nam parum verisimile est retractationem fabulae adeo esse prolatam ut Agathonem (Thesm. 200), Ol. 91, 1 primam victoriam nactum, innuere potuisset.

1093. Quod temere enumerantur συνήγοροι, τραγῳδοί, δημήγοροι, prout quique Iniusto in mentem veniunt, eius personae est accommodatum (G. H.).

1095. οὐδ. λ. (644), immerito τὴν εὐρυπρωκτίαν malum vocas.

1096. ὁπ. num οἱ σώφρονες an οἱ εὐρύπρωκτοι.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

καὶ δὴ σκοπῶ.

ΑΔΙΚΟΣ.

τί δῆθ' ὁρᾷς;

ΔΙΚΑΙΟΣ.

πολὺ πλείονας, νὴ τοὺς θεούς,
τοὺς εὐρυπρώκτους· τουτονὶ
1100 *γοῦν οἶδ' ἐγὼ κἀκεινονὶ*
καὶ τὸν κομήτην τουτονί.

ΑΔΙΚΟΣ.

τί δῆτ' ἐρεῖς;

ΔΙΚΑΙΟΣ.

ἡττήμεθ'· ὦ κινούμενοι,
πρὸς τῶν θεῶν, δέξασθέ μου
θοἰμάτιον, ὡς
ἐξαυτομολῶ πρὸς ὑμᾶς.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

1105 *τί δῆτα; πότερα τοῦτον ἀπάγεσθαι λαβὼν*

1099. *καὶ* ante *τουτονὶ* omittunt ABEFHcdesx. Verba *γοῦν* — *κἀκεινονὶ* vitiose omittunt AB.

1102. *ἡττήμεθ'* ABDFGHabcefhuz; *ἡττώμ.* dgx; *ἡττόμεθ'* i. — Omnia Iusto tribuunt DGe; personam Phidippidis praefigunt verbis *ὦ κιν.* bfhixz, eamque post illa ascribunt Facdg.

1105. *πότερα* ABEFGHe, quod magis atticum et ad sonum hic suavius dicit G. H. *πότερον* Dmnox. — *ἀπάγεσθαι* (*πρὸς ἑαυτὸν ἀπάγειν*, Suid. v. *ἀπάγου*) BFdix; *ἐπάγ.* (quo filius diceretur ad domesticos accedere novus, G. H.) AGfghmnos.

1098. Hoc breviore versu (*τί δ. ὁ.*) apte indicatur pausa colloquendi, qua circumspectans iustus orator opus habet, donec satis perlustrato spectatorum consessu mirabundus in haec verba erumpat: *πολὺ πλ. κτλ.* G. H. Cf. 1102.

1100. *οἶδ' ἐγὼ* sc. *εὐρύπρωκτον εἶναι.*

1101. *κομ.* 14. 348. — Suid. *κομ.*: *οὐδεὶς κομήτης ὅστις οὐ ψηνίζεται.* Schz.

1102. Tacet aliquantisper iustus orator, dum aliquid praesidii inveniat. Nullum autem praesidium relictum videns plenis dimetris victum se fatetur. G. H.

1103. *κιν.* cinaedi, ut *βινούμενοι* Eq. 877. Eupol. fr. 101 *μηκέτ' — ἐάσετ' ἄρχειν μειράκια κινούμενα.*

1104. *τὸ ἱμάτιον δίδωσιν, ἵνα εὐχερῶς αὐτομολήσῃ πρὸς αὐτούς.* Sch. Ubi omnia plena videt mollium et effeminatorum hominum, perniciem sibi metuens ni horum partibus accedat, simulat se vestem iis transmissurum esse, quo expeditior ad eorum gregem perfugere possit. G. H. Quum autem Iustus ipse suam caussam deserat, non opus est ut Phidippides definite dicat utrum sibi eligat magistrum (938).

1105—1114 non quadrare cum antecedente nunc scena, sed reliquos esse ex Nub. I, ubi versum 881 excepissent, et ab editore re-

βούλει τὸν υἱὸν, ἢ διδάσκω σοι λέγειν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

δίδασκε καὶ κόλαζε καὶ μέμνησ' ὅπως
εὖ μοι στομώσῃς αὐτὸν, ἐπὶ μὲν θἄτερα
οἷον δικιδίοις, τὴν δ' ἑτέραν αὐτοῦ γνάθον
στόμωσον οἵαν ἐς τὰ μείζω πράγματα. 1110

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἀμέλει, κομιεῖ τοῦτον σοφιστὴν δεξιόν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ὠχρὸν μὲν οὖν, οἶμαί γε, καὶ κακοδαίμονα.

ΧΟΡΟΣ.

χωρεῖτε νῦν. οἶμαι δέ σοι ταῦτα μεταμελήσειν. —

1106. διδάσκω σοὶ λ. e (ex corr.) bx; τοῦ λ. G (διδάσκων; supra ὥστε) a (διδάσκω) c (διδάξω); τὸ EHd et a m. pr. e; δὴ F (supra: γρ. σοὶ ἢ τὸ); διδ. λ. i. Vitiose σοὶ coniungentes cum διδ. videntur librarii hoc duxisse corrigendum.

1108. στομώσῃς ABbdmn, Suid. v. στομ.; στομώσῃς FGhis; στομώσεις ceteri ac Suid. v. οἷα; cf. 296. — θατέραν Gs et h (ab al. m.), quod natum ex v. sq.

1109. Libri οἵαν, ut Suid., δυνατὴν interpretans; quod et pugnat cum ratione et ortum videtur ex seqq. Verum (οἷον) videntur habere, quamvis alieno loco (v. 1110), si quidem recte refertur, AB.

1112. οἶμαί γε libri, — nisi quod οἴομαί γε o, et absorptum (post οὖν) οἶμαι explet illato ἤδη n, ἔγωγε AB, — versum Strepsiadi tribuentes (D omittit Φειδ.), male. Nam Strepsiadis nihil interest pallidusne redeat filius an non, dummodo dicendi artes didicerit, sed Phidippidis est coloris et formae iacturam dolere, postquam invitus ad Socratem est adductus (G. H.). Cf. Philolog. VII. p. 338 sq.

1113. χωρεῖτε c, χωρεῖται a, ceteri χώρει, sequentem σοι stulte curantes; οἶμαι ABEFGacde, ceteri οἴομαι. B σου, F σοι δὲ τ. μεταμελήσειν ...

tractatae fabulae una cum 1115—1130 ad explendam lacunam inter v. 1104 et 1131 conspicuam hic infertos, quum ipse poeta eos voluisset supprimere, argumentis cum ex verborum ratione tum ex re scenica desumtis demonstrasse mihi videor in Philolog. VII. p. 333—345.

1107. κόλ. 7 cf. 869. — μέμν. ὅ. 257.

1108. στομ. ὡς ἐπὶ σιδήρου μεταφορικῶς ἀντὶ τοῦ ἀκονήσεις (Sch.), sicut Soph. Oe. C. 795 τὸ σὸν δ' ἀφῖκται δεῦρ' ὑπόβλητον στόμα, πολλὴν ἔχον στόμωσιν (Sp.), ubi v. Schneidew. Cic. orat. 41, 142 ad dicendum si quis acuat iuventutem. Cf. intpp. ad Hor. Ep. I, 3, 23.

1109. In altera parte qualem (quam acutum) eum esse oportet ad —, ita ut fiat idoneus ad —; quae deinde ita variantur ut et θάτερα et Dativus (cf. Thuc. VI, 12 τὸ πρᾶγμα μέγα εἶναι καὶ μὴ οἷον νεωτέρῳ) explicentur.

1110. μ. πρ. publica, quae sibi ipsi noluerat senex (433), suarum virium sibi conscius. Cf. Bgl.

1112. μὲν οὖν, 71. Pac. 628. — οἶμαί γε, 1391.

1113. Metrum (asynart.) ut 1213, ubi Strepsiades prae gaudio lyrice loquitur. Nostro l. apte interpositum est inter antecedentes iam-

1115 τοὺς κριτὰς ἃ κερδανοῦσιν, ἤν τι τόνδε τὸν χορὸν
ὠφελῶσ' ἐκ τῶν δικαίων, βουλόμεσθ' ἡμεῖς φράσαι.
πρῶτα μὲν γάρ, ἢν νεᾶν βούλησθ' ἐν ὥρᾳ τοὺς ἀγρούς,
ὕσομεν πρώτοισιν ὑμῖν, τοῖσι δ' ἄλλοις ὕστερον.
εἶτα τὸν καρπόν τε καὶ τὰς ἀμπέλους φυλάξομεν,
1120 ὥστε μήτ' αὐχμὸν πιέζειν μήτ' ἄγαν ἐπομβρίαν.
ἢν δ' ἀτιμάσῃ τις ἡμᾶς θνητὸς ὢν οὔσας θεάς,
προςεχέτω τὸν νοῦν, πρὸς ἡμῶν οἷα πείσεται κακά,
λαμβάνων οὔτ' οἶνον οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν ἐκ τοῦ χωρίου.
ἡνίκ' ἂν γὰρ αἵ τ' ἐλᾶαι βλαστάνωσ' αἵ τ' ἄμπελοι,

ταμέλειν. Versum Phidippidi continuant AFGceghi, Strepsiadi tribuit b, choro f, inter Socr. et Phid. distribuit a.

1116. ἡμεῖς AB; ceteri ὑμῖν. Quo facilius ἡμεῖς posset deesse (Eq. 565. 595), eo certius verum est; cf. etiam 607. 1458 et ἐγὼ 1453.

1117. πρῶτον Ebhio (f ex em. corr.); ceteri πρῶτα. γὰρ om. Bm. νεᾶν ABE(F)Hac (g supr.) m; ceteri νεοῦν. A βούλεσθ'.

1119. Libri τὸν καρπὸν τεκούσας ἀμπ., nisi quod τὸν omitt. EFGH; τὰς ἀμπ. EFHim; τὰς pro gl. fgz. Inde G. H. καρπὸν τὰς τεκ. ἀμπ. et Bo. τὰς καρπὸν τ. Sed vocis τεκούσας absurditati medetur sola Koraësii (ad Plutarch. Tom. V. p. 352) emendatio mediarum trium literarum: τεκαιτας, i. e. τε καὶ τάς.

1120. Post ἄγαν pauci libri (ut f) addunt γ', prava metri sollicitudine.

1122. προςεχέτω omnes libri; cf. 575. 1125.

1124. ABDEFGHimn ἡνίκα γάρ; ceteri ἂν addunt. γὰρ omitt.

bos sequentesque trochaeos, ac sua indole verba assignat choro, qui primo abeuntem cum Phidippide Socratem alloquitur, deinde Strepsiadem, qui domum non revertit prius quam introisse filium in φροντιστήριον suis oculis vidit. Ceterum cf. 865.

1115 sqq. Dum pone scenam Phidippides instruitur pronuntiatur epirrhema, quod superesse ex Nub. I (et pleniore forsitan altera parabasi) evincit ipsa eius hilaritas; v. Philol. VII. p. 340. 342. — Cf. Eccl. 1155 sqq. Av. 1102 sqq.

1115. τοὺς κρ. 961. 1148 sq. Kr. §. 61, 6. not. 2. Cf. v. 145. — τόνδε τ. χ. cf. 1121.

1117. ἐν ὥρᾳ stato tempore, ut Xen. Oec. 5, 4 ἀεὶ ἐν ὥρᾳ αἱ ἐπικαιριώταται πράξεις εἰσί. Bgl.

1118. Cf. Pac. 1141—1143 et ὗσον, ὦ φίλε Ζεῦ, κατὰ τὰς ἀρούρας τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Πεδιέων ap. Antonin. ph. V, 7.

1119. καρπός, quamquam etiam de vitibus dictus (Herod. I, 212 ἀμπέλινος καρπός; Xen. vect. 4, 6 ὅταν πολὺς σῖτος καὶ οἶνος γένηται, ἀξίων ὄντων τῶν καρπῶν, ἀλυσιτελεῖς αἱ γεωργίαι γίγνονται), tamen praecipue usurpatur de frugibus agrorum et arborum, ut Eccl. 14 στοὰς τε καρποῦ βακχίου τε νάματος πλήρεις (Kor.), Ran. 382. Plut. 515. Av. 1066 (Kk.).

1120. ἄγ. ἐπο. Kr. §. 50, 8. n. 19.

1124. Vites oleaeque iunctae more usitato, v. Intpp. ad Hor. Ep. I, 8, 5.

ἀποκεκόψονται· τοιαύταις σφενδόναις παιήσομεν. 1125
ἢν δὲ πλινθεύοντ' ἴδωμεν, ὕσομεν καὶ τοῦ τέγους
τὸν κέραμον αὐτοῦ χαλάζαις στρογγύλαις συντρίψομεν.
κἂν γαμῇ ποτ' αὐτὸς, ἢ τῶν ξυγγενῶν ἢ τῶν φίλων,
ὕσομεν τὴν νύκτα πᾶσαν· ὥςτ' ἴσως βουλήσεται
κἂν ἐν Αἰγύπτῳ τυχεῖν ὢν μᾶλλον ἢ κρῖναι κακῶς. 1130

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

Πέμπτη, τετράς, τρίτη, μετὰ ταύτην δευτέρα,
εἶθ' ἣν ἐγὼ μάλιστα πασῶν ἡμερῶν
δέδοικα καὶ πέφρικα καὶ βδελύττομαι,
εὐθὺς μετὰ ταύτην ἔσθ' ἕνη τε καὶ νέα.
πᾶς γάρ τις ὀμνὺς οἷς ὀφείλων τυγχάνω 1135

hz; *βλαστάνουσ'* vel *-σιν* EFGH (f supr. corr.) gm. *ἐλαίαι* AB, ceteri *ἐλαῖαι*. Sed cf. Pac. 578. Av. 617. Piers. ad Moer. p. 231. C. P.

1130. *ὢν* libri, nisi quod omitt. i; Suid. v. *βουλήσ. ἂν*, quod commodum sane, quamquam non necessarium, recepit G. H.

1134. *εὐθ. γὰρ μ.* DE (F supr.) H. *ἔστ' ἕνη* FGad, *ἕννη* Es; *ἔσθ' ἕνη* Ahoz, *ἕννη* it, *ἕνη* Bfg alii.

1135. *ὀμνὺς* CEFG; idem mutatum in *ὄμνυς'* D; *ὤμνυσ'* statim

1125. *σφ.* cf. 1127. — *παιήσ.* ut Lys. 459. Cf. supra 549. Bgl.

1126. Thuc. II, 78 *τάφρος ἐξ ἧς ἐπλινθεύσαντο*. Sch.: *ζημία γὰρ τοῖς πλινθεύουσιν ἐπειδὰν ὑετὸς γένηται.*

1127. *Τὸν κέραμον τοῦ τέγους αὐτοῦ* (cf. Ern.). Kr. §. 47, 9. not. 8.

1128. *τῶν ξυγγ.* (409) Kr. §. 47, 9. n. 1. 3.

1129. Ut exstinguantur malo omine faces nuptiales, obruatur hymenaeus et epithalamia, nihil possit agi sollemniter. Cf. RE. V. p. 778—780.

1130. *ἐν Αἰγ., ὡς πορρωτάτω τῆς πατρίδος*. Sch. Habebatur enim ut Phasis sic et Nilus pro terminis terrae; cf. Pind. Isth. II, 41 sq. (Wr.) Eur. Androm. 650 sq. (Bo.)

1131. Egreditur Str. saccum farina plenum (1146) humeris gestans. Bgl. — *Οἱ Ἀθηναῖοι τὰς μὲν ἀπὸ νουμηνίας ὁμοίως ἡμῖν ἠρίθμουν, λέγοντες πρώτη ἱσταμένου, δευτέρα ἱστ., μέχρι τῶν δέκα· μεθ' ἣν πρώτην ἐπὶ δέκα, δευτέραν ἐπὶ δέκα κ. ἑ. ἕως εἰκάδος· μεθ' ἣν ἑνδεκάτην φθίνοντος ἢ δεκάτην ἢ ἐνάτην ἢ ὀγδόην, ὡς ἔτυχεν ἔχων ὁ μήν, καὶ ἑξῆς ἀναλύοντι ἄχρι δευτέρας .. Σόλωνος ἡγησαμένου, πρὸς τὰ τῆς σελήνης φῶτα οὕτω μειούμενα.* Schol. Cf. 17. Ideler. manual. chronol. I. p. 281 sqq. (G. H.)

1133. Cf. Diphil. *Παρασ.* II, 6 *γέγηθα καὶ χαίρω τι καὶ πτερύττομαι.* Etiam Kalendas tristes (Hor. Sat. I, 3, 87), celeres (Ovid. R. A. 561), Cic. p. Rosc. Am. 20 extr.

1134. *ἕ. κ. ν. ἡ τριακάς, τριακοστή, ἐπεὶ μετέχει τοῦ τε παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου φωτός. διὰ μὲν οὖν τὸ παρελθεῖν τὸν μῆνα, ἕνη* (*ἕνον τὸ παλαιὸν*, Suid. Cf. 1184. Plat. Cratyl. p. 409 B), *διὰ δὲ τὴν ἀρχὴν, νέα. ταὐτὸν δὲ καὶ Δημητριάδα προσηγόρευσαν. ἐν αὐτῇ οἱ τόκοι ἀπῃτοῦντο.* Schol. Cf. Ideler. l. l. I. p. 266 sqq. 279 sqq. (G. H.) Hunc insequens (Plut. Sol. 25) dies vocabatur *νουμηνία* (1191). Sp.

1135. *πᾶς τις — οἷς* Kr. §. 58, 4. n. 5. Cf. 51, 16. n. 11. *ὀμνὺς — θείς* 996 sq. Iurans dicit se me perditurum deposito sacramento.

θείς μοι πρυτανεῖ᾽ ἀπολεῖν μέ φησι κἀξολεῖν,
ἐμοῦ μέτρι᾽ ἄττα καὶ δίκαι᾽ αἰτουμένου·
„ὦ δαιμόνιε, τὸ μέν τι νυνὶ μὴ λάβῃς,
τὸ δ᾽ ἀναβαλοῦ μοι, τὸ δ᾽ ἄφες“ —, οὔ φασίν ποτε
1140 *οὕτως ἀπολήψεσθ᾽, ἀλλὰ λοιδοροῦσί με,*
ὡς ἄδικός εἰμι, καὶ δικάσασθαί φασί μοι.
νῦν οὖν δικαζέσθων· ὀλίγον γάρ μοι μέλει,
εἴπερ μεμάθηκεν εὖ λέγειν Φειδιππίδης.
τάχα δ᾽ εἴσομαι κόψας τὸ φροντιστήριον.
1145 *παῖ, ἠμί, παῖ, παῖ.*

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

Στρεψιάδην ἀσπάζομαι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

κἄγωγέ σ᾽· ἀλλὰ τουτονὶ πρῶτον λαβέ·
χρὴ γὰρ ἐπιθαυμάζειν τι τὸν διδάσκαλον..
καί μοι τὸν υἱὸν, εἰ μεμάθηκε τὸν λόγον

in ὁμνὺς conversum f; ceteri ὄμνυσ᾽, incredibili inconcinnitate ac fortasse ob seq. *θείς*.

1137. *μέτρι᾽ ἄτα* hnz, unde Pors. *ἄττα*. Ceteri *μέτριά τε*, sed G cum glossa *τινά*, ut h *ὀλίγα τινά*. Vulg. orta ex *ΜΕΤΡΙΑΤΑ*.

1138. *μέν τοι* ABEHi (*μέντοι*) mos; *μέν γε* F; ceteri *μέν τι*.

1139. *τὰ δ᾽ ἀν.* D. *ἀναβαλοῦμαι* B.

1141. *δικάσασθαι* libri ut videtur omnes. Cf. 35. Inde etiam 1142 hnz *δικασάσθων*; DG *δικαζέσθω*. *ὀλίγον* DEGo; *ὀλίγων* u.

1147. *δεῖ γ. ἐ.* Suid. v. *ἐπιθ.* *χρὴ γ. ἀποθαυμάσαι* Eustath. p. 912, 58. (memoria lapsus, Dd. Ox.)

1136. *τὰ πρυτανεῖα* (*τὰ διδόμενα ὑπὸ τῶν δικαζομένων τῷ δημοσίῳ ἀργύρια*, Sch. ad 1197.) *ἔδει καταβαλεῖν πρὸ τῆς δίκης τὸν διώκοντα καὶ τὸν διωκόμενον· εἰ δὲ μὴ, διέγραφον τὴν δίκην οἱ εἰςαγωγεῖς· ὁ δ᾽ ἡττηθεὶς ἀπεδίδου τὸ παρ᾽ ἀμφοτέρων δοθέν.* Poll. VIII, 38. (C. F. Herm. Antiq. publ. §. 140.) Inde *θεῖναί τινι πρ.* proprie *πρ.* cum aliquo deponere, per consequens autem in ius alqm vocare; cf. 1189. 1255. Kst. — Cf. Vesp. 1229.

1138. Partem nunc ne cape, partem differ exigere, partem remitte. Ita nunc ille nihil, olim pauxillum, et fortasse ne ed quidem capiet. Et tamen haec Str. modica et iusta vocat. G. H.

1139. *οὔ φ.* omissa prae vigore particula, quo fit ut adiungatur ad v. *ἐμοῦ — αἰτ.*, quamquam haec ad antecedentia pertinuerant.

1142. *δικαζ.* 439. 496. — *ὀλίγον* Kr. §. 47, 11. n. 4.

1145. Cf. 132. — *ἀσπ.* Av. 1378. Plut. 1042 ac 322 sqq. *χαίρειν μὲν ὑμᾶς ἐστιν — ἀρχαῖον ἤδη προςαγορεύειν καὶ σαπρόν· ἀσπάζομαι δέ.* Cic. ad Att. II, 9 extr. *Κικέρων ὁ μικρὸς ἀσπάζεται Τίτον Ἀθηναῖον.* Sp.

1146. *θύλακον αὐτῷ ἐπιδίδωσιν ἀλφίτων.* 669. Sch.

1147. *ἐπιθ.* *εὐφήμως ἀντὶ τοῦ μισθὸν δοῦναι.* Eustath. *δώροις τιμᾶν*, Schol. Cf. honorarium, ac Bion. XVI.

ἐκεῖνον, εἴφ', ὃν ἀρτίως εἰςήγαγες.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

μεμάθηκεν. 1150

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

εὖ γ', ὦ παμβασίλει' Ἀπαιόλη.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ὥςτ' ἀποφύγοις ἂν ἥντιν' ἂν βούλῃ δίκην.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

κεἰ μάρτυρες παρῆσαν, ὅτ' ἐδανειζόμην;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

πολλῷ γε μᾶλλον, κἂν παρῶσι χίλιοι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

βοάσομαί τἄρα τὰν ὑπέρτονον
βοάν. ἰὼ, κλάετ' ὠβολοστάται, 1155
αὐτοί τε καὶ τἀρχαῖα καὶ τόκοι τόκων·
οὐδὲν γὰρ ἄν με φλαῦρον ἐργάσαισθ' ἔτι·
οἷος ἐμοὶ τρέφεται
τοῖςδ' ἐνὶ δώμασι παῖς,

1151. ἥντινα βούλει Bhz; ἂν βούλει AGitu.
1153. κἂν παρῆσαν ad, παρῶσαν c, παρῶσι ABFGefghi al. Suid. v. πολλῷ.
1154. βοάσομαί γ' ἄρα B (γὰρ ἄταν) DEFGHabcdfgimtx. At versum non posse iambicum esse dialectus ostendit (G. H.). τ' ἄρα Ahuz. Inde F. A. Wolf. τἄρα, quod ex τοι et ἄρα contractum prima longa est (G. H.).
1155. ὀβολοστ. ABm; et 1156 τἀρχεῖα Gabf(h)imno, Suid., Fdeg cum gl. τὰ κεφάλαια.
1157. ἐργάσησθ' FGfgmo; -εσθ' A(B?)i; -ασθ' D; quae omnia conducunt ad -αισθ', quod habent bh (ex em. ei. m.) uz (ε sup. ex rec.), Suid. v. ἰὼ κλ. — μοι EH.

1149. ἐκ. (534), τὸν ἄδικον, 882 sqq. Bgl. — ὃν referendum ad υἱόν; λόγον enim nec introduxerat (immo foras miserat) nec solum nec praesente Strepsiade.

1150. Ἀπ. (729) cf. Eq. 634 sq. Bgl. Πέπλακεν ὄνομα δαίμονος, σωματοποιήσας αὐτήν. Sch.

1152. Cf. 777.

1153. παρῶσι: quod de uno facto dixerat Strepsiades, Socrates universe de quavis simili caussa eloquitur. G. H.

1154. Παρὰ τὰ ἐκ Πηλέως Εὐριπίδου. Sch. Cf. Plut. 634. Bgl. Exsultans Str. metris utitur tragicis (Dd.). ἀπὸ σκηνῆς.

1155. ὀβολοστάτας τοὺς δανειστὰς ἔλεγον (Hesych.), per contemtum.

1156. τόκ. τ. est ἀνατοκισμός, Athenis legibus non vetitus, quamquam pro sordido habitus; Theophr. Char. 10, 3 δεινὸς (ὁ μικρολόγος) καὶ ὑπερημερίαν πρᾶξαι καὶ τόκον τόκου (Sp.). Cf. Menand. fr. 986 Mein. min.

1158. οἷος Kr. §. 51, 13. n. 17. NP. II, 1. p. 429, b. — Cf. 1208.

1160 ἀμφήκει γλώττῃ λάμπων,
πρόβολος ἐμός, σωτὴρ δόμοις, ἐχθροῖς βλάβη,
λυσανίας πατρῴων μεγάλων κακῶν·
ὅν κάλεσον τρέχων ἔνδοθεν ὡς ἐμέ.
1165 „ὦ τέκνον. ὦ παῖ, ἔξελθ' οἴκων,
ἄϊε σοῦ πατρός.“

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ὅδ' ἐκεῖνος ἀνήρ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὦ φίλος, ὦ φίλος.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

ἄπιθι λαβὼν τὸν υἱόν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

1170 ἰώ, ἰὼ τέκνον· ἰώ, ἰοῦ, ἰοῦ.
ὡς ἥδομαί σου πρῶτα τὴν χροιὰν ἰδών.

1162. ἐ. βλάβη ABEHe; ἐ. ἀνιαρὸς (Plut. 561) fghimnx, Fo (supra βλάβη), d (supr. βλαβερός), g (c. gl. βλάβη); ἀνιαρὸς βλάβη G.
1164. ἐνδ. τρέχ. AB violato metro dochmiaco, coniungenda coniuncturi.
1165. Socrati tribuunt falso ABDEFHfhiz (g ex em.). ὦ παῖ (semel) AB. ἔξελθ' bis n.
1167. Σωκ. omittunt DEFHfiz; habuit, sed delevit h; spatium relictum i (g?).
1168. AB ἄπιθι λαβὼν τὸν υἱόν σου; συλαβὼν G; σὺ λ. x. Emendavit Dd. Cf. Av. 1029. Plut. 1079. Rsg.
1170. Ita B(A?), quod recepit primus G. H. Sic versus e duobus dochmiis constat, producta propter exclamationem ultima in τέκνον (G. H.). Fortasse rectius autem tollas tertium ἰώ (R. Enger). Primum ἰὼ semel E, ἰῶ bis h; deinde ἰοὺ bis h, ἰοῦ quater D, idem bis plerique, ac Schol. h: τὸ ἰῶ καὶ τὸ ἰοῦ ἐπὶ χαρᾶς περισπᾶται. Cf. Eq. 1096.
1171. πρῶτον FG; ceteri, ut videtur, πρῶτα.

1160. Haec inepta sunt et ex alio poeta ducta irridendi eius caussa, ut alia plura (1163). Ern. Metrum ut Av. 1088 sqq. — ἀμφ. ἀκολούθως τῷ 1108. Sch.

1163. λύων τὰς τοῦ πατρὸς ἀνίας. τὸν Σοφοκλέα μυκτηρίζει λέγοντα· Ζεὺς νόστον ἄγοι τὸν νικομάχαν Καὶ πανσανίαν κατ' Ἀτρειδᾶν. Sch. Paullo aliter ludit in nominibus Eq. 570. (Bo.) Thesm. 805—7. Lys. 1103—5. (Bgl.) Eq. 615. Pac. 991. — πατρ. μεγ. 1025.

1165. Eur. Hec. 173 sqq. ὦ τέκνον, ὦ παῖ δυστανοτάτας ματέρος, ἔξελθ' ἔξελθ' οἴκων· ἄϊε ματέρος αὐδάν. Sch. Bgl.

1167. Haec quoque tragici cuiuspiam verba videntur esse; cf. ὅδ' ἐκεῖνος ἐγὼ Soph. Oe. C. 138. (G. H.) Eq. 1331.

1168. Soph. Oe. C. 1700 ὦ πάτερ, ὦ φίλος. Oe. R. 1321 ἰὼ φίλος. (Bgl.) Kr. §. 45, 2. n. 5.

1171. χροιὰν, 103. 1113. πρῶτα, cf. 537.

νῦν μέν γ' ἰδεῖν εἶ πρῶτον ἐξαρνητικὸς
κἀντιλογικὸς, καὶ τοῦτο τοὐπιχώριον
ἀτεχνῶς ἐπανθεῖ, τὸ τί λέγεις σύ; καὶ δοκεῖν
ἀδικοῦντ' ἀδικεῖσθαι καὶ κακουργοῦντ' οἶδ' ὅτι. 1175
ἐπὶ τοῦ προςώπου τ' ἔστιν Ἀττικὸν βλέπος.
νῦν οὖν ὅπως σώσῃς μ', ἐπεὶ κἀπώλεσας.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

φοβεῖ δὲ δὴ τί;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τὴν ἕνην τε καὶ νέαν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἕνη γάρ ἐστι καὶ νέα τίς ἡμέρα;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

εἰς ἥν γε θήσειν τὰ πρυτανεῖά φασί μοι. 1180

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἀπολοῦσ' ἄρ' αὖθ' οἱ θέντες· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως
μί' ἡμέρα γένοιτ' ἂν ἡμέραι δύο.

1172. *εἶ* omittit i; *εἰ πρ. ἐξ. εἶ* hz; *l. πρῶτον μὲν ἐξ.* A. Vera est vulgata. Nam *πρῶτον* h. l. demum est, non inservit enumerationi. G. H.

1173. *κἀντίλογος* B. *τουτὶ* m. — 1174. *φ.* *τὸ τί.* *σω.* *λέγεις* AB. *δοκεῖν σ'* EG.

1176. *τ' ἔνεστιν* Dc; *γ' ἐστὶν* s, *γάρ ἐστιν* Schol. Plut. 342; *τ' ἐστὶν* ceteri, ut videtur.

1177. *σώσῃς* ABmno; *σώσεις* acfhz alii. Cf. 1108. *οὖν* omitt. go.

1178. *φοβῇ* st; *δὲ* omitt. E; *δὴ* omitt. BGHhnostuz; *καὶ τὴν ν.* f; *ἕνην* ABmno et sic postea; cf. 1134.

1181. *ἀπολοῦσ' ἄρ' αὐτοὶ θέντες* AB; ceteri *ἀπολοῦντ'* (et *αὖθ' οἱ*).

1182. A *γίνοιτ'* — *ἡμέρα*; *ἡμέραι* omitt. hz (cum eadem gl.) n; *δύω* AB. Cf. 1060.

1172. Soph. Phil. 966 *οὐ νῦν πρῶτον, ἀλλὰ καὶ πάλαι.* — *μέν γε*, 1382. Ach. 154. NP. — *ἐξ.* 728. Eq. 1378 sqq.

1173. *ἐπιχ.* cf. 1176. Vesp. 859. Plut. 47. Eccl. 778.

1174. *τί λ. σύ·* *ὅτε τοὺς ἐναντίους καταπλῆξαι βουλοίμεθα τῇ τοιαύτῃ φωνῇ χρώμεθα.* Sch. v. 367 (cf. 1443). Ach. 768. Vesp. 1378. (Cf. v. 207. Av. 1233. 1273. Plut. 388. *Νῆσ.* fr. 382.) Plat. Reip. I. p. 339 D.

1175. *οἶδ' ὅτι* cf. Lys. 154. Plut. 838. (Av. 1408. Thesm. 12. Plut. 183.) Alexid. fr. 264, 5 *Κλεαίνετος μὲν οὐκ ἐδήδοκ' οἶδ' ὅτι Ὁ τραγικὸς αὐτούς.* Soph. Ant. 276 *πάρειμι δ' ἄκων οὐχ ἑκοῦσιν οἶδ' ὅτι* (cf. 758 *ἴσθ' ὅτι*). Similiter supra 881 *πῶς δοκεῖς.*

1176. Sch.: *οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι ἐπὶ πανουργίᾳ καὶ ἀναιδείᾳ διεβάλλοντο.* Cf. C. F. Herm. Antiq. priv. §. 7, 7. ac frontem urbanam, Hor. Ep. I, 9, 11.

1179. Eadem dissimulatio 367.

1181. *αὐτά* Kr. §. 60, 5. n. 4. Cf. ad 576.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οὐκ ἂν γένοιτο;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

πῶς γάρ; εἰ μή πέρ γ' ἅμα

αὑτὴ γένοιτ' ἂν γραῦς τε καὶ νέα γυνή.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

1185 καὶ μὴν νενόμισταί γ'.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

οὐ γάρ, οἶμαι, τὸν νόμον

ἴσασιν ὀρθῶς ὅ τι νοεῖ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

νοεῖ δὲ τί;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ὁ Σόλων ὁ παλαιὸς ἦν φιλόδημος τὴν φύσιν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τουτὶ μὲν οὐδέν πω πρὸς ἕνην τε καὶ νέαν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἐκεῖνος οὖν τὴν κλῆσιν ἐς δύ' ἡμέρας

1190 ἔθηκεν, εἴς γε τὴν ἕνην τε καὶ νέαν,

ἵν' αἱ θέσεις γίγνοιντο τῇ νουμηνίᾳ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἵνα δὴ τί τὴν ἕνην προςέθηκεν;

1184. *αὑτὴ* ABFh; *αὕτη* G; *ἡ* ante *αὑτὴ* pro emend. f; *αὐτή* G. H. *γένοιτ' ἂν* ABFh.
1185. *γ'* omitt. DE; *γε νενόμισται* G; *γε νενόμιστ'* F.
1189 *ἐς* ABm.
1190. *ἔδωκεν* hoz. *εἴς γε* (et quidem, G. H.) AB; ceteri *εἴς τε* (cf. 1154). Huc trahens quod 1178 f habet G. H. emendat *ἕνην καὶ τὴν νέαν*; at tum Phid. verba legis videretur rustice adulterare.
1192. *ἵνα τί δὴ* hz. *προςέθηκ'* F (Bentl. *προσέθηχ'*). *μέλεε* DEF GHghinoz; *μέλαιε* f.

1184. Nisi forte potest fieri ut eadem simul sit et anus et adolescentula. *ἂν* ut Ran. 585. Aesch. Pers. 430. Kr. §. 54, 11. n. 2.
1187. *Ἀρχὴ τῆς τοῦ νόμου διηγήσεως.* Sch. *Σόλων*, qui hanc rem instituit, Plut. Sol. 25. Procl. in Tim. I. p. 25. — *παλ.* 1422. — *φιλόδ.* Dem. XVIII, 6: *οἱ νόμοι. οὓς ὁ τιθεὶς ἐξ ἀρχῆς Σόλων, εὔνους ὢν ὑμῖν καὶ δημοτικὸς κτλ.* — Ex indole legum interpretatur earum verba.
1188. *μέν*, 29. Cf. 1038.
1189. *κλῆσ.* (875), *πρόςκλησιν* (Vesp. 1041), *τὴν ἐν ταῖς δίκαις* (Sch.).
1191. *θέσ.*, *καταβολαὶ τῶν πρυτανείων* (1136). — *νουμ.* 1134.
1192. *ἵνα δὴ τί* (*γένοιτο*); ut Pac. 409. Eccl. 719. (Bgl.) Plat. apol. p. 26 C *ἵνα τί ταῦτα λέγεις;* (NP. s. v. *ἵνα.*) Symp. p. 205 A *ἐρέσθαι ἵνα τί δὲ βούλεται εὐδαίμων εἶναι.* Cf. ad 755. — *προςέθηκεν* 214. Ach. 178. Pac. 187. Av. 90. 1495. Ran. 1220. Cf. G. H. Epit. metr. praef. p. XV sq. R.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἵν', ὦ μέλε,
παρόντες οἱ φεύγοντες ἡμέρᾳ μιᾷ
πρότερον ἀπαλλάττοινθ' ἑκόντες, εἰ δὲ μή,
ἕωθεν ὑπανιῷντο τῇ νουμηνίᾳ. 1195

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

πῶς οὐ δέχονται δῆτα τῇ νουμηνίᾳ
ἀρχαὶ τὰ πρυτανεῖ', ἀλλ' ἕνῃ τε καὶ νέᾳ;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ὅπερ οἱ προτένθαι γὰρ δοκοῦσί μοι παθεῖν·
ὅπως τάχιστα τὰ πρυτανεῖ' ὑφελοίατο,
διὰ τοῦτο προὐτένθευσαν ἡμέρᾳ μιᾷ. 1200

1194. Hirschigii emendationi *διαλλ.* aliquam veri speciem tribuit Vesp. 1421 *ἐγὼ μὲν οὖν αὐτῷ (τῷ προςκαλεσαμένῳ) διαλλαχθήσομαι ἑκών.* Sed additum illic *αὐτῷ* caussam reddit aliam.

1196—1200 citantur ab Athen. IV. p. 171 C: *Ἀριστοφ. ἐν προτέραις Νεφέλαις.* Et possunt exstitisse iam in prioribus, si quidem Athenaeus has vidit, quod post Schweigh. aliosque probabile visum est Fritzschio, de fab. retr. IV. p. 6. Cf. Praef. p. 12.

1197. Libri *ἀρχαί*, quod possit defendi; cf. Kr. §. 50, 3. n. 7. *αἱ ἀρχαὶ* optimi libri ap. Ath. l. l. *ἁρχαὶ* G. H.

1198. *γὰρ* omitt. ABFi. *μοι ποεῖν* AB; ceteri *παθεῖν*, recte; cf. Eq. 864. C. Fr. H. Cf. ad 234.

1199. *ἵν' ὡς* DFGbfhix; *ὅπως* ABEHacdes et pro glossa DGhi (*ὅπ.*, *ὅπ. λίαν*).

Enger, Lysistr. praef. p. XVIII sq. Quamquam videtur alius locus alii opem ferre contra fastidia grammaticorum.

1194. *ἵνα πρὸ μιᾶς ἡμέρας παραστάντες οἱ κατηγορούμενοι διαλυθῶσιν, εἰ δὲ μή, τῇ νουμηνίᾳ δικάζοιντο. εἰς σκέψιν οὖν αὐτοῖς, φησίν, ἐδίδοτο ἡ τριακάς.* Sch. — *ἀπαλλ.* per compositionem aut alio modo se expedire e controversia aliqua et molestia. Ern. — *ἀπαλλ. τῆς δίκης* Plat. Leg. XI. p. 936 E. — *ἑκ., ἄνευ δίκης.* Sch.

1196. *διὰ τί οὐκ ἔμεινε τὸ ἔθος, ἀλλὰ τῇ τριακάδι καταβάλλουσι, δέον τῇ νουμηνίᾳ;* Sch.

1197. *ἀρχ., οἱ ἄρχοντες* (Sch.). Cf. C. F. Herm. Antiq. publ. §. 138.

1198. *προτ. οἱ πρὸ καιροῦ* (antequam ipsae epulae fiant, Bo.) *τῶν σφαγίων ἀπογευόμενοι.* Sch. Fuisse Athenis collegium (*σύστημα*) cuius officium ad sacra (praegustandas carnes quae sacris epulis pararentur, G. H.) pertinebat quodque *οἱ Προτένθαι* vocabatur (cf. *οἱ Παράσιτοι*) docuit Br. ex Ath. IV, 71. p. 171 C—E. Schol. autem eos censent dici qui obsonia ante quam in macellum afferantur coemant, quo ea dein maiore pretio venumdent (G. H.). Sic igitur *αἱ ἀρχαὶ προέλαβον τὴν προθεσμίαν ὑπὸ τοῦ ἐπιθυμητικῶς ἔχειν, ὑπὸ τοῦ κερδαίνειν ἡττώμενοι* (unde *παθεῖν*). Suid.

1199. *ὅπως* statim ante *τάχ.* collocatum primo adspectu videri potest quam significare. Atque ita etiam Ach. 756. G. H. Cf. Tibull. I, 2, 25 cum tenebris. Scribebat enim poeta audituris. — *ὑφ.* ut Eq. 662. Pac. 209. Av. 1147. Lys. 42. (Kk.) Kr. II. §. 30, 4. n. 12.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

εὖ γ᾽· ὦ κακοδαίμονες, τί κάθησθ᾽ ἀβέλτεροι,
ἡμέτερα κέρδη τῶν σοφῶν ὄντες, λίθοι,
ἀριθμός, πρόβατ᾽ ἄλλως, ἀμφορῆς νενησμένοι;
ὥςτ᾽ εἰς ἐμαυτὸν καὶ τὸν υἱὸν τουτονὶ
1205 ἐπ᾽ εὐτυχίαισιν ᾀστέον μοὐγκώμιον.
„μάκαρ ὦ Στρεψίαδες,
αὐτός τ᾽ ἔφυς ὡς σοφός,
χοἷον τὸν υἱὸν τρέφεις,"
φήσουσι δή μ᾽ οἱ φίλοι
1210 χοἰ δημόται,
ζηλοῦντες ἡνίκ᾽ ἂν σὺ νικᾷς λέγων τὰς δίκας.
ἀλλ᾽ εἰςάγων σε βούλομαι πρῶτον ἑστιᾶσαι.

1202. Post ὄντες primus interpunxit C. F. Hermann.

1203. ἀριθμός omitt. hnz, Suid. ἀμφορεαφ., sed h in marg. repos. ab eod., z ex rec. add.; πρόβ. omitt. A; ἀμφορεῖς (D)FGbcdhiu; νενησμ. ABDEFGHacde(f ex em. ei. m.)iqt, Suid.; νενοισμ. bhz; νενισμ. g.

1208. τρέφεις (1158) Ahnu; ceteri ἐκτρ. Sic et hic versus ex iambo et cretico est compositus.

1212. εἰςάγων AB, εἰςαγὼν (c. gl. εἴσω ἄξας) h, εἰς ἀγὼν (c. gl. εἰςάξας) G; ceteri εἰςαγαγών. Illud est εἰςάγειν σε βούλομαι καὶ ἑστιᾶσαι. G. H.

1201. Cf. Ran. 989—91. (Bgl.) Herod. VII, 140 ὦ μέλεοι, τί κάθησθε; Dem. XXIII, 185 οἱ δ᾽ ἄλλοι πεφενακισμένοι κάθησθε. Ad spectatores conversus haec dicit.

1202. ἡμέτερα — τῶν σοφῶν, Plut. 33. (Kst.) Kr. §. 47, 5. n. 1. — λίθοι, Ter. Hec. II, 1, 17. (Bgl.) Plat. Hipp. mai. p. 292 D εἴ μοι παρεκάθησο λίθος, καὶ οὗτος μυλίας, μήτε ὦτα μήτ᾽ ἐγκέφαλον ἔχων. Plaut. mil. gl. 236 neque habet plus sapientiae quam lapis.

1203. ἀρ. μάταιον πλῆθος. Sch. Cf. Eur. Tro. 476 ἀριστεύοντ᾽ ἐγεινάμην τέκνα, οὐκ ἀριθμὸν ἄλλως. Heracl. 997 εἰδὼς . . . οὐκ ἀριθμὸν, ἀλλ᾽ ἐτητύμως ἄνδρ᾽ ὄντα τὸν σὸν παῖδα. Hor. Ep. I, 2, 27. Bgl. — πρόβ. Vesp. 32. Plut. 922. Plaut. Bacch. 1122 oves vos vocant. (L. Bos.) cf. ad 1001. — ἄλλως Kr. §. 66, 1. n. 1. cf. 1120. — ἀμφ. (quarum aliqua est similitudo cum figura hominis manus lateribus innitentis, cf. Wr.) νεν. (Eccl. 838), σεσωρευμένοι (Suid.), ut inanes vel fractae ideoque inutiles (cf. Bentl.). Sic spectatores alius super alio sedent. — Simile convicium est vasus fictilis, Petron. 57 (Bo.).

1205. ἐπ᾽ εὐτ. Eq. 406. 655. 1318. Lys. 1276. — μοὐγκ. i. e. μοὶ ἐγκ. (Sch.) ut μέντοὐγὼ Ran. 971.

1206. Metris utitur lyricis, ut 1154. (Dd.) — δέον εἰπεῖν Στρεψιάδη, ἔπαιξε παρὰ τὴν ἀναλογίαν. Sch. Nimirum Str. plenus gaudii poetarum more insuetis nominum formis utitur. G. H.

1211. δίκας 99.

1213. σε 576. — πρῶτον 78.

ΠΑΣΙΑΣ.

εἶτ' ἄνδρα τῶν αὑτοῦ τι χρὴ προϊέναι;
οὐδέποτέ γ'· ἀλλὰ κρεῖττον εὐθὺς ἦν τότε 1215
ἀπερυθριᾶσαι μᾶλλον ἢ σχεῖν πράγματα,
ὅτε τῶν ἐμαυτοῦ γ' ἕνεκα νυνὶ χρημάτων
ἕλκω σε κλητεύσοντα, καὶ γενήσομαι
ἐχθρὸς ἔτι πρὸς τούτοισιν ἀνδρὶ δημότῃ.
ἀτὰρ οὐδέποτέ γε τὴν πατρίδα καταισχυνῶ 1220
ζῶν, ἀλλὰ καλοῦμαι Στρεψιάδην —

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τίς οὑτοσί;

ΠΑΣΙΑΣ.

ἐς τὴν ἕνην τε καὶ νέαν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

μαρτύρομαι,

1214. A *δανειστὴς* praefigit hic et postea. — *εἶτά γ'* DEH; *ἄ. τινα* hz; *αὐτοῦ* fhi.
1215. *εὐθὺς ἦν* ABFm; ceteri, ut videtur, *ἦν εὐθύς*.
1216. *ἀπ. γε* fhinosxz; ceteri videntur omittere *γε*, sicut Suid. v. *ἀπερ.*
1217. *ὅτι* BEmno, *ὅτε γε* hz; ceteri *ὅτε*. — *ἕνεκα* AB(E)FGHacm (f suprascr.); alii *οὗν*. Cf. 238. 422. 511. 555. 1236.
1218. A *σ' ἐκκλ.* B *σ' ἐγκλ.* F *κλητεύοντα.*
1220. *γε* omitt. AB(E)H.

1214. *οὗτος δανειστὴς Στρεψιάδου, ἄγων σὺν ἑαυτῷ μάρτυρα* (1218), *ᾧ διαλέγεται ἀσχάλλων.* Sch. — *εἶτ'* 524. Kr. §. 69, 24. n. 2. (Kk.) Cf. 1292. — *προϊέν. προδιδόναι, ῥῖψαι καὶ ἀπολέσαι.* Sch. Eodem sensu quo alibi *προΐεσθαι*; nisi quod hoc posito minus clare negaretur Pasiam ipsum habere aliquem cessionis fructum.

1215. *τότε*, cum Str. a me peteret, antea. Cf. 1456. 1361. (Eq. 483. Lys. 1023.) Plat. Reip. IV. p. 438 D *τοῦτο φάθι με τότε βούλεσθαι λέγειν, εἰ ἄρα νῦν ἔμαθες* (V. p. 451 B.) Lucian: Gall. 14 *τί οὐκ ἐμήνυες τότε, ληϊζομένους ἡμᾶς ὁρῶν;* Similiter tum, Cic. Orat. 5, 17, ubi v. O. Jahn.

1216. *ἀπερ. ἀπαναισχυντῆσαι εἰπόντα ὅτι οὐκ ἔχω.* Sch. Apollodor. inc. 1. (fr. 13, 10) *ἐπιχειρεῖ πάντ' ἀπηρυθριακότως.* — *μᾶλλον*, cf. Eccl. 1131. Kr. §. 49, 7. n. 5.

1217. ad 7. Sch.: *ἐπεί.*

1218. *κλητεύειν* proprie de eo qui in ius vocat (*καλεῖν ἐς μαρτυρίαν*, cf. Poll. VIII, 37), tamen translatum est usu etiam ad eos quos antestatur is qui alqm reum agit. G. H. Sic Vesp. 1413. Cf. Suid.: *μαρτυρήσοντα ὅτι καλῶ αὐτὸν ἐς δικαστήριον.*

1219. *ἀ. δημ.* Strepsiadi. Kk.

1220. *ὅτι φιλοπράγμονες οἱ Ἀθηναῖοι.* Sch. Cf. Av. 1451. Bgl.

1221. *ζῶν*, Vesp. 1122. — *καλ.* (Vesp. 1335. 1416. 1445. Av. 1046) = *προςκαλ.* (1277. Vesp. 1334. 1417). Haec dicens intendit vocem (35), ut intus audiat Strepsiades (cf. Kk.).

1222. *μαρτ.* 495. 1297.

ὅτι ἐς δύ' εἶπεν ἡμέρας. τοῦ χρήματος;

ΠΑΣΙΑΣ.

τῶν δώδεκα μνῶν ἃς ἔλαβες ὠνούμενος

1225 τὸν ψαρὸν ἵππον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἵππον; οὐκ ἀκούετε;

ὃν πάντες ὑμεῖς ἴστε μισοῦνθ' ἱππικήν.

ΠΑΣΙΑΣ.

καὶ νὴ Δί' ἀποδώσειν γ' ἐπώμνυς τοὺς θεούς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

μὰ τὸν Δί' οὐ γάρ πω τότ' ἐξηπίστατο

Φειδιππίδης μοι τὸν ἀκατάβλητον λόγον.

ΠΑΣΙΑΣ.

1230 νῦν δὲ διὰ τοῦτ' ἔξαρνος εἶναι διανοεῖ;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τί γὰρ ἄλλ' ἂν ἀπολαύσαιμι τοῦ μαθήματος;

1226. ὃν AB(E)FGHabcefghinoxz; οὐ Dd (c. gl. γρ. ὃν) mi (ὃν postea in οὐ mutatum).

1228. τὸ χρέος. Στρ. μὰ ABac(e); omitt. τὸ χρέος D(E)FGHbdfghistuxz. μὰ Δί' οὐ γὰρ πώποτ' ABx; μὰ Δ. οὐ δῆτ', οὐ γάρ πω τότ' (E)FGHace; μὰ τὸν Δί' οὐ γάρ πω τότ' bdghistuz; idem, sed νὴ τὸν (c. gl. μὰ), f; μὰ Δί' ουδέποτ' οὐ γάρ πω D. — Τὸ χρέος e glossa natum esse ostendunt Fz, ubi supra ἀποδώσ. (1227) adscriptum, et e, ubi in fine v. 1227 adiectum, postea erasum est. Quo sublato versus expleri potest nec insertis contra metrum ac sententiam οὐ δῆτ', nec οὐδέποτ' (sc. ἀποδώσω, G. H.; quod cum sqq. non congruit), sed solo τόν; quae lectio ita modo dura vocari posset si repetendum esset aut οὐκ ἀποδώσω (G. H.) aut οὐκ ἐπώμνυν (Bo.).

1231. ἂν ἄλλο γ' ἂν (E)H; ἂν ἄλλο γ' ἀπ. hnz; ἄλλο γ' ἂν Dmu; ἄλλ' omitt. AB; ceteri ἄλλ' ἄν.

1223. Est igitur irrita ἡ πρόσκλησις. — τοῦ χρ. 22.

1224. δώδ. μν. 21 sqq.

1225. ψαρ. (cf. 23) certum coloris genus, sive id est cinereum aut murinum, sive album nigris punctis distinctum. G. H.

1226. ὃν refertur ad σιωπώμενον, me dicit ille sumsisse pecuniam ad emendum equum; quem omnes sciunt etc. (Ern.) Cf. 1044. 1377. 1380. Pac. 865. Thesm. 706. Ran. 1058. (Kk.). Eq. 1275. Lys. 661. — ἱππ. 27. 107.

1228. ναὶ ὤμνυον· οὐ γὰρ ἠπίστατο μὰ τὸν Δία ὁ Φειδιππίδης (τότε τὸν ἀ. λ.). Sch. Simillime C. F. Hermann, Ges. Abh. p. 275, addens: Streps. non aperte negat se redditurum, sed explicat tantummodo cur tum tanta fuisset stultitia ut se redditurum promitteret. — γὰρ hic (ut 1231. 1366. 1440. Ach. 71. Plut. 535 al.) referendum ad sententiam mente retentam vel solo gestu expressam; cf. Kr. §. 69, 14. n. 7.

1229. ἀκατ., ἀήττητον. Sch.

ΠΑΣΙΑΣ.

καὶ ταῦτ' ἐθελήσεις ἀπομόσαι μοι τοὺς θεοὺς
[ἵν' ἂν κελεύσω 'γώ σε];

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

[τοὺς] ποίους θεούς;

ΠΑΣΙΑΣ.

τὸν Δία, τὸν Ἑρμῆν, τὸν Ποσειδῶ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

νὴ Δία,
κἂν προςκαταθείην γ', ὥςτ' ὀμόσαι, τριώβολον. 1235

ΠΑΣΙΑΣ.

ἀπόλοιο τοίνυν ἕνεκ' ἀναιδείας ἔτι.

1232. ἐθέλεις it, ἐθέλει g, ταῦτα θελήσεις B. ἀπομῶσαι hz, κἀπομόσαι E; ἀπομόσαιμι t, ἐπομόσαιμι D (i cum gl. καὶ ἐξομόσαι).
1233. ἵνα — σε omitt. A; τοὺς omitt. AB(E)H (θεοὺς omitt. i). Suspicio illis omissionibus mota augetur particula ἵνα, quae nec de tempore (G. H.), nec eodem quo ὅπου sensu (Schol.; cf. Bo.: ubi te iussero iurare, i. e. in iure) potest accipi, nec explicari οἵῳ τρόπῳ (Thiersch), nec (cum ἂν) ἐὰν vel ὅταν (C. F. Herm.). Nec magis verba commendantur ipsa sententia, quum seqq. non dira aliqua ac formidolosa (Thiersch.) iuris iurandi formula denuntietur Strepsiadi, sed sollemnis ac prope vulgaris. Contra monometri (ut Ach. 407. G. H.) hic egregia virtus est (G. H.) ad significandam vel Strepsiadis admirationem de adversarii superstitione (G. H. ed. 1.) vel Pasiae stuporem mira hac interrogatione excitatum; ac similiter Dd. Ox. librarios iudicat ap. Soph. Ant. 1281 e versu monometro inter trimetros posito (τί δ' ἔστιν αὖ;) trimetrum fecisse, ap. Eur. Iph. Aul. 1133 autem ἔχ' ἥσυχος in libris quibusdam omisisse. Melius quidem, sed non magis necessario recentiores versum explerunt, ut (omisso contra ius fasque Neptuno) Hirschig: ποίους θεούς; Π. τὸν Δία, τὸν Ἑρμῆν .. ΣΤ. Νὴ Δία κτλ. Bgk.: π. θ.; Π. οὓν ἂν κελεύσω γωγέ σε, Τὸν Δία κτλ. Rsg.: ἐὰν κελεύσω 'γώ σ' ὀμόσαι; ΣΤ. π. θ.
1235. καὶ AB Suid. ms. v. προςκ. κἂν ceteri; illud est addiderim, hoc adderem (G. H.). προκατ. BDhnouz (Schol. G); γ' omitt. A.
1236. οὕνεκ' Ghnuz; γ' οὖν. i; ceteri ἕνεκ'. Cf. 1217.

1232. ἐθ. in iudicio. (Kk.) Ceterum cf. βουλήσομαι Plut. 290. 319.
1234. διὰ τριῶν ἔθος ὀμνύναι, ὡς Δράκων ἔταξε, Δία, Ποσειδῶνα, Ἀθηνᾶν· οἱ δὲ Δία, Ποσειδῶνα, Δήμητραν. Schol. Ven. Il. XV, 36. Cf. Poll. VIII, 142 τρεῖς θεοὺς ὀμνύναι κελεύει Σόλων. v. 627. Plat. Leg. XI. p. 936 E. Dem. XXI, 198. (XXIV, 151.) LII, 9. (Sp.) Eq. 941. Philostr. v. Apoll. VI, 10. Nitzsch ad Odyss. II. p. 30 not. RE. IV. p. 646. — Nominabantur fere qui cuique negotio praeesse crederentur; hic quidem Iuppiter, ut supremus deorum; Mercurius, ut in re pecuniaria (1277); Neptunus, quia emptus est equus. (G. H.)
1235. Sacramento quod deponendum est adderem tres obolos, ut liceret iurare. (Ern.) οὕτω καταφρονῶ τοῦ ὅρκου. (Sch.) Eupol. fr. 303 μισῶ λακωνίζειν, ταγηνίζειν δὲ κἂν πριαίμην. Plat. Euthyphr. p. 3 D.
1236. Cf. Eur. Alc. 731 δίκας

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἁλσὶν διασμηχθεὶς ὄναιτ' ἂν οὑτοσί.

ΠΑΣΙΑΣ.

οἴμ' ὡς καταγελᾷς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἓξ χόας χωρήσεται.

ΠΑΣΙΑΣ.

οὔ τοι, μὰ τὸν Δία τὸν μέγαν καὶ τοὺς θεούς,

1240 *ἐμοῦ καταπροίξει.*

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

θαυμασίως ἥσθην θεοῖς,

καὶ Ζεὺς γελοῖος ὀμνύμενος τοῖς εἰδόσιν.

ΠΑΣΙΑΣ.

ἦ μὴν σὺ τούτων τῷ χρόνῳ δώσεις δίκην.

ἀλλ' εἴτε γ' ἀποδώσεις τὰ χρήματ' εἴτε μή,

ἀπόπεμψον ἀποκρινάμενος.

1238. Libri vel *χοᾶς* (ut DG; g primo) vel *χοὰς* (gi, al.). Suid.: *Χοας. ὅτε ἐπὶ μέτρου τίθεται περισπᾶται* (G. H.). Contra Elmsl. ad Ach. 1000: *χοεύς*, unde *χοῦς* contractum volunt, veteribus ignotum erat. Producuntur accusativi *χόα* et *χόας* eodem iure quo *βασιλέα* et *βασιλέας*.

1240. Libri *καταπροΐξει*; *καταπροίξ*. Bentl. — Cf. Phryn. v. *καταπροΐξ*. C. P.

1242. A *τούτω*, quod a ceterorum *τούτων* non longius abest quam a *τούτῳ* huc non apto.

1243. *εἴτε γ'* ADacdm, ceteri *εἴτ'*; *ἀποδ. τὰ χρ.* ABD(E)Hm; *ἀποδ. δὴ* FG, *ἀπ. μοι* ceteri.

τε δώσεις τοῖσι κηδεσταῖς ἔτι. Dobr.

1237. Responsum ut 920. *Ὡς ἐπ' ἀγγείου ἢ ἀσκοῦ.* Sch. Cf. Antiphan. fr. 19 (Aeol. II.): *τοῦτον οὖν δι' οἰνοφλυγίαν καὶ πάχος τοῦ σώματος ἀσκὸν καλοῦσι πάντες οὑπιχώριοι* (Bgl.). Hor. Sat. I, 10, 3 sale multo urbem defricuit (Wr.). Similiter Plut. 1062. (Schz.). Ceterum cf. Schol.: *ὡς παχύδερμον αὐτὸν χλευάζει. τὰ γὰρ παχέα ὑπὸ πιμελῆς τῶν δερμάτων ἁλσὶ μαλαττόμενα εὐρύτερα γίνεται.*

1238. Ach. 1117 *οἴμ' ὡς ὑβρίζεις* (Kk.). Thesm. 920. — *ὁ χοῦς ἔχει κοτύλας ἀττικὰς δώδεκα.* Wurm. de pond. p. 127. — Plat. Hipp. mai. p. 288 D *χύτρα ... οἷαι τῶν καλῶν χυτρῶν εἰσί τινες δίωτοι, τῶν ἓξ χόας χωρουσῶν, πάγκαλαι.*

1239. Sic Demosth. (XX, 167. XXIII, 186. al.) *ὦ Ζεῦ καὶ θεοί*, (XXI, 73. 108) *πρὸς Διὸς καὶ θεῶν*. Cf. 413 cr.

1240. *καταπρ.* (*προῖκα ἐμοῦ*) *καταφρονήσεις*. Sch. Cum gen. Vesp. 1396; c. part. ib. 1366. (Sp.) Eq. 435. Thesm. 566. — *ἥσθ.* 174.

1241. *τοῖς εἰδ.* usitata in hoc genere formula, fortasse non sine respectu ad Euripidem posita. Cf. Rhes. 973 *σεμνὸς τοῖσιν εἰδόσιν θεός.* G. H. Iph. Taur. 575 *ὄλωλεν ὡς ὄλωλε τοῖσιν εἰδόσιν.* Bo.

1242. Cf. 865. Bgl.

1243. *εἴτε γε — εἴτε* Hartung. partic. I. p. 383.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἔχε νυν ἥσυχος.

ἐγὼ γὰρ αὐτίκ' ἀποκρινοῦμαί σοι σαφῶς. 1245

ΠΑΣΙΑΣ.

τί σοι δοκεῖ δράσειν; ἀποδώσειν σοι δοκεῖ;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ποῦ 'σθ' οὗτος ἀπαιτῶν με τἀργύριον; — λέγε,

τουτὶ τί ἐστι;

ΠΑΣΙΑΣ.

τοῦθ' ὅ τι ἐστί; κάρδοπος.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἔπειτ' ἀπαιτεῖς τἀργύριον τοιοῦτος ὤν;

οὐκ ἂν ἀποδοίην οὐδ' ἂν ὀβολὸν οὐδενὶ 1250

ὅςτις καλέσειε κάρδοπον τὴν καρδόπην.

ΠΑΣΙΑΣ.

οὐκ ἄρ' ἀποδώσεις;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οὔχ, ὅσον γέ μ' εἰδέναι.

οὔκουν ἀνύσας τι θᾶττον ἀπολιταργιεῖς

ἀπὸ τῆς θύρας;

ΠΑΣΙΑΣ.

ἄπειμι, καὶ τοῦτ' ἴσθ', ὅτι

1246. ἀποδ. σοι δ. BFGfghix; ἀ. σ. δ. μοι He; ἀ. μοι δ. A; ἀ. δ. (suprascr. ad ἀ. σοι, ad δ. μοι) E; ἐμοὶ pro gl. fhz. De verborum distributione antiquitus dubitaverunt (v. schol.); sed testes ap. Aristoph. (Vesp. 1412. Plut. 891) semper mutos esse monuit Beer, de num. histr. p. 116, quamvisfalsa inde concludens.

1247. ὁ 'παιτῶν DEGabde(g)hinz; ὡ 'π. cmo; AB ἀπαιτ., unde G. H. ἀπ. cf. 452.

1249. τἀργ. omitt. m; ἀργ. Fghtxz (f primo); με τἀργ. D.

1250. οὐδ' ἂν ὀβ. οὐ. ABDEFGHabcdfghiuxz; ἂν om. s.

1254. τοῦτ' ἴσθ' ABacd (e primo; h marg.) qs; τοῦτό γ' ἴ. (E)H;

1246. ἀπ. σ. δ. εἰςελθόντος τοῦ Στρεψιάδου ὁ δανειστής φησι πρὸς τὸν μάρτυρα (κλητῆρα). Sch.

1247. Στρ. προῆλθε πάλιν τῆς οἰκίας, σκαφίδιον ἢ μαγίδιον ἐξαγαγών. Sch. Quaerit Pasiam, qui paullum a foribus secesserat (G. H.), vel certe simulat se eum non videre (Schz.).

1248. ὅ τι 214. κάρδ. 670 sqq.

1249. ἔπ. cum partic. ut 1042, eique praemissum ut Plut. 1004. 1148. et εἶτα 860. Amphis fr. 36 (p. 653 M. mi.) εἶτα — οἶνον πολίτης ὢν κρατίστου στρυφνὸς εἶ; Sic positum annectit simul sqq. antecedentibus (Kk).

1250. = 118. Br.

1252. Plat. Theaet. p. 145 A οὔχ, ὅσον γ' ἐμὲ εἰδέναι. (NP. s. v. ὅσ.) Pac. 856. Eccl. 350. (Kk.) Thesm. 34. Quod sciam, Cic. de off. III, 14, 59.

1253. ἀν. τι. 181. — ἀπολ. ἀπελθεῖν ταχέως. Etym. M. (Br.) Cf. Pac. 562. (Sp.)

1255 θήσω πρυτανεῖ', ἢ μηκέτι ζῴην ἐγώ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

προςαποβαλεῖς ἄρ' αὐτὰ πρὸς ταῖς δώδεκα.
καίτοι σε τοῦτό γ' οὐχὶ βούλομαι παθεῖν,
ὁτιὴ 'κάλεσας εὐηθικῶς τὴν κάρδοπον.

ΑΜΥΝΙΑΣ.

„ἰώ μοί μοι.“
ἔα, ἔα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

1260 τίς ἔσθ' ὁ θρηνῶν οὑτοσί ποτ'; οὔ τί που
τῶν Καρκίνου τις δαιμόνων ἐφθέγξατο;

τοῦτ' οἶσθ' D; τοί γ' ἴσθ' b(e)fhnoz; τοί γ' οἶσθ' FGgi (sed Gi c. gl. γίνωσκε).

1256. καὶ προςαποβαλεῖς AFG, nil curantes metricorum interdicta (Rsg. Coni. p. 19 sqq. Hanov. exerc. crit. p. 90—152. R. Enger, Lysistr. praef. p. XV—XVIII) et fortasse ad loquentis habitum accommodate. καὶ προςαπολεῖς B, fortasse ex 1181.

1259. ἔα. τίς ἔσθ', AB (ut verba Streps.); ἔα ter extra versum dgst (gt ut verba Amyniae), in aliis quater, bis Sch.; τίς ἔσθ' ὁ θρηνῶν οὗτος AB, τίς οὑτοσί ποτ' ἔ. ὁ θρ. ceteri. — Quum usus Aristophanis ἔα iuberet aut semel intra versum poni (Av. 1495. Thesm. 1009. 1105. Plut. 824. Cf. Lys. 350) aut extra eum duplicari (Pac. 60. Av. 327. Thesm. 699), vel cum G. H. (ed. 1.) vulgari fere verborum ordine potest legi: ἔα, τίς οὗτος ἔσθ' ὁ θρηνῶν; vel ἔα, ἔα, ita ut verba sint Amyniae (cum longior exclamatio Strepsiadi non convenire recte visa sit Go. Ho.); seqq. verba Strepsiadis qualia referuntur in AB, sed illato ex ceteris οὑτοσί ποτ'. Praetuli posterius, cum quia prior ratio nequiret explicare eum verborum ordinem quem AB exhibent, tum quia ἔα ἔα a poeta extra versum posita, a librariis autem in eum inferta turbam videntur movisse, ut 87. Periit ι paragog. etiam v. 1403, ac ποτ' facile absorberi potuit seq. οὔτι που. Ceterum οὔ τί που ABac; vulgo ἤ τί που; ἤπου g, ἤτοι που x.

1255. θήσ. πρ. 1136.

1256. αὐτὰ, ut caussa cadens, 1136. — δώδ. 1224.

1257. ὡς βέβαιον ἔχων τὸ νικῆσαι κατειρωνεύεται αὐτοῦ. εὐηθ. ἀπαιδεύτως. Sch.

1259. Sch.: ἔρχεται ἕτερος δανειστὴς Ἀμυνίας (31), cum eiulatione tragica (Bo.); v. e. gr. Aesch. Prom. 742. Soph. Ai. 891. 974. Eur. El. 1167. (Bgl.)

Προτίθεται κῶλα δύο. τὸ πρῶτον ἀντισπαστικὸν μονόμετρον ἀκατάληκτον, τὸ δεύτερον ἰαμβικὸν μονόμετρον βραχυκατάληκτον. (Sch.) ἔα repetitum plerumque cum dolore prohibentis (halt ein!) est (Av. 327. Thesm. 699), semel positum admirantis.

1260. Disiunctum τίς — ποτ' (in visis repente oblatis, C. P.) frequentissime usurpari Porso cum aliis exemplis docuit tum v. 1266. Vesp. 973. Pac. 185. 1052. Av. 69. 280. 288. Lys. 49. 187. Plut. 641.

1261. Ὁ Καρκίνος οὗτος ποιητὴς ὢν τραγικὸς εἰςήγαγέ τινας τῶν θεῶν ἔν τινι δράματι δεινοπαθοῦντας. Sch. Ridetur et ipse et eius filii (Xenocles, Xenotimus, Xenarchus, Datis) saepe a comico, ut Vesp. 1501 sqq. Pac. 782 sqq.

ΑΜΥΝΙΑΣ.

„τί δ', ὅςτις εἰμί, τοῦτο βούλεσθ' εἰδέναι;"
„ἀνὴρ κακοδαίμων."

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

κατὰ σεαυτόν νυν τρέπου.

ΑΜΥΝΙΑΣ.

„ὦ σκληρὲ δαῖμον, ὦ τύχαι θραυσάντυγες
ἵππων ἐμῶν· ὦ Παλλάς, ὥς μ' ἀπώλεσας." 1265

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τί δαί σε Τληπόλεμός ποτ' εἴργασται κακόν;

ΑΜΥΝΙΑΣ.

μὴ σκῶπτέ μ', ὦ 'τάν, ἀλλά μοι τὰ χρήματα
τὸν υἱὸν ἀποδοῦναι κέλευσον, ἅλαβεν,
ἄλλως γε μέντοι καὶ κακῶς πεπραγότι.

1263. σαυτὸν ABhmnz, σεαυτὸν t alii, σαυτοῦ EF (G primo), σεαυτοῦ o; νῦν μου D. νῦν libri, νυν Br.

1266. τί δὲ BEFGhmnouz; σε Τλ. πώποτ' B, Τλ. σε πώποτ' G (sed sch. τί δὲ σὲ Τλ.);. scilicet ubi δαὶ concesserat breviori formae vario modo versum studebant explere. ποτ' omitt. n; τοῦτ' i.

1269. ἄ. γε AB(E)FGHh; alii τε. — καὶ omitt. G, versum u, h primo.

Thesm. 441. Ran. 86. Cf. Meineke hist. crit. com. gr. p. 505—517. W. C. Kayser, hist. cr. trag. gr. p. 84—105.

1262. Parodiam prodit et τοῦτο et βούλεσθε et incessus versus.

1263. = Ach. 1019. (Kst.) Cf. Vesp. 1493. (Bgl.)

1264 sq. Ταῦτα Ξενοκλέους ἐστὶν ἐκ τοῦ Λικυμνίου. Εὐφρόνιος παρὰ Ξενοκλεῖ φησιν εἶναι τὸ χρυσάντυγες, ἐξ οὗ παραπεποιῆσθαι τὸ θραυσάντυγες. Sch. Videntur hi duo versus Amyniae desumti ex aliqua tragoedia, in qua ita clamitabat aliquis cui in certamine curuli currus per Tlepolemi vel dolosam vel inconsideratam aurigationem esset confractus. G. H. — σκλ. δ. Eur. Schol. ad Phoen. 850 σκληρῷ δαίμονι καὶ ἀπανθρώπῳ χρωμένους. Alcest. 499 sq. (Bgl.) Theocr. 4, 40 αἰαῖ τῶ σκληρῶ μάλα δαίμονος, ὅς με λελόγχει. Cf. Aesch. Pers. 472 ὦ στυγνὲ δαῖμον (ib. 515. 845). — τ. θρ. f. ridetur ut ineptum. — Παλλ. - ἀπώλ. annominatio, cf. 6.

1266. τί δαί 491. Atticos quando cum affectu quodam animi interrogarent pleniore vocabuli forma usos esse docuit Stallb. ad Plat. Euthyphr. p. 21 sq.

1267. ὦ 'τάν, ὦ σύ, ὦ ἑταῖρε, ὦ οὗτος, ὦ μακάριος, πρόςρημα τιμητικῆς λέξεως, λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ εἰρωνείᾳ πολλάκις. Sch. Originem ducere videtur aliis a τῆνος (τᾶν), Reisigio (Coni. p. 217) esse peculiare nomen, deductum ab ἔτης ut νεὰν a νέος, ξυνὰν a ξυνός, μεγιστὰν a μέγιστος.

1269. ἄλλως γε — καὶ κ. π. cum aliis (sane, μέντοι) de rationibus (etiam gravioribus, cf. γε) tum propterea quod male rem gessi; cf. Aesch. Prom. 635 sq. σὸν ἔργον 'Ιοῖ, ταῖςδ' ὑπουργῆσαι χάριν, "Αλλως τε πάντως καὶ κασιγνήτοις πατρός.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

1270 *τὰ ποῖα ταῦτα χρήμαθ';*

ΑΜΥΝΙΑΣ.

ἁδανείσατο.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

κακῶς ἄρ' ὄντως εἶχες, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖς.

ΑΜΥΝΙΑΣ.

ἵππους ἐλαύνων ἐξέπεσον, νὴ τοὺς θεούς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τί δῆτα ληρεῖς ὥςπερ ἀπ' ὄνου καταπεσών;

ΑΜΥΝΙΑΣ.

ληρῶ, τὰ χρήματ' ἀπολαβεῖν εἰ βούλομαι;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

1275 *οὐκ ἔσθ' ὅπως σύ γ' αὐτὸς ὑγιαίνεις.*

ΑΜΥΝΙΑΣ.

τί δαί;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τὸν ἐγκέφαλον ὥςπερ σεσεῖσθαί μοι δοκεῖς.

ΑΜΥΝΙΑΣ.

σὺ δὲ νὴ τὸν Ἑρμῆν προςκεκλῆσθαί μοι δοκεῖς,

1271. *ἄρ'* f ex emend. (habuit fort. *γὰρ*); *οὕτως* D; *γέ μοι* ABm; *δοκεῖ* g.
1272. *ἵππους* ABC alii; *ἵππους γ'* mno.
1275. *ὑγιαίνοις* G (sed c. gl. *ὑγιῶς ἔχεις*) Enu.
1277. *προςκεκλῆσθαί μοι δοκεῖς* AB; idem omisso *δοκεῖς* h (c. gl. *ἐγκληθήσεσθαι δοκεῖς*) nz, et (*προςκεκλεῖσθαι*) u; ceteri cum Schol.

1271. Sane igitur (tum quum filio meo pecuniam credebas) male rem gerebas (quia haec pecunia nunquam ad te redibit). Schz.

1272. *ἐξέπ., τῶν χρημάτων, ἱπποτροφῶν ἐδυςπράγησα.* (Sch.) Strepsiades autem ut proprie dictum accipit. (G. H.) Nisi idem voluerat etiam Amynias.

1273. Ex verbis tuis colligenti non *ἀφ' ἵππου* (*ἅρματος*) sed *ἀπ' ὄνου* videaris delapsus. Alludit enim ad proverbium *ἀπ' ὄνου πεσεῖν*, dictum *ἐπὶ τῶν ἀλόγως πραττόντων* (Sch.). Cf. Apostol. III, 54. Zenob. II, 57. Utitur eo etiam Plat. Leg. III. p. 701 C (Sch.), similiterque alludit Ar. Vesp. 1370: *τί ταῦτα ληρεῖς, ὥςπερ ἀπὸ τύμβου πεσών* (Bgl.). In ipso hoc proverbio saepe videntur ita lusisse ut *ἀπὸ νοῦ* dispertirent, ut *και-νοῦ* ap. Diog. L. II, 11, 118. (Bgl.), amare Plaut. mil. gl. 1308 sq. (Br.), *τήνδ-ἐμοῦσαν* Plut. Symp. II, 1, 13. Quod nec a nostro loco videtur prorsus alienum.

1275. Non currus modo tuus videtur laborasse, sed etiam tu ipse; ne tua mens quidem videtur sana (cf. C. F. Herm.). *ὑγ.* ut Plut. 364 *οὔτοι μὰ τὴν Δήμητρ' ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς* (Bo.).

1276. *ὥσπερ σεσ.* ut Pac. 234. Vesp. 395. Thesm. 869. Elmsl. ad Ach. 193. Plat. Hipp. min. p. 373 B *Σωκράτης ἔοικεν ὥςπερ κακουργοῦντι.*

1277. *προςκεκλ.* (1221) in ius vocatum iri illum dicit tam cer-

εἰ μἀποδώσεις τἀργύριον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

κἄτειπέ νυν,

πότερα νομίζεις καινὸν ἀεὶ τὸν Δία

ὕειν ὕδωρ ἑκάστοτ', ἢ τὸν ἥλιον 1280

ἕλκειν κάτωθεν ταὐτὸ τοῦθ' ὕδωρ πάλιν;

ΑΜΥΝΙΑΣ.

οὐκ οἶδ' ἔγωγ' ὁπότερον, οὐδέ μοι μέλει.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

πῶς οὖν ἀπολαβεῖν τἀργύριον δίκαιος εἶ,

εἰ μηδὲν οἶσθα τῶν μετεώρων πραγμάτων;

ΑΜΥΝΙΑΣ.

ἀλλ' εἰ σπανίζεις τἀργυρίου μοι τὸν τόκον 1285

ἀπόδοτε.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τοῦτο δ' ἔσθ' ὁ τόκος τί θηρίον;

ΑΜΥΝΙΑΣ.

τί δ' ἄλλο γ' ἢ κατὰ μῆνα καὶ καθ' ἡμέραν

ac Suid. προςκεκλήσεσθαί γέ μοι. Lectionem praetuli et difficiliorem et aptiorem et qua posita potest explicari quomodo altera sit orta.

1278. A alii μὴ ἀποδ. Bentl. μὴ 'ποδ. Ddf. μἀποδ.

1279. ἀεὶ AB(E)Hgmno; ceteri, ut videtur, αἰεί.

1281. αὐτὸ Egno, ceteri ταὐτὸ; τὸ θ' ὕδ. A, τὸ ὕ. E, ceteri τοῦθ'.

1282. AB οὐδέν, et 1283 hz δίκαιον, z ἦν (pro εἶ) ex emend.

1285. ἀργυρίου d, τἀργύριον i. Post μοι interpungit z, post σπαν. ae recte, quod docet encliticum μοι (G. H.). At cum σπανίζ. nisi tam prope adstante τἀργ. hanc quam habet significationem non haberet, omnem interpunctionem sustuli.

1286. AB ἀπόδοτε; ἀπόδος, sine γε, (E)Hh (erasum) mnz; γε ex emend. m. pr. F.

tum esse quam si iam sit in ius vocatus. (G. H.) Simul πρ. μ. δ. quam proxime se applicant ad verba Strepsiadis (cf. G. H.). Ἑρμ. 1234 et 1478.

1279. Experitur eum num sit μετεωροφροντιστής. Cf. 1284. — Lucret. V, 261 sqq. humore novo mare, flumina, fontes semper abundare — nil opus est verbis. Dobr.

1285. Amyniae videtur Streps. nugari ac tergiversari ne solvendo se non esse fateatur.

1286. ἀπόδοτε Strepsiadem et filium dicit. G. H. — Cf. 1179 sqq.

1287. Aristot. Pol. I, 10 ὁ τόκος αὐτὸ ποιεῖ πλέον, ὅθεν καὶ τοὔνομα τοῦτ' εἴληφεν· ὅμοια γὰρ τὰ νομίσματα τοῖς γεννῶσιν αὐτά ἐστιν, ὁ δὲ τόκος γίνεται νόμισμα νομίσματος. Sp. — κ. μῆνα 756. — κ. ἡμ. ἡμεροδανεισταὶ appellati qui μισθὸν ἐφημέριον exigerent, Diog. La. VI, 8, 99. Cf. Theophr. Char. 6, 3. Plaut. Epid. I, 1, 51 sq. Sp.

πλέον πλέον τἀργύριον ἀεὶ γίγνεται
ὑπορρέοντος τοῦ χρόνου;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

καλῶς λέγεις.

1290 τί δῆτα; τὴν θάλατταν ἔσθ' ὅ τι πλείονα
νυνὶ νομίζεις ἢ πρὸ τοῦ;

ΑΜΥΝΙΑΣ.

μὰ Δί' ἀλλ' ἴσην.
οὐ γὰρ δίκαιον πλείον' εἶναι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

κᾆτα πῶς
αὕτη μέν, ὦ κακόδαιμον, οὐδὲν γίγνεται
ἐπιρρεόντων τῶν ποταμῶν πλείων, σὺ δὲ
1295 ζητεῖς ποιῆσαι τἀργύριον πλεῖον τὸ σόν;
οὐκ ἀποδιώξεις σαυτὸν ἀπὸ τῆς οἰκίας;
φέρε μοι τὸ κέντρον.

ΑΜΥΝΙΑΣ.

ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὕπαγε, τί μέλλεις; οὐκ ἐλᾷς, ὦ σαμφόρα;

1288. *πλέον* semel D; *ἀεὶ* AB(E)Hno; cf. 1279.
1290. *ἔ. ὅτε* (unquamne — Pors.) mux, hz a m. pr.; f gl. *ἔστιν ὅτε*, Gh gl. *ἔ. καιρός*.
1292. *πλείον'* Ffi, *πλείονα* Ehz, *πλέον* G, *πλεῖον* A alii.
1295. hz *ποιῆσαι ζητ. τἀργ.* A *ποῆσαι*. *πλεῖστον* D, *πλέον* m.
1296. *ἀπὸ τ. οἰ.* Dfghinotuxz; *ἐκ τ. οἰ.* ABEFGHdm, sed cf. 1254. Vesp. 456. Pac. 1221. Extra aedes haec omnia aguntur. G. H. — Elmsl. ad Ach. 278 *ἀποδιώξει*.
1297. *τ. ἐ. μ.* Amyniae tribuunt ABGabdhi, Phidippidi c, testi alii.
1298. *σαμφόρα* f alii; *σαμπφόρα* D, *σαπφόρα* (E)F (*μ* supr.) GHgh (*π* ex em.) imnotuz; *πασία* AB.

1288. *πλ. πλ.* cf. Ran. 1001.
1289. *ὑπορρ. χρ.* tempus quod dum quid aliud fit (sensim) elabitur. G. H. — Cf. 18.
1290. Lucret. VI, 608 sqq. mare mirantur non reddere maius naturam, quo sit tantus decursus aquarum, omnia quo veniant ex omni flumina parte. Bgl. — *μ. Δ. ἀ.* 330.
1293. Protasis paratactica, cf. 393. 1415. 1434 sq. Plut. 329 sqq. C. F. Herm. de pr. par. Gotting. 1850. 4. Scheibe in Philol. V. p. 359 sqq. meam adnot. ad Hor. Sat. II, 7, 109.
1296. *ἀποδ.* quoniam Amynias hic *διώκων* erat, Strepsiades *φεύγων τὸν διώκοντα*. Cf. *οὐκ ἀναμετρήσεις σαυτὸν ἀπιὼν* Av. 1020. *οὐκ ἀπολιβάξεις* ib. 1467. (Bentl.) Supra 1253.
1297. *κέντρον* (equorum, ut Il. XXIII, 387. 430. Soph. Oe. R. 809 al.) servum iubet afferre (Bo.). — *μαρτ.* 495. 1222.
1298. Eq. 603. (Sp.) Impellit et

ΑΜΥΝΙΑΣ.

ταῦτ' οὐχ ὕβρις δῆτ' ἐστίν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἄξεις; ἐπιαλῶ

κεντῶν ὑπὸ τὸν πρωκτόν σε τὸν σειραφόρον. 1300

φεύγεις; ἔμελλόν σ' ἄρα κινήσειν ἐγὼ

αὐτοῖς τροχοῖς τοῖς σοῖσι καὶ ξυνωρίσιν.

ΧΟΡΟΣ.

οἷον τὸ πραγμάτων ἐρᾶν φλαύρων· ὁ γὰρ (*στροφή.*)

γέρων ὅδ' ἐρασθεὶς

ἀποστερῆσαι βούλεται 1305

τὰ χρήμαθ' ἁδανείσατο·

κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ τήμερον

λήψεταί τι πρᾶγμ', ὃ τοῦ-

1299. DGbdefghimnotuz *ἐπεὶ ἀλῶ* (x *ἀλῷ*), a *ἐπὶ ἅλω*; *ἐπὶ ἀλῶ* (E)H, *ἐπιαλω* A, *ἐπὶ ἄλλων* (*γρ. ἐπεὶ ἀλῶ*) B, *ἐπί σ' ἀλῶ* c, *ἐπεί γ' ἀλῶ* F. Inde *ἐπιαλῶ* (*μέλλων ἀπὸ τοῦ ἰάλλω, ἐπιπέμψω* Sch.) placuit H. Stephano, G. H. al. — *ἄξεις* libri ut videtur plerique. *ᾄξεις* Br.

1301. *σ' ἄρα κ. ἐ.* ABacdm; *ἄ. κ. σ' ἐ.* bno et e a pr. m.; *ἄ. σε κ. ἐ.* F (e a sec. m.); *σ'* omitt. D.

1303 sqq. metra constituit G. H. Libri *ἐρασθεὶς*, quod nec metro (cf. 1312) nec sententiae (cf. 1076) satisfacit nec utrum aut quomodo emendari possit apparet. Reisigii *ἐξαρθεὶς* (cf. 810) commendat C. F. Herm. p. 277.

1308. *τε λήψ.* q; *τι ληψ.* acm; *τι* deest in ceteris; *λήψ. τι* G. H., cum post ⏑ *ται* et ante *π* facile *τι* excidere posset.

alloquitur eum tanquam equum. (Bgl.) *σαμφ.* 23. 122.

1299. Aristot. Rhet. II, 2, 5 *ἔστι γὰρ ὕβρις τὸ πράττειν καὶ λέγειν ἐφ' οἷς αἰσχύνη ἐστὶ τῷ πάσχοντι, μὴ ἵνα τι γίγνηται αὐτῷ ἄλλο ἢ ὅτι ἐγένετο, ἀλλ' ὅπως ἡσθῇ .... ὅτι οἴονται κακῶς δρῶντες αὐτοὺς ὑπερέχειν μᾶλλον.* C. F. Herm. Antiq. publ. §. 60, 7 sqq. — Cf. Ter. Andr. I, 5, 2. (Harl.) Lys. 659. Ran. 21. Soph. Oe. C. 883 *ἆρ' οὐχ ὕβρις τάδ'*; et Caesaris: ista quidem vis est (Sueton. C. 82). — *ἐπιαλῶ* (immittam) sc. *τὸ κέντρον*; cf. Vesp. 1348. Pac. 432 (G. H.).

1300. *σειραφ.* 122.

1301. *ἄρα* et *ἆρα* promiscue adhiberi et metri legibus inservire constat; cf. Vesp. 460. (839.) Ran. 268. (C. P.) — *ἔμ. ἄ.* sic loqui solent qui multo labore tandem id effecerunt quod contendebant. Vesp. 460. Ran. l. l. (Br.) — *κιν.* cf. simul 1103. 1371.

1302. *αὐτ.* Eq. 3. 7. 849. Vesp. 1449. Pac. 1288. Av. 1257. Ran. 476. 560. Eccl. 691. — *τροχ.* 31. — *ξυν.* 15. — Redit ad convivium (1213. 1354) Strepsiades.

1303. *Στάσιμον.* — Cf. 1455. 1459.

1305. *ἀποστ.* cf. 1464. (Bgl.) Dem. XXI, 44: *ἂν τις λάβῃ τάλαντον — καὶ ταῦτ' ἀποστερήσῃ.*

τον ποιήσει τὸν σοφιστ-
ὴν ⏑ – ⏓
1310 ⏓ ὧν πανουργεῖν ἤρξατ', ἐξαίφνης λαβεῖν κακόν τι.
οἶμαι γὰρ αὐτὸν αὐτίχ' εὑρήσειν ὅπερ (ἀντιστροφή.)
πάλαι πότ' ἐζήτει,
εἶναι τὸν υἱὸν δεινόν οἱ
γνώμας ἐναντίας λέγειν
1315 τοῖσιν δικαίοις, ὥςτε νικ-
ᾶν ἅπαντας οἷςπερ ἂν
ξυγγένηται, κἂν λέγῃ
παμπόνηρα·
1320 ἴσως δ', ἴσως βουλήσεται κἄφωνον αὐτὸν εἶναι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

Ἰοὺ ἰού.
ὦ γείτονες καὶ ξυγγενεῖς καὶ δημόται,
ἀμυνάθετέ μοι τυπτομένῳ πάσῃ τέχνῃ.
οἴμοι κακοδαίμων τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς γνάθου.
1325 ὦ μιαρέ, τύπτεις τὸν πατέρα;

1309. Lacunam post σοφιστὴν indicavit G. H., explevit Rsg. ἴσως ἀνθ', Bo. (σοφιστῶν) οἴων.
1310. Libri τι κακὸν λαβεῖν; verborum ordinem correxit G. H. Fortasse propter λήψεται — λαβεῖν Rsg. κακόν τι πάσχειν.
1311. αὐτὸν αὐτίχ' ABEGacdmnx; omitt. αὐτὸν Fbfghio al.
1312. ἐπεζήτει ABC, ἐξεζ. EG, ἐζήτ. reliqui. G. H. cogitavit vel de ἐραστεύσας in stropha, vel hic ἐπῄτει; Ddf. ἐπέζει, Kayser γ' ἐπόθησεν.
1314. γν. ἐν. Dab; γν. τ' ἐν. ABFGfghi al.
1315. τοῖσιν ac; τοῖσι bdmno al.
1320. ἴσ. δ' ἴσ. ABCDacdm; δ' omitt. FGcfghinoz.
1321. ἰοὺ quater Dgt; ceteri, ut videtur, cum schol. bis. cf. 1.
1323. ἀμυνάθετέ μοι ABa et ex emend. EFGe; ἀμυνάθατέ μοι FHde; ἀμυνάσθετέ μ. DG; ἀμύνατέ γέ μοι n, -έ γ' ἐμοι t; -ατέ μοι gi; ἀμύνασθέ μοι f (ex em. corr.) huxz.

1309. σοφ. 1111.
1312. Cf. 882 sqq.
1314. Cf. 1037. Bgl.
1317. ξυγγ. aderit, operam dabit (467 sqq.), Lys. 317.
1320. ἴσως 1129. Vesp. 1456. Thesm. 719. Dem. III, 33 ἴσως ἂν, ἴσως μέγα κτήσαισθε ἀγαθόν. Ceterum cf. 865. 1114.
1321. Strepsiades admodum perturbatus e domo procurrit, persequente eum filio. (Ern.)
1323. π. τέχν. (885) refer ad ἀμυνάθ. (Ern.)
1324. οἴμ. κ. (Plut. 169) τῆς κ. (Plut. 389) Thesm. II. fr. XIII (323 M. mi.) οἴμοι κακοδαίμων τῆς τόθ' ἡμέρας. — γνάθ. Ran. 149 sq. (Bgl.)
1325. Κάκωσις γονέων, infamia legibus punita. Aesch. adv. Tim. 28: ἐάν τις λέγῃ ἐν τῷ δήμῳ τὸν πατέρα τύπτων ἢ τὴν μητέρα, ἢ μὴ τρέφων, ἢ μὴ παρέχων οἴκησιν, τοῦτον οὐκ

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

φήμ', ὦ πάτερ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὁρᾶθ' ὁμολογοῦνθ' ὅτι με τύπτει.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

καὶ μάλα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὦ μιαρὲ καὶ πατραλοῖα καὶ τοιχωρύχε.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

αὖθίς με ταὐτὰ ταῦτα καὶ πλείω λέγε.
ἆρ' οἶσθ' ὅτι χαίρω πόλλ' ἀκούων καὶ κακά;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὦ λακκόπρωκτε. 1330

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

πάττε πολλοῖς τοῖς ῥόδοις.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τὸν πατέρα τύπτεις;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

κἀποφανῶ γε νὴ Δία,
ὡς ἐν δίκῃ σ' ἔτυπτον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὦ μιαρώτατε,
καὶ πῶς γένοιτ' ἂν πατέρα τύπτειν ἐν δίκῃ;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἔγωγ' ἀποδείξω, καί σε νικήσω λέγων.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τουτὶ σὺ νικήσεις; 1335

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

πολύ γε καὶ ῥᾳδίως.
ἑλοῦ δ' ὁπότερον τοῖν λόγοιν βούλει λέγειν.

1326. *με* omitt. Dm. *τύπτει;* D.
1327. *πατραλοῖα* Fi, *-οία* Gf. Cf. Kr. §. 15, 6. n. 5. (Kk.)
1328. *μοι* G.
1329. *ἴσθ'* Go. *ἀκ. καὶ κ.* AC(E)FGHads; *ἀκ. κακά* BDbchmuz; *ἀκ. δὴ κ.* fiox.
1333. D *τὸν πατ.* (ex 331).
1334. *νικ. σε* hz.

ἐᾷ λέγειν. C. F. Herm. Antiq. priv. §. 11, 16. publ. 124, 10.
1327. *πατρ.* 911.
1328. *ταὐτὰ ταῦτα*, 77. — Cf. 910 sqq.
1330. *λακκόπρ. εὐρύπρ.* (Sch.) 1090 sqq.
1331. *π. π.* cf. 1249. — v. 910. 912.
1332. *ἐν δ.* 1379. Eq. 258. Vesp. 508. Pac. 628. (cf. 630.) Thesm. 830.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ποίοιν λόγοιν;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

τὸν κρείττον' ἢ τὸν ἥττονα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἐδιδαξάμην μέντοι σε νὴ Δί', ὦ μέλε,
τοῖσιν δικαίοις ἀντιλέγειν, εἰ ταῦτά γε
1340 *μέλλεις ἀναπείσειν, ὡς δίκαιον καὶ καλὸν*
τὸν πατέρα τύπτεσθ'· ἐστὶν ὑπὸ τῶν υἱέων.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἀλλ' οἴομαι μέντοι σ' ἀναπείσειν, ὥςτε γε
οὐδ' αὐτὸς ἀκροασάμενος οὐδὲν ἀντερεῖς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

καὶ μὴν ὅ τι καὶ λέξεις ἀκοῦσαι βούλομαι.

ΧΟΡΟΣ.

1345 *σὸν ἔργον, ὦ πρεσβῦτα, φροντίζειν, ὅπῃ* (στροφή.)
τὸν ἄνδρα κρατήσεις·
ὡς οὗτος, εἰ μή τῳ 'πεποίθειν, οὐκ ἂν ἦν
οὕτως ἀκόλαστος.
ἀλλ' ἔσθ' ὅτῳ θρασύνεται. δῆλόν γε τἀν-

1338. *μέλε'* D; *μέλεε* vel *μέλαιε* EFGfghinoz; cf. 1192.
1340. *μέλλ. ἀναπείσ.* AB(H)b(fghiz)mnx; *μ. μ' ἀναπείσ.* (CEFG) cdep; *μ. μ' ἀναπείθ.* a. At latius patere sententiam docet etiam *υἱέων*; *μ'* illatum est ex 1342.
1341. *τύπτεσθαί 'στιν* n; cf. 42.
1342. *οἶμαι* FG. *μέντοι γ' ἀ.* gt; *μ. γε δ' ἀ.* F.
1344. *λέγεις* AF; *καὶ* omitt. D (*περ* supr.) git; *γε βούλ.* z.
1347. *πέποιθεν* mnox alii, *πέποιθ'* B(E)FGHep; *πεποίθει* A, quod (cum schol. *ἐθάρρει*) ducit ad Dawesii emend. *'πεποίθειν*. Kr. §. 30, 6. n. Cf. H. §. 31, 1. n. 2. — *μήπω* t.
1349. Libri *δῆλόν γε τὸ λῆμ' ἐστι τἀνθρώπου*, (nisi quod *γε* omitt. AB(E)FGHm ac per compendium *τἀνοῦ* scribit E), quod nec per se ferri potest nec congruit cum 1396. Facillime emendarunt G. H. ac Bo. *δῆλόν γε τἀνθρώπου 'στι τὸ λῆμα.* Utique retinendum *τἀνθρώπου*, quum parum credibile videatur eo summotum esse tam propinquum (1346) *ἄνδρα.* Cf. etiam 110.

1338. *ἐδ.* docendum curavi. Cf. 127. (Kst.) Cf. 888. (Bgl.) 1040. 1315. — *μέντοι* cf. 1269. 1342. 1361.
1340. Si persuasurus es, in eo es ut evincas.
1341. *πατέρα — υἱέων* 1415.
1343. Cf. 765.
1344. *καὶ* 528. Hand. Tursell. II. p. 576, 5.
1345 sqq. Cf. 1391 sqq. Secundus quisque versus est glycon. catal. (G. H. metr. §. 479). Ceterum cf. 949 sqq. — *σὸν ἔ.* 1397. 1494. Cf. 1416.
1346. Cf. 1035.
1347 sqq. Cf. 949. Soph. Oe. C. 1031 *ἔσθ' ὅτῳ σὺ πιστὸς ὢν ἔδρας τάδε* (Bgl.).

θρώπου 'στι τὸ λῆμα. 1350
ἀλλ' ἐξ ὅτου τὸ πρῶτον ἤρξαθ' ἡ μάχη γενέσθαι,
ἤδη λέγειν χρὴ πρὸς χορόν· πάντως δὲ τοῦτο δράσεις.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

καὶ μὴν ὅθεν γε πρῶτον ἠρξάμεσθα λοιδορεῖσθαι,
ἐγὼ φράσω· 'πειδὴ γὰρ εἱστιώμεθ', ὥσπερ ἴστε,
πρῶτον μὲν αὐτὸν τὴν λύραν λαβόντ' ἐγὼ 'κέλευσα 1355
ᾆσαι Σιμωνίδου μέλος, τὸν Κριὸν, ὡς ἐπέχθη.
ὁ δ' εὐθὺς ὡς ἀρχαῖον εἶν' ἔφασκε τὸ κιθαρίζειν

1352. ἤδει (supra ἤ ascr. ἔ) D. χρὴ λ. hz. πρ. τὸν χ. hmnz; τὸν gl. G; reliqui omnes ἤδη λ. χρὴ πρ. χ. Absentem articulum ut inse-rerent (cf. Ach. 416. Dobr.) librarii multo facilius poterant adduci quam ut positum omitterent. Ceterum Dobr. in Advers.: ἤδη λέγειν (ut 850. Lys. 536) πρὸς τὸν χορὸν, cogitans etiam de λέγειν ἐχρῆν, parum apto illo quidem.

1353. γε τὸ πρ. bhz; τὸ omitt. AD(E)GHcdfgmtx; γε omitt. F; et τὸ et γε omitt. ai. — ἠρξάμεθα DFGfghi.

1354. ἔγωγε φρ. hnuz; φρ. γ' Dfgiot; ἐπεὶ γὰρ Dfghiotz; ἐπειδὴ γὰρ AB. Illatum γ' et ἐπεὶ videtur esse commentum versui succur-rentium. ἑστιώμ. ABDp; ὡς ἴ. hnz.

1355. μὲν omitt. A, αὐτὸν om. B; λαβόντα 'γὼ n; ἐγὼ omitt. i; σ' ἐκέλ. D.

1356. Κριὸν libri; Κρῖον G. H. (propter Herod. VI, 50), quod leporem videtur diluere. ἐπέχθη BFfgi al. ἐπάχθη (supr. α ascr. ε) A, ἐπέχθο G, ἀπέχθη D, ἐπήχθη hz, ἐπαίχθη bds; ascript. ἐπλέχθη EFbcg.

1357. εὐθὺς ὡς A al., quod recte defendisse videntur Rsg. Coni. p. 92. C. F. Herm. Ges. Abh. p. 278. Dobr. in Advers. (p. 27

1350. λῆμα, 457.

1352. πρὸς χ. Sch.: οὕτως ἔλε-γον ὅτε τοῦ ὑποκριτοῦ διατιθεμέ-νου τὴν ῥῆσιν ὁ χορὸς ὠρχεῖτο. Cf. 564. Thesm. 1137. 958. Lys. 1279.

1353. κ. μ. 1036. — λοιδ. 62. Ex-positionis duae sunt partes 1353—1390, 1399—1447. Usque ad me-trum pertinet similitudo cum ora-tione Iniusti.

1354. 'πειδή, Kr. II. §. 14, 9. n. 3.

1355. Ἀρχαῖον ἔθος ἑστιωμένους ᾄδειν ἀκολούθως τῷ πρώτῳ, εἰ παύσαιτο τῆς ᾠδῆς, τὰ ἑξῆς. καὶ γὰρ ὁ ἐξ ἀρχῆς δάφνην ἢ μυρρί-νην κατέχων ᾖδέ τι μέλος, ἄχρις οὗ ἤθελε, καὶ μετὰ ταῦτα ᾧ ἐβού-λετο ἐδίδου. καὶ ἔλεγεν ὁ δεξάμε-νος παρὰ τοῦ πρώτου τὰ ἑξῆς, κἀκεῖνος ἐπεδίδου πάλιν ᾧ ἐβού-λετο. (Sch.) Vesp. 1222. Cf. Eupol. supra ad v. 179. Ar. Δαιτ. XIII (fr. 208) ᾆσον δή μοι σκολιόν τι λαβὼν Ἀλκαίου κἀνακρέοντος. Eti-am ex fabulis cantica pro scoliis canebant, Eq. 529 sq. cf. infra 1365 sqq.

1356. Τοῦτο τὸ μέλος ἐκ τῶν τοῦ Σιμωνίδου (Cei) ἐστίν. ἐκεῖ-νος γὰρ οὕτω φησὶν „ἐπέξαθ' ὁ Κριὸς οὐκ ἀεικέως“. ἦν δὲ παλαι-στὴς Αἰγινήτης. Sch. At si ἐπέ-ξατο = ἐπέχθη (cf. Av. 714 Bgl.), carmen compositum credas potius Crii aemulo alicui, qui Crium vi-cerat (totonderat); cf. Bgk. Lyr. gr. p. 874 ed. 2. — τὸν Κρ. car-men de eo; cf. etiam 1115. — Lu-sus in nomine perplacet rustico Strepsiadi.

1357. εὐθὺς 1359. 1365. 1371. 1373.

ᾄδειν τε πίνονθ', ὥςπερεὶ κάχρυς γυναῖκ' ἀλοῦσαν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

οὐ γὰρ τότ' εὐθὺς χρῆν σ' ἄρα τύπτεσθαί τε καὶ πατεῖσθαι,

1360 ᾄδειν κελεύονθ', ὥςπερεὶ τέττιγας ἑστιῶντα;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τοιαῦτα μέντοι καὶ τότ' ἔλεγεν ἔνδον, οἷά περ νῦν,
καὶ τὸν Σιμωνίδην ἔφασκ' εἶναι κακὸν ποιητήν.
κἀγὼ μόλις μέν, ἀλλ' ὅμως ἠνεσχόμην τὸ πρῶτον·

ed. Ddf.), hic collato v. (1371) 1373 et Alexid. fr. 252 (Athen. IV. p. 164 F), ubi librorum εὐθέως Porso necessario correxit (εὐθύς). ὡς omittunt B(E)FG (hic posita inter εὐ et ἀρχ. lacuna, et θὺς suprascr. ab al.) H; εὐθέως CDfghinostuxz. — εἶναι E; γ' ἔφ. εἶναι F; εἶν' ἔφ. τὸ κ. ἀρχαῖον huz. Unde Dobr. in Advers. cogitavit de scriptura ὁ δ' εὐθὺς εἶναι ἔφασκεν ἀρχαῖόν τι τὸ κιθ. vel (cum G. H.) ὁ δ' εὐθὺς ἀρχαῖόν γ' ἔφασκ' εἶναί τι τὸ κ. cf. ad 42.

1358. κάχρυς AB, Schol. κάγχρυς EFabcdfghimnotz, Thom. Mag.; κάγχρας G. At brevis est prima, v. Vesp. 1306. G. H.

1359. σ' ἄρα AB(E)GHachmz, γ' ἄρα Dg, σε γ' ἄρα finox, ἄρα (primo ἄρα) χρ. σε τ. F, σε omitt. t. Varians particulae locus Bentleii coniecturam possit tueri, anapaestum a quarto pede (1427) removentis: χρῆν σε τύπτ. — τε (ante καὶ) omitt. BFGfghinotx, γε καὶ π. Dm; καὶ πατ. omitt. gtx.

1361. ταῦτα Dg; τοῖα B; ἔνδον omitt. A, ἔνδ. ἔλεγεν (E)Hm; ἔ. ἔλεγε G; περ omitt. o; καὶ ante νῦν addunt B(E)GHo.

Significat Phidippidem de unaquaque re iudicium habere promptum totiusque rixae celerem decursum. ὡς (1238. 1399. 1469): ille autem continuo quam obsoletum dixit esse· etc. (Rsg.). Supcrest ex oratione recta. C. F. Herm. cft. Cic. ad Att. VII, 15, 2 Postumius suam in senatu operam quam magni aestimat. — κιθαρ. cf. λύρ. λ. 1355. Chamael. ap. Athen. XIV. p. 624 A ἀναλαμβάνων τὴν λύραν ἐκιθάριζε. Dionys. Hal. VII, 72 κιθαρισταὶ λύρας καὶ βάρβιτα κρέκοντες. Clem. Al. Strom. V. p. 693 ἡ λύρα μόνον τοῦ κιθαριστοῦ (ἐστι). Sp. Ceterum cf. Plat. Protag. p. 347 E: αἱ τοιαίδε συνουσίαι (ὅπου καλοὶ κἀγαθοὶ συμπόται καὶ πεπαιδευμένοι εἰσὶν) οὐδὲν δέονται ἀλλοτρίας φωνῆς οὐδὲ ποιητῶν (Kk.).

1358. κάχρ. πεφρυγμένας κριθάς. Sch. Mulieres in pistrino molentes cantu laborem fallebant, erantque iis peculiares quaedam cantilenae, ἐπιμύλιοι ᾠδαὶ dictae (Br.). v. me in RE. VI, 2. p. 2736, 12 sqq.

1359. γὰρ — ἄρα in eadem verborum comprehensione ut Vesp. 1299. Pac. 22. Eccl. 91. (Rsg. Coni. p. 91.)

1360. In convivio bibendum potius putat quam canendum; nam canere et non bibere cicadarum est (Bgl.) rore vescentium (G. H.). Liban. IV. p. 625, 13 μὴ πλείω τῶν τεττίγων ἐσθίειν (Ddf.). Plut. Symp. IV, 1, 1 ἐν ἀέρι καὶ δρόσῳ, καθάπερ οἱ τέττιγες, σιτούμενον.

1361. τότ' 1215.

1363. Soph. Oe. R. 780 sq. κἀγὼ βαρυνθεὶς τὴν μὲν οὖσαν ἡμέραν μόλις κατέσχον. (Bgl.)

ἔπειτα δ' ἐκέλευσ' αὐτὸν ἀλλὰ μυρρίνην λαβόντα
τῶν Αἰσχύλου λέξαι τί μοι. κᾆθ' οὗτος εὐθὺς εἶ-
πεν· 1365
ἐγὼ γὰρ Αἰσχύλον νομίζω πρω(κ)τὸν ἐν ποιηταῖς,
ψόφου πλέων, ἀξύστατον, στόμφακα, κρημνοποιόν.
κἀνταῦθα πῶς οἴεσθέ μου τὴν καρδίαν ὀρεχθεῖν;

1365. *εὐθὺς* omitt. B.

1366. *αἰσχύλον ν. πάντων ἐν π.* D; *νομ. πάντων τ' ἐν* g, *πάντων* t. Quum ceterae omnes rationes parum videantur idoneae (cf. Thiersch. Comment. Monac. I. p. 658—662), confidentius recepissem egregiam Thierschii (ib. p. 662 sq.) coniecturam (*πρωκτὸν*), ni in hac quoque scrupulum iniiceret et inconcinnitas qua corporis pars componitur cum genere hominum, et vox *κρημνοπ.*, quoniam illa magis est ipsa *κρημνὸς* quam *κρημνὸν ποιεῖ*. Ceterum de sua coniectura Thiersch.: „sic loco vim suam et acerbissimam poetae irrisionem restituas et .. sophisticam corruptae iuventutis petulantiam. Patet quo consilio et quam spurca ambiguitate dicat poëtam *ψ. πλ.*, *ἀξ.*, *στ.*, *κρ.* Adde indignationem patris simul cum impudentia filii per gradus auctam: Simonidem hic malum poëtam appellat, ille indignatur; post Aeschylus podex inter poëtas audit, et senex vix iram continet; tandem ex Euripide canit *ῥῆσιν* incestam adolescentulus, et iam in opprobria prorumpit pater remque ad verbera deducit.“ Recte etiam C. F. Herm. p. 279 hanc coniecturam defendit allato Eubuli loco, frgm. 105, 1—9 (p. 620 M. min.). Praeterea cf. Vesp. 1020 Reisigii emendationem *χέσασθαι*.

1364. *ἀλλὰ* (1369) tamen, certe. Kr. §. 69, 4. n. 5 (Kk.). — *μυρρ. λ.* quasi scollon caneret (Bgl.). *Δικαίαρχος ἐν τῷ περὶ μουσικῶν ἀγώνων· „ἔτι δὲ κοινόν τι πάθος φαίνεται συνακολουθεῖν τοῖς διερχομένοις εἴτε μετὰ μέλους εἴτε ἄνευ μέλους, ἔχοντάς τι ἐν τῇ χειρὶ* (ut oratores in concione sceptrum) *ποιεῖσθαι τὴν ἀφήγησιν. οἵ τε γὰρ ᾄδοντες ἐν τοῖς συμποσίοις ἐκ παλαιᾶς τινος παραδόσεως κλῶνα δάφνης ἢ μυρρίνης λαβόντες ᾄδουσιν.“* Sch. Cf. 1355. Frgm. 424 (*Πελαργ.* III.) *ὁ μὲν ᾖδεν Ἀδμήτου λόγον πρὸς μυρρίνην.* Plut. Qv. Symp. I, 1, 5 *ἐφεξῆς ἑκάστῳ μυρσίνης παραδιδομένης κτλ.*

1365. Frgm. 157 (*Γηρυτ.* X.) *ἐν τοῖσι συνδείπνοις ἐπαινῶν Αἰσχύλον.*

1366. *γάρ. οὐκ ᾄσω δηλαδή.* (Sch.) Cf. 1228. Maxime, si cum reliquis eam comparaveris, videtur probabilis ea v. *πρῶτον* interpretatio quae ironiam ponit: scilicet obtemperabo tibi, quia (nimirum) Aeschylum prae ceteris amo ceterisque omnibus praefero, illum qui est *ψ. πλ. κτλ.*

1367. *ψ. πλ.* sonorum illud et altisonum in Aeschyli dictione, quod obtrectatores dicebant strepitum et iactantiam; cf. Ran. 924 sq. 940. 1004. (Thiersch.) — *ἀξύστ. ἄνισον, οὐ ξυνεστῶτα, ἀλλ' ἀραιὸν ἐν τῇ ποιήσει καὶ κομπώδη* (Suid.). De sermone poëtae, qui sibi non constat, sibi impar, modo altus modo depressus, neque unquam rebus accommodatus (Thiersch). *Ἢ ἀδιαθέτως ἢ ἀπιθάνως συντιθέντα* (Suid.). — *στόμφ.* (cf. *στομφάζειν* Vesp. 721), *μεγαλορρήμονα* (Sch.), verba fingens pronuntiantis os distendentia. — *κρημνοπ.* de poëta qui *ἀπότομα*, abrupta, praecipitia loquitur (Thiersch.), cf. Eq. 628 (Sp.). Ran. 929 sq. (Bgl.).

1368. *ὀρ. κινηθῆναι πρὸς ὀργήν.* Hom. Od. V, 402. Theocr. XI, 43.

ὅμως δὲ τὸν θυμὸν δακὼν ἔφην· σὺ δ' ἀλλὰ τούτων
1370 λέξον τι τῶν νεωτέρων, ἅττ' ἐστὶ τὰ σοφὰ ταῦτα.
ὁ δ' εὐθὺς ᾖσ' Εὐριπίδου ῥῆσίν τιν', ὡς ἐκίνει
ἀδελφός, ὠλεξίκακε, τὴν ὁμομητρίαν ἀδελφήν.
κἀγὼ οὐκέτ' ἐξηνεσχόμην· ἀλλ' εὐθὺς ἐξαράττω
πολλοῖς κακοῖς καἰσχροῖσι· κᾆτ' ἐντεῦθεν, οἷον εἰκός,
1375 ἔπος πρὸς ἔπος ἠρειδόμεσθ'· εἶθ' οὗτος ἐπαναπηδᾷ,

1371. εὐθέως s; ᾖσ' Εὐρ. AHcnopqz; ᾖσ' omitt. m; ᾖσεν BEFG abdefghisu (t ᾖσ' ἐν); ᾖσαν D.

1372. ὀδελφ. hz. ὁ pr. gl. supr. f. ἀδελφός G. H.

1373. κἀγὼ οὐκέτ' ἐξην. bf(g)hiz, per synizesin (Kr. II. §. 13, 6. n. 3), quam parum intelligentes habent A κἀγ' οὐκ ἔτ' ἐξ., t κἀγὼ οὐκ ἐξ., B(E)FGHadepu κ. δ' οὐκέτ' ἐξ., D. κ. δὲ οὐκ ἔτ' ἠξ., x κᾆγωγ' οὐκέτ' ἠν., c ἐγὼ δέ τ' οὐκ ἠν. — ἐξηνειχ. au. — εὐθέως ἐξ. (E)GH, εὐθέως ἀρ. F.

1374. κᾆτ' ἐντ. c; ceteri omnes κἀντ., absorptis propter similitudinem mediis literis, succurrentes metro aut addito (ante οἷον) οὖν (Dfgitx), aut apposito (post εἰκὸς) ἦν γε (FG) vel ἦν (hnuz). G κἂν τεῦθεν. G. H. κἀντεῦθεν μέν.

1375. ἠρειδόμεσθ' ABFacmq cum Suid. in ἔπος πρ. ἔ. et Eustath. p. 1327, 14. ἠριδόμεσθ' H, ἠριδόμεθ' Ede, ἐριδόμεθ' Gb, ἐριζόμεθ' huz, ἠριζόμεθ' fio.

δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἐπὶ πατάγου καρδίας ἡ λέξις τίθεται. Sch.

1369. Cf. Vesp. 1083. Lys. 689. Ran. 43. Soph. Trach. 976 ἴσχε δακὼν στόμα σόν. Bgl. — ἀλλὰ 1364.

1370. σοφὰ cf. fr. Nub. I (Praef. p. 12): Εὐριπίδης ὁ τὰς τραγῳδίας ποιῶν . . τὰς σοφάς. Amphion in Eur. Antiop. 34 M. ἐγὼ μὲν οὖν ᾄδοιμι καὶ λέγοιμί τι Σοφὸν κτλ. — ταῦτα 1427.

1371. ῥῆσ. Vesp. 580 (Bgl.). Ach. 416. — ἐκ. 1103.

1372. ἀδ. τὴν Καναχὴν ὁ Μακαρεύς. σημειοῦται δὲ τὸν Εὐριπίδου Αἴολον. Sch. Cf. Ran. 850. 1081. — ὦ ἀλεξ., ἀποτρόπαιε, ὦ τὰ δεινὰ ἀπείργων. Sch. Hunc (Apollinem) invocant perterriti vel mirantes cum indignatione, ut Plut. 359 (Bo.). Eq. 1307. Plut. conv. VII sap. p. 149 D: ὁ Νειλόξενος Ἀλεξίκακε εἰπὼν ἀπεστράφη (Dobr. Adv.). ὦ Ἡράκλεις ἀλεξίκακε Lucian. Gall. 2. Alexand. 4. al. — ὁμομ., ἐπεὶ παρ' Ἀθηναίοις ἔξεστι γαμεῖν τὰς ἐκ τῶν πατέρων ἀδελφάς (Sch.). C. Fr. Herm. Antiq. publ. §. 119, 3.

1373. ἐξην. Pac. 702. (G. H.) — ἐξαρ. Soph. Philoct. 374 κἀγὼ χολωθεὶς εὐθὺς ἤρασσον κακοῖς τοῖς πᾶσιν. Ai. 374 ὀνείδεσιν ἤρασσον ἔνθεν κἄνθεν. (Bgl.)

1374. κᾆτ' ἐντ. cf. εἶτα — μετὰ τοῦτο Av. 810 sq. Ran. 1026. εἶτα — τότε Eq. 1036. C. P.

1375. Aesch. Eum. 586: ἔπος δ' ἀμείβου πρὸς ἔπος ἐν μέρει τιθείς. Plut. Symp. I, 2, 6 συνερείδοντες ἔπος παρ' ἔπος. Eustath. p. 53, 40 = 40, 28 οὐ γὰρ ἐχρῆν ὀμόσαι τὸν Ἀχιλλέα, γλώσσαις ἀντεπεξελθεῖν λοιδόροις, καὶ ἔπος ἐρείδειν πρὸς ἔπος (Pors.). — ἠρείδ. ἠρείδομεν πρὸς ἀλλήλους (C. P.). ἐρείδειν magno nisu, certatim et cum quadam contentione alqd facere, ut Eq. 627 (Kst.), supra 558. Ran. 914 (Sp.).

κἄπειτ' ἔφλα με κἀσπόδει, κἄπνιγε κἀπέτριβεν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

οὔκουν δικαίως, ὅστις οὐκ Εὐριπίδην ἐπαινεῖς,
σοφώτατον;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

σοφώτατόν γ' ἐκεῖνον; ὦ — τί σ' εἴπω;
ἀλλ' αὖθις αὖ τυπτήσομαι.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

νὴ τὸν Δί', ἐν δίκῃ γ' ἄν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

καὶ πῶς δικαίως; ὅστις, ὦναίσχυντε, σ' ἐξέθρεψα, 1380
αἰσθανόμενός σου πάντα τραυλίζοντος, ὅ τι νοοίης.
εἰ μέν γε βρῦν εἴποις, ἐγὼ γνοὺς ἂν πιεῖν ἐπέσχον·
μαμμᾶν δ' ἂν αἰτήσαντος ἧκόν σοι φέρων ἂν ἄρτον·
κακκᾶν δ' ἂν οὐκ ἔφθης φράσαι, κἀγὼ λαβὼν θύραζε

1376. *κἀπέθλιβε* A, *-εν* B, ceteri ac Suid. *κἀπέτριβεν*, cf. 1407. 972. Fluxit varietas fortasse e duarum editionum diversitate, ita ut prioris fuerit *θλ*, posterioris *τρ*, quod ad sententiam magis aptum est.

1378. *ὦ τί σ' εἴπω* AB al. *ὢ* EFG.

1379. *αὖ* omitt. B, *τὸν* F, *τυπτ. αὖ* D. *ἐν δίκῃ γ' ἂν* libri, nisi quod p *γ' αὖ* (*ἐνδίκως γὰρ* Br. ex ac?).

1381. *αἰσθόμενος* D(E)H; *σ. καὶ πάντα* A; *τραυλ. πᾶν ὅτι* hz (cf. 348); *τραυλίσαντος* i; *νοεῖς* B, *νοείης* i.

1382. *γε* omitt. n; *βρῆν* G, *βρὴν* hz; *βρῦν* etiam Antiatt. in Bekk. Anecd. 85, 28 (*Ἀριστ. Νεφέλαις β'*), Eustath. p. 1106, 12 (G. H.). *εἴπῃς* Di. *ποιεῖς* D. *παρέσχον* d (D suprascr.).

1383. *ἧκων* t, *ἥκω* DEGghuz (f suprascr.), *ἥκειν* i; *σοι φέρον ἄρτ.* D; *φέρων ἄρτ.* gmnt.

1384. *κακκᾶν* ABEFacdfgit; cf. 1390. Pac. 162 (Br.). *κακᾶν* Gbx, *κακὰν* hz; *οὐκ ἂν* ABG, *ἂν* omitt. x; *φράσας* EFG; *θύραζε λαβ.* D.

1376. Cf. Pac. 1307. (Bgl.) *σποδ.* cf. Av. 1016. Ran. 662. NP.

1377. Cf. 340 et 1226. E factione enim est Euripides.

1378. Frustra quaerit nomen quod indignationi sufficiat nec filium ad iteranda verbera lacessat. Cfrt. Kk. Dem. XVIII, 22: *ὦ — τί ἂν εἰπών σέ τις ὀρθῶς προσείποι;*

1379. *τυπτ.* cf. 1444. Cobet Var. lect. (Lugd. B. 1854) p. 337. Kr. §. 39, 11. — *ἐν δ.* 1332. sc. *τύπτοιο* (G. H.).

1380. *δικ.* (*τυπτοίμην ἂν*) *ὅ.* 1226. — *ἐξέθρ.* Aesch. Choeph. 908 *ἐγώ σ' ἔθρεψα.* Bgl.

1381. Cf. Il. IX, 488 sqq. (Dacier.)

1382. *βρῦ· τὸ ὑποκόρισμα, ὅ ἐστι λεγόμενον τοῖς παιδίοις σύμβολον τοῦ πιεῖν.* A nutricibus ficta vox ac petita ex labiorum vibratione, qua sonus prope qualis *βρ* editur. (G. H.) Cf. *βρύλλων* Eq. 1126 (Bgl.).

1384. *φράσαι* ut Eq. 935. Cf. Ach. 634. (C. P.) Kr. §. 56, 5. n. 5. *κἀγὼ* ib. 5. n. 7 (Kk.). — *θύραζε* cf. Eccl. 320 sqq.

1385 *ἐξέφερον ἂν καὶ προὐσχόμην σε· σὺ δέ με νῦν ἀπάγχων*
βοῶντα καὶ κεκραγόθ' ὅτι
χεζητιῴην, οὐκ ἔτλης
ἔξω 'ξενεγκεῖν, ὦ μιαρέ,
θύραζέ μ', ἀλλὰ πνιγόμενος
1390 *αὐτοῦ 'ποίησα κακκᾶν.*

ΧΟΡΟΣ.

οἶμαί γε τῶν νεωτέρων τὰς καρδίας (*ἀντιστροφή.*)
πηδᾶν, ὅ τι λέξει.
εἰ γὰρ τοιαῦτά γ' οὗτος ἐξειργασμένος
λαλῶν ἀναπείσει,
1395 *τὸ δέρμα τῶν γεραιτέρων λάβοιμεν ἂν*
ἀλλ' οὐδ' ἐρεβίνθου.
σὸν ἔργον, ὦ καινῶν λόγων κινητὰ καὶ μοχλευτά,

1385. *ἂν* omitt. A (?). *δέ με* AB; *δὲ νῦν μ' ἀπ.* m; *δ' ἐμὲ* a; *ἄγχων* e.
1386. *καὶ* omitt. A(E)FGHabcdehnsz, suprascr. D. Contrario *καὶ κραγόθ'* t.
1388. *ἔξω 'ξεν.* (E)FGHacds; *ἔξω ἐξεν.* AB; *ἔξω γ' ἐξεν.* nox, *ἔξω γ' ἐνεγκ.* b.; *μ' ω* hz.
1389. *μ'* omitt. F et (cf. ad 1388) hz. *ἀλλὰ πνιγ.* AB „accommodatius ad rem et elegantius ad numeros" G. H. „Vulgo" *ἀλλ' ἀποπνιγ.*
1396. A *ἂν ἀλλ' οὐδ' ἂν ἐρεβ.* Alterum *ἂν* deest in omnibus ceteris.
1397. *ἔργον* om. F (litura), *ὦ* om. EG. *καινῶν ἐπῶν* post *μοχλ.* addit B. *λόγων* (E)GH (iz e gl.), rectius, cum nova sint non verba, sed argumenta (1332) ac rationes. Defendit praeterea G. H. sic: „Ridet Euripidem, qui in Med. 1317 scripsit: *τί τάσδε κινεῖς κἀναμοχλεύεις πύλας*; sed eum primo *τούσδε λόγους* dedisse sagaciter (e Chr.

1392. *πηδ.* cf. 1368. Aesch. Choeph. 167 *ὀρχεῖται καρδία φόβῳ.* Athenae. XV. p. 688 AB. — *ὅ τι λ.* cf. Ach. 362 *ἐμὲ πόθος ὅ τι φρονεῖς ἔχει* (Kst.).
1393. Cf. Aesch. Eum. 490 sqq. (Bgl.) *ἐξειργ.* Kr. §. 39, 14. n. 3. *ἐξ. λαλ.* 997.
1395. *λάβ. ἐρ.* cf. Ran. 1236 *λήψει ὀβολοῦ καλήν.* (Bgl.) Pac. 1223 *οὐκ ἂν πριαίμην οὐδ' ἂν ἰσχάδος μιᾶς.* Plaut. mil. gl. 316 non ego tuam empsim vitam vitiosa nuce. (Br.) Adeo contundetur verberibus.
1396. *ἀλλ' οὐδὲ* Kr. §. 69, 4. n. 2 (Kk.). Cf. (Xen. Anab. I, 3, 3. C. P.) Diphil. *Παρασ.* II, 8 *τοῦτό μοι τὸ δεῖπνον ἀλλ' οὐδ' αἷμ' ἔχει* (Bgl.). Dem. XIX, 37 *ὑπὲρ Φωκέων ἀλλ' οὐδὲ μικρόν* (Pors.). Ps. Dem. Prooem. 48 *οἱ ἄρχοντες τῶν ὑμετέρων ψηφισμάτων ἀλλ' οὐδὲ τὸ μικρότατον φροντίζουσιν.* (Diog. La. I, 36.) Athen. (X. p. 427 C.) XIV. p. 661 E. Lucian. Asin. 51. (Dobr.) Cf. Nigrin. 26. Dial. mort. 24, 1. Merc. cond. 7. Hermot. 2. 7.
1397. *μοχλ.* 568.

πειθώ τινα ζητεῖν, ὅπως δόξῃς λέγειν δίκαια.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ὡς ἡδὺ καινοῖς πράγμασιν καὶ δεξιοῖς ὁμιλεῖν,
καὶ τῶν καθεστώτων νόμων ὑπερφρονεῖν δύνασθαι. 1400
ἐγὼ γὰρ ὅτε μὲν ἱππικῇ τὸν νοῦν μόνον προσεῖχον,
οὐδ' ἂν τρί' εἰπεῖν ῥήμαθ' οἷός τ' ἦν, πρὶν ἐξαμαρτεῖν.
νυνὶ δ', ἐπειδή μ' οὑτοσὶ τούτων ἔπαυσεν αὐτός,
γνώμαις δὲ λεπταῖς καὶ λόγοις ξύνειμι καὶ μεριμναις,
οἶμαι διδάξειν ὡς δίκαιον τὸν πατέρα κολάζειν. 1405

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἵππευε τοίνυν νὴ Δί', ὡς ἔμοιγε κρεῖττόν ἐστιν
ἵππων τρέφειν τέθριππον ἢ τυπτόμενον ἐπιτριβῆναι.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἐκεῖσε δ' ὅθεν ἀπέσχισάς με τοῦ λόγου μέτειμι,
καὶ πρῶτ' ἐρήσομαί σε τουτί· παῖδά μ' ὄντ' ἔτυπτες;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἔγωγέ σ', εὐνοῶν γε καὶ κηδόμενος. 1410

pat. 121. 437) coniecit Porsonus. Hinc dubitari potest *ἐπῶν* an *λόγων* ap. Arist. praestet."

1398. *δόξῃς* ABa, *δόξης* DFGfgim, *δόξεις* b (ex em. pr. m.) cd hsuz. Cf. 1177.

1401. *μὲν ὅτε γὰρ* D. *τ. ν. μόνον πρ.* A, *μου πρ.* B; *μόνῃ* vel *μόνη τ. ν. πρ.* DEFGHfghmnxz; *μόνῃ πρ. τ. ν.* i, emendate o: *τ. ν. μόνῃ πρ.* Recepi *μόνον*, quod hac sola ratione lect. var. videbatur posse explicari. Postquam *μόνον* post *τὸν νοῦν* excidit, falso loco et mutatum in faciliorem dativum inserebatur.

1403. *νῦν* hiz; *οὗτος* Ap, *μ' οὑτ.* omitt. B; *τοῦτον* i.

1407. B *ἵππον τέθρ. τρ.*, A *τέθρ.* omitt.; *ἵππον* Gc(i).

1409. *πρῶτον* B. *σε* omitt. a, *γε* fio, *σοι* F. *π. ὄντα μ'* EFH, *ἐμ' ὄντ'* i. *ἐτύπτησας* AB.

1410. *ἔγωγ' εὐν.* Ehnz. *τε* omitt. D; *γε* emendavit G. H., quod sensus requircbat.

1399. *ὁμιλ.* 1077. Cf. 1404.

1400. Xen. Mem. I, 2, 9 *ἀλλά, ὁ κατήγορος ἔφη, ὑπερορᾶν ἐποίει* (Socrates) *τῶν καθεστώτων νόμων τοὺς συνόντας.*

1403. *τούτων, τῶν κατὰ τὴν ἱππικήν.* Sch. Cf. 658.

1404. Cf. *οἱ λεπτῶς* (320) *μεριμνῶντες*, Plat. Reip. X. p. 607 C.

1405. *κολ.* (7. 1107. 1434.) Cf. 1341.

1407. Cf. 6. *ἐπιτρ.* 1376.

1408. *μέτειμι* 1058. 1075. Herod. VII, 239 *ἄνειμι δ' ἐκεῖσε τοῦ λόγου τῇ μοι τὸ πρότερον ἐξέλιπε* (Bgl.). *τοῦ λ.* referendum et ad *ἐκ.* et ad *ὅθ.* (C. P.); cf. 576.

1409. Aliter idem probare studet ille ap. Aristot. Eth. Nic. VII, 6, 2.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

εἰπὲ δή μοι·
οὐ κἀμέ σοι δίκαιόν ἐστιν εὐνοεῖν ὁμοίως,
τύπτειν τ', ἐπειδήπερ τόδ' ἐστὶν εὐνοεῖν, τὸ τύπτειν;
πῶς γὰρ τὸ μὲν σὸν σῶμα χρὴ πληγῶν ἀθῷον εἶναι,
τοὐμὸν δὲ μή; καὶ μὴν ἔφυν ἐλεύθερός γε κἀγώ.
1415 „κλάουσι παῖδες, πατέρα δ' οὐ κλάειν δοκεῖς;"
φήσεις νομίζεσθαί γε παιδὸς τοῦτο τοὔργον εἶναι·
ἐγὼ δέ γ' ἀντείποιμ' ἄν, ὡς δὶς παῖδες οἱ γέροντες,

1411 sq. *οὐκ ἄν με* B. — *τύπτειν τ'* DFGabcefhnx (g suprascr. *ον* et c. gl. *δαίροντα*); *τύπτειν δ'* B; *τύπτειν* Ap; *τύπτοντ'* d(g)imos. *ἐπειδήπερ τοῦτ'* ABD(E)FGHadegp; *ἐπείπερ τοῦτ'* m; *ἐπειδήπερ γε τοῦτ'* bcfhinoz; *ἐστὶν* D(E)FGHcdpq, *ἔστ'* ABabefghiz. Itaque libris quidem commendatur *τύπτειν τ' ἐπειδήπερ τοῦτ' ἐστὶν εὐνοεῖν τὸ τύπτειν*. Spondeum a sede quarta removent Br. et G. H. scribentes (*τύπτοντ'*:) *ἐπειδήπερ γε τοῦτ' ἔστ' εὐνοεῖν, τὸ τ.*, melius Bentl. (Br.) ac Pors. *ἐπειδήπερ τόδ' ἐστὶν*, Thiersch p. 679 *ἐπείπερ τοῦτό γ' ἐστιν*; immota evertens Kk: *εὐνοοῦνθ' ὁμοίως τύπτειν, ἐπειδήπερ τόδ' ἐστὶν εὐ. τ. τ.*; modestius Kayser: *εὐνοεῖν ὁμ. τύπτειν τέ σ' εἴπερ ἐστὶ τοῦτό γ' εὐ. τ. τ.*, quod et servato *τοῦτο* commendatur et ostendere possit quomodo ex *εἴπερ* (*ἐπείπερ*) factum sit *ἐπειδήπερ*. .

1414. *καὶ* om. G; *γε* om. Dghutuz (hz *ἐλ. ἔφ. κἀ.*).

1415. Senarii rationem non intelligentes post *δοκεῖς* addunt *ὁτιὴ τί δὴ* Dx (praeponentes *στρ.* et hoc omittens) m, *τίη τι δὴ* (quod in a minio ascript.) C, *τίη δὴ* (quod c in margine habet) f (a manu corr.). Desunt talia in ceteris, ut ABFG al. Nec locum esse interiiciendae interrogationi ostendit *φήσεις*. Senarium esse testatur Schol. metricus ad 1399.

1416. *γε* CDdm; omitt. a; *σὺ* ceteri, ut videtur. At *σὺ* facilius poterat intrudi propter seq. *ἐγὼ*, particula autem aegre caremus, cf. 1185.

1417. BEhmnoz *ἐγὼ δ' ἀντ.* Ex primis Nubibus versum citat Schol. Plat. Ax.; cf. Praef. p. 12.

1413. *ἀθ.* vox haud vulgaris ac tragica, et praecipue Euripidea (Bo.), ut antiqua in legibus sollemnis (Dem. XXIII, 217. Cf. XXI, 107) indeque etiam ab oratoribus (ut Lycurg. c. Leocr. p. 192 R. Dem. III, 11. XVIII, 270. XIX, 258) usurpata, a posterioribus deinde promiscue.

1415. Parodia versus Euripidei Alc. 691 *χαίρεις ὁρῶν φῶς· πατέρα δ' οὐ χαίρειν δοκεῖς;* (Sch.) quo etiam Thesm. 194 utitur (Kst.). Inde factum ut tetrametris senarium immiscuerit (Ddf.). — *κλάουσι* (58) *π., π. δ'* cf. 1293 sqq. — *δοκεῖς* Eur. Hec. 1256 *ἀλγεῖς· τί δ'; ἤ με παιδὸς οὐκ ἀλγεῖν δοκεῖς;* (Bgl.)

1416. *τοῦτο, τὸ τύπτεσθαι* (*κλάειν*). Sch.

1417. *Παῖδες γὰρ ὄντες ἄφρονες ἦσαν, ὑπεργηράσκοντες δὲ πάλιν ληροῦσι καὶ παιδίων φρένας ἔχουσι.* Sch. Usos hoc proverbio Soph. *Πηλεῖ*, Theopompum (fr. 69 M. min.), Platonem (Leg. I. p. 646 A. cf. III. p. 687 D. Lys. p. 223 B. Axioch. p. 367 B) indicavit Clem. Alex. Strom. VI. p. 265 = 748, unde Musurus ad h. l. sua hausit; alios Schol. Par. ad Pl.

εἰκός τε μᾶλλον τοὺς γέροντας ἢ νέους τι κλάειν,
ὅσωπερ ἐξαμαρτάνειν ἧττον δίκαιον αὐτούς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀλλ' οὐδαμοῦ νομίζεται τὸν πατέρα τοῦτο πάσχειν. 1420

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

οὔκουν ἀνὴρ ὁ τὸν νόμον τοῦτον τιθεὶς τὸ πρῶτον,
ὥςπερ σὺ κἀγώ, καὶ λέγων ἔπειθε τοὺς παλαιούς;
ἧττόν τι δῆτ' ἔξεστι κἀμοὶ καινὸν αὖ τὸ λοιπὸν
θεῖναι νόμον τοῖς υἱέσιν, τοὺς πατέρας ἀντιτύπτειν;
ὅσας δὲ πληγὰς εἴχομεν πρὶν τὸν νόμον τεθῆναι 1425
ἀφίεμεν, καὶ δίδομεν αὐτοῖς προῖκα συγκεκόφθαι.
σκέψαι δὲ τοὺς ἀλεκτρυόνας καὶ τἄλλα τὰ βοτὰ ταυτί,
ὡς τοὺς πατέρας ἀμύνεται· καίτοι τί διαφέρουσιν
ἡμῶν ἐκεῖνοι, πλήν γ' ὅτι ψηφίσματ' οὐ γράφουσιν;

1418. A hunc versum ponit post seq. — εἰκός τε A(a?), τι p; εἰ. δὲ ceteri. μᾶλλον ADac(f)mpqx, μάλιστα BFGef (corr. γρ. μᾶλλον) ghino. τοὺς ν. libri ad unum omnes. νέους ADgp (h per gl.), νεωτέρους B(E)FGHbdefhimnox. τι omitt. ABDFGbdfghimnotxz. Retinui cum Ddf. al. lectionem Brunckianam (excepto δὲ), quamquam ex v. l. collegeris verum vidisse Kayserum, qui ἢ τοὺς νέους (νεωτ.) interpretamentum esse putat, coniiciens: εἰκός τε μᾶλλον τοὺς γέρ. νὴ Δί' ἐστὶ κλάειν. Bgk.: τοὺς γέροντας τοῦ νέου 'στι κλάειν.

1421. τιθεὶς τοῦτον ABFG; ceteri θεὶς τ. ἦν. τοῦτον omitt. hz; τοπρ. ἦν FG. Unde G. H. levi transpositione eiiciensque additamentum ἦν id fecit quod recepi. Alienum ab h. l. θεὶς effictum est ex 1424, postquam ἦν irrepsit, quo videbatur non careri posse. Erunt qui οὐκ ἦν velint.

1426. αὐτοὺς A, ceteri αὐτοῖς.

1428. τί διαφέρουσιν BGacmx (qui διαφέρουσ'). Ceteri οὐδὲν assuunt variis locis, ut in fine, aut servato τί (AD) aut omisso (ut Eb), vel ante διαφ., addito σφόδρ' (ds).

1429. πλήν γ' DFGfghiotz; ceteri omitt. γ'.

Axioch. v. Praef. p. 12. Cf. Diogen. Vind. II, 31. Paroemiogr. Gr. ed. Leutsch. II. p. 22.

1420. Ut usquequaque pueri vapulant (1416) sic nusquam patres.

1421. Aeschin. c. Tim. 33 = 57 τί προςέταξεν ὁ τιθεὶς τὸν νόμον; Demosth. XVIII, 6 οἱ νόμοι κελεύουσιν, οὓς ὁ τιθεὶς ἐξ ἀρχῆς Σόλων. Kr. §. 53, 2. n. 9. — τ. ν. τοῦτον, qui vetat patres vapulare.

1423. Num ulla re minus mihi quoque licet.

1426. ἀφ. condonamus. — αὐτοῖς pertinet et ad δίδομεν (cf. Dem. XXI, 75) et ad συγκ. (ὑπ' αὐτῶν); cf. 576. — συγκ., τυφθῆναι ἡμᾶς. Sch.

1427. Cf. G. Herm. Epit. metr. §. 169. Ad rem cf. Av. 757 sqq. 1347 sq. (Bgl.) ταυτὶ de re ante animum posita, ut Ach. 427. (Ran. 429.)

1429. εἰς τὸ φιλόδικον τῶν Ἀθηναίων (1220. 208.) αἰνίττεται (Sch.), illis commune cum gallis. — πλήν γ' ὅ. cf. Plat. Theaet. p. 183 A: Θ. ὀρθῶς λέγεις. Σ. πλήν γε, ὦ Θεόδωρε, ὅτι οὕτω τε εἶπον καὶ οὐχ οὕτω. — ψηφ. cf.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

1430 τί δῆτ', ἐπειδὴ τοὺς ἀλεκτρυόνας ἅπαντα μιμεῖ,
οὐκ ἐσθίεις καὶ τὴν κόπρον, κἀπὶ ξύλου καθεύδεις;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

οὐ ταὐτὸν, ὦ 'τᾶν, ἐστὶν, οὐδ' ἂν Σωκράτει δοκοίη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

πρὸς ταῦτα μὴ τύπτ'· εἰ δὲ μὴ, σαυτόν ποτ' αἰτιάσει.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

καὶ πῶς;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἐπεὶ σὲ μὲν δίκαιός εἰμ' ἐγὼ κολάζειν,
1435 σὺ δ', ἢν γένηταί σοι, τὸν υἱόν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἢν δὲ μὴ γένηται,
μάτην ἐμοὶ κεκλαύσεται, σὺ δ' ἐγχανὼν τεθνήξει.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἐμοὶ μὲν, ὦνδρες ἥλικες, δοκεῖ λέγειν δίκαια,
κἄμοιγε συγχωρεῖν δοκεῖ τούτοισι τἀπιεικῆ.

1430. ἅπαντας AB. μιμῆι At.
1431. καὶ omitt. Fhz; τῶν κόπρων C; ξύλω (E)GH; καθίζεις (E)GHe; κἀπὶ πλεῖον καθεύδεις A, fortasse vestigium vocis πέτευρον, quam in (prioribus) Nubibus legi testatur Pollux. Cf. ad 1376.
1432. σωκράτη E; δοκεῖ g, δοκῇ (c. gl. φαίνηται) i. — οὐδ' ἂν οὐδ' εἰ Σ. δοκεῖ Grammaticus Hermanni p. 370, duas lectt. confundens, οὐδ' ἂν Σ. et οὐδ' εἰ Σ., quarum posteriorem (non si ipse diceret Socrates) praefert Dobr. Adv.
1434. ἐπειδὴ μὲν i, ἐπειδὴ σ. (?) E; εἰμ' omitt. F.
1436. τεθνήξῃ st, τεθνήξει ceteri. Quum itaque libri consentirent ut Ach. 325. Aesch. Ag. 1279 de forma activa, sic h. l. et Ach. 590. Vesp. 654 de media, utramque Aristophanis aetate in usu fuisse (cum Br. ad Ach. 590) collegi, ita ut postea (Elmsl. ad Ach. l. l.) vinceret media. Cf. ad 296.

Av. 1035 sqq. 1289. Lys. 703 sqq. Eccl. 813 sqq.
1430. ἅπαντα cf. Eupol. Κόλ. I, 2 ἐσμὲν ἅπαντα κομψοὶ ἄνδρες. (Dobr.)
1431. τὴν κ. cf. 1496 et 669 sqq. — ξύλ. cf. Poll. On. X, 156 πέτευρον, οὗ τὰς ἐνοικιδίας ὄρνιθας καθεύδειν συμβέβηκεν, Ἀριστοφάνης λέγει ἐν ταῖς Νεφέλαις (G. H.).
1432. οὐ ταὐτ. Lys. 496. — Σωκρ., τῷ ἐμῷ διδασκάλῳ δηλονότι. Sch.
1433. πρ. τ. 990. — εἰ δὲ μὴ, Vesp. 435. Ran. 629. Kr. §. 65, 5. n. 12. (Kk.)
1434. μὲν — δέ, cf. 1293. — δικ. 1283.
1436. κεκλ. 1415. — ἐγχ. καταγελάσας (Sch.), Ach. 221. Eq. 1313. Vesp. 721. 1007. Lys. 272. Tu vero (ore hianti) me deridens morieris, quod impune me toties verberaveris (Beck.).
1437. πρὸς τοὺς θεατάς. Sch.
1438. τούτ., τοῖς παισὶ, νέοις. —

κλάειν γὰρ ἡμᾶς εἰκός ἐστ', ἢν μὴ δίκαια δρῶμεν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

σκέψαι δὲ χἀτέραν ἔτι γνώμην. 1440

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀπὸ γὰρ ὀλοῦμαι.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

καὶ μὴν ἴσως γ' οὐκ ἀχθέσει παθὼν ἃ νῦν πέπονθας.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

πῶς δή; δίδαξον γάρ, τί μ' ἐκ τούτων ἐπωφελήσεις.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

τὴν μητέρ' ὥσπερ καὶ σὲ τυπτήσω.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τί φής, τί φὴς σύ;

τοῦθ' ἕτερον αὖ μεῖζον κακόν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

τί δ', ἢν ἔχων τὸν ἥττω 1445

λόγον σε νικήσω λέγων,

τὴν μητέρ' ὡς τύπτειν χρεών;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τί δ' ἄλλο γ' ἢ ταῦτ' ἢν ποιῇς

1441. *γ'* omitt. A(B?)Dt. *ἀχθήσῃ* hm, *ἀχθεσθήσῃ* Ds, *ἀπεχθέσει* A, *ἀπεχθέσῃ* t. *νῦν ἃ* F.

1442. *πῶς νῦν* hz, *πῶς δίδ.* b. *δ. γ. τί μ' ἐκ τ.* AB(E)FGHace fimp; *δ. γ. τί δή μ'* Dfix; *δ. γ. ἣν τι μ'* b; *δ. γ. εἴ τί μ'* hz, itemque emendatius omisso *γὰρ* nu. *ἐπωφ.* ABac; *ὠφ.* DEGHbdefhiopxz (D *-οις*, b *-ῃς*); *σύ γ' ὠφ.* F.

1443. *τί φής, τί φ. σύ* ac; prius *τί φ.* omitt. (A?)B(E)FGHe; lacunam inserto (post *τί*) *δῆτα* explent fhiuo.

1445. A verba *τοῦθ' — ἥττω* in unum tetr. cat. coniunxit. *τί δ' ἢν ἐγὼ τὸν ἥ.* x; plerique inferciunt *δῆτα* (H) vel *δῆτ'* (E) ut *τί δῆτ' ἢν* FG; *τί δῆτ' ἂν ἔχων* B, *τ. δῆτ' ἀνέχων* A. *ἔχω* Gi (a m. pr.) z.

1446. *λόγον* omitt. A, *λέγων* om. Gz (*σε νικ. λόγ.*).

1448. *τί δῆτ' ἄ.* B. *ἢν ταῦτα* Amn, cuius scripturae emendationem *ἢν ταυτὶ* plerique videntur habere. Sed *ταύτην* B, unde Kk., *ἢν* commutans in desideratum (cf. 1495) *ἤ*, fecit quod recepi.

τἀπ., τὰ πρέποντα, τύπτειν ἡμᾶς. Sch.

1440. *γὰρ* 1228. *ἀπὸ — ὀλ.* 792.

1441. *ἃ πέπ.* 1323. 1376.

1442. *ἐπωφ.* quid boni sis additurus (ad mala)?

1443. Matrum contemtum fovit doctrina Euripidis qualem exhibet Orest. 552 sqq. (matrem esse humum qua recipiatur semen); cf. Valck. Diatr. Eur. p. 29 (Br.). Socrates autem vel morosam matrem iussit diligere, ne ingratus videretur filius et diis et hominibus, Xen. Mem. II, 2 (Kk.).

1445. Cf. 1087.

1448. *τί δ' ἄλλο γ' ἤ* 1287. 1495. Ran. 199. Cf. *τί δ' ἄ. γ' εἰ μὴ* Eq. 615. (C. F. Herm. et Kk.) *ταῦτ' ἢν* Kr. §. 54, 17. n. 7 (Kk.).

οὐδέν σε κωλύσει σεαυ-
1450 τὸν ἐμβαλεῖν ἐς τὸ βάραθρον
μετὰ Σωκράτους
καὶ τὸν λόγον τὸν ἥττω.
ταυτὶ δι' ὑμᾶς, ὦ Νεφέλαι, πέπονθ' ἐγώ,
ὑμῖν ἀναθεὶς ἅπαντα τἀμὰ πράγματα.

ΧΟΡΟΣ.

αὐτὸς μὲν οὖν σαυτῷ σὺ τούτων αἴτιος,
1455 στρέψας ἑαυτὸν ἐς πονηρὰ πράγματα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τί δῆτα ταῦτ' οὔ μοι τότ' ἠγορεύετε,
ἀλλ' ἄνδρ' ἄγροικον καὶ γέροντ' ἐπήρετε;

ΧΟΡΟΣ.

ἡμεῖς ποιοῦμεν ταῦθ' ἑκάστοθ' ὅντιν' ἂν

1449. Versuum descriptio secundum Dawes. et G. H. — σαυτὸν AEFGm, ἑαυτὸν (1455) B. σε omitt. Dt. τοῦ ἐμβ. t; εἰς τὸ β. ἐμβ. D.
1452. δ' ὑμᾶς hz; ἐγὼ omitt. huz; cf. 1116. πράγμ. omitt. hz.
1454. σὺ omitt. Dmu; σὺ σαυτῷ σὺ ABE.
1455. ἑαυτὸν am; ceteri σεαυτ. ab ultima litera vocis anteced. Cf. 994. — ἐς τὰ π. ABF, sed displicet anapaestus in his chori verbis, et cf. 1303. 1459.
1456. δῆτα ταῦτ' οὔ ABFahmnopquxz; δὴ ταῦτ' οὔ b; δῆτα ταῦτά γ' οὐ DGcdefi. — ἠγορεύσατε Ba (f a sec. m.) mq; ἠγορεύεται Ghz (sed cum gl. ἐλέγετε), ceteri — ετε.
1457. ἐπῄρετε A, ceteri ἐπήρατε. ἄγρ. ἐ. καὶ σκαιὸν hnz.
1458. ἡμεῖς AB, cf. 1116; ceteri ἀεὶ, cf. 1279 sq. — ποοῦμεν AB(E)H, ut 1448. 1488. 1495. passim. ABFacd ὅταν τινα (x ἑκάστ' ὁτάν τ.), vitioso anapaesto; (E)GHbefhinotuz ἄν τιν' οὖν, otiosa part. οὖν. Rsg. et Pors. ad Eur. Hec. 1167 emend. ὅντιν' ἂν (245).

1449. οὐ κ. nihil obstabit quominus. Tecte eum iubet se immittere in β.
1450. βάρ. (Eq. 1362. Ran. 574. Plut. 431. 1109) s. ὄρυγμα (unde carnifex ὁ ἐπὶ τῷ ὀρύγματι), locus profundus pone arcem, quo Athenis morte damnati praecipitabantur; cf. Herod. VII, 133. Detestantis est ἴθι πρὸς β. (i. q. εἰς ὄλεθρον) etiam ap. Theophyl. Sim. Ep. 64. Archestr. ap. Ath. III. p. 101 E: οὕτω τοι δεῖ ζῆν τὸν ἐλεύθερον, ἢ κατὰ τῆς γῆς Καὶ κατὰ τοῦ βαράθρου καὶ ταρτάρου ἐς τὸν ὄλεθρον Ἥκειν. (Bgl.) Cf. West. in RE. V. p. 1008.
1453. Thuc. VIII, 82. στρατηγόν τε αὐτὸν εἵλοντο καὶ τὰ πράγματα πάντα ἀνετίθεσαν. — Ubi autem hoc fecerat Strepsiades? Certe v. 437. 739 sqq. hoc non probant. Fingit prae trepidatione quae non sunt; nisi fecerat illud in Nub. I.
1455. στρ. alludit ad nomen Strepsiadis. Cf. 434.
1456. τότε (1215), ὅτε τὴν ἀρχὴν προςῆλθον ὑμῖν. Sch.
1457. ἐπῄρετε (496), non desiistis me stimulare (810). Metaphora sumta a vento, qui τὰ ἱστία ἐπαίρει, vela implet navemque promovet (Harl.).

γνῶμεν πονηρῶν ὄντ' ἐραστὴν πραγμάτων,
ἕως ἂν αὐτὸν ἐμβάλωμεν εἰς κακόν, 1460
ὅπως ἂν εἰδῇ τοὺς θεοὺς δεδοικέναι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὤμοι, πονηρά γ', ὦ Νεφέλαι, δίκαια δέ.
οὐ γάρ μ' ἐχρῆν τὰ χρήμαθ' ἁδανεισάμην
ἀποστερεῖν. νῦν οὖν ὅπως, ὦ φίλτατε,
τὸν Χαιρεφῶντα τὸν μιαρὸν καὶ Σωκράτην 1465
ἀπολεῖς μετελθὼν, οἳ σὲ κἄμ' ἐξηπάτων.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἀλλ' οὐκ ἂν ἀδικήσαιμι τοὺς διδασκάλους.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ναὶ ναὶ, „καταιδέσθητι πατρῷον Δία“.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

ἰδού γε Δία πατρῷον· ὡς ἀρχαῖος εἶ.
Ζεὺς γάρ τις ἔστιν; 1470

1462. ὤμοι codices; cf. 925. 1473. Vesp. 202 (Dd. Ox.).
1463. A με χρή. πράγμαθ' (E)H.
1465. (καὶ) τὸν Σ. DFhnz (f pr. gl.). Σωκράτην codices.
1466. ἀπολῇς Fhst. μετελθὼν G. H. Illata glossa ἐμοῦ in plerisque codd. μετ' ἐμοῦ ἐλθὼν (E)GHacem; μ. ἐ. γ' ἐλθὼν ABCFbx; deinde ὅπως pro finali accipientes μ. ἐ. γ' ἐλθ' D (supra ἤγουν ἐλθὼν) dfhi; ἐλθ' οἴκαδ' οἳ hz. — κἀμέ γ' B; ἐξηπάτουν AB.
1470. τι A, τί B; ceteri τις. — οὐκ ἔστ' οὔκ, ἐπεὶ A. Omisso altero οὐκ damnum resarcire studet p (et corrector g): οὐκ ἔνεστ' ἐπεὶ (D οὐκ ἔτει γ' ἐπεί). Idem quod A, sed depravato metro, B: οὐκ ἔστιν οὐκ ἐπεί; omiserunt inde alterum οὐκ (οὐκ ἔστιν ἐπεὶ) GH (E)e, ac deinde suo modo metro opem ferebant scribentes οὐκ ἔστιν

1459 sq. ἐρ. cf. 1303. ἕως 1489. Repente mutatus chorus (similiter ut Ran. 686 sqq. aut Agoracritus, Eq. 1316 sqq.) totam prae se fert severitatem quae poetae menti subest.

1462. Cf. Ach. 501 (Bgl.). Lys. 403.

1464. ἀποστ. 1305. ὅπ. 257. — πρὸς τὸν υἱόν. Sch.

1466. μετελθ., ἐπεξιὼν, τιμωρούμενος. C. F. Herm.

1467. Cf. 871.

1468. Verba vel ex tragoedia petita vel ad tragoediae sermonem composita arguit mensura voc. πατρῷον (Dd. Ox.); cf. 320. — Plat. Euthyd. p. 302 CD: εἶτα τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις οὐκ ἔστι Ζεὺς ὁ πατρῷος; Οὐκ ἔστιν, ἦν δ' ἐγώ, αὕτη ἡ ἐπωνυμία Ἰώνων οὐδενί — ἀλλὰ Ἀπόλλων πατρῷος ... Ζεὺς δ' ἡμῖν πατρῷος μὲν οὐ καλεῖται, ἕρκειος δὲ καὶ φράτριος (Sp.). Sed quum apud alias gentes graecas coleretur Z. π. (ut in Peloponneso, Apollod. II, 8, 4, 1.), a tragicis saepe usurpabatur, ut Soph. Tr. 287. Eur. El. 671. Ut h. l., deus cui pietas erga parentes cordi est, etiam Plat. Leg. IX. p. 881 D. Cf. Pors. ad Med. p. 494. Lobeck. Aglaoph. p. 771.

1469. ἰδ. 818. ἀρχ. 821.

1470. Cf. 827; quod nunc ei filius regerit (Br.). Repetitum οὐκ

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἔστιν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

οὐκ ἔστ', οὔκ, ἐπεὶ

Δῖνος βασιλεύει, τὸν Δί' ἐξεληλακώς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οὐκ ἐξελήλακ', ἀλλ' ἐγὼ τοῦτ' ᾠόμην

διὰ τουτονὶ τὸν Δῖνον. ὤμοι δείλαιος,

ὅτε καὶ σὲ χυτρεοῦν ὄντα θεὸν ἡγησάμην.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

1475 ἐνταῦθα σαυτῷ παραφρόνει καὶ φληνάφα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

οἴμοι παρανοίας· ὡς ἐμαινόμην ἄρα

ὅτ' ἐξέβαλλον τοὺς θεοὺς διὰ Σωκράτην.

γ' ἐ. (Ffx), quod negligentius bdghinotuz: οὐκ ἔστι (vel ἐστί) γ' ἐ. Porso: οὐκέτ' ἔστ' ἐπεί.

1472 sq. ἐξελήλακεν t. ταῦτ' a. ᾦμην hz. δια AB, δία b. Ceteri nihil variant. Bentl.: τότ' ᾠόμην Δία τ.; sed v. G. H. — ὤμοι vel ᾦ μοι libri et Suid. v. χυτρ. cf. 1462.

1474. ὅτε AB al.; ὅτι Dgimot. σε καὶ B. χυτραιοῦν A; χυτρεοῦντ' hnuz; χύτρεον x; θεῶν B.

1475. φληνάφα ABa al.; -φει FGfghimno. Cf. Eq. 664.

1476. οἴμοι libri, praeter n (ὤμοι).

1477. ἐξέβαλλον ABEGHm; ceteri ἐξέβαλον. τοὺς θ. m; καὶ τοὺς

ut Ach. 421. (Vesp. 458.) Ran. 1308. Soph. Ai. 970 θεοῖς τέθνηκεν οὗτος, οὐ κείνοισιν, οὔ. Menand. Κολ. I οὐκ ἔλαττον, οὔ, μὰ τὴν Ἀθηνᾶν. Elmsl. ad Ach. 322. 421.

1471 = 828.

1472. τοῦτο, τὸν Δία ἐξεληλάσθαι. C. P.

1473. διὰ (cf. 1477) τ. τ. Δ. cum faceta quadam indignatione profert Str., quo ipse tam futilem rationem irrideat (G. H.). τουτονί, ὡς ἀγάλματος Δίνου ὄντος ἐν τῷ φροντιστηρίῳ (immo πρὸ τοῦ φρ.) ὀστρακίνου. Sch. Cf. σε (1474) et 83. Cum versentur ante aedes Strepsiadis et Socratis, videtur credibile ut in illarum vestibulo Neptuni (83) sic ante has Turbinis statuam esse positam, quibus indicetur quis sit utriusque deus primarius ac familiaris. Turbinis statuam fuisse effictam ad formam δίνου (ad 1474) haud sane quidem potest videri lepidum, nequaquam tamen absonum ab indole multarum aliarum in hac fabula de Socrate fictarum rerum. Discipulum autem non interrogaverat de hac statua Str. in fabula qualis quidem nunc est (v. 139 sqq), praecipue quia vicino non novae poterant esse eae res quae ante domum Socratis erant.

1474. ὅτε, 7. — δῖνος κεραμεοῦν ἐστι βαθὺ ποτήριον, ὅπερ ἄνω εὐρύτερον ὂν κάτω εἰς ὀξὺ λήγει (Sch. ad 380), turbinis instar. Cf. Schol. ad Vesp. 617. Athen. XI. p. 467 D (— F. 503 C). Pollux VI, 99 (G. H.). Cf. O. Jahn. Descr. vas. Ludov. reg. (1854) p. XCVI. not. 681 sq. Χυτρεοῦς a χυτρεὺς formatum nomen, ut κεραμεοῦς (G. H.).

1475. ἐντ. hic remanens (Eq. 1308), cum ego abeam. — σαυτ. tibi soli (Bo.), cf. 1263.

1477. ἐξέβαλλ. expulsos habebam.

ἀλλ', ὦ φίλ' Ἑρμῆ, μηδαμῶς θύμαινέ μοι,
μηδέ μ' ἐπιτρίψῃς, ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε
ἐμοῦ παρανοήσαντος ἀδολεσχίᾳ, 1480
καί μοι γενοῦ ξύμβουλος, εἴτ' αὐτοὺς γραφὴν
διωκάθω γραψάμενος, εἴθ' ὅ τι σοι δοκεῖ. —
ὀρθῶς παραινεῖς οὐκ ἐῶν δικορραφεῖν,
ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐμπιμπράναι τὴν οἰκίαν
τῶν ἀδολεσχῶν. δεῦρο δεῦρ', ὦ Ξανθία, 1485
κλίμακα λαβὼν ἔξελθε καὶ σμινύην φέρων,
κἄπειτ' ἐπαναβὰς ἐπὶ τὸ φροντιστήριον
τὸ τέγος κατάσκαπτ', εἰ φιλεῖς τὸν δεσπότην,
ἕως ἂν αὐτοῖς ἐμβάλῃς τὴν οἰκίαν·
ἐμοὶ δὲ δᾷδ' ἐνεγκάτω τις ἡμμένην, 1490
κἀγώ τιν' αὐτῶν τήμερον δοῦναι δίκην

θ. ABEGH al. Et aoristus et *καὶ* irrepsisse videntur ex 1474. — *Σωκράτην* libri.
1480. *παρανομ.* B et (supr. *γρ. παρανοήσ.*) F.
1481. A *μου.* (E)Ht et F (c. gl. *αὐτοὺς*) *αὐτός.*
1484. *ἐμπιμπρ.* E (a m. pr.); *ἐμπιπρ.* AFGfgi (*ἐμπιπρᾶναι* B), ut Lys. 311. Thesm. 749, cf. Ach. 447. (C. P.) Cf. G. H.
1486. *ἔξ.* omitt. EGHhnz; *φέρε* h et (suprascr.) n.
1487. *κἄπειτ' ἀναβὰς* EGHe, *κἄπειτά γ' ἀναβ.* F.
1488. 1489 hoc ordine ABacmnq, inverso (1489. 1488) FGdefghioxz (sed fhz transponendos significantes). 1489 omittit b. *ἂν* omitt. BF; *αὐτῶν* hz; *ἐμβάλοις* Ghoz, *ἐμβάλλοις* (cf. 1477) EHe.

1478. In via vel prope Strepsiadis domum imaginem Mercurii (*Ἑρμῆς στροφαῖος*) positam esse docet etiam 1483; cf. Preller RE. IV. p. 1857 sq. — *ἐπιτρ.* Eccl. 776.

1480. *παραν.* 1476. 844. — *ἀδ.* (1485) *φλυαρίᾳ τῇ τοῦ Σωκράτους* (Sch.).

1481. *γραφὴν, ἀσεβείας.*

1482. *διωκάθω* (cf. 1233. Vesp. 1203) Kr. §. 54, 2. n. 3. 65, 1. n. 11. — *εἴθ' ὅ τι σ. δ.* leviter inflexa oratione.

1483. Quum aurem ad Mercurii statuam applicasset, *ὥςπερ ἀνανεύσαντος τοῦ θεοῦ* (Schol.); cf. Pac. 661 sqq. (Bgl.) Plaut. Men. 841 sq. 850. 858. 862 sqq. (Br.) — *δικορρ.* Av. 1435. Apollodor. fr. 13, 12. (p. 1110 M. min.). Sp.

1484. Cf. Herod. VII, 104 (*ὁ νόμος*) *ἀνώγει τωὐτὸ αἰεί, οὐκ ἐῶν φεύγειν ἐκ μάχης, ἀλλὰ — ἐπικρατέειν ἢ ἀπόλλυσθαι.*

1485. *ἀδολ.* usitata philosophorum appellatio (G. H.) in ore vulgi et comicorum; cf. Ar. frgm. 482 *Πρόδικος ἢ τῶν ἀδολεσχῶν εἷς γέ τις.* Eupol. fr. 311 *τὸν Σωκράτην, τὸν πτωχὸν ἀδολέσχην.* Plat. Phaed. p. 70 C *οὔκουν γ' ἂν οἶμαι, ἦ δ' ὃς ὁ Σωκράτης, εἰπεῖν τινα νῦν ἀκούσαντα, οὐδ' εἰ κωμῳδοποιὸς εἴη, ὡς ἀδολεσχῶ καὶ οὐ περὶ προσηκόντων τοὺς λόγους ποιοῦμαι.* Xen. Oec. XI, 3 *ὢν ἀνὴρ ὃς ἀδολεσχεῖν τε δοκῶ καὶ ἀερομετρεῖν.* — *Ξανθ. δοῦλος αὐτοῦ,* Sch.

1490. Cf. Lys. 316. Bgl.

1491. *κἀγὼ* ut Vesp. 394. Pac.

ἐμοὶ ποιήσω, κεἰ σφόδρ' εἴσ' ἀλαζόνες.

ΜΑΘΗΤΗΣ Α.

ἰοὺ ἰού.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

σὸν ἔργον, ὦ δᾴς, ἱέναι πολλὴν φλόγα.

ΜΑΘΗΤΗΣ Α.

1495 ἄνθρωπε, τί ποιεῖς;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ὅ τι ποιῶ; τί δ' ἄλλο γ' ἢ

διαλεπτολογοῦμαι ταῖς δοκοῖς τῆς οἰκίας.

ΜΑΘΗΤΗΣ Β. (ΧΑΙΡΕΦΩΝ.)

οἴμοι, τίς ἡμῶν πυρπολεῖ τὴν οἰκίαν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἐκεῖνος οὗπερ θοἰμάτιον εἰλήφατε.

ΜΑΘΗΤΗΣ Β. (ΧΑΙΡΕΦΩΝ.)

ἀπολεῖς, ἀπολεῖς.

1491 sq. αὐτοὺς hnz. — κεἰ — εἴσ' F (εἶσ') G (καὶ et gl. ὑπάρχωσι) ABEHabcemnp; κἂν — ὦσ' di; κἂν — εἴσ' Dfgho (corr. f: γρ. κεἰ; h. c. gl. ὑπάρχωσι); σφόδρα γ' bhnuz; σφρ' (οδ ab al.) F; ceteri σφόδρ'.

1495. F praefig. Σωκ., i Ἕτερος μαθ. Pro Στρ. A οἰκ., B ξανθ. οἰκ. Scilicet quia in tecto esse hunc colligas ex 1485 sqq. At etiam Strepsiadem escendisse scalas docent 1501—1503. Xanthiam autem κωφὸν πρόςωπον esse vel personarum numerus ostendit; cf. Fr. fab. retr. I. p. 17.

1497. Ἕτ. μαθ. praef. F; A hic et 1499 (ἀπ. ἀπ.) σωκ. At Socrates, philosophicis subtilitatibus occupatus (G. H.), omnium postremus quid sit factum percipit (1502).

1499. ἀπ. ἀπ. secundo discipulo tribuit Beer p. 117. καὶ omitt. AB.

418. Plut. 1027. — τιν' Lys. 446. Ran. 554 (Bgl.). Plut. 382. Thesm. 603. NP. II. p. 1912, 2, b. c. Ceterum cf. Vesp. 1332 sq.

1492. κεἰ — εἰσὶ etiamsi sunt; ἀλ. 102.

1493. Esse hunc putes notum iam (ex 133 sqq.) spectatoribus discipulum.

1494. Cf. Lys. 315. 381. Thesm. 1172.

1496. διαλέγομαι (Sch.) et (320) λεπτολογῶ (Bgl.).

1497. Hunc discipulum fuisse Chaerephontem recte monuerunt Beer. p. 117. Fr. fab. retr. I. p. 19, quum parum credibile sit illum nihil dicere nisi 1505. Sic se excipiunt secundum dignitatem Discipulus, Chaerepho, Socrates. Nec poterat 1498 recte dici nisi ad eum qui et ipse inter τοὺς διδασκάλους (1467) numeraretur. Contulit Fr. (I. p. 20. n. 1.) Schol. Plat. p. 331 B Ἀριστοφάνης ἐν Δράμασι κλέπτην (λέγει τὸν Χαιρεφῶντα). Sed nomen Chaerephontis fortasse ab ipso poeta ex Nub. I est deletum, quum in retractata fabula ille desiisset aliquas partes agere.

1498. Cf. 856.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τοῦτ᾽ αὐτὸ γὰρ καὶ βούλομαι,
ἤν ἡ σμινύη μοι μὴ προδῷ τὰς ἐλπίδας, 1500
ἢ 'γὼ πρότερόν πως ἐκτραχηλισθῶ πεσών.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οὗτος, τί ποιεῖς ἐτεόν, οὑπὶ τοῦ τέγους;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

ἀεροβατῶ καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

οἴμοι τάλας, δείλαιος ἀποπνιγήσομαι.

ΧΑΙΡΕΦΩΝ. (ΜΑΘΗΤΗΣ Β.)

ἐγὼ δὲ κακοδαίμων γε κατακαυθήσομαι. 1505

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ.

τί γὰρ μαθόντ᾽ ἐς τοὺς θεοὺς ὑβρίζετον,
καὶ τῆς Σελήνης ἐσκοπεῖσθον τὴν ἕδραν;
δίωκε, βάλλε, παῖε, πολλῶν οὕνεκα,

1500. *ἐμπίδας*, suprascr. *λ*, A.
1504. A praef. *οἰκ.*, B *ξανθ. οἰκ.* cf. 1495. — *ὤμοι* fhi.
1505. A praef. *μαθ.*, B *ἕτερος φιλόσοφος*. Ceteri, ut videtur, *Χαιρ.* — *γε* omitt. BF. 1505. 1506 hoc ordine ABhqxz, inverso (*τί γὰρ — ἐγὼ δὲ*) FGfgi al.
1506. *μαθόντ᾽ εἰς τ. θ. ὑβρίζετον* CF recte, nisi quod *ἐς* (cum Br.) emendandum docent nq(s): *μαθόντες τ. θ. ὑβρίζετον*; Aacm *μαθόντες τ. θ. ὑβρίζετε*, B *μαθόντες εἰς τ. θ. ὑβρίζετε*. Transposita voce *ὑβρ.* d: *μαθόντ᾽ ὑβρίζετον ἐς τ. θ.*; deinde *μαθόνθ᾽ ὑβρίζετον ἐς* (*εἰς* diserte Geg) *τ. θ.* D(E)GHbeghtxz (unde Elmsl. ad Ach. 733 coniecit *ὑβριζέτην ἐ. τ. θ.*); illato *γε* (*ὑβρίζετόν γ᾽ εἰς*) fi (*μαθόνθ᾽*) o (*μαθόντ᾽*) et p (*ὑβρίζετόν γε τ. θ.*). Duales esse ex Nub. I, plurales ex Nub. II conieci in Philol. VII. p. 345 n. 10. Ceterum D suprascr. *παθόντες*, hz *γρ. τί γὰρ παθόντες ὑβρίζετε εἰς τ. θ.*
1507. *ἐσκοπεῖσθον* Facm; *ἐσκοπεῖσθε* ABno; *ἐσκοπεῖτε τὰς ἕδρας* (E)GHe (G *ἐκκοπ.* et gl. *τὸν στηριγμόν*); ceteri *τὴν ἕδραν*. Pluralis videtur fluxisse ex 171 (Dobr.).
1508. AB praefig. *ἑρμ(ῆς)*. Nempe grammatici quum legissent v. 1478 *ἀλλ᾽ ὦ φίλ᾽ Ἑρμῆ* —, vivum videntemque in scena adesse rati

1501. Cf. Plut. 70. Bgl.
1503. Irridet Strepsiades Socratem, qui eadem dixerat supra v. 225. (G. H.)
1504. *τάλ.* et *δείλ.* disiunctim consociata ut Plut. 850. (G. H.)
1505. Significatur ipsa verborum conformationeChaerephontis macritudo (104), *ἰσχνοφωνία*, imitatio Socratis.
1506. Dualis respicit Socratem et Chaerephontem (Kst.), cf. 1465. Praef. p. 13. nr. 9.
1507. *τῆς Σ.* quae instar omnium deorum (1506) nominatur; cf. 226.— *ἕδραν εἶπεν, εἰς τὸ αἰσχρὸν ἀποτείνων τὸν λόγον* (Sch.). Cf. Thesm. 133 (Dobr.). Rustice iocatur ut rusticus (Fr.).
1508. Cf. Ach. 281 sqq. Eq. 251.

μάλιστα δ' εἰδὼς τοὺς θεοὺς ὡς ἠδίκουν.

ΧΟΡΟΣ.

1510 ἡγεῖσθ' ἔξω· κεχόρευται γὰρ μετρίως τό γε τήμερον ἡμῖν.

qui tantum praesens fingitur, audacter v. 1508 Mercurii personam interpolarunt (G. H. et Fr. fab. retr. I. p. 17). παῖε, βάλλε Bm et (ex em. corr.) g; πολλῶν γ' i.

1510. γε omitt. AB; σήμερον m.

(Bgl.) πρὸς τὸν οἰκέτην (cf. Fr. fab. retr. I. p. 18), ὡς τῶν φιλοσόφων φευγόντων διὰ τὸ πῦρ. Sch. — πολλ. οὖν. 6.

1509. Cf. 1506. Servo dicit quod omnes vult in pectus demittere.

1510. Cf. Thesm. 1227. ἀλλὰ πέπαισται μετρίως ἡμῖν.

INDEX.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

Ad Praef. p. 5 sqq. cf. Köchly, Akademische Vorträge und Reden (Turici 1859) p. 414—429. Fr. Bücheler, in Fleckeiseni Annal. philol. LXXXIII. p. 657—689.

p. 25. Bergkii editio altera correctior prodiit Lips. 1857; Meinekii editio Aristophanis comoediarum (ex officina B. Tauchnitz.) Lips. 1860; Kockii Nubium editio altera, in qua ad emendanda sua mea maxime ac Meinekiana editione usus est, Berolini 1862.

v. 28. crit. adde: G. H. et Meineke *ἐλᾷς*, non sine ratione (cf. *ἐλαύνεις*, v. 29, et Schol. *πόσους καμπτοὺς πεποίηκας*), sed adversatur pluralis *τὰ πολεμιστήρια*.

- 37. crit. lege: Fflm.

- 46. lege: contra populare praeceptum *τὴν κατὰ σαυτὸν ἔλα*. Paroemiogr. gr. Gotting. I. p. 314.

- 53. Post *σπαθῶσιν* annotationem sic conclude: Sic h. l. timidus maritus ambiguitate vocis utitur. Quum enim vellet dicere uxorem nimis esse prodigiosam, hoc simulat, eam nimis (crasse) texere, cuius rei testimonium ostendit vestem parum tenuem quam nunc lecto superstratam habet (*τοδί*).

- 63. in fine annot. lege: De *προςετίθει* et *ἐτιθέμην* etc.

- 65. aut cum Cobetio *τὸ τοῦ πάππου* aut cum Meinekio *δ' ἀπὸ τοῦ π.* legendum.

- 89. lege: *παραινέσω*.

- 97. Meineke *δ' ἄνδρακες*.

- 109. post *φασιανοὺς* positum comma dele.

- 123. adde: Minatur ei *τὴν ἀποκήρυξιν* (cf. C. F. Hermann, Antiq. priv. §. 11, 12). Plat. Reip. VIII. p. 569 A *πατὴρ υἱὸν ἐξ οἰκίας μετὰ ὀχληρῶν ξυμποτῶν ἐξελαύνει*. Liv. XXXIX, 11 hinc mater, hinc vitricus eum domo exegerunt; adolescens inde ad Aebutiam se amitam contulit.

- 131. annot. sub fin. lege: *στρὰγξ δέ ἐστιν* etc.

- 148. crit. lege: *π. δῆτα τοῦτο διεμ.* A aliique et grammaticus etc. — omitteretur *δῆτα* (hpu) aut etc.

v. 151. ψυγέντος Herwerden, ψυχέντος Meineke, In annot. lege: γυναικείων (Sch.), totum pedem obtegens. Περιέφ. etc.
- 195. Schol. ὑμῖν, quod fortasse recipiendum.
- 203. Cobet ἀναμετρῆσαι.
- 214. ποῦ 'σϑ'; Hirschig, R. Enger al.
- 215 sq. fortasse rectius cum Meinekio aliisque reponendum erat πάνυ φροντίζετε — πόρρω πάλιν.
- 234. ann. lege: Aesch. Pers. 727 πράξασιν, ubi Schol. B. παϑοῦσιν.
- 260. scribe: τρῖμμα cum Meinekio.
- 319. scribe: ταῦτ' ἄρ' ἀκ.
- 361. ann. scribe: πλὴν ἤ (734) etc. Ceterum Meineke πλὴν εἰ.
- 392. ann. lege: Plut. 567.
- 398. cf. C. Göttling, comm. de vocabulo βεκκεσέληνος ab Aristophane ficto, Jenae 1858. 8 pp. 4.
- 422. Fortasse rectius interpungendum cum Reisigio al.: ἀμέλει, ϑαρρῶν οὕνεκα etc. In annot. adde: Plat. Charmid. p. 176 B ἢν ἐπᾴδειν παρέχῃς Σωκράτει.
- 439. Hyperid. p. Eux. col. 33 χρησάσϑωσαν αὐτῷ οἱ δικασταὶ ὅτι βούλονται.
- 442 cr. ῥιγῶν scripsit Heindorf, δείρειν Scaliger.
- 469. ann. adde: Plat. Lach. p. 178 B ὑμᾶς παρελάβομεν ἐπὶ τὴν συμβουλὴν περὶ ὧν μέλλομεν ἀνακοινοῦσϑαι.
- 457—475. De versuum distributione ac proprietate v. Rossbach-Westphal Metr. gr. III. p. 454 sq. 445.
- 489 cr. Meineke προβάλλω σοι.
- 524. ann. adde: Plat. Phaedr. p. 236 C τὸ τῶν κωμῳδιῶν φορτικόν. cf. Aristot. Pol. VIII, 7. p. 229, 115 Bk.
- 533. Sauppii ὑμῶν iam videtur esse necessarium.
- 550. cf. Polyb. XXX, 9 extr. οὐχ ἵνα συνεπεμβαίνειν δόξω ταῖς ἐκείνων ἀτυχίαις.
- 582. Ad ann. cf. Bücheler l. l. p. 659 sq.
- 600 quomodo intelligendus sit docet Autocratis fragmentum apud Aelian. V. H. XII, 9 οἷα παίζουσιν φίλαι Παρϑένοι Λυδῶν κόραι, κοῦφα πηδῶσαι κόμαν κἀνακρούουσαι χεροῖν Ἐφεσίαν παρ' Ἄρτεμιν κτλ. (Dobr. Adv.)
- 621. ἀπαστίαν, cf. adn. meam ad Hor. Sat. II, 3, 291. p. 107.
- 651. cf. Rossbach et Westphal, metr. gr. III. p. 22. 39 not. 84 sq.
- 652. Verba νὴ τὸν Δί' Hirschigius Socrati tribuit. Scriptura codd. hyperbaton continet ut Ran. 285.
- 765. scribendum est σέ μοι.
- 776. Meineke ἀποστρέψαι' ἄν.
- 832. De plurali μανίαι cf. potius Kr. §. 44, 3. not. 4.
- 847. τίν' ὀνομάζεις Mehler; τί ὀνομάζεις Meineke.

v. 878. ann. adde: Plut. Dion. 9 de Dionysio filio: οἴκοι ἁμάξια καὶ λυχνίας καὶ δίφρους ξυλίνους καὶ τραπέζας τεκταινόμενον.
- 881. ann. lege: deminut.
- 908. ἀνάρμοστος inconcinnus, Hor. Ep. I, 18, 6.
- 932. ann. l.: Kr. II. §. 13, 3. n. 3.
- 964. cf. W. Helbig, Mus. Rhen. XV. p. 261—263.
- 966. Bücheler p. 686 sq. ἐδίδασκον (ἐγὼ ὁ λόγος δίκαιος) ac 968 ἐντειναμένους.
- 984. crit. adde: Rossbach. et Westphal. metr. gr. III. p. 92, not. 11.
- 987. annot. posterior pars ita legenda: Quum antiquae aetatis pueri ἱμάτια habuissent nulla (965), hi recentiores utuntur quam maxime amplis. Hermann, Antiq. Gr. priv. §. 33, 15.
- 989. cf. Spartian. Ael. Ver. 6 miserrimae valetudinis, ita ut scutum solidius iactare non posset.
- 991. ann. extr. adde: Orelli Inscr. 4816 Balnea, Vina, Venus corrumpunt corpora nostra etc.
- 992. ann. in. adde: Plut. Cato min. 6 ἐθίζων ἑαυτὸν ἐπὶ τοῖς αἰσχροῖς αἰσχύνεσθαι μόνοις.
- 995. crit. extr. lege: Offendit tamen μέλλεις. Reizius μέλλει.
- 1001. Hippocrates est Atheniensis, Ariphronis filius, de quo v. Dübneri Ind.
- 1010 cr. adde: Bergk. καὶ πρ. τούτοισιν ἔχῃς τ. ν.
- 1023 cr. post Ghnuz adde: quod fortasse recipiendum.
- 1052. ταὖτ' ἐστὶν αὖτ' (= αὐτὰ) ἐκεῖνα Reisig.
- 1063. crit. adde: Δι' αὐτὸ Porso; at cf. Rossbach. et Westphal. III. p. 201.
- 1089. ann. sic incipe: Quo quis puer formosus magis excellebat ingenio, eo certius et expetebatur ab amatoribus et ipse virorum consuetudine delectabatur. Confert etc.
- 1113. ann. lege: Metrum (quo de v. Rossb. et Westph. III. p. 203) ut etc.
- 1128. comma post αὐτὸς delendum est.
- 1134. adde: Varr. L. L. VI, 2. p. 193 Sp.: putabant inter prioris mensis senescentis extremum diem et novam lunam esse diem quem diligentius Attici ἕνην καὶ νέαν appellarunt, ab eo quod eo die potest videri extrema et prima luna.
- 1137. ἐμοῦ libri, καί μου Meineke.
1138. ann. lege: ne id quidem.
- 1152. comma post παρῆσαν dele.
- 1155. de caesuris huius versus et 1161 cf. Rossbach-Westphal III. p. 186, not. 10.
- 1160. ann. sic lege: Haec fortasse ex alicuius poetae tragici loco ducta sunt, qui ἀμφήκει χαλκῷ λάμπων dixerat. Ἀμφ. quia Phidippides utrumque λόγον didicerat. (R. Enger.)

v. 1163. ann. lege: τὸν Σοφοκλέα (vel alium quendam poetam qui hoc ipsum λυσανίας usurparat, R. Enger) μυκτηρίζει etc.
- 1179. ἡμέρα Geel (Mnemos. I, p. 422) Strepsiadi tribuit.
- 1194. ann. adde: Plat. Polit. p. 304 E εἴτε πολεμητέον εἴτε διὰ φιλίας ἀπαλλακτέον. Legg. XI. p. 915 C ἐὰν μὴ πρότερον ... ἐν αἱρετοῖσι δικασταῖς ἀπαλλάττωνται πρὸς ἀλλήλους τῶν ἐγκλημάτων; cf. ib. p. 920 D ἐὰν — ἔμπροσθεν μὴ δύνωνται διαλλάττεσθαι.
- 1199. ann. fin. scribe: 4. n. 6.
- 1235. cf. Plat. Euthyphr. p. 3 D οὐ μόνον ἄνευ μισθοῦ ἀλλὰ καὶ προςτιθεὶς ἂν ἡδέως εἴ τις μου ἐθέλοι ἀκούειν.
- 1310. scribe: κακὸν λαβεῖν τι, ac 1312: ποτ'.
- 1354. ann. lege: n. 13.
- 1359. crit. adde: σ' ἀράττεσθαι Meineke.
- 1366. ann. sic scribe: Magis quam ea v. πρῶτον interpretatio quae ironiam ponit (scilicet — est ψ. πλ. κτλ.) videtur probabilis Naegelsbachii, πρῶτον iungentis cum versu seq. (praecipue plenum strepitus etc.) et conferentis Av. 381 (ἔστι — πρῶτον — χρήσιμον) ac Thuc. VI, 31 παρασκευὴ αὕτη πρώτη — πολυτελεστάτη ἐγένετο. Similiter iam Droysenius. Fritzschius ad Thesm. p. 438 versum transposuit post 1368.
- 1382. adn. post πιεῖν insere: (Bekker Anecd. p. 31, 9.).
- 1409 cr. adde: Cobet τοῦτ'· οὐ παῖδα κτλ.
- 1421. ann. adde: Lys. I, 33 ὁ τὸν νόμον τιθεὶς θάνατον αὐτοῖς ἐποίησε ζημίαν. Plat. Legg. XI. p. 924 D συγγνώμην τῷ τιθέντι τὸν νόμον ἐχέτω; cf. ib. p. 925 D συγγνώμην τῷ νομοθέτῃ ἔχειν.
- 1510. ann. adde: Plat. Phaedr. p. 278 B οὐκοῦν ἤδη πεπαίσθω μετρίως ἡμῖν τὰ περὶ λόγων, et p. 279 C ἐμοὶ μετρίως ἤνκται.

Tubingae prid. Kal. Febr. MDCCCLXIII.